

לאומי | דוחות כספיים

2022

בנק לאומי לישראל בע"מ וחברות מאוחדות שלו
דוח רווח והפסד מאוחד
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר

2020	2021	2022	ביאור	
		במיליוני ש"ח		
10,175	11,672	18,795	2	הכנסות ריבית
1,452	1,326	5,584	2	הוצאות ריבית
8,723	10,346	13,211	2	הכנסות ריבית, נטו
2,552	(812)	498	30,13	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
6,171	11,158	12,713		הכנסות ריבית, נטו לאחר הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
הכנסות שאינן מריבית				
1,026	1,714	1,408	3	הכנסות מימון שאינן מריבית
3,281	3,506	3,535	4,4	עמלות
59	291	75	5	הכנסות אחרות
4,366	5,511	5,018		סך כל ההכנסות שאינן מריבית
הוצאות תפעוליות ואחרות				
3,742	4,242	3,935	6	משכורות והוצאות נלוות
1,602	1,535	1,357	16	אחזקה ופחת בניינים וציוד
1,702	1,651	1,543	7	הוצאות אחרות
7,046	7,428	6,835		סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
3,491	9,241	10,896		רווח לפני מיסים
1,356	3,275	3,564	8	הפרשה למיסים על הרווח
2,135	5,966	7,332		רווח לאחר מיסים
(13)	101	387	15	חלקו של הבנק ברווחים (הפסדים) נטו, של חברות כלולות לאחר השפעת המס
רווח נקי				
2,122	6,067	7,719		לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(20)	(39)	(10)		המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
2,102	6,028	7,709		המיוחס לבעלי מניות הבנק
רווח בסיסי ומדולל למניה (בשקלים חדשים)				
1.44	4.15	5.14	9	רווח נקי בסיסי ומדולל המיוחס לבעלי מניות הבנק

הביאורים לדוחות הכספיים המאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם. לתמצית הדוחות הכספיים של הבנק בלבד, ראה [ביאור 35](#).

חגית ארנוב
 סמנכ"לית בכירה
 חשבונאית ראשית
 ראש החטיבה הפיננסית
 והחשבונאית

עומר זיו
 משנה למנכ"ל
 ראש חטיבת שוקי הון
 מנהל הכספים עד ליום
 12 בפברואר 2023

חנן פרידמן
 מנהל כללי

ד"ר סאמר חגית יחיא
 יושב ראש הדירקטוריון

תאריך אישור הדוחות הכספיים: 13 במרס 2023

בנק לאומי לישראל בע"מ וחברות מאוחדות שלו
דוח מאוחד על הרווח הכולל
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר

2020	2021	2022	
במיליוני ש"ח			
2,122	6,067	7,719	רווח נקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
20	39	10	בניכוי רווח נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
2,102	6,028	7,709	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
רווח (הפסד) כולל אחר, לפני מיסים:			
814	(438)	(4,265)	התאמות בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן, נטו
(46)	(24)	436	התאמות מתרגום דוחות כספיים נטו ^(א) , לאחר השפעת גידורים ^(ב)
43	(40)	(3)	(הפסדים) רווחים נטו בגין גידור תזרים מזומנים
336	392	3,133	התאמות של התחייבויות בגין הטבות לעובדים ^(ג)
(5)	(11)	(16)	חלקו של הבנק בהפסד כולל אחר של חברות כלולות
1,142	(121)	(715)	רווח (הפסד) כולל אחר, לפני מיסים
(460)	4	335	השפעת המס המתייחס
682	(117)	(380)	רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה, לאחר מיסים
(21)	(32)	96	בניכוי רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
703	(85)	(476)	רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק לאחר מיסים
2,804	5,950	7,339	הרווח הכולל לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(1)	7	106	בניכוי רווח (הפסד) כולל המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
2,805	5,943	7,233	רווח כולל המיוחס לבעלי מניות הבנק

(א) התאמות מתרגום דוחות כספיים של פעילות חוץ שמטבע הפעילות שלהן שונה ממטבע הפעילות של הבנק.

(ב) גידורים - רווחים (הפסדים) נטו בגין גידור השקעה נטו במטבע חוץ.

(ג) בעיקר משקף התאמות בגין אומדנים אקטואריים לסוף שנה של תכניות פנסיה להטבה מוגדרת והפחתה של סכומים שנרשמו בעבר ברווח כולל אחר. ראה גם [ביאור 23](#).

ראה גם [ביאור 10](#) בדבר רווח כולל אחר מצטבר.

הביאורים לדוחות הכספיים המאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

בנק לאומי לישראל בע"מ וחברות מאוחדות שלו
מאזן מאוחד
ליום 31 בדצמבר

2021	2022		
	במיליוני ש"ח	ביאור	
נכסים			
197,402	186,569	11	מזומנים ופיקדונות בבנקים
ניירות ערך:			
8,031	14,528		אגרות חוב מוחזקות לפדיון
71,430	61,809		אגרות חוב זמינות למכירה
4,344	4,353		מניות שאינן למסחר
3,122	2,260		ניירות ערך למסחר
86,927	82,950	12	סך הכל ניירות ערך ^{(א)(ב)}
2,447	3,034		ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
347,391	389,768	30,13	אשראי לציבור
(4,512)	(4,986)	30,13	הפרשה להפסדי אשראי
342,879	384,782		אשראי לציבור, נטו
940	1,109	14	אשראי לממשלות
1,113	4,947	15	השקעות בחברות כלולות
2,720	2,735	16	בניינים וציוד
14	-	17	מוניטין
14,027	26,638	ב28,א28	נכסים בגין מכשירים נגזרים
7,985	6,402	18	נכסים אחרים
656,454	699,166		סך כל הנכסים
התחייבויות והון			
537,269	557,084	19	פיקדונות הציבור
25,370	22,306	20	פיקדונות מבנקים
300	247		פיקדונות מממשלות
2,282	3,952		ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
15,428	27,805	21	אגרות חוב, שטרי התחייבות וכתבי התחייבות נדחים
15,551	23,311	ב28,א28	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
18,202	15,018	ד30,22	התחייבויות אחרות ^{(א)(ג)}
614,402	649,723		סך כל ההתחייבויות
41,610	49,438	א25	הון המיוחס לבעלי מניות הבנק
442	5		זכויות שאינן מקנות שליטה
42,052	49,443		סך כל ההון
656,454	699,166		סך כל ההתחייבויות וההון

(א) לפרטים בדבר סכומים הנמדדים בשווי הוגן ראה [ביאור 33](#).
 (ב) מזה: ניירות ערך בסך 17,405 מיליון ש"ח (31 בדצמבר 2021 - 21,206 מיליון ש"ח) שועבדו למלווים.
 (ג) מזה: הפרשה להפסדי אשראי בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים 585 מיליון ש"ח (ביום 31 בדצמבר 2021 - 469 מיליון ש"ח).

הביאורים לדוחות הכספיים המאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.
 לתמצית הדוחות הכספיים של הבנק בלבד, ראה [ביאור 35](#).

בנק לאומי לישראל בע"מ וחברות מאוחדות שלו
דוח על השינויים בהון
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022

קרנות הון			
עסקאות תשלום מבוסס מניות ואחרות ^(א)	פרמיה	הון מניות במיליוני ש"ח	
53	421	7,054	יתרה ליום 1 בינואר 2020
-	-	-	רווח נקי
-	-	-	רווח (הפסד) כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס
-	-	-	דיבידנד ששולם על ידי חברות מאוחדות
-	-	-	דיבידנד ששולם
-	(237)	(13)	רכישה עצמית של מניות
-	-	-	הטבה לעובדים בשל עסקאות תשלום מבוסס מניות
53	184	7,041	יתרה ליום 31 בדצמבר 2020
-	-	-	רווח נקי
-	-	-	הפסד כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס
-	-	-	דיבידנד ששולם
-	-	-	הטבה לעובדים בשל עסקאות תשלום מבוסס מניות
53	184	7,041	יתרה ליום 31 בדצמבר 2021
-	-	-	השפעה מצטברת בגין היישום לראשונה של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב ^(ב)
-	-	-	רווח נקי
-	-	-	הפסד כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס
-	-	-	דיבידנד ששולם
-	2,645	91	הנפקת מניות
3	-	-	הטבה לעובדים בשל עסקאות תשלום מבוסס מניות
-	-	-	מכירת מניות של חברה מאוחדת לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה ^(ג)
56	2,829	7,132	יתרה ליום 31 בדצמבר 2022

- (א) כולל 10 מיליון ש"ח קרנות הון אחרות.
- (ב) כולל 5,287 מיליון ש"ח שאינם ניתנים לחלוקה, מזה 1,650 מיליון ש"ח בגין רכישה עצמית של מניות (2021 - 5,656 מיליון ש"ח, מזה 1,650 מיליון ש"ח בגין רכישה עצמית של מניות, 2020 - 5,805 מיליון ש"ח, מזה 1,650 מיליון ש"ח בגין רכישה עצמית של מניות) יתרת הסכום לחלוקה כפופה להוראות בנק ישראל ולמגבלות המפורטות בהוראות ניהול בנקאי תקין.
- (ג) השפעה מצטברת בגין יישום לראשונה של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא הפרשות להפסדי אשראי צפויים כפי שפורסמו בעדכון תקינה 13-2016 ASU. ראה [ביאור 1.כד.1](#).
- (ד) למידע נוסף ראה [ביאור 15.א](#).
- הביאורים לדוחות הכספיים המאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

סך הכל הון	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל	עודפים שנצברו ^(ב)	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר	סך כל הון המניות וקרנות ההון
35,874	468	35,406	31,373	(3,495)	7,528
2,122	20	2,102	2,102	-	-
682	(21)	703	-	703	-
(39)	(39)	-	-	-	-
(297)	-	(297)	(297)	-	-
(250)	-	(250)	-	-	(250)
3	3	-	-	-	-
38,095	431	37,664	33,178	(2,792)	7,278
6,067	39	6,028	6,028	-	-
(117)	(32)	(85)	-	(85)	-
(1,997)	-	(1,997)	(1,997)	-	-
4	4	-	-	-	-
42,052	442	41,610	37,209	(2,877)	7,278
(483)	(4)	(479)	(479)	-	-
7,719	10	7,709	7,709	-	-
(942)	(21)	(921)	-	(921)	-
(1,665)	-	(1,665)	(1,665)	-	-
2,736	-	2,736	-	-	2,736
4	1	3	-	-	3
22	(423)	445	-	445	-
49,443	5	49,438	42,774	(3,353)	10,017

בנק לאומי לישראל בע"מ וחברות מאוחדות שלו
דוח על תזרימי מזומנים מאוחד
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר

2020	2021	2022	
			במיליוני ש"ח
תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת			
2,122	6,067	7,719	רווח נקי לשנה
התאמות:			
			חלק הקבוצה בהפסדים (רווחים), נטו בלתי מחולקים של חברות ככלולות ^(א)
26	114	(282)	
678	694	598	פחת על בניינים וציוד (לרבות ירידת ערך)
2,552	(812)	498	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
-	-	(57)	רווח ממכירת תיקי אשראי
(410)	(231)	136	הפסדים (רווחים), נטו ממכירת אגרות חוב זמינות למכירה
(58)	19	164	הפסדים (רווחים), נטו שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של ניירות ערך למסחר
2	-	(830)	הפסדים (רווחים) ממכירת מניות של חברות מוחזקות
7	(119)	(52)	הפסדים (רווחים) ממימוש בניינים וציוד - נטו
33	-	42	הפרשה לירידת ערך אגרות חוב זמינות למכירה
(283)	(881)	(338)	רווחים, נטו שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של מניות שאינן למסחר
66	66	5	הפרשה לירידת ערך מניות שאינן למסחר
-	-	4	הוצאות הנובעות מעסקאות תשלום מבוסס מניות
(729)	422	(312)	מיסים נדחים - נטו
(980)	225	48	פיצויי פרישה ופנסיה - גידול (קיטון) בעודף העתודה על היעודה
253	379	(127)	ריבית שהתקבלה (שטרם התקבלה) מעבר לריבית שנצברה בתקופה בגין אגרות חוב זמינות למכירה ואגרות חוב לפדיון
(393)	(41)	934	הפרשי צבירה ושער בגין אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
1,274	557	(740)	השפעת הפרשי שער על יתרות מזומנים ושווי מזומנים
-	(4)	(1)	אחר, נטו
שינוי נטו בכספים שוטפים:			
(4,298)	1,224	(12,667)	נכסים בגין מכשירים נגזרים
(451)	892	698	ניירות ערך למסחר
(1,917)	442	(603)	נכסים אחרים
שינוי נטו בהתחייבויות שוטפות:			
5,684	(1,516)	8,728	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
2,379	(2,299)	2,527	התחייבויות אחרות
5,557	5,198	6,092	מזומנים נטו מפעילות שוטפת

(א) בניכוי דיבידנד שהתקבל.

הביאורים לדוחות הכספיים המאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם. לתמצית הדוחות הכספיים של הבנק בלבד, ראה [ביאור 35](#).

בנק לאומי לישראל בע"מ וחברות מאוחדות שלו
 דוח על תזרימי מזומנים מאוחד (המשך)
 לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר

2020	2021	2022	
			במיליוני ש"ח
תזרימי מזומנים לפעילות השקעה			
			שינוי נטו בפיקדונות בבנקים לתקופה מקורית של יותר משלושה חודשים
(1,113)	292	(2,699)	
(16,583)	(47,480)	(62,038)	שינוי נטו באשראי לציבור ^(א)
112	(308)	(171)	שינוי נטו באשראי לממשלה
(1,902)	572	(592)	שינוי נטו בניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
(3,026)	(1,510)	(8,550)	רכישת אגרות חוב מוחזקות לפדיון
1,402	1,130	418	תמורה מפדיון אגרות חוב מוחזקות לפדיון
(136,675)	(106,548)	(114,657)	רכישת אגרות חוב זמינות למכירה ומניות שאינן למסחר
99,757	86,553	96,945	תמורה ממכירת אגרות חוב זמינות למכירה ומניות שאינן למסחר
32,700	24,626	19,487	תמורה מפדיון אגרות חוב זמינות למכירה ומניות שאינן למסחר
(67)	(442)	(285)	רכישת מניות בחברות כלולות
-	-	158	תמורה ממימוש השקעה בחברות כלולות
-	-	(904)	תמורה ממימוש השקעה בחברות בנות שאוחדו בעבר (נספח ב')
-	217	562	תמורה ממכירת תיקי אשראי
(594)	(543)	(765)	רכישת בניינים וציוד
11	179	112	תמורה ממימוש בניינים וציוד
137	(9)	91	קופה מרכזית לתשלום פיצויים
(25,841)	(43,271)	(72,888)	מזומנים נטו לפעילות השקעה
תזרימי מזומנים מפעילות מימון			
			שינוי נטו בפיקדונות מבנקים לתקופה מקורית של יותר משלושה חודשים
9,012	10,232	(3,149)	
74,967	91,073	41,560	שינוי נטו בפיקדונות הציבור
(106)	92	(53)	שינוי נטו בפיקדונות מממשלה
482	1,673	1,665	שינוי נטו בניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
4,986	2,262	11,435	תמורה מהנפקת אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
(8,248)	(3,096)	(61)	פדיון אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
(297)	(1,997)	(1,665)	דיבידנד ששולם לבעלי המניות
-	-	2,736	הנפקת מניות
(39)	-	-	דיבידנד ששולם לבעלי מניות חיצוניים בחברות מאוחדות
(250)	-	-	רכישה עצמית של מניות
80,507	100,239	52,468	מזומנים נטו מפעילות מימון
60,223	62,166	(14,328)	גידול (קיסון) במזומנים ושווי מזומנים
73,667	132,616	194,225	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת השנה
(1,274)	(557)	740	השפעת תנועות בשער חליפין על יתרות מזומנים ושווי מזומנים
132,616	194,225	180,637	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף השנה

(א) כולל פעילות שוטפת מרכישת ניכיון חייבים. ראה [ביאור 30](#).

הביאורים לדוחות הכספיים המאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם. לתמצית הדוחות הכספיים של הבנק בלבד, ראה [ביאור 35](#).

בנק לאומי לישראל בע"מ וחברות מאוחדות שלו
 דוח על תזרימי מזומנים מאוחד (המשך)
 לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר

ריבית ומיסים ששולמו /או התקבלו ודיבידנדים שהתקבלו

2020	2021	2022	
			במיליוני ש"ח
10,555	10,806	15,821	ריבית שהתקבלה
(2,523)	(1,414)	(3,462)	ריבית ששולמה
23	243	145	דיבידנדים שהתקבלו
(1,725)	(3,043)	(2,508)	מיסים על הכנסה ששולמו
237	88	200	מיסים על הכנסה שהתקבלו

נספח א' - פעולות השקעה ומימון שלא במזומן בתקופת הדוח:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022

ביום 23 בספטמבר 2021 התקשר Bank Leumi Corporation ("BLC"), תאגיד אמריקאי (המוחזק בשיעור של 85% בידי הבנק) המחזיק בשליטה מלאה ב-BLUSA, בהסכם מיזוג עם "Valley".

ביום 1 באפריל 2022 הושלמה עסקת המיזוג וכחלק מהתמורה, התקבלה תמורה במניות Valley בסך של כ-3,047 מיליון ש"ח.

למידע נוסף ראה [ביאור 15.א](#).

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021

ביום 1 במרס 2021 סווגה יתרה של כ-750 מיליון ש"ח מתיק אגרות חוב זמינות למכירה לתיק אגרות חוב המוחזקות לפדיון.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020

ליום 31 בדצמבר 2020 נכס זכות שימוש והתחייבויות שהוכרו בגין חכירות תפעוליות חדשות נכללו כפעילות שאינה במזומן.

למידע נוסף ראה [ביאור 1.1](#) ו-[ביאור 1.16](#).

נספח ב' - תמורה ממימוש השקעות בחברות בנות שאוחדו בעבר^(א):

נכסים והתחייבויות של חברות הבנות שאוחדו בעבר וזרימת מזומנים ממימוש השקעות בחברות הבנות שאוחדו בעבר ליום המכירה

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022	
במיליוני ש"ח	
1,210	מזומנים שנגרעו
24,855	נכסים (למעט מזומנים) ^(ב)
(23,378)	התחייבויות
2,687	נכסים והתחייבויות מזוהים
(423)	נכסים והתחייבויות המיוחסים לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
2,264	נכסים והתחייבויות שנגרעו
1,089	רווח הון ממימוש השקעה בחברות בנות שאוחדו בעבר ^(ג)
3,353	סך הכל תמורה שהתקבלה ממימוש השקעות בחברות בנות שאוחדו בעבר
3,047	בניכוי - תמורה שלא במזומן ממימוש השקעות בחברות בנות שאוחדו בעבר
306	תמורה שהתקבלה במזומן
1,210	בניכוי - מזומנים שנגרעו
(904)	זרימת מזומנים ממימוש השקעות בחברות בנות שיצאו מאיחוד

(א) למידע נוסף ראה [ביאור 15.א](#).

(ב) כולל מוניטין בסך 14 מיליון ש"ח.

(ג) רווח לאחר ביטול קרנות הון ומיסים בסך 752 מיליון ש"ח.

הביאורים לדוחות הכספיים המאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

לתמצית הדוחות הכספיים של הבנק בלבד, ראה [ביאור 35](#).

עמוד	פירוט הביאורים
132	1 עיקרי המדיניות החשבונאית
157	2 הכנסות והוצאות ריבית
158	3 הכנסות מימון שאינן מריבית
160	4 עמלות
161	א4 הכנסות מחוזים עם לקוחות
163	5 הכנסות אחרות
163	6 משכורות והוצאות נלוות
164	7 הוצאות אחרות
164	8 הפרשה למיסים על הרווח
170	9 רווח למניה רגילה
171	10 רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר
173	11 מזומנים ופיקדונות בבנקים
173	12 ניירות ערך
182	13 סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי
185	14 אשראי לממשלות
186	15 השקעות בחברות מוחזקות ופרטים על חברות אלה
190	16 בניינים וציוד
192	17 מוניטין
193	18 נכסים אחרים
194	19 פיקדונות הציבור
195	20 פיקדונות מבנקים
195	21 אגרות חוב, שטרי התחייבות וכתבי התחייבות נדחים
196	22 התחייבויות אחרות
197	23 זכויות עובדים
209	24 עסקאות תשלום מבוסס מניות
210	א25 הון
214	ב25 הלימות הון, מינוף ונזילות
220	26 התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות
226	27 שעבדים ותנאים מגבילים
228	א28 מכשירים נגזרים ופעילויות גידור
229	ב28 פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכונים אשראי ומועדי פירעון
237	א29 מגזרי פעילות פיקוחיים ואזורים גיאוגרפיים
251	ב29 מגזרי פעילות גישת ההנהלה
255	30 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי
274	31 נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה
276	32 נכסים והתחייבויות לפי מטבע ולפי תקופה לפירעון
280	א33 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים
283	ב33 פריטים הנמדדים בשווי הוגן
287	ג33 שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3
289	ד33 מידע כמותי על פריטים הנמדדים בשווי הוגן שנכללו ברמה 3
292	34 בעלי עניין וצדדים קשורים של הבנק והחברות המאחדות שלו
299	35 תמצית הדוחות הכספיים של הבנק
304	36 נושאים שונים ואירועים לאחר תאריך המאזן

ביאור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית

א. כללי

הדוחות הכספיים המאוחדים של הקבוצה ליום 31 בדצמבר 2022 כוללים את אלה של הבנק ושל חברות הבנות שלו וכן את זכויות הקבוצה בחברות כלולות. הדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

פרסום הדוחות הכספיים הוא על בסיס דוחות מאוחדים בלבד. הדוחות הכספיים סולו של הבנק מוצגים [בביאור 35](#). הדוחות הכספיים אושרו לפרסום על ידי דירקטוריון הבנק ביום 13 במרס 2023.

ב. הגדרות

דוחות כספיים אלה -

הבנק - בנק לאומי לישראל בע"מ.

הקבוצה - הבנק וחברות בנות שלו.

חברות מאוחדות - חברות שדוחותיהן מאוחדים באופן מלא, במישרין או בעקיפין, עם דוחות הבנק.

חברות כלולות - חברות, למעט חברות מאוחדות לרבות שותפות או מיזם משותף, שהשקעת הבנק בהן, במישרין או בעקיפין, כלולה בדוחות הכספיים על בסיס השווי המאזני.

חברות מוחזקות - חברות מאוחדות וחברות כלולות.

שלוחות בחו"ל - נציגויות, סוכנויות, סניפים או חברות מאוחדות של הבנק מחוץ לישראל.

מטבע הפעילות - המטבע של הסביבה הכלכלית העיקרית שבה הבנק פועל, בדרך כלל זהו המטבע של הסביבה שבה הבנק מפיק ומוציא את עיקר המזומנים.

מטבע ההצגה - המטבע לפיו מוצגים הדוחות הכספיים.

צדדים קשורים ובעלי עניין - כהגדרתם בסעיף 80 להוראות הדיווח לציבור.

מדד - מדד המחירים לצרכן בישראל כפי שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

סכום מותאם - סכום נומינלי היסטורי שהותאם למדד בגין חודש דצמבר 2003, בהתאם להוראות גילויי דעת 23 ו-36 של לשכת רואי חשבון בישראל.

סכום מדווח - סכום מותאם למועד המעבר (31 בדצמבר 2003), בתוספת סכומים בערכים נומינליים, שנוספו לאחר מועד המעבר, ובניכוי סכומים שנגרעו לאחר מועד המעבר.

דיווח כספי נומינלי - דיווח כספי המבוסס על סכומים מדווחים.

דיווח כספי מותאם - דיווח כספי בערכים המותאמים על פי השינויים בכח הקניה הכללי של המטבע הישראלי בהתאם להוראות גילויי הדעת של לשכת רואי חשבון בישראל.

עלות - עלות בסכום מדווח.

שווי הוגן - מחיר שהיה מתקבל במכירת נכס או המחיר שהיה משולם בהעברת התחייבות בעסקה רגילה בין משתתפי שוק במועד המדידה.

כללי חשבונאות מקובלים בבנקים בארה"ב - כללים הנקבעים על ידי רשויות הפיקוח על הבנקים, רשות ניירות ערך, המוסד לתקינה חשבונאית וגופים נוספים בארה"ב. הכללים מיושמים בהתאם להיררכיה שנקבעה בתת נושא 10-105 בקודיפיקציה של תקני החשבונאות של המוסד לתקינה חשבונאית בארה"ב וההיררכיה של כללי החשבונאות המקובלים. בנוסף, בהתאם להנחיות הפיקוח על הבנקים, למרות ההיררכיה שנקבעה בתקן אמריקאי 168, הובהר כי כל עמדה שנמסרה לציבור על ידי רשויות הפיקוח על הבנקים בארה"ב או על ידי צוות רשויות הפיקוח על הבנקים בארה"ב לגבי אופן היישום של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב, היא כלל חשבונאות המקובל בבנקים בארה"ב.

תקני דיווח כספי בינלאומיים - תקנים ופרשנויות שאומצו על ידי הוועדה לתקני חשבונאות בינלאומיים הכוללים תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) ותקני חשבונאות בינלאומיים (IASB) לרבות פרשנויות של הוועדה לפרשנויות של דיווח כספי בינלאומי (IFRIC) ופרשנויות של הוועדה המתמדת לפרשנויות (SIC).

ביאור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ג. בסיס עריכת הדוחות הכספיים

1. עקרונות הדיווח

הדוחות הכספיים של הבנק ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) ובהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים והנחיותיו. בעיקר הנושאים, הוראות אלה מבוססות על כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב. ביתר הנושאים, שהינם פחות מהותיים, ההוראות מבוססות על תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) ועל כללי החשבונאות המקובלים בישראל (Israeli GAAP).

כאשר תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מאפשרים מספר חלופות, או אינם כוללים התייחסות ספציפית למצב מסוים, נקבעו בהוראות המפקח על הבנקים הנחיות יישום ספציפיות שמבוססות בעיקר על כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב.

2. מטבע פעילות ומטבע הצגה

הדוחות הכספיים המאוחדים מוצגים בשקלים חדשים ומעוגלים למיליון הקרוב, למעט אם צויין אחרת.

השקל הינו המטבע שמייצג את הסכימה הכלכלית העיקרית בה פועל הבנק.

למידע בדבר מטבע פעילות של שלוחות בנקאיות הפועלות בחו"ל ראה [סעיף \(ד\)](#) להלן.

3. בסיס המדידה

הדוחות הוכנו על בסיס העלות ההיסטורית למעט הנכסים וההתחייבויות המפורטים להלן:

- מכשירים פיננסיים נגזרים ומכשירים פיננסיים אחרים אשר נמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד.
- מכשירים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה.
- נכסים שאינם שוטפים המוחזקים למכירה.
- נכסי והתחייבויות מיסים נדחים.
- הפרשות.
- נכסים והתחייבויות בגין הטבות לעובדים.
- השקעות בחברות כלולות.

ערכם של נכסים לא כספיים ופריטי הון שנמדדו על בסיס העלות ההיסטורית, הותאם לשינויים במדד המחירים לצרכן עד ליום 31 בדצמבר 2003. החל מיום 1 בינואר 2004 עורך הבנק את דוחותיו הכספיים בסכומים מדווחים.

4. שימוש באומדנים

בהכנת הדוחות הכספיים, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) והוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו, נדרשת ההנהלה לעשות שימוש באומדנים, הערכות ולהפעיל שיקול דעת המשפיעים על הסכומים המדווחים של נכסים והתחייבויות, על הגילוי המתייחס לנכסים והתחייבויות תלויות וכן על סכומי הכנסות והוצאות בתקופת הדיווח. יובהר שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה.

בעת גיבושם של אומדנים חשבונאיים המשמשים בהכנת הדוחות הכספיים של הבנק, נדרשת הנהלת הבנק להניח הנחות באשר לנסיבות ואירועים הכרוכים באי וודאות משמעותית. בשיקול דעתה בקביעת האומדנים, מתבססת הנהלת הבנק על ניסיון העבר, עובדות שונות, גורמים חיצוניים ועל הנחות סבירות בהתאם לנסיבות המתאימות לכל אומדן.

שינוי באומדנים

האומדנים והנחות שבבסיסם נסקרים באופן שוטף. שינויים באומדנים חשבונאיים מוכרים בתקופה שבה תוקנו האומדנים ובכל תקופה עתידית מושפעת.

ביאור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ד. מטבע חוץ והצמדה

עסקאות במטבע חוץ

נכסים והתחייבויות הנקובים במטבע חוץ או הצמודים לו מתורגמים לפי שערי חליפין יציגים, אשר פורסמו על ידי בנק ישראל, לתאריך המאזן או לתאריך מתאים אחר כדלקמן:

- נכסים והתחייבויות כספיים הנקובים במטבע חוץ או הצמודים לו, מתורגמים למטבע הפעילות לפי שער החליפין למועד הדיווח.
- נכסים והתחייבויות לא כספיים הנקובים במטבע חוץ או הצמודים לו והנמדדים לפי שווי הוגן, מתורגמים למטבע הפעילות לפי שער החליפין שבתוקף ביום בו נקבע השווי הוגן. נכסים והתחייבויות לא כספיים הנקובים במטבע חוץ או הצמודים לו הנמדדים לפי עלות היסטורית, מתורגמים לפי שער החליפין שבתוקף למועד העסקה.
- בדוח רווח והפסד כלולות הכנסות והוצאות ורווחים והפסדים במטבע חוץ לפי שערי החליפין היציגים השוטפים בעת ביצוע הפעולות הפרשי שער על הנכסים וההתחייבויות שבגינם נוצרו ההכנסות וההוצאות הנ"ל, למעט:
 - רווח או הפסד בגין מכשיר מגדר בגידור השקעה נטו בפעילות חוץ או בגידור תזרים מזומנים, פרט לשינויים בשווי הוגן של רכיבים שנוטרלו מהערכת אפקטיביות הגידור ונבחר להכיר אותם ברווח והפסד.
 - הפרשי שער בגין פריטים המהווים חלק מהשקעה נטו.

בהתאם להוראות המעבר לשנת 2021 הפרשי שער בגין מכשירי חוב זמינים למכירה ימשיכו להיות מוכרים בדוח רווח והפסד וזאת עד ליום 1 בינואר 2024. החל מתאריך זה יוכרו ברווח כולל אחר. במקרה של ירידת ערך שאינה זמנית הפרשי התרגום שהוכרו ברווח כולל אחר יסווגו מחדש לרווח והפסד.

מטבע הפעילות של שלוחות הפועלות בחו"ל

מטבע פעילות של ישות הוא המטבע של הסביבה הכלכלית העיקרית בה פועלת הישות. בדרך כלל זהו המטבע של הסביבה שבה ישות מפיקה מזומנים.

קביעת מטבע הפעילות של השלוחות בחו"ל נעשה בהתאם לקריטריונים הבאים:

- השלוחה מפיקה ומוציאה מזומנים במטבע זר ופעילות השלוחה בשקל הינה שולית.
 - לקוחות השלוחה גויסו על ידיה באופן עצמאי, כך שפעילות השלוחה מול לקוחות הבנק או צדדים הקרובים אליהם אינה משמעותית.
 - פעילות השלוחה מול הבנק וצדדים קשורים לו אינה משמעותית ובין היתר אין תלות במקורות מימון של הבנק או צדדים קשורים לו.
 - פעילות השלוחה עומדת בפני עצמה ואינה מהווה הרחבה או השלמה של הפעילות המקומית של הבנק.
- כאשר אחד הקריטריונים כאמור אינו מתקיים במובהק הדבר מצביע על כך שיש לטפל בשלוחה כפעילות חוץ שמטבע הפעילות שלה הינו שקל.

פעילות חוץ

הנכסים וההתחייבויות בגין פעילויות חוץ, כולל מוניטין והתאמות לשווי הוגן שנוצרו ברכישה, תורגמו לשקל לפי שערי החליפין שבתוקף למועד הדיווח. ההכנסות וההוצאות ורווחים והפסדים של פעילויות החוץ, תורגמו לשקל לפי שערי החליפין שבתוקף במועדי העסקאות.

הפרשי השער בגין התרגום מוכרים ברווח כולל אחר, ומוצגים בהון במסגרת "התאמות מתרגום דוחות כספיים".

בעת מימוש, הסכום המצטבר בקרן התרגום שנובע מפעילות החוץ מסווג מחדש לרווח והפסד כחלק מהרווח או ההפסד מהמימוש.

כאשר הקבוצה מממשת חלק מהשקעה שהינה חברה כלולה הכוללת פעילות חוץ תוך שימור השפעה מהותית, החלק היחסי של הסכום המצטבר של הפרשי השער מסווג מחדש לרווח והפסד.

גידור השקעה נטו בפעילות חוץ

הקבוצה מיישמת חשבונאות גידור בגין הפרשי שער בין מטבע הפעילות של פעילות החוץ לבין מטבע הפעילות של הבנק (שקל).

ביאור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

הפרשי שער הנובעים מתרגום התחייבות פיננסית המגדרת השקעה נטו בפעילות חוץ נזקפים לרווח כולל אחר ומוצגים בהון במסגרת "התאמות מתרגום דוחות כספיים". בעת מימוש השקעה בגינה בוצע הגידור, מועבר הסכום המתאים שנצבר ב"התאמות מתרגום דוחות כספיים" לרווח והפסד כחלק מהרווח או ההפסד ממימוש ההשקעה.

נכסים והתחייבויות צמודי מדד שאינם נמדדים בשווי הוגן

נכסים והתחייבויות הצמודים למדד המחירים לצרכן, נכללים לפי תנאי ההצמדה שנקבעו לגבי כל יתרה.

להלן פרטים על שערי החליפין היציגים ומדד המחירים לצרכן ושיעורי השינוי בהם:

שיעור השינוי בשנת			31 בדצמבר		
2020	2021	2022	2020	2021	2022
(%)			(בש"ח)		
שער החליפין של:					
(6.97)	(3.27)	13.15	3.215	3.110	3.519
הדולר של ארה"ב					
1.70	(10.75)	6.62	3.944	3.520	3.753
אירו					
(3.68)	(4.30)	0.83	4.392	4.203	4.238
לירה שטרלינג					
2.10	(6.71)	12.04	3.650	3.405	3.815
פרנק שוויצרי					
מדד המחירים לצרכן:					
(0.6)	2.4	5.3	(נקודות) 99.9	(נקודות) 102.3	(נקודות) 107.7
לחודש נובמבר - מדד ידוע					

ה. בסיס האיחוד

1. חברות בנות

חברות בנות הינן ישויות הנשלטות על ידי הקבוצה. הדוחות הכספיים של חברות בנות נכללים בדוחות הכספיים המאוחדים מיום השגת השליטה ועד ליום הפסקת השליטה. המדיניות החשבונאית של חברות בנות שונתה במידת הצורך על מנת להתאימה למדיניות החשבונאית שאומצה על ידי הקבוצה.

יתרות ועסקאות הדדיות בין החברות שאוחדו בוטלו במסגרת הכנת הדוחות הכספיים המאוחדים.

הדוחות הכספיים של שתי חברות בבעלות מלאה שהן חברות נכסים ושרות של הבנק מאוחדים במסגרת הדוחות הכספיים סולו של הבנק.

זכויות שאינן מקנות שליטה

זכויות שאינן מקנות שליטה הן החלק בהון חברות בנות שאינו ניתן לייחוס, במישרין או בעקיפין, לחברה האם וכוללות מרכיבים נוספים כגון: תשלום מבוסס מניות שישולק במכשיר הוני של חברות בנות. זכויות אלה המעניקות למחזיק בהן חלק בנכסים נטו של הנרכשת, נמדדות במועד הרכישה בשווי הוגן.

רווח או הפסד וכל רכיב של רווח כולל אחר מיוחסים לבעלים של הבנק ולזכויות שאינן מקנות שליטה. סך הרווח, ההפסד ורווח כולל אחר מיוחס לבעלים של הבנק ולזכויות שאינן מקנות שליטה גם אם כתוצאה מכך יתרת הזכויות שאינן מקנות שליטה תהיה שלילית.

עסקאות עם זכויות שאינן מקנות שליטה תוך שימור שליטה, מטופלות כעסקאות הוניות. כל הפרש בין התמורה ששולמה או התקבלה לשינוי בזכויות שאינן מקנות שליטה נזקף לחלק הבעלים של הבנק ישירות להון.

בעת שינויים בשיעור ההחזקה בחברה בת, תוך שימור שליטה, הבנק מייחס מחדש את הסכומים המצטברים שהוכרו ברווח כולל אחר בין הבעלים של הבנק לבין הזכויות שאינן מקנות שליטה.

בעת אובדן שליטה, הבנק גורע את הנכסים וההתחייבויות של החברה הבת ורכיבים אחרים של הון המיוחסים לחברת הבת. אם הבנק נותר עם השקעה כלשהי בחברה הבת לשעבר אזי יתרת ההשקעה נמדדת לפי שוויה הוגן במועד אובדן השליטה. ההפרש בין התמורה שהתקבלה ושוויה הוגן של יתרת ההשקעה בחברת הבת לשעבר לבין היתרות שנגרעו מוכר ברווח והפסד. הסכומים שהוכרו בהון דרך רווח כולל אחר בהתייחס לאותה חברת בת מסווגים מחדש לרווח או הפסד. החל מאותו מועד, ההשקעה הנותרת מטופלת לפי שיטת השווי המאזני או כנכס פיננסי בהתאם למידת השפעה של הבנק בחברה המתייחסת.

ביאור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

2. חברות כלולות

חברות כלולות הינן ישויות בהן יש לקבוצה השפעה מהותית על המדיניות הכספית והתפעולית, אך לא הושגה בהן שליטה. קיימת הנחה לפיה החזקה בשיעור של 20% עד 50% במוחזקת מקנה השפעה מהותית, אולם בנוסף לבחינה של שיעור ההחזקה, הבנק משתמש באינדיקציות נוספות, לבחינה של קיום השפעה מהותית, כגון ייצוג משמעותי בדירקטוריון ובוועדותיו ויכולת השפעה וקבלת החלטות.

השקעה במניות חברות כלולות מטופלת בהתאם לשיטת השווי המאזני ומוכרת לראשונה לפי עלותה. כאשר הבנק משיג השפעה מהותית לראשונה בהשקעה שטופלה עד למועד השגת השפעה מהותית שלא בהתאם לשיטת השווי המאזני, מיושמת שיטת השווי המאזני ממועד זה ואילך.

הדוחות הכספיים המאוחדים כוללים את חלקה של הקבוצה בהכנסות ובהוצאות ברווח והפסד וברווח כולל אחר של ישויות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני.

בעת ירידה בשיעור ההחזקה בחברה כלולה המטופלת בהתאם לשיטת השווי המאזני תוך שימור ההשפעה המהותית, הקבוצה גורעת חלק יחסי מהשקעתה ומכירה ברווח או הפסד מהמכירה. כמו כן באותו מועד חלק יחסי מהסכומים שהוכרו בקרנות הון דרך רווח כולל אחר בהתייחס לאותה חברה כלולה, מסווג מחדש לרווח והפסד.

בעת אובדן השפעה מהותית, הקבוצה מפסיקה להשתמש בשיטת השווי המאזני החל מאותו מועד בו איבדה את ההשפעה המהותית ומטפלת בהשקעה הנותרת כנכס פיננסי המסווג לתיק ניירות ערך למסחר או למניות שאינן למסחר בהתאם למהותה.

כמו כן באותו מועד חלק יחסי מהסכומים שהוכרו בקרנות הון דרך רווח כולל אחר בהתייחס לאותה חברה כלולה מסווג מחדש לדוח רווח והפסד.

הבנק בוחן את הצורך ברישום ירידת ערך בגין השקעתו בחברות כלולות, ראה [סעיף \(כ.כ.4\)](#) להלן.

1. בסיס ההכרה בהכנסות ובהוצאות

הכנסות והוצאות נכללות על בסיס צבירה למעט המפורט להלן:

- הכנסות והוצאות מניירות ערך למסחר, מניות שאינן למסחר וממכשירים נגזרים, מוכרות בהתאם לשינויים בשווי הוגן.
- הכנסות והוצאות ריבית נכללות על בסיס צבירה, למעט המפורט להלן:
- ריבית שנצברה על חובות בעייתיים שסווגו כחובות פגומים מוכרת כהכנסה על בסיס מזומן כאשר לא קיים ספק לגבי גביית היתרה הרשומה הנותרת של חוב פגום. במצבים אלה סכום שנגבה על חשבון הריבית שיוכר כהכנסת ריבית, מוגבל לסכום שהיה נצבר בתקופת הדיווח על היתרה הרשומה הנותרת של החוב לפי שיעור הריבית החוזי. הכנסות ריבית על בסיס מזומן מסווגות בדוח רווח והפסד כהכנסות ריבית בסעיף הרלוונטי. כאשר קיים ספק לגבי גביית היתרה הרשומה הנותרת, כל התשלומים שנגבו משמשים להקטנת קרן ההלוואה. כמו כן, ריבית על סכומים בפיגור בגין הלוואות לדיור מוכרות בדוח רווח והפסד על בסיס הגביה בפועל.
- עמלות ליצירת אשראי - עמלות אשר חויבו ביצירת אשראי, למעט הלוואות לתקופה של עד שלושה חודשים, מוכרות לאורך חיי ההלוואה כהתאמת התשואה, למעט במקרים של ארגון מחדש של חוב בעייתי בהם מוכרות העמלות באופן מיידי ברווח והפסד.
- עמלות פירעון מוקדם - עמלות שחויבו בגין פירעון מוקדם מוכרות מיידי במסגרת הכנסות ריבית למעט עמלות כאמור אשר נכללות כחלק מההשקעה נטו בהלוואה החדשה ומוכרות כהתאמת תשואה.
- שינוי בתנאי החוב - במקרים של מימון מחדש או ארגון מחדש של חובות שאינם בעייתיים, בוחן הבנק אם תנאי ההלוואה שונו באופן מינורי או באופן שאינו מינורי. שינוי בתנאי של מכשיר חוב אינו מינורי כאשר הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים של ההלוואה החדשה שונה לפחות ב-10% מהערך הנוכחי של תזרימי המזומנים כפי תנאי ההלוואה המקורית. במקרים בהם שונו תנאי ההלוואה באופן מינורי כל העמלות שטרם הופחתו וכן עמלות פירעון מוקדם שנגבו מהלקוח בגין שינוי בתנאי אשראי נכללות כחלק מההשקעה נטו בהלוואה החדשה ומוכרות כהתאמת תשואה כאמור לעיל. במקרים בהם השינוי בתנאי ההלוואה אינו מינורי יזקפו העמלות ישירות לרווח והפסד.

ביאור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

- עמלות הקצאת אשראי מטופלות בהתאם לסבירות המימוש של המחויבות למתן אשראי. במידה והסבירות קלושה, העמלה מוכרת על בסיס קו ישר לאורך תקופת המחויבות, אחרת הבנק דוחה את ההכרה בהכנסה מעמלות אלה עד למועד מימוש המחויבות או עד למועד פקיעתה, לפי המוקדם. אם המחויבות מומשה אזי העמלות מוכרות בדרך של התאמת התשואה לאורך חיי ההלוואה כאמור לעיל. באם המחויבות פקעה מבלי שמומשה, העמלות מוכרות במועד הפקיעה ומדווחות במסגרת הכנסות מעמלות.
- הכנסות מעמלות בגין מתן שירותים נזקפות לרווח והפסד עם מתן השירות.
- עמלות אחרות כגון בגין ערבויות וליווי פרויקטים, מוכרות באופן יחסי על פני תקופת העסקה.

2. שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

הבנק מיישם את הכללים שנקבעו בנושא 820 בקודיפיקציה אשר מגדיר שווי הוגן וקובע מסגרת עבודה עקבית למדידת שווי הוגן על ידי הגדרת טכניקות הערכת שווי הוגן לגבי נכסים והתחייבויות, קביעת מדרג שווי הוגן והנחיות יישום מפורטות. כמו כן, מיישם הבנק את הוראת הפיקוח על הבנקים בנושא מדידות שווי הוגן המשלבת בהוראות הדיווח לציבור את הכללים שנקבעו בתיקון מספר 04-2011 לקודיפיקציה בנושא מדידת שווי הוגן.

התקן מחייב לצורך הערכת שווי הוגן, לעשות שימוש מרבי ככל שניתן בנתונים נצפים ולמזער שימוש בנתונים לא נצפים. נתונים נצפים מייצגים מידע הזמין בשוק המתקבל ממקורות בלתי תלויים ואילו נתונים לא נצפים משקפים את ההנחות של הבנק.

תת נושא 10-820 בקודיפיקציה מפרט היררכיה של טכניקות מדידה המבוססות על הקביעה האם הנתונים ששימשו לצורך קביעת השווי ההוגן הינם נצפים או לא נצפים.

סוגים אלו של נתונים יוצרים מדרג שווי הוגן כמפורט להלן:

- נתוני רמה 1: מחירים מצוטטים (לא מותאמים) בשווקים פעילים לנכסים או להתחייבויות זהים.
- נתוני רמה 2: מחירים מצוטטים לנכסים או להתחייבויות דומים בשווקים פעילים; מחירים מצוטטים לנכסים זהים או התחייבויות זהות בשווקים שאינם פעילים; מחירים הנגזרים ממודלים להערכה אשר כל הנתונים המשמעותיים בהם הינם נצפים בשוק או נתמכים על ידי נתוני שוק נצפים.
- נתוני רמה 3: נתונים לא נצפים עבור הנכס או ההתחייבות.

היררכיה זו דורשת שימוש בנתוני שוק נצפים, כאשר מידע זה קיים. כאשר הדבר הינו אפשרי, הבנק שוקל מידע שוק נצפה ורלבנטי במסגרת הערכתו. היקף ותדירות העסקאות, גודל מרווח ה-bid-ask וכן גודל ההתאמה הנדרשת כאשר משווים עסקאות דומות הינם כולם גורמים אשר נלקחים בחשבון כאשר קובעים את רמת הנזילות של שווקים ואת מידת הרלבנטיות של מחירים נצפים באותם שווקים.

הרמה במדרג השווי ההוגן שאליה משתייכת מדידת השווי ההוגן של מכשיר הפיננסי תיקבע על בסיס הרמה הנמוכה ביותר של הנתון שהינו משמעותי למדידת השווי ההוגן בשלמותו.

שיטות ההערכה המיושמות על ידי הבנק למדידת שווי הוגן נבחנות בהתחשב בנסיבות הרלוונטיות לעסקאות השונות, לרבות מחירי העסקאות האחרונות בשוק, מחירים אינדיקטיביים של שירותי הערכה ותוצאות של בדיקה לאחור (back-testing) של סוגי עסקאות דומות.

הערכה של סיכון אשראי וסיכון לאי ביצוע

נושא 820 בקודיפיקציה דורש לשקף את סיכון האשראי (credit risk) ואת הסיכון לאי ביצוע (nonperformance risk) במדידת השווי ההוגן של חוב, לרבות מכשירים נגזרים, אשר הונפקו על ידי הבנק ונמדדים לפי שווי הוגן. סיכון אי ביצוע כולל את סיכון האשראי של הבנק, אך לא מוגבל לסיכון זה בלבד.

להרחבה לגבי השיטות וההנחות העיקריות המשמשות לצורך אומדן השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים, ראה [ביאור 33](#) - להלן, בנושא יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים.

ביאור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ניירות ערך

השווי ההוגן של ניירות ערך למסחר, מניות שאינן למסחר (שיש לגביהן שווי הוגן זמין) ואגרות חוב זמינות למכירה נקבע על סמך מחירי שוק מצוטטים בשוק העיקרי. המחיר המצוטט אינו מותאם בשל גודל הפוזיציה של הבנק יחסית לנפח המסחר (פקטור גודל ההחזקה). במקרים בהם מחיר שוק מצוטט אינו זמין אומדן השווי ההוגן מתבסס על המידע הזמין הטוב ביותר תוך שימוש מרבי בנתונים נצפים תוך הבאה בחשבון של הסיכונים הגלומים במכשיר הפיננסי. השווי ההוגן נקבע לפי מודלים מקובלים לתמחור, בהתבסס על הערכות שהתקבלו ממומחים להערכת שווי של מכשירים פיננסיים או בהתבסס על מערכת עצמאית של הבנק. שיטות ההערכה כוללות שימוש בפרמטרים שונים, כגון עקומי ריבית, שערי מטבעות וסטיות תקן, תוך הבאה בחשבון של הסיכונים הגלומים במכשיר הפיננסי (סיכון שוק, סיכון אשראי, אי סחירות וכיוצא באלה).

רובו של התיק מחושב מדי חודש על ידי מוסד בינלאומי מוכר שעיסוקו בחישוב שווי הוגן והוא בלתי תלוי בגופים המנפיקים ובלתי תלוי בגופים המשווקים. החישוב מתבסס בעיקרו על מחירי עסקאות בשווקים פעילים. יתרת התיק משוערכת על בסיס ציטוטים מברוקרים או מיוצרי המכשירים, או בהתבסס על מערכת של הבנק.

מכשירים פיננסיים נגזרים

השווי ההוגן של מכשירים פיננסיים נגזרים שיש להם שוק פעיל נקבע על סמך מחירי שוק מצוטטים בשוק עיקרי.

במקרים בהם מחיר שוק מצוטט אינו זמין אומדן השווי ההוגן נערך תוך שימוש במודלים אשר לוקחים בחשבון את הסיכונים הגלומים במכשיר הנגזר.

מכשירים פיננסיים שאינם נגזרים

לרוב למכשירים פיננסיים בקטגוריה זו לא קיים שוק פעיל בו הם נסחרים. לפיכך השווי ההוגן נאמד באמצעות מודלים מקובלים לתמחור כגון ערך נוכחי של תזרים מזומנים עתידי המהווה ריבית ניכיון בשיעור המשקף את רמת הסיכון הגלומה במכשיר הפיננסי. לצורך כך, בהתאם להנחיות הפיקוח על הבנקים, תזרימי המזומנים העתידיים עבור חובות פגומים וחובות אחרים חושבו לאחר ניכוי השפעות של מחיקות חשבונאיות ושל הפרשות להפסדי אשראי בגין החובות.

ח. חובות לא צוברים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי צפויים

המסגרת החשבונאית

הבנק מיישם את הנחיות המפקח על הבנקים בנושא מדידה וגילוי של חובות לא צוברים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי, וכן עמדות של רשויות הפיקוח על הבנקים בארה"ב ושל הרשות לניירות ערך בארה"ב, כפי שאומצו על ידי המפקח בהוראות הדיווח לציבור. הנחיות אלה קובעות, בין היתר, כי תאגיד בנקאי יישם את כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא מדידת הפסדי אשראי הנובעים ממכשירים פיננסיים כמפורט בנושא 326 בקודיפיקציה (ASC 326) - מכשירים פיננסיים - הפסדי אשראי.

הנחיות אלה מיושמות לגבי כל יתרות החוב, כגון: פיקדונות בבנקים, אגרות חוב, ניירות ערך שנשאלו או שנרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, אשראי לציבור ואשראי לממשלה.

הפרשה להפסדי אשראי צפויים: מדידה

הבנק קבע נהלים לקיום הפרשה להפסדי אשראי ברמה המתאימה כדי לכסות הפסדי אשראי צפויים בהתייחס לתיק האשראי שלו, כולל בגין סיכון אשראי חוץ מאזני.

ככלל, אומדן ההפרשה להפסדי אשראי צפויים מחושב על פני התקופה החוזית של הנכס הפיננסי תוך הבאה בחשבון של אומדני פירעון מוקדם בהתאם לשיטות כמותיות שגיבש הבנק, ותוך התחשבות בצפי לביצוע ארגון מחדש של חוב בעייתי עם הלווה, ככל שרלוונטי. הפרשה שחושבה על בסיס קבוצתי בגין הלוואות מבוססת ככלל על יתרת החוב הרשומה, למעט ריבית שנצברה למועד הדיווח.

מדידת ההפרשה להפסדי אשראי מבוססת על חלוקת תיק האשראי של הבנק לקבוצות החולקות מאפייני סיכון דומים (תהליך המכונה "סגמנטציה"). תמצית גישת הבנק לסגמנטציה מתייחסת לתיקים, ענפי משק ולמערכים עסקיים כדלקמן: הבנק מפלח את האשראי לציבור לארבעה תיקים ראשיים כאשר כל תיק מחולק לקבוצות משנה: (1) אשראי עסקי-מסחרי בחטיבה העסקית; (2) אשראי מסחרי, המשקף בעיקר אשראי לעסקים קטנים, בחטיבה הבנקאית; (3) אשראי פרטי שאינו לדיוור ו- (4) אשראי לדיוור. ככלל, אשראי מסחרי מפולח לענפי משק, בעוד אשראי לאנשים פרטיים מפולח לקווי עסקים מרכזיים. בהתייחס לאשראי לדיוור מתבססת המדידה על מאפיינים ברמת ההלוואה הבודדת. בשלב הבא, הבנק מבחין בין אשראי תקין לבין אשראי בסיווג בעייתי.

ביאור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

הפרשה להפסדי אשראי מורכבת הן מנדבך כמותי והן מנדבך איכותי, כדלקמן: הפסדי עבר, הסתברויות לכשל, הפסדים בהינתן כשל, מסגרת מקיפה להתאמות איכותיות (Q Factor) ותחזיות מאקרו כלכליות לשנה אחת קדימה.

ההפרשה לכיסוי הפסדי האשראי הצפויים בתיק האשראי מוערכת באחד משני המסלולים הבאים:

הפרשה פרטנית להפסדי אשראי

חובות לא צוברים, למעט אשראי לדיור, הינם חובות אשר הבנק סבור כי אינם חולקים מאפייני סיכון משותפים עם חובות צוברים, ולפיכך מעריך את ההפרשה בגינם על בסיס פרטני.

בהתייחס לחוב מסחרי שיתרתו החוזית (ללא ניכוי: מחיקות חשבונאיות שלא כרוכות בויתור משפטי, ריבית שלא הוכרה, הפרשות להפסדי אשראי וביטחונות) הינה 1 מיליון ש"ח או יותר, ההפרשה נאמדת בהתבסס על הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים העתידיים הצפויים, מהוונים בשיעור הריבית האפקטיבי המקורי של החוב, או כאשר החוב הינו מותנה בביטחון או כאשר צפויה תפיסת נכס, על פי השווי ההוגן של הביטחון ששועבד להבטחת אותו אשראי (בניכוי עלויות מכירה).

הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי

1. בסגמנטים שאינם לדיור, אמידת ההפרשה נעשית ככלל בשיטת שיעור ההפסד (Loss-rate). תהליך זה מבוסס בראשיתו על ממוצע הפסדי העבר בתיק, המיוצג על ידי מחיקות חשבונאיות נטו (net charge-offs) החל משנת 2011 ועד לרבעון שקדם למועד הדיווח. הפסדי העבר מותאמים בהמשך התהליך בגין שורה של מאפייני סיכון ומאפיינים כלכליים כגון היקף הפסדי העבר, פרופיל הסיכון של קבוצות הסיכון, סיווג החוב, הרכב תיק האשראי, מצב הביטחונות, תיאבון הסיכון, ריכוזיות תיק האשראי, דירוגי הסיכון, מדיניות ונוהלי מתן האשראי של הבנק ותנאים נוספים. תהליך זה נועד להתאים את המידע ההיסטורי כדי לשקף את המידה שבה התנאים הקיימים והתחזיות הסבירות והניתנות לכיסוס עשויים להיות שונים מהתנאים ששררו בתקופה שבמהלכה הוערך המידע ההיסטורי. בשלב הבא משלב הבנק תחזיות סבירות וניתנות לכיסוס לשנה אחת, ולאחריה שב על פני שנה אחת למידע ההיסטורי המותאם בגין תנאים נוכחיים על בסיס ליניארי. בסופו של התהליך, מותאמת ההפרשה בגין אומדנים לגביות (recoveries) צפויות ביחס לחובות שנמחקו חשבונאית. שינויים באומדנים אלה מוכרים במועד התהוותם כנגד ההפרשה להפסדי אשראי.

ההפרשה בגין אשראי חוץ מאזני מוכרת בגין מחויבויות אשר אינן ניתנות לביטול ללא תנאי על ידי הבנק, ומבוססת על אותה הסגמנטציה שתוארה לעיל, תוך התחשבות באומדני הבנק ביחס לסבירות הניצול של הפריטים החוץ מאזניים השונים (היינו, מקדמי המרה לאשראי). אומדנים אלה מבוססים הן על ניסיון עבר שנצבר בבנק המצביע על שיעורי המימוש לאשראי והן על שיקול דעת סובייקטיבי. הפרשה זו מוצגת במאזן במסגרת התחייבויות אחרות.

תהליך זה מלווה בשיקול דעת משמעותי ובהנחות מומחה, על מנת לשקף את מיטב ציפיות ההנהלה והערכותיה באשר להפסדי האשראי הצפויים.

2. בסגמנט אשראי לדיור, מודד הבנק את ההפרשה להפסדי אשראי צפויים על בסיס הסתברויות לכשל (Probability of Default) והפסד בהינתן כשל (Loss Given Default). תהליך זה מתחיל אף הוא ממידע היסטורי אשר מותאם בגין תנאים נוכחיים ותחזיות סבירות וניתנות לכיסוס לתקופה של שנה אחת. לאחר תקופה זו שב הבנק על פני שלוש שנים למידע היסטורי המותאם בגין תנאים נוכחיים על בסיס ליניארי. הפרשה בגין אשראי חוץ מאזני מוכרת על בסיס אומדני הבנק ביחס להסתברות לניצול מסגרות האשראי המחייבות. שינויים בהפרשה להפסדי אשראי בגין הלוואות לדיור, לרבות בגין הלוואות לדיור בסיווג לא צובר, מוצגות כהוצאה להפסדי אשראי בגין חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי.

ניירות ערך מוחזקים לפדיון וחשיפות נוספות

ההפרשה להפסדי אשראי צפויים בגין אגרות חוב בתיק לפדיון מבוססת על שיטת הסתברויות לכשל (Probability of Default) והפסד בהינתן כשל (Loss Given Default). הבנק אינו מכיר בהפרשה להפסדי אשראי בגין אגרות חוב ממשלתיות מסוימות וסוכנויות אשר לגביהן סבור הבנק כי הסיכוי לאי תשלום הינו אפס.

בנוסף, חשיפת הבנק בגין ניירות ערך שהושאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר מתייחסת להסכמים אשר כוללים הוראות שימור ביטחון על ידי הצד הנגדי. בהקשר זה, קובע הבנק כי הציפייה לאי תשלום של בסיס העלות המופחתת של חשיפות אלה הינו אפס, אם הישות שהעבירה את הנכסים הפיננסיים לבנק מחדשת (replenish) באופן רציף את סכום הביטחון בתגובה לשינויים בשווי ההוגן. הבנק בודק באופן רציף השישות עומדת בהוראה לשימור הביטחון וצופה באופן סביר (reasonably expects) שהלווה ימשיך לחדש את הביטחון לפי הצורך. יישום הכללים החדשים לא השפיע באופן מהותי על ההפרשה להפסדי אשראי בגין אגרות החוב לפדיון.

ביאור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

בחירת נאותות ההפרשה בכללותה והשלמת תהליך כימותה

תהליך בחינת נאותות ההפרשה שזור במלאכת גיבוש רכיבים שונים באומדן ההפרשה להפסדי אשראי כגון: התאמות מידע היסטורי מתקופות עבר בגין תנאים נוכחיים, הערכת הסיכון של ענפי המשק השונים, תחזיות כלכליות לתקופות סבירות וניתנות לכיסוס, הערכת סכומי הגבייה הצפויים בגין חובות המצויים בקשיים פיננסיים אומדני גביות צפויות מסכומים שנמחקו חשבונאית בעבר ואומדן של פירעונות מוקדמים ביחס לתקופה החוזית של האשראי שניתן.

עם זאת, הבנק בוחן את הנאותות הכוללת של ההפרשה להפסדי אשראי בהתבסס על שיקול הדעת של ההנהלה אשר מתחשב בסיכונים הגלומים בתיק האשראי, וזאת על מנת להבטיח שאומדני ההפרשה בכל תקופת דיווח מייצגות נאמנה את מיטב ציפיות והערכות ההנהלה. לצורך זה, סוקרת ההנהלה יריעה רחבה של נתונים - הן גורמים הספציפיים ללווה והן גורמים הרלוונטיים לסביבת הפעילות בכללותה. במסגרת זו, בוחנת ההנהלה את אומדני ההפסד אל מול מידע ניהולי וכלכלי הקיים ברשותה. כמו כן, במסגרת כימות ההפרשה מחשב הבנק לעיתים תרחישים המייצגים נסיבות ומצבים אשר לדעת ההנהלה הינם במנדט הסבירות, ולהם מייחסת ההנהלה משקלות לצורך כימות האומדן הטוב ביותר.

ירידת ערך בגין אגרות חוב זמינות למכירה

הבנק אומד את הפסדי האשראי הצפויים בגין אגרות חוב בתיק הזמין למכירה בכל מועד דיווח כאשר השווי ההוגן של הנייר נמוך מעלותו המופחתת. בכל מצב כאמור, בוחן הבנק אם ישנה כוונה למכור את הנייר או אם הבנק מאמין כי יותר-סביר-מאשר-לא שהוא ידרש למכור את הנייר לפני השבת ערכו בספרים. אם התשובה חיובית - מלוא הפער שבין הערך בספרים לבין השווי ההוגן מוכר ברווח והפסד. אם התשובה שלילית - הבנק בוחן אם הירידה בשווי ההוגן נובעת מהפסדי אשראי או מגורמים אחרים, וירידת ערך אשר הבנק מעריך כי נובעת מהפסדי אשראי מוכרת באמצעות ההפרשה להפסדי אשראי, בעוד כל ירידת ערך אחרת מוכרת כנגד רווח כולל אחר. הפסד אשראי קיים כאשר הבנק לא צופה לקבל תזרימי קרן וריבית מספקים על מנת להשיב את מלוא העלות המופחתת של הנייר. ההפרשה בגין הפסדי אשראי מוגבלת לסכום שבו עולה העלות המופחתת של הנייר על שווי ההוגן. סכום ההפרשה מתעדכן מעלה או מטה בהתאם לשינויים בהערכות בתקופות עוקבות.

במסגרת הערכת הבנק בדבר קיומו של הפסד אשראי, בוחן הבנק נתונים, הערכות ופריטי מידע שונים. הקריטריונים המרכזיים לקביעה באם ירידת הערך נובעת מקיומו של הפסד אשראי מתייחסים הן לגורמים ספציפיים למנפיק והן לגורמים אחרים, כדלקמן:

- ירידה בדירוג האשראי
- אירועים משפטיים או רגולטוריים שליליים (למשל, הטלת מגבלה רגולטורית על המנפיק, המנפיק לא מצליח להשיג פטנט משמעותי או לעמוד בו)
- תשלומי ריבית או קרן שלא שולמו או אירוע של חדלות פירעון
- שינוי לרעה בציפיות המנפיק או האנליסטים ביחס לתפקודו העתידי של המנפיק
- עלייה במרווחי האשראי ברמת קבוצות דירוג
- שינויים חוקיים או רגולטוריים לרעה המשפיעים על ענף המנפיק
- הרעה משמעותית בסביבת השוק שעלולה להשפיע על שווי הבטוחות (למשל, ירידת מחירי הנדל"ן)
- הרעה משמעותית בתנאים הכלכליים
- שיבוש במודל העסקי כתוצאה משינויים בטכנולוגיה או מתחרים חדשים בתעשייה

בהתאם לכללים החדשים, הבנק אינו מתחשב לעניין זה במשך הזמן שבמהלכו השווי ההוגן של הנייר היה נמוך מעלותו.

במקרים בהם הבנק החליט לבצע בדיקה כמותית תבצע הבחינה באמצעות שיטת PD LGD. במסגרת בחינה זו תבוצע השוואה של היוון תזרימי המזומנים אל מול השווי ההוגן ואל מול העלות המופחתת. במצב בו היוון תזרימי המזומנים הצפויים נמוך מהעלות המופחתת יוכר ההפרש כהפרשה להפסדי אשראי. במקרה בו השווי ההוגן של האיגרת גבוה מסכום היוון תזרימי המזומנים תוכר הפרשה עד לרצפת השווי ההוגן.

במקרה בו הבנק צופה כי האיגרת בלתי ניתנת לגבייה יוכר סכום ההפרשה להפסדי אשראי כמחיקה חשבונאית.

זיהוי וסיווג חובות בעייתיים

הבנק קבע נהלים לזיהוי אשראי בעייתיים ולסיווג חובות כלא צוברים (ראה הגדרה בסעיף קטן (1) להלן) הכנסות ריבית. בהתאם לנהלים אלה הבנק מסווג את יתרת החובות הבעייתיים המאזניים ואת הפריטים החוץ מאזניים לסיווגים הבאים: השגחה מיוחדת, נחות או לא צובר. חובות לא צוברים סווגו והוצגו בתקופות שקדמו ל-1 בינואר 2022 כחלק מחובות פגומים.

ביאור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

הבנק מיישם, החל מיום 1 ביולי 2017, את העדכון לקובץ שאלות ותשובות של הפיקוח על הבנקים בנושא "יישום הוראות הדיווח לציבור בנושא חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי". העדכון מתייחס בעיקר לקביעת סיווג של חוב המתבססת על יכולת התשלום של החייב כלומר, החוזק הצפוי של מקור ההחזר הראשוני של החוב וזאת למרות התמיכה של מקורות החזר שניים ושלישונים כגון: ביטחונות וערבים. מקור החזר ראשוני - מקור מזומנים יציב לאורך זמן אשר חייב להימצא תחת שליטת החייב ואשר חייב להיות מופרד במפורש או במהות לכיסוי החוב. על מנת שמקור החזר יוכר כמקור החזר ראשוני, על הבנק להראות שהחייב צפוי בהסתברות גבוהה להפיק תוך פרק זמן סביר תזרים מזומנים מתאים מפעילות עסקית נמשכת אשר ישמש לפירעון כל התשלומים הנדרשים באופן מלא במועד שנקבע בהסכם.

חובות בפיגור נמצאים בפיגור כאשר הקרן או הריבית בגינם לא שולמו לאחר שהגיע המועד לפירעונם. בנוסף, חשבונות חח"ד או עו"ש מדווחים כחובות בפיגור של 30 ימים או יותר, כאשר החשבון נותר ברציפות בחריגה ממסגרת האשראי המאושרת למשך 30 ימים או יותר או אם בתוך מסגרת האשראי לא נזקפו לזכות אותו חשבון סכומים עד לכדי כיסוי החוב תוך תקופה של 365/366 ימים. החל מיום 1 בינואר 2022, בעקבות יישום הכללים החדשים בנושא הפסדי אשראי, הלוואות לדיור מנוהלות בהתאם לימי פיגור קלנדריים, בעוד שבתקופות קודמות נקבע מצב הפיגור של הלוואות לדיור בהתאם לשית עומק הפיגור לפי הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 314.

לצורך סיווג וטיפול באשראי בעייתי (לרבות רישום מחיקה חשבונאית), הבנק מבחין, בהתאם להוראות הדיווח לציבור, בין:

1. אשראי מסחרי בגין חוב שיתרתו החוזית (וללא ניכוי מחיקות חשבונאיות שלא כרוכות בויתור משפטי, ריבית שלא הוכרה, הפרשות להפסדי אשראי וביטחונות) הינה 1 מיליון ש"ח ומעלה, למעט חריגים מסוימים: אשראי כאמור מסווג בעיקר על בסיס יכולת התשלום של החייב כמתואר לעיל, תוך הבחנה בין חולשות פוטנציאליות לבין חולשות קיימות או מוגדרות היטב. חוב מסווג כלא צובר כאשר צפוי שהבנק לא יוכל לגבות את כל הסכומים המגיעים לו לפי התנאים החוזיים של הסכם החוב, וזאת בהתבסס על מידע ואירועים עדכניים כגון: מצב הפיגור של החוב, מצבו הפיננסי וכושר הפירעון של הלווה, הערכת מקור ההחזר הראשוני של החוב, מצב הביטחונות, מצבו הפיננסי של הערבים ועוד. חוב מסווג כלא צובר בכל מקרה כאשר קרן או ריבית בגינו מצויים בפיגור של 90 ימים או יותר, למעט אם החוב מובטח היטב וכן מצוי בהליכי גביה. חוב "מובטח היטב" כאשר הוא מובטח על ידי ביטחון באמצעות שעבוד של רכוש מוחשי או אישי, לרבות ניירות ערך, שערך המימוש שלו מספיק לפירעון החוב (לרבות ריבית שנצברה) או ערבות של צד בעל אחריות פיננסית מוכחת. חוב "נמצא בתהליכי גביה" אם גבייתו מתנהלת באופן תקין באמצעות הליך משפטי או, בנסיבות המתאימות, מאמצי גביה שאינם משפטיים אך צפוי שיביאו בעתיד הקרוב לפירעון החוב או להחזרתו למצב צובר.

אשראי חוץ מאזני מסווג כתלות בהסתברות מימוש ההתחייבות התלויה וכן אם החובות, שיתכן שיוכרו כתוצאה מהתממשות התלויה, ראויים לסיווג בקטגוריה המתאימה.

2. אשראי לאנשים פרטיים, אשראי לדיור ואשראי מסחרי בגין חוב שיתרתו החוזית (כהגדרתה לעיל) נמוכה מ-1 מיליון, למעט חריגים מסוימים: אשראי כאמור מסווג על בסיס מצב הפיגור ובהתאם לתסמינים שליליים מסוימים שמוגדרים ומופעלים מיכונית. אשראי לדיור מסווג כחוב לא צובר כאשר הקרן או הריבית בגינו מצויים בפיגור של 90 ימים או יותר.

חוב בעייתי בארגון מחדש

חוב אשר פורמאליט עבר ארגון מחדש של חוב בעייתי מוגדר כחוב אשר לגביו, מסיבות כלכליות או משפטיות הקשורות לקשיים פיננסיים של החייב, הבנק העניק ויתור בדרך של שינוי בתנאי החוב במטרה להקל על החייב את נטל תשלומי המזומן בטווח הקרוב או בדרך של קבלת נכסים אחרים כפירעון החוב. לצורך קביעה האם הסדר חוב שבוצע על ידי הבנק מהווה ארגון מחדש של חוב בעייתי הבנק מבצע בחינה איכותית של מכלול התנאים של ההסדר והנסיבות במסגרתו הוא בוצע, וזאת במטרה לקבוע האם (1) החייב מצוי בקשיים פיננסיים ו-(2) במסגרת ההסדר הבנק העניק ויתור לחייב.

לצורך קביעה האם החייב נמצא בקשיים פיננסיים, הבנק בוחן האם קיימים סמנים המצביעים על היותו של הלווה בקשיים במועד ההסדר או על קיום אפשרות סבירה שהלווה יקלע לקשיים פיננסיים לולא ההסדר.

בין היתר, הבנק בוחן קיום אחת או יותר מהנסיבות המפורטות להלן:

- למועד הסדר החוב הלווה נמצא בקשיים פיננסיים;
- לגבי החובות שלמועד ההסדר אינם בפיגור הבנק מעריך האם בהתאם ליכולת הפירעון הנוכחית קיימת סבירות כי בעתיד הנראה לעין הלווה יקלע למצב של כשל ולא יעמוד בתנאים החוזיים המקוריים של החוב;

ביאור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

- החייב הוכרז כפושט רגל, נמצא בתהליך של כינוס נכסים או קיימים ספקות משמעותיים להמשך קיומו של הלווה כעסק ח';
- ללא שינוי תנאי החוב, החייב לא יהיה מסוגל לגייס חוב ממקורות אחרים בריבית שוק המקובלת לגבי חייבים שאינם בכשל.
- לחייב הוענק ויתור גם אם במסגרת ההסדר בוצעה העלאה בריבית החוזית וזאת בהתקיים אחד או יותר מהמצבים הבאים:
- כתוצאה מארגון מחדש, הבנק לא צפוי לגבות את כל סכומי החוב (לרבות ריבית שנצברה) בהתאם לתנאים החוזיים;
- שווי הוגן עדכני של הביטחון לגבי חובות מותנים בביטחון אינו מכסה את יתרת החוב החוזית ומצביע על היעדר יכולת גביה של כל סכומי החוב;
- לחייב לא קיימת אפשרות לגייס מקורות כשיעור הנהוג בשוק עבור חוב בעל תנאים ומאפיינים כגון אלו של החוב שהועמד במסגרת ההסדר.

הבנק לא מסווג חוב כחוב בעייתי שאורגן מחדש אם במסגרת ההסדר הוענקה לחייב דחיית תשלומים שאינה מהותית בהתחשב בתדירות התשלומים, בתקופה החוזית לפירעון ובמשך החיים הממוצע הצפוי של החוב המקורי. לעניין זה, אם בוצעו מספר הסדרים הכרוכים בשינוי תנאי החוב, הבנק מביא בחשבון את ההשפעה המצטברת של הארגונים הקודמים לצורך קביעה האם הדחיה בתשלומים אינה מהותית.

בהתאם להנחיות בנק ישראל, כאשר חוב, שלא נחשב בעבר כחוב לא צובר, מאורגן מחדש ונקבע כי הוא עומד בהגדרת ארגון מחדש של חוב בעייתי, ללא מחיקה חשבונאית חלקית, בדרך כלל אין זה נאות להקטין את אומדן ההפרשה להפסדי אשראי במועד הארגון מחדש כתוצאה מהשינוי בשיטת מדידת ירידת הערך.

ככלל, חוב בעייתי שאורגן מחדש ימשיך להימדד ולהיות מסווג כאמור עד שישולם במלואו למעט בגין אשראי לדיו. עם זאת, חוב שאורגן מחדש (ללא ויתור על קרן) ולאחר מכן התאגיד הבנקאי והחייב נכנסו להסכם נוסף של ארגון מחדש (תהליך המכונה "ארגון מחדש עוקב") וזאת בתנאי שהחייב אינו נמצא יותר בקשיים פיננסיים במועד הארגון מחדש העוקב ושבהתאם לתנאי הארגון מחדש העוקב התאגיד הבנקאי לא העניק ויתור לחייב, במקרה זה החוב בארגון מחדש העוקב לא יסווג עוד כארגון מחדש של חוב בעייתי. סעיף זה חל על ארגונים מחדש שבוצעו או חודשו החל מיום 31 בדצמבר 2016.

חוב ששונן תנאיו בארגון מחדש של חוב בעייתי יכול להיות מסווג כחוב צובר או שאינו צובר במועד השינוי. ככלל, חוב אשר עבר פורמלית ארגון מחדש של חוב בעייתי באופן שגורם לכך שקיים ביטחון סביר שהחוב יפרע (קרן וריבית) ויבצע בהתאם לתנאים החדשים, אינו נדרש להיות מסווג כחוב שאינו צובר הכנסות ריבית, בתנאי שהארגון מחדש וכל מחיקה חשבונאית שבוצעה בחוב נתמכים על ידי הערכת אשראי עדכנית ומתועדת היטב של מצבו הפיננסי של החייב ושל יכולת ההחזר לפי התנאים החדשים. ההערכה כוללת בחינה של ביצועי פירעון נמשכים היסטוריים של החייב למשך תקופה של 6 חודשים לפחות. בהתאם, חוב אשר תנאיו שונו בארגון מחדש של חוב בעייתי, ואשר סווג באופן נאות כחוב צובר לפני הארגון מחדש, יכול להמשיך לצבור ריבית בתנאי שלאחר הארגון מחדש: (1) הגביה של הקרן ושל הריבית בהתאם לכללים החדשים מובטחת באופן סביר, בהתבסס על ניתוח אשראי עדכני ומבוסס היטב; (2) יש לחייב היסטוריית ביצועי פירעון נמשכים לתקופה סבירה לפני שינוי התנאים, שלא מסתמכת באופן בלעדי על תשלומי ריבית בלבד; ו-(3) הארגון מחדש משפר את סיכויי הגבייה של ההלוואה בהתאם ללוח פירעון סביר.

סיווג של חוב כחוב שעבר ארגון מחדש של חוב בעייתי אינו גורם אוטומטית לכך שיהיה צורך לסווג את החוב בסיווג בעייתי. עם זאת, במועד שינוי התנאים, יש לבצע הערכה מעודכנת של הסיווג הנדרש. כל הגורמים הרלוונטיים, כולל היקף הקשיים הפיננסיים של החייב, צריכים להילקח בחשבון כאשר מבצעים את הערכת הסיכון. סיווג החוב כתקין או כבעייתי יבוצע בהתאם לנוהלי הבנק.

ביאור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

החל מיום 1 בינואר 2022, הכללים שמתוארים לעיל חלים גם על אשראי לדיוור, בהתאמות הנדרשות. ככלל, פריסה או מחזור של הלוואה לדיוור שהינה בכשל אשראי תוגדר כחוב בעייתי בארגון מחדש. הוא הדין לגבי ארגון מחדש הכולל פריסת חוב פיגורים. הבנק יישם הוראות אלה, גם בגין ארגונים מחדש שבוצעו לפני 1 בינואר 2022 וטרם נפרעו. בנוסף, עם כניסתן לתוקף של ההוראות האמורות, עדכן הבנק את הסיווג של יתרת הפתיחה לתקופת הדיווח של החובות בסיווג ארגון מחדש של חוב בעייתי והתאימו לכללים החדשים, באופן שבו חובות שהיו מסווגים ל-31 בדצמבר 2021 כארגון מחדש צובר סווגו מחדש בהתאם לכללים החדשים כחובות תקינים או בעייתיים, ובהתאם חושבה בגינם הפרשה להפסדי אשראי צפויים בהתאם לכללים שתוארו לעיל.

להתייחסות בנושא עדכון תקינה 2022-02 ASU בדבר ארגון מחדש של חובות בעייתיים ודרישות גילוי לפי שנת העמדת האשראי ראה [סעיף \(כה.2\)](#) להלן.

החזרה של חוב לא צובר למצב של חוב צובר

חוב לא צובר חוזר להיות מסווג כחוב צובר בהתקיים אחד מהמצבים הבאים:

- אין בגינו רכיבי קרן או ריבית אשר הגיע מועדם וטרם שולמו והבנק צופה פירעון של הקרן הנותרת והריבית בשלמותם לפי תנאי החוזה (כולל סכומים שנמחקו חשבונאית או הופרשו).
- כאשר החוב נעשה מובטח היטב ונמצא בתהליכי גביה.

בנוסף, כדי להחזיר למצב צובר הלוואה לא צוברת שעברה באופן פורמלי ארגון מחדש של חוב בעייתי, יש לבצע ניתוח אשראי עדכני ומתועד היטב, התומך בחזרה למצב צובר בהתבסס על המצב הכספי של החייב וסיכויי החזר בהתאם לתנאים המעודכנים. הניתוח מביא בחשבון את ביצועי הפירעון ההיסטוריים הנמשכים של החייב למשך תקופה סבירה לפני שהחוב יחזור לצבור הכנסות ריבית, אך יכול להביא בחשבון תשלומים שבוצעו במשך תקופה סבירה לפני הארגון מחדש אם התשלומים עקביים לתנאים המעודכנים. תקופה של ביצועי פירעון נמשכים בדרך כלל תימשך לכל הפחות 6 חודשים ליום ביצוע הבדיקה. יציאה מסיווג לא צובר תלווה בסיווג החוב כתקין או כבעייתי בהתאם לנוהלי הבנק.

בהתאם לכך, נכון ל-1 בינואר 2022 סווגו חובות בהיקף של כ-317 מיליון ש"ח מחובות פגומים לחובות צוברים תחת אחת מהקטגוריות: נחות, השגחה מיוחדת ותקין, בגין מדינה הפרשה בסך של כ-150 מיליון ש"ח מהפרשה פרטנית להפרשה קבוצתית (ההכנסה שנוצרה מהקטנת הפרשות להפסדי אשראי שנרשמה ב-1 בינואר 2022 בגין חובות שסווגו בקטגוריית תקין אינה בסכום מהותי).

הכרה בהכנסה

במועד סיווג החוב כלא צובר מפסיק הבנק לצבור בגינו הכנסות ריבית. כמו כן, במועד סיווג החוב כלא צובר מבטל הבנק את כל הכנסות הריבית שנצברו וטרם נגבו, ואשר הוכרו הכנסה ברווח והפסד. החוב ממשיך להיות מסווג כחוב שאינו צובר ריבית, כל עוד לא בוטל לגביו הסיווג כלא צובר. לגבי חובות צוברים שנבחנו ומפורשים על בסיס קבוצתי, למעט הלוואות לדיוור, אשר מצויים בפיגור של 90 יום או יותר, הבנק אינו מפסיק את צבירת הכנסות הריבית.

מחיקה חשבונאית

הבנק מבצע מחיקה חשבונאית במקרים המפורטים להלן:

- כל חוב או חלק ממנו המוערך על בסיס פרטני שנחשב כבלתי ניתן לגביה ובעל ערך נמוך כך שהותרו כנס אינה מוצדקת או חוב שבגינו ניהל הבנק מאמצי גביה ארוכי טווח (המוגדרים בדרך כלל כתקופה העולה על שנתיים).
- במקרה של חוב שגבייתו מותנית בביטחון, כל חלק של חוב העודף על שווי הביטחונות אשר מזוהה כאינו בר גביה יימחק מיידית כנגד הפרשה להפסדי אשראי.
- חובות בעייתיים שנבחנו קבוצתית (היינו, אשראי לאנשים פרטיים שאינו לדיוור ואשראי מסחרי בגין חוב שיתרתו החוזית כהגדרתה לעיל נמוכה מ-1 מיליון ש"ח, למעט חריגים מסוימים) ותקופת הפיגור הינה 150 יום או יותר וזאת למעט במקרה של חובות בארגון מחדש, לגביהם נבחן הצורך במחיקה במיידית. בנוסף, לגבי חובות בעייתיים בארגון מחדש שנבחנו קבוצתית וכשלו, תבוצע מחיקה כאשר החוב נמצא בפיגור של 60 ימים או יותר ביחס לתנאי הארגון מחדש, בלויית סיווג לא צובר. בהתייחס לאשראי לדיוור, יש לבצע הערכה עדכנית של שווי הביטחון לא יאוחר מהמועד שבו החובות הפוכים לחובות בפיגור של 180 יום או יותר, ולמחוק חשבונאית את החלק של יתרת החוב הרשומה העודף על השווי של הביטחון (בניכוי עלויות מכירה).

יובהר כי מחיקות חשבונאיות אינן כרוכות בויתור משפטי והן מקטינות את יתרת החוב המדווחת לצרכים חשבונאיים בלבד, תוך יצירת בסיס עלות חדש לחוב בספרי הבנק.

ביאור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

דרישות הגילוי

הבנק מיישם את דרישות הגילוי על איכות אשראי של חובות ועל הפרשה להפסדי אשראי שנקבעו בנושא 310 בקודיפיקציה בדבר "חובות" ובנושא 326 בקודיפיקציה בדבר "מכשירים פיננסיים - הפסדי אשראי", בהתאמות הנדרשות וכפי שאומצו בהוראות הדיווח לציבור. הבנק התאים את מתכונת הגילוי בהתאם לכללים החדשים, וסיווג מחדש מספרי השוואה ככל שנדרש.

ט. ניירות ערך

1. ניירות הערך בהם משקיע הבנק מסווגים לארבעה תיקים כדלקמן:

א. אגרות חוב מוחזקות לפדיון

אגרות חוב אשר לבנק יש כוונה ויכולת להחזיקן עד למועד הפדיון. אגרות חוב מוחזקות לפדיון מוצגות במאזן לפי הערך הנקוב בתוספת ריבית והפרשי הצמדה ושער שנצברו, בהתחשב בחלק היחסי של הפרמיה או הניכיון ובניכוי ירידת ערך כמפורט [בסעיף \(ח\)](#) לעיל.

אגרות חוב זמינות למכירה

אגרות חוב אשר לא סווגו כמוחזקות לפדיון או למסחר. אגרות חוב זמינות למכירה מוצגות במאזן לפי השווי ההוגן ביום הדיווח. ההפרשים בין השווי ההוגן לעלות המופחתת בניכוי עתודה למס, נזקפים לסעיף נפרד בהון, במסגרת רווח כולל אחר. ירידת ערך נזקפת לדוח רווח והפסד, כמפורט [בסעיף \(ח\)](#) לעיל.

רווחים או הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן בגין אגרות חוב זמינות למכירה שיועדו כמגודרות בגידור שווי הוגן, נזקפים לדוח רווח והפסד במשך תקופת הגידור בגין הסיכון המגודר.

ב. ניירות ערך למסחר

ניירות ערך אשר נרכשו ומוחזקים במטרה למוכרם בתקופה הקרובה. ניירות ערך למסחר מוצגים במאזן לפי השווי ההוגן ביום הדיווח. רווחים והפסדים שמומשו וטרם מומשו נזקפים לדוח רווח והפסד.

ג. מניות שאינן למסחר

מניות שקיים לגביהן שווי הוגן זמין מוצגות במאזן לפי שוויין ההוגן ביום הדיווח. רווחים או הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן נזקפים לדוח רווח והפסד.

מניות שלא קיים לגביהן שווי הוגן זמין מוצגות במאזן לפי עלות בניכוי ירידת ערך בתוספת או בניכוי שינויים במחירים נצפים בעסקאות רגילות בהשקעות דומות או זהות של אותו מנפיק. רווחים או הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשינויים במחירים נצפים כאמור, נזקפים לדוח רווח והפסד.

2. הכנסות מדיבידנד, צבירת ריבית, הפרשי הצמדה ושער, הפחתת פרמיה או ניכיון (לפי שיטת הריבית האפקטיבית), וכן הפסדים מירידת ערך שאינה בעלת אופי זמני נזקפים לדוח רווח והפסד.

3. הכנסות ריבית בגין זכויות מוטב שנרכשו כגון מכשירים פיננסיים מגובי נכסים כגון CMO, MBS, CLO, CDO (למעט מכשירים באיכות אשראי גבוהה) מוכרות לפי שיטת הריבית הפרוספקטיבית (הריבית העתידית שכוללת גם שינויים צפויים עתידיים), תוך התאמת שיעור הריבית אשר משמש להכרה בהכנסות ריבית לשינויים באומדן תזרימי מזומנים עתידיים. זכויות מוטב באיכות אשראי גבוהה הן זכויות מוטב שהונפקו בערבות ממשלת ארה"ב או על ידי סוכנויות של ממשלת ארה"ב, וכן ניירות ערך מגובי נכסים שדירוג האשראי הבינלאומי שלהם הינו לפחות AA.

4. שווי הוגן

לגבי קביעת שווי הוגן ראה [סעיף \(ז\)](#) לעיל.

5. ירידת ערך

לעניין טיפול בירידת ערך של אגרות חוב זמינות למכירה או מוחזקות לפדיון ראה [סעיף \(ח\)](#) לעיל.

מניות שאינן למסחר שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין - הבנק מבצע בחינה איכותית על מנת להעריך אם חלה ירידת ערך של ההשקעה במניות ובמידת הצורך מעריך את השווי ההוגן של ההשקעה לצורך קביעת סכום ההפסד מירידת ערך.

ביאור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

1. מכשירים פיננסיים נגזרים לרבות חשבונאות גידור

הבנק מחזיק מכשירים פיננסיים נגזרים לצרכי גידור סיכונים מטבע חוץ, סיכונים ריבית וסיכונים מדד, וכן מבוצעת פעילות בנגזרים שלא לצורכי גידור לרבות נגזרים משובצים שהופרדו.

חשבונאות גידור

כחלק מהאסטרטגיה הכוללת של הבנק לניהול רמת החשיפה לסיכונים שלעיל, הבנק מיעד מכשירים פיננסיים מסוימים כגידורי שווי הוגן, כגידורי תזרים מזומנים וכן גידורי מטבע חוץ. במועד יצירת הגידור הבנק מתעד באופן פורמאלי את יחסי הגידור. התייעוד כולל: מכשיר מגדר, הפריט המגודר, מהות הסיכון המגודר והשיטה להערכת אפקטיביות הגידור.

1. גידור שווי הוגן

הבנק מיעד מכשירים נגזרים כמגדרים את החשיפה לשינויים בשווי ההוגן של נכס או התחייבות. שינויים בשווי ההוגן של נגזר שיועד לגידור שווי הוגן נזקפים באופן שוטף לדוח רווח והפסד ומוצגים באותו סעיף בו מוצגות השפעות הפריט המגודר. הפריט המגודר מוצג אף הוא בשווי הוגן כאשר השינויים בשווי ההוגן שניתן ליחס אותם לסיכון המגודר, נזקפים לדוח רווח והפסד.

2. גידור תזרים מזומנים

הן הבנק והן חברת הבת בארה"ב מיעדים מכשירים נגזרים כמגדרים את החשיפה להשתנות של תזרימי מזומנים עתידיים צפויים שניתן ליחס לסיכון מסוים. שינויים בשווי ההוגן של נגזר שיועד לגידור תזרים מזומנים נזקפים לרווח כולל אחר.

אם המכשיר המגדר אינו עונה עוד לקריטריונים לגידור חשבונאי, או שהוא פוקע, נמכר, מבטל או ממומש, או שהבנק מבטל את הייעוד של גידור שווי הוגן, אזי נפסק הטיפול לפי חשבונאות גידור.

3. גידור פעילות חוץ - ראה [סעיף \(ד\)](#) לעיל.

גידור כלכלי

חשבונאות גידור אינה מיושמת לגבי מכשירים נגזרים המשמשים כחלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק (ALM). השינויים בשווי ההוגן של נגזרים אלה מוכרים ברווח והפסד עם היווצרותם.

נגזרים אחרים

מכשירים נגזרים שאינם משמשים לצרכי גידור, נמדדים בשווי הוגן כאשר השינויים בשווי ההוגן של נגזרים אלה נזקפים מיידית לרווח והפסד.

נגזרים משובצים

מכשירים נגזרים משובצים מופרדים מהחזזה המארח ומטופלים בנפרד כמכשירים נגזרים בהתאם להוראות תת נושא 10-815 בקודיפיקציה אם: (א) אין קשר ברור והדוק בין המאפיינים הכלכליים והסיכונים של החזזה המארח ושל המכשיר הנגזר המשובץ לרבות סיכונים אשראי הנובעים מנגזרי אשראי משובצים מסוימים (ב) מכשיר נפרד בעל אותם תנאים כשל המכשיר הנגזר המשובץ היה עומד בהגדרת נגזר; ו-ג) המכשיר המשולב אינו נמדד לפי שווי הוגן דרך רווח והפסד.

מכשירים נגזרים משובצים שהופרדו מוצגים במאזן יחד עם החזזה המארח ושינויים בשוויים ההוגן נזקפים מיידית לרווח והפסד.

במקרים מסוימים (כגון מקרים בהם לבנק אין את היכולת להפריד נגזר משובץ מהחזזה המארח), הבנק בוחר לא להפריד את הנגזר המשובץ ולמדוד את המכשיר הפיננסי המשולב (hybrid instrument) בשלמותו בשווי הוגן תוך דיווח על שינויים בשווי הוגן בדוח רווח והפסד בעת היווצרותם. הבחירה כאמור נעשית במועד רכישת המכשיר המשולב או בקרות אירועים מסוימים בהם המכשיר כפוף למדידה מחדש (re-measurement event), כגון כתוצאה מצירופי עסקים או שינויים מהותיים של מכשירי החוב. בחירת שווי הוגן כאמור הינה בלתי חוזרת.

שווי הוגן

בדבר קביעת שווי הוגן ראה [סעיף \(ז\)](#) לעיל.

החל מה-1 בינואר 2021 מיישם הבנק את עדכון תקינה ASU 2020-01 בדבר "יחסי הגומלין בין נושא 321 ונושא 323.

ביאור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

יא. העברות ושירות של נכסים פיננסיים וסילוק של התחייבויות

הבנק מיישם את כללי המדידה והגילוי שנקבעו בתת נושא 10-860 בקודיפיקציה בדבר, העברות ושירות של נכסים פיננסיים, לצורך הטיפול בהעברות של נכסים פיננסיים וסילוק של התחייבויות. בהתאם לכללים אלו, העברה של נכס פיננסי שלם, של קבוצת נכסים פיננסיים שלמים, או של זכות משתתפת בנכס פיננסי שלם, תטופל חשבונאית כמכירה, אם ורק אם, מתקיימים כל התנאים הבאים: (1) הנכס הפיננסי שהועבר בודד מהגורם המעביר, גם במצב של פשיטת רגל או בכינוס נכסים אחר; (2) כל מקבל יכול לשעבד או להחליף את הנכסים שקיבל, ולא קיים תנאי שגם מגביל את המקבל מלנצל את זכותו לשעבד או להחליף וגם מעניק למעביר הטבה גדולה יותר מאשר הטבה טריוויאלית; (3) המעביר אינו משמר שליטה אפקטיבית בנכסים הפיננסיים שהועברו.

בהקשר זה, לזכות משתתפת יש את כל המאפיינים הבאים: (1) מתאריך ההעברה ואילך, היא מייצגת זכות בעלות יחסית (pro rata) בנכס פיננסי שלם; (2) ממועד העברה ואילך, כל תזרימי המזומנים המתקבלים מהנכס הפיננסי השלם, מחולקים באופן יחסי בין מחזיקי הזכויות המשתתפות בסכום השווה לחלקם בבעלות; (3) לזכויותיהם של כל אחד מהזכויות המשתתפות (לרבות המעביר, בתפקידו כמחזיק זכויות משתתפות) יש קדימות זהה, ולא קיימת זכות של מחזיק זכות משתתפת כלשהו, הנחותה לעומת זכות של מחזיק זכות משתתפת אחר; וגם (4) לאף צד אין את הזכות לשעבד או להחליף את הנכס הפיננסי השלם, אלא אם כל מחזיקי הזכויות המשתתפות מסכימים לשעבד או להחליף את הנכס הפיננסי השלם.

במידה וההעברה עומדת בתנאים לטיפול בעסקה כמכירה, הנכסים הפיננסיים המועברים נגרעים מהמאזן של הבנק. הפער בין התמורה לשווי של הנכס הנגרע מהספרים יוכר בדוח רווח והפסד. במידה וההעברה אינה עומדת בתנאים לטיפול כמכירה, היא תטופל כחוב מובטח. הנכסים הפיננסיים ימשיכו להירשם במאזן של הבנק ללא שינוי בשווי שלהם והתמורה מהמכירה תוכר כהתחייבות של הבנק.

עסקאות השאלת ניירות ערך

הבנק מיישם הוראות ספציפיות שנקבעו בהוראות הדיווח לציבור לטיפול בעסקאות השאלה או שאילה של ניירות ערך. הם אינם נגרעים מהמאזן וממשיכים להיות מוצגים בסעיף ניירות ערך, וכנגדם הפיקדון שלהבטחת השכנתו שועבדו אותם ניירות ערך מוצג בסעיף "ניירות ערך שהושאלו במסגרת הסכמי רכש חוזר" או בסעיף "ניירות ערך שנשאלו במסגרת הסכמי רכש חוזר", לפי העניין ובהתאם לשווים ביום ביצוע העסקה.

הבנק עוקב אחר שינויים בשווי ההוגן על בסיס יומי ודרישת ביטחונות מבוצעת במקרים המתאימים. ריבית שהתקבלה או ששולמה בגין ניירות ערך כאמור מדווחת במסגרת הכנסות (הוצאות) ריבית נטו.

בהתאם להוראות המפקח, עסקאות השאלה או שאילה לא מובטחת של ניירות ערך שבהן השואל אינו מעביר לתאגיד הבנקאי מרווח ביטחון (מרג'ין) המתייחס ספציפית לעסקת השאלת ניירות ערך, מטופלות באופן הבא:

- א. השאלה לא מובטחת של אגרות חוב זמינות למכירה ומניות שאינן למסחר או מהתיק למסחר - כאשר הבנק משאיל ניירות ערך הוא גורע את ניירות הערך שהושאלו ומכיר באשראי בגובה שווים בשוק של ניירות הערך ביום ההשאלה. בתקופות עוקבות, הבנק מודד את האשראי באותו אופן בו נמדד נייר הערך לפני שהושאל. הכנסות על בסיס צבירה מוכרות כהכנסות ריבית מאשראי ושינויים בשווי השוק (שאינם שינויים בבסיס צבירה) מסווגים כהכנסות מימון שאינן מריבית במקרה שמדובר בניירות ערך למסחר ומניות שאינן למסחר או ברווח כולל אחר כאשר מדובר באגרות חוב זמינות למכירה. בתום ההשאלה הבנק גורע את האשראי ומכיר מחדש בנייר הערך.
- ב. שאילה לא מובטחת של ניירות ערך - כאשר הבנק שואל נייר ערך בעסקת שאילה לא מובטחת, הבנק מכיר בנייר הערך ופיקדון כנגדו, בגובה שווי השוק של נייר הערך שהתקבל במועד השאילה. ניירות הערך כאמור מסווגים בתיק למסחר. בתקופות עוקבות, שינויים בתקופת הדיווח הנובעים משינויים בשווי השוק של הנייר מסווגים כהכנסות מימון שאינן מריבית. כאשר הבנק מוכר בחסר נייר ערך ששאל, בכל מועד דיווח הבנק מכיר בהכנסות מימון שאינן מריבית את ההפרש, רק אם הוא חיובי, בין שווי השוק למועד הדיווח של נייר הערך שנמכר בחסר, לבין היתרה בגין עסקת השאילה הלא מובטחת הכלולה בסעיף פיקדונות.

סילוק התחייבות

הבנק גורע התחייבות אם היא סולקה. התחייבות סולקה בהתקיים אחד משני התנאים הבאים: (1) הבנק שילם למלווה והשתחרר ממחויבות בגין ההתחייבות או (2) הבנק שוחרר משפטית בהליך משפטי או בהסכמת המלווה מהיותו החייב העיקרי בגין ההתחייבות.

ביאור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

יב. זכויות עובדים

הטבות לאחר פרישה - פנסיה, פיצויים והטבות אחרות - תכניות להטבה מוגדרת

הטבת פנסיה הינה חלק מהתגמול המשולם לעובד תמורת שירותיו. בתכנית פנסיה להטבה מוגדרת הבנק מביח לספק בנוסף לשכר השוטף, תשלומי פנסיה בשנים שלאחר שהעובד יפרוש. סכום ההטבה שישולם תלוי באירועים עתידיים מסוימים הכלולים בנוסחת ההטבה של התכנית אשר כוללת בין היתר את משך חייו של העובד או שאריו, את מספר שנות השירות שסיפק העובד והשכר של העובד בשנות העבודה שקדמו לפרישה.

הגדרות:

- שיעור להיוון ההתחייבויות בגין זכויות עובדים - שיעור ההיוון המשמש לחישוב ההתחייבות האקטוארית לזכויות עובדים של הבנק מבוסס על תשואות השוק בהתאם לחלופה שהבנק בחר מתוך החלופות שנקבעו על ידי בנק ישראל לפיהם העקום מורכב מתשואות אגרות חוב ממשלתיות בישראל בתוספת עקום מרווח של אגרות חוב קונצרניות בדירוג AA ומעלה בארה"ב.
- רווח/הפסד אקטוארי - השינוי בערך של מחויבות חזויה או של נכסי תכנית הנובע מכך שהניסיון בפועל שונה מהמשוער או שנובע משינוי בהנחה אקטוארית.
- תשואה חזויה על נכסי תכנית - הבנק מחשב את שיעור התשואה החזוי לטווח ארוך על נכסי התכנית תוך שימוש בשיעורי התשואה ההיסטוריים לאורך תקופת זמן ארוכה בתיק עם הרכב נכסים דומה.
- מחויבות בגין הטבה חזויה - הערך הנוכחי האקטוארי של כל ההטבות המיוחסות לשירות של העובד שסופק לפני מועד המאזן בהתאם לנוסחת ההטבה של התכנית.
- עלות פנסיה נטו - הסכום המוכר בדוחות הכספיים של הבנק כעלות של תכנית פנסיה לתקופה מסוימת. עלות זו כוללת עלויות שנזקפות לרווח והפסד: עלות שירות, עלות ריבית, תשואה חזויה על נכסי תכנית והפחתה של רווח/הפסד אקטוארי ועלויות שנזקפות לרווח כולל אחר: רווח והפסד אקטוארי.

רווחים והפסדים אקטואריים שנרשמים במסגרת הרווח הכולל נובעים בין היתר: משינויים שוטפים בשיעורי ההיוון.

משינויים שנובעים מכך שהניסיון בפועל שונה מההנחה האקטוארית ששימשה לחישוב ההתחייבות. מהפער בין התשואה החזויה לתשואה בפועל על נכסי התכנית.

רווחים והפסדים אקטואריים, כמפורט להלן, מופחתים בשיטת הקו ישר על פי תקופת השירות הממוצעת הנתרת של העובדים הצפויים לקבל הטבות על פי התכנית. כאשר כל או כמעט כל משתתפי התכנית לא יהיו פעילים עוד, תוחלת החיים הממוצעת הנתרת של העובדים הלא פעילים תשמש במקום תקופת השירות הממוצעת הנתרת.

המחויבות בגין ההטבה החזויה במאזן נרשמת בניכוי השווי ההוגן של נכסי התכנית. כאשר המחויבות בגין ההטבה החזויה עולה על השווי ההוגן של נכסי התכנית תרשם במאזן התחייבות בגובה הפער האמור. אם השווי ההוגן של נכסי התכנית עולה על המחויבות בגין ההטבה החזויה, ירשם במאזן נכס בגובה הפער האמור.

הבנק מבצע מדידה אקטוארית על בסיס רבעוני.

הטבות לאחר פרישה - תכניות להפקדה מוגדרת

תכנית להפקדה מוגדרת הינה תכנית המספקת הטבות לאחר פרישה בתמורה לשירותים שסופקו. התכנית מספקת חשבון אישי לכל משתתף בתכנית ומגדירה כיצד ייקבעו ההפקדות לחשבון של העובד. בתכנית זו ההטבות שמשתתף בתכנית יקבל תלויות אך ורק בסכום המופקד לחשבון המשתתף בתכנית, בתשואות שנצברו על ההשקעות של הפקדות אלה ובחילוסים של הטבות של משתתפים אחרים בתכנית שעשויים להיות מוקצים לחשבון של אותו משתתף. במקרה זה עלות ההטבה נטו לתקופה תהיה ההפקדה הנדרשת לאותה תקופה.

התחייבות הבנק לתשלום פיצויים בהתאם לסעיף 14 לחוק פיצויי פיטורין מטופלות כתכנית להפקדה מוגדרת.

הטבות אחרות לאחר פרישה

הבנק צובר את ההתחייבות לאורך תקופת העסקה בהתאם לתנאים שנקבעו.

היעדרויות בתשלום

הבנק צובר התחייבות עבור תגמול לעובדים בגין היעדרויות עתידיות אם כל התנאים הבאים מתקיימים:

- מחויבות הבנק מיוחסת לשירותים שהעובדים כבר סיפקו.
- המחויבות קשורה לזכויות שמבשילות או נצברות.

ביאור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

- תשלום התגמול צפוי.
- הסכום ניתן לאומדן סביר.

חופשה

ההתחייבות בגין ימי חופשה נמדדת על בסיס שוטף ללא שימוש בשיעורי היוון והנחות אקטואריות. שינויים בהתחייבות נזקפים מידיית לדוח רווח והפסד.

חופשת יובל

לצורך חישוב ההתחייבות בגין ימי חופשת יובל מובאים בחשבון שיעורי היוון והנחות אקטואריות. שינויים בהתחייבות בגין ימי חופשת יובל, נזקפים מידיית לדוח רווח והפסד.

מחלה

הבנק צובר את ההתחייבות כהיעדרויות המזכות בפיצוי. לצורך חישוב ההתחייבות נעשה שימוש בשיעורי היוון והנחות אקטואריות. שינויים בהתחייבות נזקפים מידיית לדוח רווח והפסד.

סילוקים

הבנק מכיר ברווחים או הפסדים בגין סילוקים בתוכניתו להטבה מוגדרת כאשר התשלומים החד-פעמיים הצפויים המתייחסים לתכנית יהיו, באופן מצטבר במשך השנה, גבוהים מסך עלות השרות ועלות הריבית השנתיות. גובה ההפסד מחושב בהתאם לשיעור שבו קטנה המחויבות האקטוארית כתוצאה מהסילוק, מוכפל ביתרת הרווחים וההפסדים האקטואריים הצבורים ברווח כולל אחר.

עסקאות תשלום מבוסס מניות

עסקאות תשלום מבוסס מניות הינן עסקאות בהן הבנק מקבל שירותים מהעובד והתמורה ניתנת במכשירים הוניים. הבנק ככלל מכיר בהוצאה בגין תשלומים מבוססי מניות שהוא מעניק לעובדיו במועד בו נצרכים השירותים. בגין מענקים עם תנאי ביצוע תוכר הוצאה אם צפוי (Probable) שתנאי הביצוע יתקיימו. הבנק מכיר בגידול מקביל בהון או בהתחייבות כתלות באם מדובר במענק הוני או התחייבות. מענקים הוניים נמדדים על בסיס השווי ההוגן של המכשירים הוניים שהונפקו, במועד ההענקה. מדידת עלות המכשירים הוניים אשר מוענקים לעובדים הינה בהתאם לשווי ההוגן במועד ההענקה (grant date) של המכשירים הוניים, אשר הבנק מחויב להנפיק במועד בו העובדים ישלימו את השירות הנדרש וכל יתר התנאים הדרושים על מנת להרוויח את הזכות ליהנות מן המכשירים הוניים (למשל, לממש אופציות). אומדן זה מבוסס על מחיר המניה ופרמטרים רלוונטיים אחרים (כגון התנודתיות הצפויה), במועד ההענקה. אם מענק דורש ביצוע של תנאי שוק, תנאי ביצוע או תנאי שירות, אחד או יותר, עלות התגמול מוכרת רק אם תנאי השירות הנדרש הושגו. הבנק לא מכיר בהוצאה בגין מענקים שחולטו בשל אי עמידה של העובד בתנאי שירות או תנאי ביצוע.

מענקים התחייבותיים נמדדים על בסיס השווי ההוגן במועד ההענקה וההתחייבות נמדדת מחדש עד מועד הסילוק. השפעות המס הקשורות לעסקאות תשלום מבוסס מניות מוכרות בעת סילוק (או פקיעה) דרך רווח והפסד.

לפרטים אודות הנפקת כתבי אופציה ראה [ביאור 24.א](#).

קיזוז נכסים והתחייבויות

י.ג.

הבנק מקיזז נכסים והתחייבויות הנובעים מאותו צד נגדי ומציג במאזן את יתרתם נטו בהתקיים התנאים המצטברים הבאים:

- בגין אותן ההתחייבויות, קיימת זכות חוקית ניתנת לאכיפה (legally enforceable right) לקיזוז ההתחייבויות מהנכסים;
- קיימת כוונה לפרוע את ההתחייבות ולממש את הנכסים על בסיס נטו או בו זמנית;
- גם הבנק וגם הצד הנגדי חייבים אחד לשני סכומים הניתנים לקביעה (Determinable Amounts).

הבנק מקיזז פיקדונות שפירעונם למפקיד מותנה במידת הגביה מן האשראי והאשראי שניתן מפיקדונות אלה, כשאין לבנק סיכון להפסד מהאשראי. המרווח בפעילות הנ"ל נכלל בדוח רווח והפסד בסעיף "עמלות".

הבנק מקיזז בין מכשירים נגזרים שבוצעו עם אותו צד נגדי הכפופים להסדר התחשבות נטו (master netting arrangement) לצורך חישוב חבות הלקוח המוצגת בביאורים השונים בלבד. במאזן לא מבוצע קיזוז כאמור.

ביאור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

י.ד. בניינים וציוד

הכרה ומדידה

בניינים וציוד מוצגים לפי עלות, בניכוי פחת שנצבר והפסדים מירידת ערך. העלות כוללת הוצאות הניתנות לייחוס ישיר לרכישת הנכס. עלות נכסים שהוקמו באופן עצמי כוללת את עלות החומרים ושכר העבודה הישיר וכן כל עלות נוספת שניתן לייחס במישרין להבאת הנכס למצב הפעלה באופן אליו התכוונה ההנהלה. עלות תוכנה שנרכשה, המהווה חלק בלתי נפרד מתפעול הציוד הקשור, מוכרת כחלק מעלות ציוד זה.

בניינים המוחזקים למכירה, מוצגים לפי הערך בספרים או שווי הוגן שלהם בניכוי עלויות מכירה, כנמוך שבהם.

רווח או הפסד ממכירת רכוש קבוע נכלל בסעיף "הכנסות אחרות" בדוח רווח והפסד.

עלויות עוקבות

עלות החלפת חלק מפריט רכוש קבוע מוכרת כחלק מהערך בספרים של אותו פריט אם צפוי כי ההטבות הכלכליות העתידיות הגלומות בחלק שהוחלף יזרמו אל הבנק ואם עלותו ניתנת למדידה באופן מהימן. הערך בספרים של החלק שהוחלף, נגרע מהספרים.

עלויות תחזוקה שוטפות של פריטי רכוש קבוע נזקפות לרווח והפסד עם התהוותן.

עלויות תוכנה

בהתאם להוראות הדיווח לציבור, הבנק מסווג בסעיף זה את העלויות בגין נכסי תוכנה שנרכשו או עלויות שהונו כנכס בגין תוכנות שפותחו באופן פנימי לשימוש עצמי.

תוכנות אשר נרכשות נמדדות לפי עלות בניכוי פחת שנצבר והפסדים מירידת ערך.

עלויות בקשר עם פיתוח והתאמה של תוכנות מחשב לשימוש עצמי מהוונות כאשר השלב הראשוני בפרויקט הושלם ואך ורק אם ניתן למדוד באופן מהימן את עלויות הפיתוח, צפויה הטבה כלכלית עתידית ולבנק כוונה ומקורות מספיקים על מנת להשלים את הפיתוח ולהשתמש בתוכנה. כמו כן קבע הבנק סף מהותיות בסך 750 אלפי ש"ח להיוון עלויות לפיתוח עצמי של תוכנות. עלויות שהונו כוללות עלויות ישירות של חומרים, שירותים ושכר עבודה ישיר לעובדים. עלויות אלו נמדדות לפי העלות בניכוי פחת שנצבר והפסדים מירידת ערך. עלויות אחרות נזקפות לרווח והפסד עם התהוותן. עלויות עוקבות בגין תוכנה מהוונות רק אם צפוי שההוצאות שהתהוו יובילו לפונקציונליות נוספת. יתר העלויות נזקפות לדוח רווח והפסד עם התהוותן.

פחת

הפחת נזקף לדוח רווח והפסד לפי שיטת הקו הישר בהתאם לאורך החיים השימושי של הנכס וזאת החל מהמועד בו הנכס מוכן לשימוש. הבנק מפחית בנפרד כל חלק של רכוש קבוע שנקבע לו אורך חיים שונה. שיפורים במושכר מופחתים על פני משך תקופת השכירות לרבות אופציה שסביר שתמומש, או אורך החיים השימושי שלהם לפי התקופה הקצרה יותר.

האומדנים בדבר אורך החיים השימושי וערך השייר נבחנים מחדש כאשר אירועים או שינויים בנסיבות מצביעים על כך שהאומדנים הנוכחיים אינם נאותים עוד ומותאמים בעת הצורך.

בקשר עם ירידת ערך נכסים לא פיננסיים ראה [סעיף נכס](#) להלן.

גריעה

רווח או הפסד מגריעת פריט רכוש קבוע הינם הפער שבין התמורה מגריעת הנכס לערכו של הנכס בספרים. פער זה ירשם בנטו בסעיף הכנסות אחרות בדוח רווח והפסד.

חכירות

חוזים לרבות זכויות חכירה של קרקעות ממנהל מקרקעי ישראל או מצדדים שלישיים אחרים, המקנים לבנק שליטה בשימוש בנכס במסגרת חכירה במשך תקופת זמן עבור תמורה, מטופלים כחכירות. בעת ההכרה לראשונה מוכרת התחייבות בסכום הערך הנוכחי של דמי החכירה העתידיים במהלך תקופת החכירה (תשלומים אלה אינם כוללים תשלומי חכירה משתנים) ובמקביל מוכר נכס זכות שימוש בגובה ההתחייבות בגין החכירה בתוספת עלויות ראשוניות ותשלומי חכירה מראש ובניכוי תמריצים שהתקבלו. לגבי חכירות תפעוליות תרשם התחייבות ונכס זכות שימוש במידה ותקופת החכירה עולה על 12 חודשים.

ביאור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

לאחר ההכרה לראשונה, התחייבות בגין חכירה (תפעולית ומימונית) נמדדת בעלות מופחתת בהתאם לשיטת הריבית האפקטיבית. כמו כן, הבנק בוחן נכס זכות שימוש (בגין חכירה תפעולית ומימונית) לצורך ירידת ערך בהתאם להוראות תת נושא 35-10-360 בקודיפיקציה בדבר ירידות ערך בגין רכוש קבוע.

תקופת החכירה, היא התקופה שאינה ניתנת לביטול, שלגביה החוכר סיכם חוזית על חכירת הנכס ביחד עם תקופות נוספות כלשהן שלגביהן קיימת לחוכר אופציה להמשיך את חכירת הנכס, בתשלום נוסף או ללא תשלום נוסף, אם וודאי באופן סביר שהחוכר יממש את האופציה.

הבנק בחר בהקלה הפרקטית שלא להפריד רכיבים שאינם חכירה, כגון שירותים או תחזוקה אלא לטפל בהם כרכיב חכירה יחיד.

דמי חכירה

דמי חכירה ששולמו מראש למנהל מקרקעי ישראל בגין חכירות תפעוליות נזקפים לדוח רווח והפסד לפי שיטת הקו הישר על פני תקופת החכירה. תשלומי שכירות קבועים ומשתנים נזקפים לרווח והפסד בתקופה בגינה שולמו.

10. הוצאות הנפקה

הוצאות הנפקת אגרות חוב, שטרי התחייבות וכתבי התחייבות נדחים מופחתות לפי שיטת הריבית האפקטיבית על פני אורך החיים הצפוי של המכשיר המונפק.

11. התחייבויות תלויות

הדוחות הכספיים כוללים הפרשות נאותות בגין תביעות בהתאם להערכת הנהלת הבנק והנהלות החברות המאוחדות, ובהתבסס על הערכות היועצים המשפטיים.

הטיפול החשבונאי בהתחייבויות תלויות הינו על פי הוראות המפקח על הבנקים שמסווגות את התביעות שהוגשו כנגד הבנק לשלוש קבוצות, בהתאם להסתברות התממשות החשיפות לסיכון, כמפורט להלן:

- סיכון צפוי - הסתברות להתממשות החשיפות לסיכון הינה מעל ל-70%. בגין תביעות הנכללות בקבוצת סיכון זו נכללו הפרשות מתאימות בדוחות הכספיים וניתן גילוי בהתאם למהותיות.
- סיכון אפשרי - הסתברות להתממשות החשיפות לסיכון הינה בין 20% ל-70%. בגין תביעות הנכללות בקבוצת סיכון זו בדרך כלל לא נכללות הפרשות בדוחות הכספיים וניתן גילוי בהתאם למהותיות.
- סיכון קלוש - הסתברות להתממשות החשיפות לסיכון הינה קטנה או שווה ל-20%. בגין תביעות הנכללות בקבוצת סיכון זו לא נכללו הפרשות בדוחות הכספיים ולא ניתן גילוי.

יתכנו מקרים, בהם לדעת הנהלת הבנק, בהסתמך על יועציה המשפטיים, טרם ניתן להעריך את סיכויי ההתממשות של החשיפה לסיכון בגין תביעה רגילה ובגין בקשה לאישור תובענה כתובענה ייצוגית, וזאת בטרם חלפו 4 רבעונים (כולל דוח שנתי אחד) ממועד הגשת התביעה. בגין תביעות הנכללות בקבוצה זו, לא מבוצעת הפרשה וניתן גילוי בהתאם למהותיות.

כמו כן, הקבוצה חשופה לדרישות משפטיות שטרם הוגשה בגינן תביעה והובאו לידעת הקבוצה. בהערכת הסיכון הנובע מטענות/תביעות שטרם הוגשו מסתמכת הקבוצה על הערכות פנימיות של הגורמים המטפלים וההנהלה, המשקללות את הערכת הסיכוי להגשת תביעה, את הסיכוי להצלחת התביעה, אם וככל שתוגש ותשלומים בפשרה ככל שיהיו כאלה. ההערכה מבוססת על הניסיון שנצבר ביחס להגשת תביעות ועל ניתוח של הטענות לגופן. התוצאה בפועל, אם וככל שתוגש תביעה, עשויה להיות שונה מההערכה שנעשתה טרום הגשת התביעה.

תביעה שלגביה יש קביעה של המפקח על הבנקים כי הבנק נדרש להשיב כספים, מסווגת כצפויה ומבוצעת בגינה הפרשה בגובה הסכום שהבנק נדרש להשיב.

[כביאור 26](#) בדבר התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות ניתן גילוי לתובענות כנגד הבנק וחברות מאוחדות שהסכום הנטען בהן מהותי. סף המהותיות נקבע כגבוה מבין 0.5% מהון הבנק או 5% מהרווח השנתי הנקי של הבנק.

בנוסף ניתן גילוי לסכום החשיפה הנוספת בשל תביעות שהוגשו נגד הבנק ונגד החברות המאוחדות בנושאים שונים, שסכום כל אחת מהן עולה על 2 מיליון ש"ח ואשר אפשרות התממשותן אינה קלושה.

ביאור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

יז. ערבויות

ערבויות הינן חוזים אשר דורשים באופן מותנה מהערב לבצע תשלומים לנערב בהתאם לתנאים שנקבעו בכתב הערבות. ההתחייבות בגין הערבות מוכרת בספרים בסכום שווה ההוגן גם אם לא צפוי שהתשלומים יבוצעו בעתיד. במקרים בהם, במועד ההכרה לראשונה, נדרש הבנק להכיר בהפרשה להפסד תלוי בגין הערבות, ההתחייבות בגין הערבות תימדד לפי הגבוה מבין השווי ההוגן וסכום ההפרשה בהתאם להוראות נושא 450 בקודיפיקציה. ההתחייבות נגרעת מהספרים במועד בו הבנק משוחרר מהסיכון.

יח. מיסים על ההכנסה

ההפרשה למיסים על ההכנסה של הבנק ושל חברות מאוחדות שלו שהן מוסדות כספיים לצרכי מס ערך מוסף, כוללת מס רווח המוטל על ההכנסה לפי חוק מס ערך מוסף. מס ערך מוסף המוטל על השכר במוסדות כספיים נכלל בדוח רווח והפסד בסעיף "משכורות והוצאות נלוות". הדוחות הכספיים כוללים מיסים שוטפים ומיסים נדחים.

מיסים שוטפים

מיסים שוטפים הינם סכומי המיסים ששולמו או צפויים להיות משולמים (או להתקבל) על ההכנסה החייבת במס לשנה כשהוא מחושב לפי שיעורי המס החלים וחוקי המס אשר נחקקו עד לסוף תקופת הדיווח. הוצאות המיסים השוטפים כוללים גם את השינויים בתשלומי המס המתייחסים לשנים קודמות.

מיסים נדחים

התחייבויות מיסים נדחים ונכסי מיסים נדחים נוצרים בגין הפרשים זמניים והפסדים מועברים הקיימים בסוף תקופה. המיסים הנדחים נמדדים לפי שיעורי המס הצפויים לחול על הפרשים הזמניים במועד בו ימומשו, בהתבסס על שיעורי המס ועל חוקי המס אשר נחקקו עד לסוף תקופת הדיווח. חוק יחשב כ"חוקק" רק עם פרסומו ב"רשומות".

הבנק מכיר בהתחייבות מיסים נדחים בגין כל הפרשים הזמניים החייבים במס אלא אם התחייבות מיסים נדחים נובעת מהפרשים הקשורים למוניטין שאינו מופחת לצורך מס או מהתחייבות מיסים נדחים בגין הפרשים זמניים שנובעים מהשקעה בחברות בנות מקומיות עד ליום 31 בדצמבר 2016. החל מיום 1 בינואר 2017 הבנק מכיר בהתחייבות מיסים נדחים בגין הפרשים זמניים שנצברו ממועד זה בגין חברות בנות מקומיות. הבנק אינו מכיר בהתחייבות מיסים נדחים בגין ההשקעה בחברות זרות מאחר וקיימת לו הכוונה והיכולת להשקיע מחדש את הרווחים הלא מחולקים לתקופה בלתי מוגדרת.

נכס מיסים נדחים יוכר רק אם נראה שההפרש הזמני יתהפך בעתיד הנראה לעין. עם ההכרה בנכס יש לקבוע האם קיים רווח עתידי חייב במס אשר כנגדו ניתן יהיה לנכות את ההפרש. במקביל מכיר הבנק בהפרשה נפרדת - Valuation Allowance, עבור אותו סכום הכלול בנכס אשר יותר סביר מאשר לא שלא ימומש. שינויים עוקבים ב-Valuation Allowance יוכרו ברווח והפסד בתקופה השוטפת גם אם ההפרשה הוכרה לראשונה בהון.

הבנק מסווג הכנסות והוצאות ריבית בגין מיסים על הכנסה וקנסות לרשויות המס בסעיף מיסים על הכנסה.

קיצוז נכסים והתחייבויות בגין מיסים נדחים

הבנק מקיז נכסים והתחייבויות בגין מיסים נדחים כפי המפורט [בסעיף \(יג\)](#) לעיל.

פוזיציות מס לא וודאיות

הבנק מכיר בהשפעת פוזיציות מס רק אם צפוי (more likely than not) שהפוזיציות יתקבלו על ידי רשויות המס או בית המשפט. פוזיציות מס שמוכרות נמדדות לפי הסכום המקסימאלי שסבירות התממשות עולה על 50%. שינויים בהכרה או במדידה באים לידי ביטוי בתקופה בה חלו שינויים בנסיבות אשר הובילו לשינוי בשיקול הדעת. הבנק מיישם את כללי ההכרה והמדידה שנקבעו במסגרת ASC 740.

יט. רווח למניה

הבנק מציג את נתוני הרווח למניה בסיסי ומדולל לגבי הון המניות הרגילות של הבנק. הרווח הבסיסי למניה מחושב על ידי חלוקת הרווח או ההפסד המיוחסים לבעלי המניות הרגילות של הבנק במספר הממוצע המשוקלל של המניות הרגילות שהיו במחזור במשך התקופה. הרווח המדולל למניה נקבע על ידי התאמת הרווח או ההפסד, המתייחס לבעלי המניות הרגילות והתאמת הממוצע המשוקלל של המניות הרגילות שבמחזור בגין ההשפעות של כל המניות הרגילות הפוטנציאליות המדללות.

ביאור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

כ. דיווח על מגזרי פעילות

א. מגזרי פעילות פיקוחיים

הבנק מדווח על מגזרי פעילות פיקוחיים בהתאם למתכונת אחידה ובת השוואה שקבע הפיקוח על הבנקים. מגזר פעילות פיקוחי מוגדר בעיקר בהתבסס על סיווג הלקוחות. לקוחות פרטיים מסווגים בהתאם להיקף הנכסים הפיננסיים למגזר משקי הבית ומגזר הבנקאות הפרטית. לקוחות שאינם אנשים פרטיים מסווגים בעיקר על פי מחזור הפעילות שלהם למגזרים עסקיים (תוך הפרדה בין עסקים זעירים וקטנים, עסקים בינוניים ועסקים גדולים) גופים מוסדיים ומגזר ניהול פיננסי.

ב. מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה

בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים, בנק שמגזרי הפעילות שלו בהתאם לגישת ההנהלה שונים מהותית ממגזרי הפעילות הפיקוחיים, ייתן בנוסף גילוי על מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה. מגזר פעילות הוא מרכיב בבנק אשר עוסק בפעילויות שמהן הוא עשוי להפיק הכנסות ולשאת בהוצאות; תוצאות פעולותיו נבחנות באופן סדיר על ידי ההנהלה והדירקטוריון לצורך קבלת החלטות בנוגע להקצאת משאבים והערכת ביצועיו; וכן קיים לגביו מידע פיננסי נפרד. דיווח מגזרי הפעילות על פי גישת ההנהלה מציג את תוצאות הבנק בחלוקה לקווי עסקים, בהתאם למבנה הארגוני של הבנק. תוצאות מגזר המוצר שלא ניתן לשייך למגזרי הלקוחות הרלוונטיים נכלל בסעיף "אחר והתאמות".

כא. עסקאות עם בעלי שליטה

הבנק מיישם את כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב לטיפול חשבונאי בפעולות בין תאגיד בנקאי לבין בעל שליטה בו ובין חברה בשליטת הבנק. במצבים בהם בכללים כאמור לא קיימת התייחסות לאופן הטיפול, מיישם הבנק את הכללים שנקבעו בתקן מספר 23 של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות בנושא.

נכסים והתחייבויות שלגביהם בוצעה עסקה עם בעל שליטה נמדדים לפי שווי הוגן במועד העסקה. בשל העובדה כי מדובר בעסקה במישור ההוני, זוקפת הקבוצה את ההפרש בין השווי ההוגן לבין התמורה מהעסקה להון.

כב. ירידת ערך נכסים שאינם פיננסיים

1. הבנק בוחן את הצורך ברישום הפרשה לירידת ערך בנכסים שאינם פיננסיים (כגון: בניינים וציוד, השקעות בחברות כלולות ונכסים לא מוחשיים למעט מוניטין ולמעט עלויות תוכנה בפיתוח עצמי) כאשר מתרחשים אירועים או שינויים בנסיבות, המצביעים על כך שנכסיו במאזן מוצגים בסכום העולה על סכום בר השבחה שלהם. הפסדים מירידת ערך מוכרים רק אם הערך בספרים של נכס לא שוטף אינו בר השבחה ועולה על שווי ההוגן. כלומר סך תזרימי המזומנים הלא מהוונים הצפויים לנכס מהשימוש בנכס וממימושו נמוך מהערך שלו בספרים. במקרה זה יכיר הבנק בהפסד מירידת ערך בגובה הפער שבין ערכו של הנכס בספרים לבין שווי ההוגן. הפסד זה ייזקף לדוח רווח והפסד.

כאשר מוכר הפסד כאמור, הערך בספרים לאחר ירידת הערך מהווה בסיס עלות חדש. ההפסד שהוכר לא יבוטל בתקופות עוקבות גם אם תתרחש עליית ערך.

2. ירידת ערך מוניטין

הבנק בוחן את האפשרות לקיומה של ירידת ערך אחת לתקופה או בהתרחש אירועים או שינויים בנסיבות המצביעות על כך. ירידת ערך מוניטין תוכר בגובה הפער שבין השווי ההוגן של היחידה המדווחת לבין הערך שלה בספרים. ההפסד מירידת הערך לא יעלה על סכום המוניטין שהוקצה ליחידה המדווחת.

3. ירידת ערך של עלויות פיתוח עצמי של תוכנות מחשב

הבנק בוחן נכסים בלתי מוחשיים אשר נותרו מפרויקט תוכנה לצורך ירידת ערך כאשר מתרחשים אירועים או שינויים בנסיבות המצביעים על כך שהעלות המופחתת עשויה לא להיות ברת השבחה.

להלן דוגמאות לאירועים או שינויים בנסיבות המצביעים על ירידת ערך:

- א. לא צפוי כי התוכנה תספק שירותים פוטנציאליים משמעותיים;
- ב. חל שינוי מהותי באופן או בהיקף השימוש בתוכנה או בשימוש הצפוי בתוכנה;
- ג. בוצע או יבוצע בעתיד שינוי מהותי בתוכנה;
- ד. העלויות לפיתוח או הסבת התוכנה המיועדת לשימוש עצמי חורגות משמעותית מהסכומים שנצפו מראש;

ביאור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ה. לא צפוי יותר שפיתוח התוכנה יושלם וייעשה בה שימוש.

הבנק מכיר בהפסד מירידת ערך כאשר הערך בספרים אינו בר השבה ועולה על השווי ההוגן. הפסד מירידת ערך שהוכר לא יבוטל בתקופה מאוחרת יותר גם אם מתרחשת עליית ערך.

4. ירידת ערך של השקעות בחברות כלולות המוצגות לפי שיטת השווי המאזני

השקעה בחברה כלולה נבחנת לירידת ערך כאשר אירועים או שינויים בנסיבות מצביעים על כך שהערך בספרים של ההשקעה אינו בר השבה. במקרה זה תבוצע בחינה האם מדובר בירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני, וזאת בהתבסס על משך הזמן שבו השווי ההוגן של ההשקעה נמוך מערכה בספרים וחומרת ירידת הערך, מצבה הכספי של החברה המוחזקת וכן הכוונה והיכולת של התאגיד הבנקאי להחזיק בהשקעה עד למועד שבו לא צפוי שההשקעה תימכר בהפסד. ירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני, תוכר בדוח רווח והפסד ולא תבוטל בתקופות עוקבות.

5. נכסים לא שוטפים מוחזקים למכירה

נכס לא שוטף (או קבוצת מימוש) יסווגו כמוחזקים למכירה כאשר ההנהלה מתחייבת לתכנית פעילה למכירת הנכס, הנכס זמין למכירה מיידית במצבו הנוכחי, צפוי כי מכירת הנכס תושלם בתוך שנה אחת והנכס משווק באופן פעיל לצורך המכירה.

הנכס (או קבוצת המימוש) יוצג לפי הנמוך מבין הערך בספרים או שווי הוגן בניכוי עלויות מכירה. הפסד מירידת ערך המוכר בעת הסיווג לראשונה של נכס כמוחזק למכירה וכן רווחים או הפסדים עוקבים כתוצאה מהמדידה מחדש נזקפים לרווח והפסד. רווחים מעליית ערך מוכרים עד לסכום המצטבר של ההפסדים מירידת ערך שנרשמו מאז שהנכס סווג כמוחזק למכירה. נכס בר פחת המסווג כמוחזק למכירה לא יופחת כל עוד מסווג כמוחזק למכירה.

ג. רכישת מניות הבנק על ידי הבנק

בעת רכישת מניות הבנק על ידי הבנק, סכום התמורה ששולם, הכולל עלויות ישירות, מנוכה מההון. כאשר המניות נמכרות או מונפקות מחדש, סכום התמורה שהתקבלה מוכר כגידול בהון והעודף או הגרעון שנובעים מהעסקה נזקף ליתרת הפרמיה.

ד. תקני חשבונאות חדשים, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות חדשות של הפיקוח על הבנקים שיושמו לראשונה

החל מתקופות הדיווח המתחילות ביום 1 בינואר 2022 מיישם הבנק תקנים חשבונאיים והוראות המפורטים להלן:

1. יישום לראשונה של כללים חדשים בנושא הפרשות להפסדי אשראי (CECL) והוראות נוספות שפרסם הפיקוח על הבנקים

כללי

הוראות המפקח על הבנקים מאמצות את כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא הפרשות להפסדי אשראי צפויים (Current Expected Credit Losses - CECL), כפי שפורסמו בנושא 326 בקודיפיקציה (ASC 326) בדבר "מכשירים פיננסיים - הפסדי אשראי". הכללים החדשים מציגים מתודולוגיה חדשה לרישום הפסדי אשראי, אשר בעיקרה מביאה להכרה מוקדמת יותר בהפסדי אשראי.

מטרת הכללים החדשים היא לשפר את איכות הדיווח על המצב הכספי של התאגיד הבנקאי באמצעות הקדמת רישום ההפרשות להפסדי אשראי, באופן שתומך בתגובה מהירה יותר של הבנקים להידרדרות באיכות האשראי של לווים, וחיזוק הקשר בין ניהול סיכוני האשראי לבין האופן שבו סיכונים אלה משתקפים בדוחות הכספיים. זאת, תוך התבססות על שיטות ותהליכים קיימים. השינויים העיקריים הנובעים מיישום הכללים החדשים הינם כדלקמן:

- ההפרשה להפסדי אשראי מחושבת לפי ההפסד הצפוי לאורך חיי האשראי במקום לאמוד את ההפסד שנגרם וטרם זוהה.
- מדידת ההפרשה להפסדי אשראי מתבססת על חלוקת תיק האשראי של הבנק לקבוצות החולקות מאפייני סיכון דומים.
- באומדן ההפרשה להפסדי אשראי נעשה שימוש במידע צופה פני עתיד אשר משקף תחזיות סבירות לגבי אירועים כלכליים עתידיים.

ביאור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

- הכללים החדשים לחישוב ההפרשה להפסדי אשראי חלים על אשראי, לרבות הלוואות לדיור, אגרות חוב המוחזקות לפדיון וחשיפות אשראי חוץ מאזניות מסוימות.
- חל שינוי בתנאים ובאופן רישום ירידות ערך של אגרות חוב זמינות למכירה.
- עדכון כללי הסיווג והמחיקה החלים על אשראי לדיור: סיווג הלוואות לדיור שנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר כהלוואות שאינן צוברות ריבית, בחינת הצורך לסווג הלוואות לדיור כחובות בארגון מחדש של חוב בעייתי ודרישה לביצוע מחיקה חשבונאית לא יאוחר מהמועד שבו החוב הופך לחוב בפיגור של 180 יום או יותר בגין הלוואות לדיור בביטחון נכס למגורים. בסכום חלק יתרת החוב הרשומה העודף על השווי של הביטחון.
- תיק האשראי יוצג תוך הבחנה בין אשראי צובר ושינוי צובר, באופן שהגדרות הקיימות לגבי חובות פגומים וסיכון אשראי פגום יוחלפו בהגדרות של חובות לא צוברים וסיכון אשראי לא צובר, בהתאמה.
- הורחב הגילוי על ההשפעה של מועד מתן האשראי על איכות תיק האשראי.

היערכות הבנק ליישום הכללים החדשים כללה, בין היתר, מיפוי של הדרישות, הגדרת מתודולוגיה לחישוב אומדני ההפרשה להפסדי אשראי, פילוח של תיק האשראי לקבוצות החולקות מאפייני סיכון דומים (סגמנטציה), גיבוש אומדנים לרכיבים שונים בתהליך האמידה, ביצוע ריצות במקביל (parallel runs), בחינות סבירות, אישור המתודולוגיות והאומדנים, יישום הוראות הגילוי והתאמת מסגרת הבקורות על דיווח כספי. יובהר כי הכללים החדשים אינם משנים את סיכון האשראי הגלום בתיק האשראי של הבנק.

השפעת הכללים החדשים על הלימות הון

בדצמבר 2020 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בנושא "הון פיקוחי - השפעת יישום כללי החשבונאות בנושא הפסדי אשראי צפויים". במסגרת החוזר נקבעו הוראות מעבר שיחולו על השפעת האימוץ לראשונה של הכללים החדשים בנושא הפסדי אשראי צפויים וזאת על מנת להפחית השפעות בלתי צפויות של יישום הכללים על ההון הפיקוחי.

הוראות ספציפיות נוספות בנושא הלוואות לדיור

בפברואר 2021 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בנושא "הפסדי אשראי צפויים ממכשירים פיננסיים", במסגרתו בוטלה בין היתר הדרישה לחישוב הפרשה קבוצתית בשיעור מזערי של 0.35% בגין הלוואות לדיור, בוטלה הדרישה לחישוב הפרשה מזערית לפי שיטת עומק הפיגור ונוספה דרישה לנכות מהון עצמי רובד 1 סכומים בגין הלוואות לדיור שמסווגות לאורך זמן כהלוואות שאינן צוברות.

תיאור השפעת היישום לראשונה

כתוצאה מיישום הכללים החדשים, הבנק עדכן והתאים את מתודולוגיית ההפרשה להפסדי אשראי, את מדיניות הסיווג ומתכונת ההצגה של אשראי בארגון מחדש של חוב בעייתי, את מתכונת ההצגה של אשראי לא צובר (היינו, אשראי פגום), את מדיניות המחיקה של אשראי לדיור ואת דרישות הגילוי המתייחסות להפרשה להפסדי אשראי.

הבנק מיישם כללים אלה החל מיום 1 בינואר 2022, באמצעות רישום ההשפעה המצטברת הנובעת מיישומם בעודפים, בניכוי מיסים נדחים, במועד היישום לראשונה.

השפעה זו משקפת, בין היתר, את הרכב תיק האשראי של הבנק וכן את הערכות הבנק ביחס למצב הנוכחי של הכלכלה ולתנאים הכלכליים החזויים.

ביאור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ההשפעה בגין יישום לראשונה של כללי החשבונאות החדשים בנושא הפסדי אשראי צפויים על סעיפים עיקריים

1 בינואר 2022	השפעת יישום CECL ^(א)	31 בדצמבר 2021	
		מבוקר	
		במיליוני ש"ח	
1. מאזן			
347,348	(43) ^(ב)	347,391	אשראי לציבור, ברוטו
5,137	625	4,512	סך הכל גידול (קטון) בהפרשה להפסדי אשראי:
4,096	784	3,312	מזה: הפרשה להפסדי אשראי - תיק מסחרי
323	(166)	489	מזה: הפרשה להפסדי אשראי - הלוואות לדיור
718	7	711	מזה: הפרשה להפסדי אשראי - אנשים פרטיים אחר
342,211	(668)	342,879	אשראי לציבור, נטו
2. הון עצמי			
-	(725)	-	יתרת עודפים, לפני השפעת המס
-	246	-	השפעת מס
36,730	(479)	37,209	יתרת עודפים, לאחר השפעת מס

(א) מחוסר מהותיות, לא נכללו בטבלה השפעות בגין התחייבויות אחרות, אשראי לבנקים, ממשלות ואג"ח וכן השפעה על יחסי ההון של הבנק.

(ב) בגין הלוואות לדיור: יישום לראשונה של מחיקות 180 יום, ומחיקות ריבית, לאור סיווג לראשונה של הלוואות בפיגור של 90 יום ומעלה כהלוואות שאינן צוברות ריבית.

בהתאם למתודולוגיה המעודכנת, ההפרשה להפסדי אשראי מורכבת הן מנדבך כמותי והן מנדבך איכותי. ככלל, אומדני הבנק מבוססים על הפסדי עבר לאחר התאמתם בגין השתנות מאפייני האשראי, התאמה בגין התנאים הכלכליים הנוכחיים ותחזיות לעתיד. כתלות בתיק האשראי, הרכיבים הכמותיים מבוססים בין היתר, על מחיקות חשבונאיות נטו (net charge-offs), הסתברויות לכשל (Probability of Default) והפסד בהינתן כשל (Loss Given Default). אומדנים אלה מתחשבים בשורה של מאפייני סיכון ומאפיינים כלכליים כגון היקף הפסדי העבר, פרופיל הסיכון של קבוצות הסיכון, סיווג החוב, הרכב תיק האשראי, מצב הביטחונות, תיאבון הסיכון, המצב הכלכלי וכיוצא באלה. אומדני הבנק כוללים הערכות המשקפות, בין היתר, תנאי אי וודאות ומטבעם יכולים להשתנות מעת לעת.

כמו כן, אימץ הבנק במועד היישום לראשונה, הקלות מסוימות, כמתאפשר בהוראות המעבר, לרבות פריסת השפעת היישום לראשונה בכלל הקשור להשפעתה על יחס הון עצמי רוברד 1 על פני 3 שנים בהתאם להוראות המעבר שנקבעו.

בנוסף, יישום הכללים החדשים הביא לניכוי בסכום לא מהותי מהון עצמי רוברד 1 במועד היישום לראשונה, וזאת לאור הדרישה לנכות מהון עצמי רוברד 1 סכומים בגין הלוואות לדיור שמשוגות לאורך זמן כהלוואות שאינן צוברות, כמתואר לעיל. סכום זה אינו כפוף להקלות שניתנו במסגרת הוראות המעבר.

יישום הכללים החדשים, כאמור, לא השפיע בסכום מהותי על יחסי ההון של הבנק (הון עצמי רוברד 1 והון כולל) למועד המעבר. לפרטים נוספים בנוגע להשפעות על יחסי ההון ליום 31 בדצמבר 2022 ראה [ביאור 25](#).

2. הפסקת פרסום ריביות ה-LIBOR

במרס 2021 הכריזה הרשות להתנהלות פיננסית בבריטניה (FCA), באופן רשמי, על הפסקת פרסום כלל ריביות הליבור החל מסוף שנת 2021, למעט ריביות הליבור במטבע דולר שפרסומן יופסק ביוני 2023.

ביום 3 באוקטובר 2021 פרסם הפיקוח על הבנקים הוראת ניהול בנקאי תקין חדשה מספר 250A בנושא מעבר מריבית ליבור. בהוראה מפורטים עקרונות ליישום המעבר מריבית ליבור לריביות בסיסיות אלטרנטיביות, במטרה לוודא היערכות נאותה תוך התייחסות לסיכונים הפוטנציאליים הכרוכים בכיוצו המעבר. בנוסף מתייחסת ההוראה להיבטי ההוגנות והגילוי הנדרשים מול הלקוחות. ההוראה מתייחסת הן להסכמים קיימים והן להסכמים חדשים.

ביאור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

בבחירת עוגני הריבית החדשים ושיטות החישוב האלטרנטיביות, הבנק הביא בחשבון את המלצות הוועדות וקבוצות העבודה הרלוונטיות במטבעות השונים לרבות המלצות האיגוד הבינלאומי לנגזרים (ISDA) וכן שיקולי הוגנות. הבנק עדכן את הלקוחות הרלוונטיים אודות השינוי הצפוי, זאת לצד פרסום לכלל לקוחות הבנק באתר האינטרנט. החל מינואר 2022, פעל הבנק למעבר לעוגני הריבית החדשים ביחס לכל אחד מהמטבעות הרלוונטיים, וממשיך בהיערכותו, בין היתר, להפסקת פרסום ריביות הליבור במטבע דולר.

להלן פירוט יתרות החוזים ברמת הקבוצה, נכון ליום 31 בדצמבר 2022, המושפעים מריבית הליבור ואשר העסקאות בגינם יימשכו מעבר למועד הפסקת פרסום הליבור*:

31 בדצמבר 2022	
במיליוני ש"ח	
4,066	הלוואות
3,563	ניירות ערך
76,781	נגזרים (ברוטו) - ערך נקוב

* עסקאות ליבור הוסבו בכל המטבעות - אחרי דצמבר 2021 ובדולר יוסבו - אחרי יוני 2023.

כה. תקני חשבונאות חדשים, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות חדשות של הפיקוח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם

1. עדכון תקינה 02-2022 ASU בדבר ארגון מחדש של חובות בעייתיים ודרישות גילוי לפי שנת העמדת האשראי
 ביום 31 במרס 2022 פרסם המוסד האמריקאי לתקינה חשבונאית (ה-"FASB") את ASU 2022-02 בדבר ארגון מחדש של חובות בעייתיים ודרישות גילוי לפי שנת העמדת אשראי בנושא הפרשות להפסדי אשראי (להלן: "העדכון").

העדכון מבטל את ההוראות העוסקות בארגון מחדש של חובות בעייתיים על ידי מלווים, תוך שיפור דרישות הגילוי בנוגע ללווים הנמצאים בקשיים כלכליים. כמו כן, העדכון מוסיף דרישת גילוי של מחיקות ברוטו לפי שנת העמדת אשראי.

ההוראות של העדכון יחולו על ישויות אשר אימצו את התקינה 13-2016 ASU החל מהתקופות השנתיות והביניים המתחילות לאחר ה-15 בדצמבר 2022. בשלב זה טרם נקבע מועד לתחילת היישום בבנקים בישראל הבנק בוחן את ההשפעה של ההוראות החדשות על דוחותיו הכספיים.

2. עדכון תקינה 03-2022 ASU בדבר מדידת שווי הוגן של ניירות ערך הוניים אשר חלה עליהם חסימת סחירות
 ביום 29 ביוני 2022 פרסם המוסד האמריקאי לתקינה חשבונאית (ה-"FASB") את ASU 2022-03 בדבר מדידת שווי הוגן של ניירות ערך הוניים אשר חלה עליהם חסימת סחירות (להלן "העדכון").

העדכון מבהיר כי חסימת סחירות חוזית על נייר ערך הוני מהווה חסימה ספציפית לישות ואינה חלק מיחידת מידה חשבונאית של נייר הערך כאמור ולכן לא תילקח בחשבון במדידת השווי הוגן. כמו כן, העדכון הדגיש כי לא ניתן להכיר ולמדוד בנפרד את חסימת הסחירות החוזית.

בנוסף, העדכון מכיל דרישות גילוי חדשות על ישויות המחזיקות בניירות ערך עם חסימה חוזית, בין השאר, גילוי על שווי הוגן של ניירות הערך כאמור, אופי ויתרת התקופה של ההגבלה וכן נסיבות אשר עשויות לגרום לביטול ההגבלה.

הוראות העדכון יחולו על ישויות ציבוריות בארה"ב החל מהתקופות השנתיות והביניים המתחילות לאחר ה-15 בדצמבר 2023 או במועד אימוץ מוקדם, ככל והישות בחרה באימוץ מוקדם של העדכון. ישויות שאינן ישויות השקעה, בעת היישום לראשונה נדרשות ליישם עדכון זה בדרך של מכאן להבא. התאמות אשר נובעות מהיישום כאמור יוכרו בדוח רווח והפסד ויינתן גילוי לסכומן במועד היישום.

ביאור 2 - הכנסות והוצאות ריבית

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2020	2021	2022	
במיליוני ש"ח			
א. הכנסות ריבית^(א)			
8,969	10,537	15,308	מאשראי לציבור
24	26	46	מאשראי לממשלות
85	58	215	מפיקדונות בבנקים
93	122	1,698	מפיקדונות בבנקים מרכזיים וממזומנים
6	6	33	מניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
998	923	1,495	מאגרות חוב ^(ב)
10,175	11,672	18,795	סך כל הכנסות הריבית
ב. הוצאות ריבית^(א)			
(1,053)	(847)	(4,404)	על פיקדונות הציבור
(3)	(2)	(2)	על פיקדונות מממשלות
(3)	(10)	(11)	על פיקדונות מבנק ישראל
(11)	(4)	(33)	על פיקדונות מבנקים
(8)	(2)	(64)	על ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
(374)	(461)	(1,073)	על אגרות חוב, שטרי התחייבות וכתבי התחייבות נדחים
(1,452)	(1,326)	(5,584)	סך כל הוצאות הריבית
8,723	10,346	13,211	סך הכנסות ריבית, נטו
ג. פירוט ההשפעה נטו של מכשירים נגזרים מגדרים^(א)			
(50)	(60)	(2)	מהכנסות ריבית
-	-	(2)	מהוצאות ריבית
ד. פירוט הכנסות ריבית על בסיס צבירה מאגרות חוב			
806	739	1,168	זמינות למכירה
25	22	57	למסחר
167	162	270	מוחזקות לפידיון
998	923	1,495	סך הכל כלול בהכנסות ריבית

(א) כולל השפעת יחסי גידור.

(ב) כולל ריבית בגין אגרות חוב מגובות משכנתאות (MBS) בסך 223 מיליון ש"ח (2021 - 223 מיליון ש"ח, 2020 - 219 מיליון ש"ח).

(ג) פירוט של השפעת מכשירים נגזרים מגדרים על סעיף משנה א ו-ב.

ביאור 3 - הכנסות מימון שאינן מריבית

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
	2020	2021	2022
	במיליוני ש"ח		
א. הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר			
א.1. מפעילות במכשירים נגזרים^(א)			
הכנסות (הוצאות) נטו בגין מכשירים נגזרים ALM ^(ב)	(1,787)	(1,652)	7,387
סך הכל מפעילות במכשירים נגזרים	(1,787)	(1,652)	7,387
א.2. מהשקעה באגרות חוב			
רווחים ממכירת אג"ח זמינות למכירה ^(א)	414	256	49
הפסדים ממכירת אג"ח זמינות למכירה ^(א)	(4)	(25)	(185)
הפרשה לירידת ערך בגין אג"ח זמינות למכירה	(33)	-	(42)
סך הכל מהשקעה באג"ח	377	231	(178)
א.3. הפרשי שער, נטו			
	1,786	1,962	(7,151)
א.4. רווחים (הפסדים) מהשקעה במניות			
רווחים ממכירת מניות שאינן למסחר	224	835	304
הפרשה לירידת ערך בגין מניות שאינן למסחר	(66)	(66)	(5)
הפסדים ממכירת מניות שאינן למסחר	(55)	(50)	(107)
דיבידנד ממניות שאינן למסחר	10	27	40
רווחים, נטו שטרם מומשו ממניות שאינן למסחר ^(א)	114	96	141
רווחים ממכירת מניות של חברות מוחזקות	-	-	830
הפסדים ממכירת מניות של חברות מוחזקות	(2)	-	-
סך הכל מהשקעה במניות	225	842	1,203
א.5. רווחים נטו בגין הלוואות שנמכרו			
	-	-	57
סך כל הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר			
	601	1,383	1,318
ב. הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות למטרות מסחר			
הכנסות נטו בגין מכשירים נגזרים למסחר			
	367	349	254
(הפסדים) רווחים שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אג"ח למסחר, נטו ^(ב)	51	(18)	(166)
רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של מניות למסחר, נטו ^(ד)	7	(1)	2
דיבידנד ממניות למסחר	-	1	-
סך הכל מפעילויות מסחר ^(ה)	425	331	90
פירוט על הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית בגין פעילויות למטרות מסחר, לפי חשיפות סיכון:			
חשיפת ריבית	(117)	86	(318)
חשיפת מטבע חוץ	501	176	342
חשיפה למניות	37	54	64
חשיפה לסחורות ואחרים	4	15	2
סך הכל	425	331	90
סך הכל הכנסות מימון שאינן מריבית			
	1,026	1,714	1,408

[ראה הערות בעמוד הבא.](#)

ביאור 3 - הכנסות מימון שאינן מריבית (המשך)

- (א) למעט השפעת יחסי גידור.
- (ב) מכשירים נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.
- (ג) מזה חלק ההפסדים בסך 113 מיליון ש"ח (2021 - רווחים בסך 9 מיליון ש"ח, 2020 - רווחים בסך 40 מיליון ש"ח), הקשורים לאגרות חוב למסחר שעדיין מוחזקות ליום המאזן.
- (ד) מזה חלק ההפסדים בסך 1 מיליון ש"ח הקשורים למניות למסחר שעדיין מוחזקות ליום המאזן (2021 - הפסדים בסך 1 מיליון ש"ח, ו-2020 - לא היו רווחים (הפסדים) הקשורים למניות למסחר שעדיין מוחזקות ליום המאזן).
- (ה) להכנסות ריבית מהשקעה באג"ח למסחר ראה [ביאור 2](#).
- (ו) כולל הפרשי שער שנבעו מפעילות למסחר.
- (ז) סוג מחדש מרווח כולל אחר מצטבר.
- (ח) לרבות רווחים והפסדים ממדידה לפי שווי הוגן של מניות שמתקיים לגביהן שווי הוגן זמין וכן התאמות מעלה או מטה של מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין.

ביאור 4 - עמלות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2020	2021	2022	
במיליוני ש"ח			
642	649	651	ניהול חשבון
327	365	384	כרטיסי אשראי
727	784	664	פעילות בניירות ערך ובמכשירים נגזרים מסוימים ^(א)
215	234	211	עמלות הפצת מוצרים פיננסיים ^(ב)
80	88	97	ניהול, תפעול ונאמנות לגופים מוסדיים ^(ג)
173	203	211	טיפול באשראי
392	402	477	הפרשי המרה
114	120	131	פעילות סחר חוץ
9	7	5	הכנסות נטו משירות תיקי אשראי
53	47	46	דמי ניהול ועמלות מביטוח חיים וביטוח דירות
442	495	551	עמלות מעסקי מימון
107	112	107	עמלות אחרות
3,281	3,506	3,535	סך כל העמלות התפעוליות

- (א) כולל עמלות מפעילות חיתום.
 (ב) בעיקר דמי הפצה של קרנות נאמנות.
 (ג) בעיקר תפעול קופות גמל.

ביאור 4א - הכנסות מחוזים עם לקוחות^(א)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022												
ניהול חשבון	אנשים פרטיים	עסקים קטנים	סך הכל בנקאית	משכנתאות	מסחרית	עסקית	נדל"ן	שוקי הון	אחר והתאמות	חברות בנות בארץ	חברות בנות בחו"ל	סך הכל
במיליוני ש"ח												
ניהול חשבון	318	147	465	-	86	23	6	23	-	-	48	651
כרטיסי אשראי פעילות בניירות ערך ובמכשירים נגזרים מסויימים	308	59	367	-	13	1	-	-	1	-	2	384
עמלות הפצת מוצרים פיננסיים	387	48	435	-	21	5	2	167	-	20	14	664
ניהול, תפעול ונאמנות לגופים מוסדיים	186	14	200	2	4	-	-	-	-	-	5	211
טיפול באשראי הפרשי המרה	-	-	-	-	-	-	-	-	-	97	-	97
פעילות סחר חוץ דמי ניהול ועמלות מביטוח חיים וביטוח דירות הכנסות נטו	7	28	35	10	76	18	65	1	-	-	6	211
משרות תיקי אשראי	160	102	262	-	125	23	3	64	-	-	-	477
עמלות מעסקי מימון ואחרות	4	36	40	-	70	15	1	5	-	-	-	131
סך הכל עמלות משרות עיקריים	40	34	74	-	115	125	277	39	25	-	3	658
סך הכל עמלות משרות עיקריים	1,410	468	1,878	17	510	210	354	299	26	162	79	3,535

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021												
ניהול חשבון	אנשים פרטיים	עסקים קטנים	סך הכל בנקאית	משכנתאות	מסחרית	עסקית	נדל"ן	שוקי הון	אחר והתאמות	חברות בנות בארץ	חברות בנות בחו"ל	סך הכל
במיליוני ש"ח												
ניהול חשבון	305	144	449	-	78	21	5	23	-	-	73	649
כרטיסי אשראי פעילות בניירות ערך ובמכשירים נגזרים מסויימים	285	57	342	-	13	1	-	-	-	-	9	365
עמלות הפצת מוצרים פיננסיים	442	55	497	-	22	4	2	157	-	43	59	784
ניהול, תפעול ונאמנות לגופים מוסדיים	192	15	207	-	5	-	-	-	-	1	21	234
טיפול באשראי הפרשי המרה	5	25	30	12	60	29	61	1	-	-	10	203
פעילות סחר חוץ דמי ניהול ועמלות מביטוח חיים וביטוח דירות הכנסות נטו	147	92	239	-	102	16	2	43	-	-	-	402
משרות תיקי אשראי	4	31	35	-	62	14	1	6	-	-	2	120
עמלות מעסקי מימון ואחרות	32	35	67	-	95	127	249	17	24	-	28	607
סך הכל עמלות משרות עיקריים	1,412	454	1,866	21	437	212	320	247	24	175	204	3,506

ביאור 4א - הכנסות מחוזים עם לקוחות (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020

סך הכל	חברות בנות בחו"ל	חברות בנות בארץ	אחר והתאמות	שוקי הון	נדל"ן	עסקית	מסחרית	משכנתאות	סך הכל בנקאית	עסקים קטנים	אנשים פרטיים	במיליוני ש"ח
642	65	-	-	24	5	21	75	-	452	152	300	ניהול חשבון
327	6	-	-	-	-	1	11	-	309	51	258	כרטיסי אשראי פעילות בניירות ערך ובמכשירים נגזרים מסויימים
727	48	30	-	147	3	5	20	-	474	52	422	עמלות הפצת מוצרים פיננסיים
215	18	-	-	-	-	-	4	-	193	14	179	ניהול, תפעול ונאמנות לגופים מוסדיים
80	-	80	-	-	-	-	-	-	-	-	-	טיפול באשראי
173	2	-	-	-	58	23	45	13	32	27	5	הפרשי המרה
392	-	-	-	72	3	15	90	-	212	82	130	פעילות סחר חוץ דמי ניהול ועמלות מביטוח חיים וביטוח דירות
114	2	-	-	7	1	14	61	-	29	27	2	הכנסות נטו משירות תיקי אשראי
53	5	45	-	-	-	-	-	3	-	-	-	עמלות מעסקי מימון ואחרות
9	-	-	-	-	-	-	-	8	1	-	1	סך הכל עמלות משירותים עיקריים
549	29	-	21	21	235	115	80	-	48	36	12	
3,281	175	155	21	271	305	194	386	24	1,750	441	1,309	

(א) סיווג ההכנסות נעשה בהתאם למגזרי פעילות גישת ההנהלה.

ביאור 5 - הכנסות אחרות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2020	2021	2022	
במיליוני ש"ח			
1	163	81	רווחי הון ממכירת בניינים וציוד
(11)	(7)	(15)	הפסדי הון ממכירת בניינים וציוד
9	83	(12)	(הפסדים) רווחים מקופה מרכזית לפיצויים
60	52	21	אחרות, נטו
59	291	75	סך כל הכנסות האחרות

ביאור 6 - משכורות והוצאות נלוות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2020	2021	2022	
במיליוני ש"ח			
2,551	2,918	2,667	משכורות
(7) ^(א)	4	4 ^(ב)	הוצאה (הכנסה) הנובעת מעסקאות תשלום מבוסס מניות
228	230	210	הוצאות נלוות אחרות לרבות קרן השתלמות, חופשה ומחלה
-	(6)	(11)	הטבות לזמן ארוך
602	725	732	ביטוח לאומי ומס שכר
הוצאות בגין פנסיה (לרבות פיצויים ותגמולים): ^(א)			
175	189	142	הטבה מוגדרת
181	185	199	הפקדה מוגדרת
12	(3)	(8)	הטבות אחרות לאחר סיום העסקה והטבות לאחר פרישה שאינן פנסיה ^(א)
3,742	4,242	3,935	סך כל המשכורות והוצאות הנלוות
449	476	177	מזה: משכורות והוצאות נלוות בחו"ל^(ד)

- (א) מזה: עלות שירות בגין הטבות אחרות לאחר סיום העסקה והטבות לאחר פרישה שאינן פנסיה לשנים 2022, 2021, ו-2020 הינה 8, 2 ו-11 מיליון ש"ח בהתאמה. ראה [ביאור 23](#), בדבר זכויות עובדים.
- (ב) ראה [ביאור 24](#), בדבר עסקאות תשלום מבוסס מניות.
- (ג) ראה [ביאור 23 ט. בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2019](#) בדבר עסקאות תשלום מבוסס מניות.
- (ד) הירידה במשכורות והוצאות נלוות בחו"ל נובעת ממיזוג בנק Leumi USA עם בנק Valley National. למידע נוסף ראה [ביאור 15 א.](#)

ביאור 7 - הוצאות אחרות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2020	2021	2022	
במיליוני ש"ח			
691	662	591	הוצאות בגין פנסיה - הטבה מוגדרת והטבות אחרות לאחר סיום העסקה ללא עלות שירות
130	134	119	שיווק ופרסום
218	226	189	ייעוץ מקצועי: משפטיות, ביקורת חשבונות
119	113	115	תקשורת: דואר, טלפון, משלוחים וכו'
54	50	38	מחשב ^(א)
43	33	28	משרדיות
29	19	33	ביטוח
6	8	5	הדרכה והשתלמויות
118	122	131	עמלות
-	3	1	הפסד בגין נכסים שנתקבלו בגין סילוק אשראים
-	1	1	קנסות לבנק ישראל
294	280	292	אחרות ^(ב)
1,702	1,651	1,543	סך כל הוצאות האחרות

(א) הסעיף כולל הוצאות בגין מיקור חוץ ואינו כולל הוצאות הבנק בגין מחשב מאחר ומערך התפעול הינו חלק מהבנק והוצאותיו נרשמו וסווגו בסעיפי ההוצאות השונים.

(ב) לגבי שכר דירקטורים של הבנק הכלול בסעיף זה - ראה [ביאור 34](#).

ביאור 8 - הפרשה למיסים על הרווח

א. הרכב הסעיף

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2020	2021	2022	
במיליוני ש"ח			
מיסים שוטפים:			
2,053	2,823	3,847	בגין שנת החשבון
32	30	29	בגין שנים קודמות
2,085	2,853	3,876	סך כל המיסים השוטפים
בתוספת (בניכוי) שינויים במיסים נדחים:			
(729)	422	(312)	בגין שנת החשבון
(729)	422	(312)	סך הכל שינויים במיסים הנדחים
1,356	3,275	3,564	הפרשה למיסים על ההכנסה
35	101	47	מזה: הפרשה למיסים בחו"ל

ביאור 8 - הפרשה למיסים על הרווח (המשך)

א. הרכב הסעיף (המשך)

הרכב הוצאות (הכנסות) מיסים נדחים המיוחסים לפעילויות נמשכות הינם, כדלקמן

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2020	2021	2022
במיליוני ש"ח		
(729)	421	(312)
הוצאות (הכנסות) מיסים נדחים לפני השפעת הפריטים המפורטים להלן:		
-	1	-
קיטון בניכויים מועברים לצרכי מס		
(729)	422	(312)
סך כל הוצאות (הכנסות) מיסים נדחים		

הטבלה אינה כוללת את השפעת המס על רווח כולל אחר. לפרטים נוספים ראה [ביאור 10](#).

ב. התאמה בין סכום המס התיאורטי לבין ההפרשה למיסים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2020	2021	2022
במיליוני ש"ח		
3,491	9,241	10,896
רווח לפני מיסים		
34.19%	34.19%	34.19%
שיעור המס הסטטוטורי החל על הבנק		
1,194	3,160	3,725
סכום המס על בסיס שיעור המס הסטטוטורי		
מס (חסכון מס) בגין:		
19	(14)	(20)
הכנסות חברות מאוחדות בחו"ל		
(1)	(7)	(4)
הכנסות פטורות ובעלות שיעור מס מוגבל		
2	(14)	(5)
הפרשי פחת, תיאום פחת ורווח הון		
12	14	10
הוצאות אחרות לא מוכרות		
25	2	(155)
הפסדים והפרשי עיתוי שלא נרשמו בגינם מיסים נדחים		
32	30	29
מיסים בגין שנים קודמות		
73	104	(16)
אחר		
1,356	3,275	3,564
הפרשה למיסים על ההכנסה		

ג. שומות מס

לבנק שומות מס סופיות עד וכולל שנת המס 2018. בתחילת שנת 2022 חתם הבנק על הסכם עם רשות המיסים לשנות המס 2017-2018. לחברות בנות מאוחדות עיקריות שומות מס סופיות עד וכולל שנת המס 2017.

ביאור 8 - הפרשה למיסים על הרווח (המשך)

ד. התנועה בנכסי והתחייבויות המיסים הנדחים מיוחסת לפרטים הבאים

מכירת מניות בחברות בנות לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה ^(א)	שינויים שנזקפו לרווח והפסד	שינויים שנזקפו לרווח כולל אחר	הפרשי תרגום על יתרות המיסים הנדחים	השפעה מצטברת בגין הישום לראשונה של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב ^(ב)	יתרה ליום 31 בדצמבר 2021	יתרה ליום 31 בדצמבר 2022	שיעור מס ממוצע 2022 באחוזים
במיליוני ש"ח							
נכסי מיסים נדחים							
	242	-	2	246	1,491	1,920	34%
מהפרשה להפסדי אשראי	(61)						
מהפרשה לחופשה ולמענקים	(36)		1	-	190	139	34%
מעודף ההתחייבות בגין הטבות לעובדים על נכסי התכנית	10	(1,041)			4,422	3,383	34%
מריבית שלא נזקפה להכנסות השנה	(13)				13	-	-
זיכוי ממס והפסדים מועברים לצורך מס					129	179	19%
מניירות ערך	(95)	38			15	93	25%
רכוש קבוע וחכירות	(20)	57			4	41	32%
אחרים מפרטים לא כספיים	(28)	14		1	84	71	16%
יתרת נכסי מיסים נדחים, ברוטו	(248)	382	(906)	4	6,348	5,826	
הפרשה לנכס מס נדחה		(46)			(101)	(147)	
יתרת נכסי מיסים נדחים בניכוי הפרשה למיסים נדחים	(248)	336	(906)	4	6,247	5,679	
יתרות הניתנות לקיזוז ^(א)					(390)	(480)	
יתרת מיסים נדחים בניכוי הפרשה					5,857	5,199	
התחייבות מיסים נדחים							
	(91)	(58)			(325)	(474)	12%
בגין השקעות בחברות מוחזקות					(141)	(81)	23%
התאמת נכסים לא כספיים בני פחת	21	39					
אחרים מפרטים כספיים	(21)		22		-	1	24%
אחר מפרטים לא כספיים					(10)	(10)	16%
יתרת התחייבויות מיסים נדחים, ברוטו	(476)	(52)	(36)	-	(476)	(564)	
יתרות הניתנות לקיזוז ^(א)					(390)	(480)	
יתרת התחייבויות למיסים נדחים					(86)	(84)	
יתרת מיסים נדחים, נטו	(248)	284	(942)	4	5,771	5,115	

(א) יתרות המיסים הנדחים מוצגות במאזן המאוחד על פי סיווג היתרה נטו בספרי הבנק ובחברות המאוחדות.

(ב) השפעה מצטברת בגין יישום לראשונה של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא הפרשות להפסדי אשראי צפויים כפי שפורסמו בעדכון תקינה 13-2016 ASU. ראה [ביאור 1.ח](#).

(ג) למידע נוסף ראה [ביאור 15.א](#).

ביאור 8 - הפרשה למיסים על הרווח (המשך)

ד. התנועה בנכסי והתחייבויות המיסים הנדחים מיוחסת לפרטים הבאים (המשך)

שיעור מס ממוצע 2021 באחוזים	יתרה ליום 31 בדצמבר 2021	הפרשי תרגום על יתרות המיסים הנדחים	שינויים שנזקפו לרווח כולל אחר	שינויים שנזקפו לרווח והפסד	יתרה ליום 31 בדצמבר 2020
במיליוני ש"ח					
נכסי מיסים נדחים					
34%	1,491	-	(2)	(259)	1,752
מהפרשה להפסדי אשראי					
33%	190	-	(1)	(9)	200
מהפרשה לחופשה ולמענקים					
34%	4,422	-	-	(136)	4,457
מעודף ההתחייבות בגין הטבות לעובדים על נכסי התכנית					
29%	13	-	-	-	13
מריבית שלא נזקפה להכנסות השנה					
16%	129	-	-	(29)	158
זיכוי ממס והפסדים מועברים לצורך מס					
26%	15	(4)	-	-	19
מניירות ערך ^(ב)					
20%	4	-	-	1	3
רכוש קבוע וחכירות					
17%	84	-	(1)	17	68
אחרים מפרטים כספיים					
	6,348	(4)	(4)	(136)	6,670
יתרת נכסי מיסים נדחים, ברוטו					
	(101)	-	-	29	(130)
הפרשה לנכס מס נדחה					
	6,247	(4)	(4)	(136)	6,540
יתרת נכס מיסים נדחים בניכוי הפרשה למיסים נדחים					
	(390)	-	-	-	(282)
יתרות הניתנות לקיזוז ^(א)					
	5,857	-	-	-	6,258
יתרת מיסים נדחים בניכוי הפרשה					
התחייבות מיסים נדחים					
12%	(325)	-	-	1	(204)
בגין השקעות בחברות מוחזקות					
27%	(141)	-	-	(1)	(140)
התאמת נכסים לא כספיים בני פחת					
25%	-	-	-	14	(14)
אחרים מפרטים כספיים					
18%	(10)	-	-	-	(10)
אחר מפרטים לא כספיים					
	(476)	-	-	15	(368)
יתרת התחייבויות מיסים נדחים, ברוטו					
	(390)	-	-	-	(282)
יתרות הניתנות לקיזוז ^(א)					
	(86)	-	-	-	(86)
יתרת התחייבויות למיסים נדחים					
	5,771	(4)	(4)	(121)	6,172
יתרת מיסים נדחים, נטו					

(א) יתרות המיסים הנדחים מוצגות במאזן המאוחד על פי סיווג היתרה נטו בספרי הבנק ובחברות המאוחדות.
(ב) הוצג מחדש.

ביאור 8 - הפרשה למיסים על הרווח (המשך)

ה. התחייבויות מיסים נדחים שלא הוכרו בגין הפרשים זמניים הקשורים להשקעות בחברות בנות מקומיות

בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בהוראות המפקח על הבנקים, הבנק לא הכיר בהתחייבות מס נדחה בגין הפרשים זמניים מסוימים הקשורים להשקעת הבנק בחברות בנות מקומיות, שהנה קבועה במהותה. הסכום האמור יהיה ממוסה רק בעת מכירה או פירוק של החברות הבנות.

ו. הפסדים מועברים וזיכויים לצרכי מס

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022					
שנת פקיעה ראשונה	יתרת הפסד	נכסי מיסים נדחים, נטו	הפרשה לנכסי מיסים נדחים	נכסי מיסים נדחים	במיליוני ש"ח
הפסדים לצרכי מס					
-	57	-	(20)	20	חברות בנות בישראל
-	-	-	-	-	חברות בנות בחו"ל
זיכוי מס					
-	-	32	(127)	159	הבנק
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021					
שנת פקיעה ראשונה	יתרת הפסד	נכסי מיסים נדחים, נטו	הפרשה לנכסי מיסים נדחים	נכסי מיסים נדחים	במיליוני ש"ח
הפסדים לצרכי מס					
-	44	-	(15)	15	חברות בנות בישראל
-	-	-	-	-	חברות בנות בחו"ל
זיכוי מס					
-	-	28	(86)	114	הבנק

ז. המיסים הנדחים נמדדים לפי שיעורי המס הצפויים לחול על ההפרשים הזמניים במועד בו ימומשו, בהתבסס על שיעורי המס ועל חוקי המס אשר נחקקו עד לסוף תקופת הדיווח. חוק נחשב כ"חוקק" רק עם פרסומו ברשומות.

ח. בעקבות פרסום חוזר המפקח על הבנקים בנושא מדידה וגילוי של חובות פגומים, אשראי והפרשה להפסדי אשראי הבנקים, ובכללם הבנק, הגיעו להסכמות עם רשות המיסים בנוגע להכרה בהפרשות להפסדי אשראי לצרכי מס. ההסכם נחתם בתאריך ה-19 במרס 2012, וחל לגבי חובות פגומים שנרשמו החל מיום 1 בינואר 2011 (ההסכם הקודם חל על חובות מסופקים שנרשמו עד 31 בדצמבר 2010). תוקף תחולתו של הסכם העקרונות הינו עד וכולל שנת המס 2022.

להלן עיקרי ההסכם:

חובות פגומים גדולים בבחינה פרטנית - ההפרשה מותרת לניכוי לצרכי מס בשנה בה נרשמה כהוצאה בדוחות הכספיים. בשנת המס בה הוקטנה יתרת ההפרשה בגין הפסדי אשראי (שלא כתוצאה מ"מחיקה חשבונאית" או מ"מחילה"), יתווסף לחבות המס של הבנק "מס נוסף", בתוספת ריבית והפרשי הצמדה, אשר יביא לגביית המס שהיה נגבה אילו לא הייתה מוכרת מלכתחילה ההפרשה שהותרה בניכוי. לעניין זה - "חוב גדול" הינו חוב של 1 מיליון ש"ח ומעלה, או סכום נמוך יותר על פי הודעת הבנק לפקיד השומה ובהתאם למאפייני הבנק.

חובות פגומים שאינם גדולים - ההוצאות בגין "מחיקות חשבונאיות" נטו (בקיזוז גביות באותה שנה) - מחציתן יותרו לצרכי מס בשנת המס הראשונה לאחר השנה שבה נרשמה ההוצאה, ומחציתן יותרו בשנת המס השנייה לאחר השנה שבה נרשמה ההוצאה.

הפרשה קבוצתית - אינה מוכרת לצרכי מס.

ביאור 8 - הפרשה למיסים על הרווח (המשך)

ט. הסכם פשרה בין הבנק לבין פקיד השומה למפעלים גדולים מאוגוסט 1987, מסדיר תשלומי מס בישראל בגין רווחי חברות בנות של הבנק בחו"ל.

י. על פי הסדר עם שלטונות המס מיום 14 באפריל 2005, מיום 29 ביוני 2014 ומיום 30 בדצמבר 2018, רשאי הבנק לקזז סכומי מס בתנאים מסוימים במידה ושיעור המס הכולל על הכנסות הבנק בישראל יהיה גבוה משיעור המס החל על חברות בנות בחו"ל. הסכומים שטרם קוזזו מחבות המס ושבגינם לא נכלל במאזן חסכון במס בעתיד ליום 31 בדצמבר 2022 הינם כ-16 מיליון דולר (ליום 31 בדצמבר 2021 כ-5 מיליון דולר). סכום מס מקסימלי הניתן לקיזוז בשנה הינו בין 5 ל-8 מיליון דולר.

יא. ככלל, הבנק, בתיאום עם רשויות המס, ממוסה על בסיס עליית ערך של ניירות הערך וזאת בהתאם לדרך הצגתם של ניירות הערך בדוחות הכספיים של המוסדות הפיננסיים.

יב. שיעורי המס

המיסים החלים על הרווח של התאגידים הבנקאיים כוללים מס חברות המוטל על פי פקודת מס הכנסה ומס רווח המוטל על פי חוק מס ערך מוסף. להלן שיעורי המס הסטטוטוריים החלים על תאגידים בנקאיים משנת 2018 ואילך:

- שיעור מס חברות 23.00%.
- שיעור מס רווח 17.00%.
- שיעור מס כולל 34.19%.

יתרות המיסים הנדחים חושבו בהתאם לשיעורי המס הצפויים לחול במועד ההיפוך.

ביאור 9 - רווח למניה רגילה

א. רווח בסיסי המיוחס לבעלי מניות

חישוב הרווח הבסיסי למניה מתבסס על הרווח המיוחס לבעלי המניות הרגילות של הבנק מחולק בממוצע המשוקלל של מספר המניות הרגילות שבמחזור, באופן הבא:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2020	2021	2022
רווח בסיסי		
2,102	6,028	7,709
רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק (במיליוני ש"ח)		
ממוצע משוקלל של מספר המניות (באלפי מניות)		
1,466,191	1,452,896	1,452,896
יתרה לתחילת התקופה^(א)		
163	-	47,572
השפעה משוקללת של יחידות RSU, PSU שמומשו והנפקת מניות		
(10,582)	-	-
השפעה משוקללת בגין רכישה עצמית של מניות		
1,455,772	1,452,896	1,500,468
ממוצע משוקלל של מספר המניות		
1.44	4.15	5.14
רווח בסיסי למניה (בשקלים חדשים)		

(א) יתרה לתחילת התקופה בניכוי רכישה עצמית של מניות עד למועד החתך.

ב. רווח מדולל למניה

חישוב הרווח המדולל למניה של הבנק מחולק בממוצע המשוקלל של מספר המניות הרגילות שבמחזור, לאחר התאמה בגין כל המניות הרגילות הפוטנציאליות המדוללות, באופן הבא:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2020	2021	2022
רווח מדולל		
2,102	6,028	7,709
רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק (במיליוני ש"ח)		
ממוצע משוקלל של מספר המניות (באלפי מניות)		
1,455,772	1,452,896	1,500,468
ממוצע משוקלל של מספר המניות הרגילות ששימשו לצורך חישוב רווח בסיסי למניה		
30	-	-
השפעה משוקללת של יחידות RSU, PSU שטרם מומשו^(א)		
1,455,802	1,452,896	1,500,468
ממוצע משוקלל של מספר המניות בדילול מלא		
1.44	4.15	5.14
רווח מדולל למניה (בשקלים חדשים)		

(א) קיימים מכשירים עם פוטנציאל דילול אך הם לא נכללו בתחשיב בתקופת הדוח מאחר והשפעתן היא אנטי מדללת. ראה [ביאור 24.א](#).

ג. הון המניות

ליום 31 בדצמבר 2022 הון המניות המונפק והנפרע בניכוי תכנית לרכישה עצמית של מניות הבנק במהלך השנים 2018-2020 הינו 1,543,805,097 מניות רגילות בנות 1 ש"ח ע.נ.

לימים 31 בדצמבר 2021 ו-31 בדצמבר 2020 הון המניות המונפק והנפרע בניכוי תכנית לרכישה עצמית של מניות הבנק במהלך השנים 2018-2020 הינו 1,452,896,006 מניות רגילות בנות 1 ש"ח ע.נ.

ביאור 10 - רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר
א. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לאחר השפעת המס

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022							
רווח כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה							
רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
התאמות בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן	התאמות בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן	התאמות בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן	התאמות בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן	התאמות בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן	התאמות בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן	התאמות בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן	התאמות בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן
624	(199)	(2)	(13)	(3,948)	(3,538)	(43)	(3,495)
539	(96)	28	(3)	214	682	(21)	703
יתרה ליום 1 בינואר 2020							
1,163	(295)	26	(16)	(3,734)	(2,856)	(64)	(2,792)
289	(48)	(26)	(10)	256	(117)	(32)	(85)
יתרה ליום 31 בדצמבר 2020							
874	(343)	-	(26)	(3,478)	(2,973)	(96)	(2,877)
(2,999)	30	(43)	16	2,054	(942)	(21)	(921)
יתרה ליום 31 בדצמבר 2021							
181	313	41	-	27	562	117	445
יתרה ליום 31 בדצמבר 2022							
(1,944)	-	(2)	(10)	(1,397)	(3,353)	-	(3,353)

- (א) התאמות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ שמטבע הפעילות שלהן שונה ממתבע הפעילות של הבנק.
 (ב) הפסדים נטו בגין גידור השקעה נטו במטבע חוץ.
 (ג) ההתאמות בגין הטבות לעובדים הינן נטו מההתאמות בגין נכסי תכנית.
 (ד) למידע נוסף ראה [ביאור 15.א.](#)

ביאור 10 - רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר (המשך)

ב. השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לפני השפעת מס ואחרי השפעת מס

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר								
2020			2021			2022		
לאחר מס	השפעת מס	לפני מס	לאחר מס	השפעת מס	לפני מס	לאחר מס	השפעת מס	לפני מס
במיליוני ש"ח								
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל								
אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן								
מקנות שליטה:								
התאמות בגין הצגת אגרות חוב זמינות								
למכירה לפי שווי הוגן:								
787	(404)	1,191	(137)	70	(207)	(3,116)	1,603	(4,719)
(הפסדים) רווחים נטו שטרם מומשו								
מהתאמות לשווי הוגן								
הפסדים (רווחים) נטו בגין אגרות חוב								
(248)	129	(377)	(152)	79	(231)	117	(61)	178
זמינות למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח								
והפסד ^(א)								
מכירת מניות בחברות בנות לבעלי זכויות								
שאינן מקנות שליטה ^(א)								
539	(275)	814	(289)	149	(438)	(2,818)	1,447	(4,265)
שינוי נטו במהלך התקופה								
התאמות מתרגום^(ב):								
התאמות מתרגום דוחות כספיים								
(193)	-	(193)	(95)	-	(95)	59	-	59
גידורים ^(ג)								
97	(50)	147	47	(24)	71	(29)	15	(44)
מכירת מניות בחברות בנות לבעלי זכויות								
שאינן מקנות שליטה ^(א) - השפעת גידור								
-	-	-	-	-	-	313	(108)	421
שינוי נטו במהלך השנה								
(96)	(50)	(46)	(48)	(24)	(24)	343	(93)	436
גידור תזרים מזומנים								
(הפסדים) רווחים נטו בגין גידור תזרים								
28	(15)	43	(26)	14	(40)	(43)	22	(65)
מזומנים								
מכירת מניות בחברות בנות לבעלי זכויות								
שאינן מקנות שליטה ^(א)								
-	-	-	-	-	-	41	(21)	62
שינוי נטו במהלך השנה								
28	(15)	43	(26)	14	(40)	(2)	1	(3)
חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת								
השווי המאזני								
חלק הבנק ברווח (הפסד) כולל אחר של								
חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת								
השווי המאזני								
(3)	2	(5)	(10)	1	(11)	188	(58)	246
גידורים ^(ג)								
-	-	-	-	-	-	(172)	90	(262)
שינוי נטו במהלך השנה								
(3)	2	(5)	(10)	1	(11)	16	32	(16)
הטבות לעובדים^(ד):								
(95)	39	(134)	(68)	33	(101)	1,877	(949)	2,826
רווח (הפסד) אקטוארי נטו								
הפסדים נטו שסווגו מחדש לדוח רווח								
והפסד ^(ה)								
309	(161)	470	324	(169)	493	177	(92)	269
מכירת מניות בחברות בנות לבעלי זכויות								
שאינן מקנות שליטה ^(א)								
-	-	-	-	-	-	27	(11)	38
שינוי נטו במהלך השנה								
214	(122)	336	256	(136)	392	2,081	(1,052)	3,133
סך הכל שינוי נטו במהלך השנה								
682	(460)	1,142	(117)	4	(121)	(380)	335	(715)
בניכוי השינויים במרכיבי רווח (הפסד)								
כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן								
מקנות שליטה								
(21)	(4)	(17)	(32)	8	(40)	96	(5)	101
סך הכל השינוי נטו במהלך השנה								
השינויים במרכיבי רווח כולל אחר המיוחס								
לבעלי מניות הבנק								
703	(456)	1,159	(85)	(4)	(81)	(476)	340	(816)

- (א) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית. ראה [ביאור 3](#).
- (ב) התאמות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ שמטבע הפעילות שלהן שונה ממטבע הפעילות של הבנק.
- (ג) רווחים (הפסדים) נטו בגין גידור השקעה נטו במטבע חוץ.
- (ד) התאמות בגין הטבות לעובדים הינן נטו מההתאמות בגין נכסי תכנית.
- (ה) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הוצאות אחרות בגין זכויות עובדים. פירוט נוסף ראה [ביאור 23](#).
- (ו) למידע נוסף ראה [ביאור 15.א](#).

ביאור 11 - מזומנים ופיקדונות בבנקים

31 בדצמבר	
2021	2022
במיליוני ש"ח	
183,844	168,621
13,558	17,948
197,402	186,569
194,225	180,637

מזומנים ופיקדונות בבנקים מרכזיים

פיקדונות בבנקים מסחריים^(א)

סך הכל^(ב)

מזה: מזומנים, פיקדונות בבנקים ופיקדונות בבנקים מרכזיים לתקופה מקורית של עד שלושה חודשים

(א) בניכוי הפרשה להפסדי אשראי;

(ב) מזה מזומנים משועבדים בסך 4,597 מיליון ש"ח (31 בדצמבר 2021 - 1,247 מיליון ש"ח).

הערה: בדבר שיעבודים ראה [ביאור 27](#).

ביאור 12 - ניירות ערך

31 בדצמבר										
2021 ^(א)	2022									
הפסדים שטרם הוכרו	רווחים שטרם הוכרו	הפסדים שטרם הוכרו	רווחים שטרם הוכרו	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ^(א)	הערך במאזן מופחתת עלות	הערך במאזן				
שוי הוגן ^(א)	מהתאמות לשוי הוגן	שוי הוגן ^(א)	מהתאמות לשוי הוגן	לשוי הוגן	לשוי הוגן	לשוי הוגן				
עלות מופחתת	עלות מופחתת	עלות מופחתת	עלות מופחתת	עלות מופחתת	עלות מופחתת	עלות מופחתת				
4,410	(2)	389	4,023	4,023	8,963	(670)	2	-	9,631	9,631
-	-	-	-	-	1,267	(56)	-	2	1,321	1,321
2,291	(38)	14	2,315	2,315	2,825	(432)	-	1	3,256	3,256
1,696	(60)	63	1,693	1,693	302	(19)	-	1	320	320
8,397	(100)	466	8,031	8,031	13,357	(1,177)	2	4	14,528	14,528

אגרות חוב המוחזקות לפדיון:

של ממשלת ישראל

של מוסדות פיננסיים זרים

מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)

של אחרים זרים

סך כל אגרות החוב המוחזקות לפדיון^(א)

ראה הערות [בעמוד 175](#).

ביאור 12 - ניירות ערך (המשך)

31 בדצמבר											
2021 ^(א)					2022						
רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר					רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר					יתרת הפרשה להפסדי אשראי ^(א)	
שווי הוגן ^(א)	הפסדים	רווחים	עלות מופחתת	הערך במאזן	שווי הוגן ^(א)	הפסדים	רווחים	עלות מופחתת	הערך במאזן	הערך במאזן	
במיליוני ש"ח											
אגרות חוב זמינות למכירה:											
23,666	(14)	1,198	22,482	23,666	21,842	(1,912)	63	-	23,691	21,842	של ממשלת ישראל
26,512	(79)	32	26,559	26,512	16,995	(298)	2	-	17,291	16,995	של ממשלות זרות
54	-	6	48	54	46	(3)	-	-	49	46	של מוסדות פיננסיים בישראל
8,302	(13)	123	8,192	8,302	9,627	(409)	11	24	10,001	9,627	של מוסדות פיננסיים זרים
7,175	(86)	27	7,234	7,175	7,710	(650)	7	-	8,353	7,710	מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)
585	-	24	561	585	670	(56)	7	2	717	670	של אחרים בישראל
5,136	(39)	158	5,017	5,136	4,919	(576)	2	7	5,486	4,919	של אחרים זרים
71,430	(231)^(א)	1,568^(א)	70,093	71,430	61,809	(3,904)^(א)	92^(א)	33	65,588	61,809	סך הכל אגרות חוב זמינות למכירה^(א):
31 בדצמבר											
2021					2022						
שווי הוגן ^(א)	הפסדים שטרם מומשו	רווחים שטרם מומשו	עלות	הערך במאזן	שווי הוגן ^(א)	הפסדים שטרם מומשו	רווחים שטרם מומשו	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ^(א)	הערך במאזן	הערך במאזן	
במיליוני ש"ח											
השקעה במניות וקרנות שאינן למסחר:											
4,344	(91)	377	4,058	4,344	4,353	(34)	290	-	4,097	4,353	מניות וקרנות
1,743			1,743	1,743	2,333			-	2,333	2,333	מזה: מניות וקרנות שלא קיים לגביהן שווי הוגן זמין ^(ב)
4,344	(91)^(א)	377^(א)	4,058	4,344	4,353	(34)^(א)	290^(א)	-	4,097	4,353	סך כל מניות וקרנות שאינם למסחר
84,171	(422)	2,411	82,182	83,805	79,519	(5,115)	384	37	84,213	80,690	סך כל ניירות ערך שאינן למסחר

ראה הערות [בעמוד 175](#).

ביאור 12 - ניירות ערך (המשך)

31 בדצמבר										
2021					2022					
הפסדים שטרם מומשו	רווחים שטרם מומשו	עלות מופחתת (במניות-לושוי הוגן)	עלות מופחתת (במניות-לושוי הוגן)	הערך במאזן	הפסדים שטרם מומשו	רווחים שטרם מומשו	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ⁽¹⁾	עלות מופחתת (במניות-לושוי הוגן)	הערך במאזן	הערך במאזן
										במיליוני ש"ח
										ניירות ערך למסחר: אגרות חוב -
										של ממשלת ישראל
										2,591 (2) 4 2,589 2,591 1,263 (12) 1 - 1,274 1,263
										של מוסדות פיננסיים בישראל
										288 - 4 284 288 580 (47) - - 627 580
										של מוסדות פיננסיים זרים
										27 - - 27 27 53 (6) - - 59 53
										מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)
										42 (2) - 44 42 33 (3) - - 36 33
										של אחרים בישראל
										106 - 3 103 106 257 (39) - - 296 257
										של אחרים זרים
										53 - 2 51 53 71 (7) - - 78 71
										סך הכל אגרות חוב
										3,107 (4) 13 3,098 3,107 2,257 (114) 1 - 2,370 2,257
										מניות וקרנות
										15 (1) - 16 15 3 - - 3 3
										סך כל ניירות הערך למסחר
										3,122 (5) ⁽¹⁾ 13 ⁽¹⁾ 3,114 3,122 2,260 (114) ⁽¹⁾ 1 ⁽¹⁾ - 2,373 2,260
										סך כל ניירות הערך
										87,293 (427) 2,424 85,296 86,927 81,779 (5,229) 385 37 86,586 82,950

הערות:

- (א) נתוני שווי הוגן מבוססים לרוב על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.
- (ב) מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין מוצגות לפי עלות בניכוי ירידת ערך, מותאמת מעלה או מטה למחירים נצפים בעסקאות דומות או זהות של אותו מנפיק.
- (ג) כלולים בהון בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן" במסגרת רווח כולל אחר למעט ניירות ערך שיעדו כמגודרים בנידור שווי הוגן.
- (ד) נזקפו לדוח רווח והפסד.
- (ה) סך של 12.8 מיליארד ש"ח מתוך סך הכל ניירות ערך במט"ח הינם (SSA) Supernationals, Sovereign and Agencies (31 בדצמבר 2021 - 9.1 מיליארד ש"ח).
- (ו) ביום 1 במרס 2021 סיווגה חברת הבת בארה"ב יתרה של כ-750 מיליון ש"ח (כ-225 מיליון דולר) מתיק אגרות חוב זמינות למכירה לתיק אגרות חוב מוחזקות לפדיון.
- (ז) יתרת הפרשה להפסדי אשראי - למידע נוסף ראה [ביאור 1.כד.1](#).

הערות כלליות:

ניירות ערך שהושאלו בסך 52 מיליון ש"ח (31 בדצמבר 2021 - 25 מיליון ש"ח) מוצגים במסגרת סעיף אשראי לציבור. ניירות ערך ששוועדו הסתכמו בסך 17,405 מיליון ש"ח (31 בדצמבר 2021 - 21,206 מיליון ש"ח). לפירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות חוב ובמניות ובקרנות נאמנות ראה [ביאורים 2 ו-3](#). ההבחנה בין אג"ח של ישראל ובין אג"ח של זרים נערכה בהתאם למדינת התושבות של הישות שהנפיקה את נייר הערך.

ביאור 12 - ניירות ערך (המשך)

פירוט נוסף בגין עלות מופחתת והפסדים שטרם הוכרו, לפי משך זמן ושיעור ירידת הערך, של אגרות חוב מחזקות לפדיון הנמצאים בפוזיציות הפסד שטרם הוכרו

31 בדצמבר 2022										
12 חודשים ומעלה ^(ב)					פחות מ-12 חודשים ^(א)					
הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן					הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן					
סך הכל	מעל 40% ^(ה)	20%-40% ^(ד)	0-20% ^(ג)	עלות מופחתת	סך הכל	מעל 40% ^(ה)	20%-40% ^(ד)	0-20% ^(ג)	עלות מופחתת	
במיליוני ש"ח										
אגרות חוב										
37	-	8	29	183	633	-	166	467	9,417	של ממשלת ישראל
297	-	80	217	1,715	135	-	14	121	1,541	מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)
-	-	-	-	-	56	-	-	56	1,321	של מוסדות פיננסיים זרים
-	-	-	-	-	19	-	-	19	320	של אחרים זרים
334	-	88	246	1,898	843	-	180	663	12,599	סך כל אגרות החוב המחזקות לפדיון
31 בדצמבר 2021										
12 חודשים ומעלה ^(ב)					פחות מ-12 חודשים ^(א)					
הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן					הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן					
סך הכל	מעל 40% ^(ה)	20%-40% ^(ד)	0-20% ^(ג)	עלות מופחתת	סך הכל	מעל 40% ^(ה)	20%-40% ^(ד)	0-20% ^(ג)	עלות מופחתת	
במיליוני ש"ח										
אגרות חוב										
2	-	-	2	31	-	-	-	- ^(ו)	156	של ממשלת ישראל
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	של מוסדות פיננסיים זרים
6	-	-	6	65	32	-	-	32	1,724	מגובי משכנתאות (MBS)
-	-	-	-	-	60	-	-	60	926	של אחרים זרים
8	-	-	8	96	92	-	-	92	2,806	סך כל אגרות החוב המחזקות לפדיון

- (א) השקעות שהיו בפוזיציות הפסד שטרם מומש מתמשכת במשך פחות מ-12 חודשים.
 (ב) השקעות שהיו בפוזיציות הפסד שטרם מומש מתמשכת במשך 12 חודשים ומעלה.
 (ג) השקעות שההפסד שטרם מומש בגינן מהווה עד 20% מהעלות המופחתת שלהן.
 (ד) השקעות שההפסד שטרם מומש בגינן מהווה מעל 20% ועד 40% מהעלות המופחתת שלהן.
 (ה) השקעות שההפסד שטרם מומש בגינן מהווה מעל 40% מהעלות המופחתת שלהן.
 (ו) הפסדים נמוכים מ-1 מיליון ש"ח.

ביאור 12 - ניירות ערך (המשך)

פירוט נוסף בגין שווי הוגן והפסדים שטרם מומשו, לפי משך זמן ושיעור ירידת הערך, של אגרות חוב זמינות למכירה הנמצאות בפוזיציות הפסד שטרם מומש

31 בדצמבר 2022									
12 חודשים ומעלה ^(ב)					פחות מ-12 חודשים ^(א)				
הפסדים שטרם מומשו ^(ד)					הפסדים שטרם מומשו ^(ד)				
סך	מעל	20%-	0-	שווי	סך	מעל	20%-	0-	שווי
הכל	40% ^(ה)	40% ^(ד)	20% ^(ג)	הוגן	הכל	40% ^(ה)	40% ^(ד)	20% ^(ג)	הוגן
במיליוני ש"ח									
אגרות חוב									
440	12	61	367	5,240	2,182	-	441	1,741	31,823
של ממשלות ומוסדות פיננסיים									
486	-	185	301	3,163	164	-	4	160	4,004
מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)									
281	-	133	148	1,582	351	-	69	282	3,881
של אחרים									
1,207	12	379	816	9,985	2,697	-	514	2,183	39,708
סך כל אגרות חוב הזמינות למכירה									

31 בדצמבר 2021									
12 חודשים ומעלה ^(ב)					פחות מ-12 חודשים ^(א)				
הפסדים שטרם מומשו ^(ד)					הפסדים שטרם מומשו ^(ד)				
סך	מעל	20%-	0-	שווי	סך	מעל	20%-	0-	שווי
הכל	40% ^(ה)	40% ^(ד)	20% ^(ג)	הוגן	הכל	40% ^(ה)	40% ^(ד)	20% ^(ג)	הוגן
במיליוני ש"ח									
אגרות חוב									
1	-	-	1	26	105	-	-	105	17,067
של ממשלות ומוסדות פיננסיים									
31	-	-	31	1,040	55	-	-	55	3,485
מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)									
10	-	-	10	195	29	-	-	29	1,698
של אחרים									
42	-	-	42	1,261	189	-	-	189	22,250
סך כל אגרות חוב הזמינות למכירה									

- (א) השקעות שהיו בפוזיציות הפסד שטרם מומש מתמשכת במשך פחות מ-12 חודשים.
- (ב) השקעות שהיו בפוזיציות הפסד שטרם מומש מתמשכת במשך 12 חודשים ומעלה.
- (ג) השקעות שההפסד שטרם מומש בגינן מהווה עד 20% מהעלות המופחתת שלהן.
- (ד) השקעות שההפסד שטרם מומש בגינן מהווה מעל 20% ועד 40% מהעלות המופחתת שלהן.
- (ה) השקעות שההפסד שטרם מומש בגינן מהווה מעל 40% מהעלות המופחתת שלהן.
- (ו) סכומים שנזקפו לקרן ההון כחלק מ"רווח כולל אחר, נטו" לאחר השפעת מס.

ביאור 12 - ניירות ערך (המשך)

פירוט נוסף לגבי אגרות חוב זמינות למכירה מגובי משכנתאות ומגובי נכסים הנמצאים בפוזיציות הפסד שטרם מומשו

31 בדצמבר 2022					
סך הכל		12 חודשים ומעלה ^(ג)		פחות מ-12 חודשים ^(ב)	
הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן ^(א)	שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן ^(א)	שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן ^(א)	שווי הוגן
במיליוני ש"ח					
(346)	2,129	(300)	1,438	(46)	691
אגרות חוב מגובי משכנתאות (MBS)					
(181)	1,641	(142)	755	(39)	886
אגרות חוב מגובי משכנתאות אחרים (כולל STRIPPED MBS ו-REMIC, CMO)					
(123)	3,397	(44)	970	(79)	2,427
אגרות חוב מגובי נכסים (ABS)					
(650)	7,167	(486)	3,163	(164)	4,004
סך הכל					

31 בדצמבר 2021					
סך הכל		12 חודשים ומעלה ^(ג)		פחות מ-12 חודשים ^(ב)	
הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן ^(א)	שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן ^(א)	שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן ^(א)	שווי הוגן
במיליוני ש"ח					
(37)	2,520	(2)	34	(35)	2,486
אגרות חוב מגובי משכנתאות (MBS)					
(35)	982	(16)	373	(19)	609
אגרות חוב מגובי משכנתאות אחרים (כולל STRIPPED MBS ו-REMIC, CMO)					
(14)	1,023	(13)	633	(1)	390
אגרות חוב מגובי נכסים (ABS)					
(86)	4,525	(31)	1,040	(55)	3,485
סך הכל					

- (א) סכומים שנוקפו לקרן ההון כחלק מ"רווח כולל אחר, נטו" לאחר השפעת מס.
 (ב) השקעות שהיו בפוזיציות הפסד שטרם מומש מתמשכת במשך פחות מ-12 חודשים.
 (ג) השקעות שהיו בפוזיציות הפסד שטרם מומש מתמשכת במשך 12 חודשים ומעלה.

ביאור 12 - ניירות ערך (המשך)
פירוט נוסף לגבי אגרות חוב לפדיון מגובי משכנתאות

31 בדצמבר							
2021				2022			
הפסדים שטרם הוכרו	רווחים שטרם הוכרו	עלות מופחתת לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו	רווחים שטרם הוכרו	עלות מופחתת ^(א) לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו	רווחים שטרם הוכרו
במיליוני ש"ח							
אגרות חוב מגובי משכנתאות (MBS)							
אגרות חוב לפדיון מסוג העבר באמצעות (Pass through securities)							
2,254	(34)	14	2,274	2,542	(426)	-	2,968
מזה: ניירות ערך שקיימת לגביהם ערבות של GNMA							
1,332	(19)	8	1,343	1,561	(246)	-	1,807
ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA ועל ידי FHLMC							
922	(15)	6	931	981	(180)	-	1,161
אגרות חוב מגובי משכנתאות אחרים (כולל CMO ו-STRIPPED MBS)							
37	(4)	-	41	49	(2)	-	51
מזה: ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA, FHLMC או GNMA או בערבותם							
37	(4)	-	41	49	(2)	-	51
סך הכל אגרות חוב מגובי משכנתאות (MBS)							
2,291	(38)	14	2,315	2,591	(428)	-	3,019
אגרות חוב מגובי נכסים (ABS)							
-	-	-	-	234	(4)	-	238
מזה: אשראי שאינו לאנשים פרטיים - אגרות חוב מסוג CLO							
-	-	-	-	234	(4)	-	238
סך כל אגרות חוב לפדיון מגובי משכנתאות							
2,291	(38)	14	2,315	2,825	(432)	-	3,257

(א) כולל יתרת הפרשה להפרשי אשראי בסך 1 מיליון ש"ח.

ביאור 12 - ניירות ערך (המשך)

פירוט נוסף לגבי אגרות חוב זמינות למכירה מגובי משכנתאות ומגובי נכסים

31 בדצמבר							
2021				2022			
רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר ^(א)			רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר ^(א)				
שווי הפסדים הוגן	עלויות מופחתות רווחים		שווי הפסדים הוגן	עלויות מופחתות רווחים			
במיליוני ש"ח							
אגרות חוב מגובי משכנתאות (MBS)							
אגרות חוב מסוג העבר באמצעות (Pass through securities)							
3,064	(37)	8	3,093	2,318	(346)	1	2,663
מזה: אגרות חוב שקיימת לגביהם ערבות של GNMA							
1,441	(19)	2	1,458	1,727	(231)	1	1,957
אגרות חוב שהונפקו על ידי FNMA ועל ידי FHLMC							
1,623	(18)	6	1,635	591	(115)	-	706
אגרות חוב מגובי משכנתאות אחרים (כולל CMO ו-STRIPPED MBS)							
מזה: אגרות חוב שהונפקו על ידי FNMA, FHLMC, או GNMA או בערבותם							
2,010	(35)	12	2,033	1,762	(181)	4	1,939
1,660	(33)	10	1,683	1,441	(174)	-	1,615
סך הכל אגרות חוב מגובי משכנתאות (MBS)							
5,074	(72)	20	5,126	4,080	(527)	5	4,602
אגרות חוב מגובי נכסים (ABS)							
מזה: אשראי שאינו לאנשים פרטיים - אגרות חוב מסוג CLO							
2,101	(14)	7	2,108	3,630	(123)	2	3,751
1,761	(2)	6	1,757	2,378	(84)	2	2,460
אשראי שאינו לאנשים פרטיים - ניירות ערך שקיימת לגביהם ערבות של SBA							
238	(12)	-	250	1,015	(27)	-	1,042
סך כל אגרות חוב זמינות למכירה מגובי משכנתאות ומגובי נכסים							
7,175	(86)	27	7,234	7,710	(650)	7	8,353

(א) סכומים שנזקפו לקרן ההון כחלק מ"רווח כולל אחר, נטו" לאחר השפעת המס.

ביאור 12 - ניירות ערך (המשך)
פירוט נוסף לגבי ניירות ערך למסחר מגובי משכנתאות ומגובי נכסים

31 בדצמבר							
2021				2022			
הפסדים שטרם מומשו מהתאמות שווי הוגן	רווחים שטרם מומשו מהתאמות שווי הוגן ^(א)	עלות מופחתת	עלות מופחתת	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות שווי הוגן	רווחים שטרם מומשו מהתאמות שווי הוגן ^(א)	עלות מופחתת	עלות מופחתת
במיליוני ש"ח							
ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS)							
ניירות ערך מסוג העבר באמצעות (Pass through securities)							
2	-	-	2	1	-	-	1
מזה: ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA ועל ידי FHLMC							
2	-	-	2	1	-	-	1
ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים (כולל STRIPPED MBS- CMO)							
24	(1)	-	25	24	(1)	-	25
מזה: ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA, FHLMC או GNMA או בערבותם							
-	-	-	-	-	-	-	-
26	(1)	-	27	25	(1)	-	26
סך הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS)							
16	(1)	-	17	8	(2)	-	10
סך הכל ניירות ערך מגובי נכסים (ABS)							
42	(2)	-	44	33	(3)	-	36
סך כל ניירות ערך למסחר מגובי משכנתאות ומגובי נכסים							

(א) רווחים (הפסדים) שנזקפו לדוח רווח והפסד.

תנועה ביתרת הפרשה להפסדי אשראי של אגרות חוב זמינות למכירה

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022 ^(א)			
ממשלות ומוסדות פיננסיים	מגובי נכסים או מגובי משכנתאות	של אחרים	סך הכל
במיליוני ש"ח			
-	-	-	-
יתרת ההפרשה להפסדי אשראי לתחילת שנה			
24	-	9	33
תוספות בגין הפסדי אשראי על ניירות ערך שבגינם לא נרשמו הפסדי אשראי בעבר			
24	-	9	33
יתרת ההפרשה להפסדי אשראי לסוף שנה			

(א) החל מה-1 בינואר 2022 מיישם הבנק לראשונה כללים חדשים בנושא הפרשות להפסדי אשראי (CECL). למידע נוסף ראה [ביאור 1.כד.1](#).

ביאור 13 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי

א. חובות^(א), אגרות חוב לפדיון וזמינות למכירה, אשראי לציבור ויתרת הפרשה להפסדי אשראי

31 בדצמבר 2022					
		אשראי לציבור			
מסחרי	דיור	פרטי אחר	סך הכל ציבור	ממשלות	בנקים, סך הכל
במיליוני ש"ח					
יתרת חוב רשומה:					
213,711	-	460	214,171	95,502	309,673
שנבדקו על בסיס פרטני					
25,902	119,720	29,975	175,597	22	175,619
שנבדקו על בסיס קבוצתי					
239,613	119,720	30,435	389,768	95,524	485,292
סך הכל¹					
מזה:					
1,127	559 ^(ב)	222	1,908	-	1,908
חובות לא צוברים					
31	-	44	75	-	75
חובות בפיגור 90 ימים או יותר					
3,471	67	473	4,011	-	4,011
חובות בעייתיים אחרים					
4,629	626	739	5,994	-	5,994
סך הכל חובות בעייתיים					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות:					
3,286	-	163	3,449	54	3,503
שנבדקו על בסיס פרטני					
571	418	548	1,537	-	1,537
שנבדקו על בסיס קבוצתי					
3,857	418	711	4,986	54	5,040
סך הכל הפרשה להפסדי אשראי ²					
מזה:					
250	77	115	442	-	442
בגין חובות לא צוברים					
633	9	253	895	-	895
בגין חובות בעייתיים אחרים					

(א) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(ב) החל מיום 1 בינואר 2022 מיישם הבנק מדיניות חשבונאית חדשה בנוגע לזיהוי וסיווג של חובות צוברים וחובות לא צוברים (חלף חובות פגומים) ראה [ביאור 1.1](#), על פיה, בין היתר, הלוואות לדיור בפיגור של מעל 90 יום יסווגו כחובות לא צוברים חלף חובות צוברים לפי ההוראה הישנה.

ביאור 13 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

א. חובות^(א), אגרות חוב לפדיון וזמינות למכירה, אשראי לציבור ויתרת הפרשה להפסדי אשראי (המשך)

31 בדצמבר 2021 ^(ב)					
אשראי לציבור					
מסחרי	דיוור	פרטי אחר	סך הכל ציבור	ממשלות, בנקים, ואגרות חוב	סך הכל
במיליוני ש"ח					
יתרת חוב רשומה:					
172,551	-	914	173,465	95,015	268,480
43,157	103,688	27,081	173,926	1,708	175,634
215,708	103,688	27,995	347,391	96,723	444,114
סך הכל¹					
מזה:					
2,368	20	205	2,593	- ^(ג)	2,593
284	609	48	941	-	941
2,522	-	385	2,907	-	2,907
5,174	629	638	6,441	-	6,441
סך הכל חובות בעייתיים					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות:					
2,641	-	295	2,936	3	2,939
671	489	416	1,576	-	1,576
3,312	489	711	4,512	3	4,515
סך הכל הפרשה להפסדי אשראי²					
מזה:					
657	5	155	817	- ^(ג)	817
477	123	199	799	-	799
בגין חובות בעייתיים אחרים					

(א) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(ב) מספרי השוואה מוצגים בהתאם למתכונת הגילוי החדשה. למידע נוסף בנוגע ליישום המדיניות החשבונאית בנוגע לזיהוי וסיווג של חובות צוברים וחובות לא צוברים (חלף חובות פגומים) ראה [ביאור 1.ח](#).

(ג) יתרות נמוכות מ-1 מיליון ש"ח.

ביאור 13 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022						
הפרשה להפסדי אשראי						
מסחרי	דיוור	אשראי לציבור		סך הכל	בנקים, ממשלות ואגרות חוב לפדיון וזמינות למכירה	סך הכל
		פרטי אחר	סך הכל ציבור			
במיליוני ש"ח						
3,765	489	727	4,981	3	4,984	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת השנה
804	(165)	22	661	26	687	התאמה ליתרת הפתיחה בשל השפעת היישום לראשונה ^(א)
4,569	324	749	5,642	29	5,671	יתרה ליום 1 בינואר 2022
240	112	112	464	34	498	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(589)	(17)	(370)	(976)	-	(976)	מחיקות חשבונאיות
471	-	241	712	-	712	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(118)	(17)	(129)	(264)	-	(264)	מחיקות חשבונאיות נטו
5	-	-	5	-	5	התאמות מתרגום דוחות כספיים
(276)	-	-	(276)	(9)	(285)	בניכוי יתרות של חברת הבת בארה"ב שנמכרה ^(ב)
4,420	419	732	5,571	54	5,625	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף השנה ¹
563	1	21	585	-	585	¹ מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021						
הפרשה להפסדי אשראי						
מסחרי	דיוור	אשראי לציבור		סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל
		פרטי אחר	סך הכל ציבור			
במיליוני ש"ח						
4,284	636	792	5,712	3	5,715	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת השנה
(622)	(145)	(45)	(812)	-	(812)	הכנסות בגין הפסדי אשראי
(472)	(6)	(279)	(757)	-	(757)	מחיקות חשבונאיות
584	4	259	847	-	847	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
112	(2)	(20)	90	-	90	מחיקות חשבונאיות נטו
(9)	-	-	(9)	-	(9)	התאמות מתרגום דוחות כספיים
3,765	489	727	4,981	3	4,984	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף השנה ¹
453	-	16	469	-	469	¹ מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

(א) השפעה מצטברת בגין יישום לראשונה של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא הפרשות להפסדי אשראי צפויים כפי שפורסמו בעדכון תקינה 13-2016 ASU. ראה [ביאור 1.ח](#).

(ב) החל מיום 1 באפריל 2022 בנק לאומי ארה"ב אינו מאוחד בדוחותיו הכספיים המאוחדים של הבנק כתוצאה מעסקת המיזוג עם Valley. למידע נוסף ראה [ביאור 15.א](#).

ביאור 13 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020						
הפרשה להפסדי אשראי						
אשראי לציבור						
סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל ציבור	פרטי אחר	דירור	מסחרי	
במיליוני ש"ח						
3,716	2	3,714	657	467	2,590	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת השנה
2,552	1	2,551	271	175	2,105	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(1,205)	-	(1,205)	(383)	(6)	(816)	מחיקות חשבונאיות
676	-	676	247	-	429	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(529)	-	(529)	(136)	(6)	(387)	מחיקות חשבונאיות נטו
(24)	-	(24)	-	-	(24)	התאמות מתרגום דוחות כספיים
5,715	3	5,712	792	636	4,284	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף השנה ¹
422	-	422	20	-	402	¹ מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

ביאור 14 - אשראי לממשלות

31 בדצמבר		
2021	2022	
במיליוני ש"ח		
205	317	אשראי לממשלה
735	792	אשראי לממשלות זרות
940	1,109	סך כל האשראי לממשלות

ביאור 15 - השקעות בחברות מוחזקות ופרטים על חברות אלה

א. בנק לאומי ארה"ב ועסקת המיזוג עם Valley National Bancorp

ביום 23 בספטמבר 2021 התקשר "BLC", תאגיד אמריקאי (המוחזק בשיעור של 85% בידי הבנק) המחזיק בשליטה מלאה ב-BLUSA, בהסכם מיזוג עם "Valley".

ביום 1 באפריל 2022 הושלמה עסקת המיזוג.

Valley הינה חברת החזקות בנקאית שמחזיקה ב-Valley National Bank ("Valley Bank"). Valley Bank הוקם בשנת 1927.

עם השלמת העסקה וביצוע הליכי המיזוג, BLC מוזגה ל-Valley ו-BLUSA מוזגה ל-Valley Bank ("הסכם המיזוג").

התמורה בגין העסקה שולמה לבנק במניות Valley (90% מהתמורה) והיתרה במזומן. עם השלמת העסקה מחזיק הבנק בכ-14.2% מהון המניות של Valley והוא אינו בעל שליטה אולם נכון למועד פרסום הדוח הוא בעל המניות הגדול ביותר ב-Valley.

כתוצאה מהמיזוג נרשם רווח נטו ממס בסך של כ-645 מיליון ש"ח. מתוך הסכום האמור, סך של כ-194 מיליון ש"ח נרשם ברבעון הראשון של שנת 2022 וסך של כ-451 מיליון ש"ח נרשם ברבעון השני.

החל מיום 1 באפריל 2022 הבנק מטפל בהשקעתו ב-Valley בשיטת השווי המאזני וסיווג את ההשקעה ב-Valley כפעילות חוץ שמטבע הפעילות שלה שונה משקל.

להלן נתוני ההשקעה ב-Valley ליום 1 באפריל 2022

במיליוני ש"ח	
שווי מניות Valley שהתקבלו	3,047
חלק בהון המקנה זכות לקבלת רווחים	1,944
מוניטין שהוכר	1,057

שווי השוק של מניות Valley שמוחזקות על ידי הבנק ליום 31 בדצמבר 2022 עומד על כ-2,860 מיליון ש"ח. בסמוך למועד פרסום הדוח, שווי השוק של מניות Valley שמוחזקות על ידי הבנק נע בטווח של 2.60-3.15 מיליארד ש"ח.

יתרות הנכסים של בנק לאומי ארה"ב שנרעו מספרי הבנק במועד השלמת העסקה

31 במרס 2022 (בלתי מבוקר)	
במיליוני ש"ח	
מזומנים ופיקדונות בבנקים	1,253
ניירות ערך	4,431
אשראי לציבור, ברוטו	19,187
הפרשה להפסדי אשראי	(272)
אשראי לציבור, נטו	18,915
בניינים וציוד	100
מוניטין	14
נכסים בגין מכשירים נגזרים	58
נכסים אחרים	1,125
סך הכל נכסים	25,896

ביאור 15 - השקעות בחברות מוחזקות ופרטים על חברות אלה (המשך)

יתרות ההתחייבויות של בנק לאומי ארה"ב לצורך יציאה מאיחוד שנגרעו מספרי הבנק במועד השלמת העסקה

31 במרס 2022 (בלתי מבוקר)	
במיליוני ש"ח	
22,536	פיקדונות הציבור
88	פיקדונות מבנקים
88	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
593	התחייבויות אחרות
23,305	סך הכל התחייבויות

ב. הרכב של חברות כלולות

31 בדצמבר		
2021	2022	
חברות כלולות		
במיליוני ש"ח		
1,113	4,947	סך כל השקעות במניות לפי שיטת השווי המאזני (לרבות מוניטין)
38	235	מזה - רווחים שנצברו ממועד הרכישה
		סעיפים שנצברו בהון ממועד הרכישה:
(34)	212	התאמות בגין חברות כלולות
		פרטים בדבר מוניטין ועודפי עלות אחרים:
226	1,471 ^(א)	הסכום המקורי, נטו
164	1,407	יתרה להפחתה

(א) ייחוס תמורת הרכישה לנכסים ולהתחייבויות מסתיים לאחר מועד הדיווח.

פרטים לגבי ערך בספרים ושווי השוק של השקעות סחירות

31 בדצמבר				
2021		2022		
שווי שוק	ערך בספרים	שווי שוק	ערך בספרים	
במיליוני ש"ח				
-	-	2,860	3,567	Valley National Bancorp
83	132	58	135	טראלייט בע"מ
58	68	32	61	סאנפלאואר השקעות מתחדשות בע"מ
141	200	2,950	3,763	סך הכל

ג. חלק הקבוצה ברווחים או בהפסדים של חברות כלולות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2020	2021	2022	
במיליוני ש"ח			
(19)	102	490	חלק הקבוצה ברווחים (הפסדים) של חברות כלולות
6	(1)	(103)	הפרשה למס
(13)	101	387	חלק הקבוצה ברווחים (הפסדים) של חברות כלולות לאחר השפעת מס

ביאור 15 - השקעות בחברות מוחזקות ופרטים על חברות אלה (המשך)

ד. פרטים על חברות מוחזקות עיקריות

31 בדצמבר				שם החברה	פרטים על החברה	באחוזים
2021	2022	2021	2022			
	חלק בהון המקנה		זכות לקבלת רווחים			
	חלק בזכויות בהצבעה					
חברות בנות מאוחדות^(א)						
בישראל						
100.0	100.0	100.0	100.0	לאומי פרטנרס בע"מ ^(ג)	שירותים עסקיים ופיננסיים	
99.8	99.8	99.8	99.8	לאומי-טק בע"מ ^(ד)	ליווי פיננסי לחברות היי-טק	
100.0	100.0	100.0	100.0	לאומי שירותי שוק ההון בע"מ	שרותי תפעול קופות גמל וקרנות נאמנות	
100.0	100.0	100.0	100.0	לאומי אחזקות פיננסיות בע"מ	החזקות פיננסיות	
בחוץ לארץ						
84.7	-	84.7	-	בנק לאומי לישראל קורפוריישן ^(ה)	חברת החזקות - רשומה בארה"ב	
84.6	-	84.6	-	בנק לאומי ארה"ב ^(ה)	עסקי בנק כללי - רשומה בארה"ב	
100.0	100.0	100.0	100.0	בנק לאומי בריטניה פי.אל.סי ^(ו)	עסקי בנק כללי - רשומה בבריטניה	
100.0	100.0	100.0	100.0	לאומי רי לימיטד	ביטוח - רשומה בא"י התעלה	
חברות כלולות						
-	14.2	-	14.2	Bancorp Valley National	בנקאות	

(א) הנתונים לגבי החברות המאוחדות משקפים את השקעת הבנק בהן בניכוי השקעות כל חברה בחברות אחרות בקבוצת הבנק, ואת חלק הבנק בתוצאות פעולותיהן בניכוי חלקה של כל חברה בתוצאות הפעולות של חברות אחרות בקבוצת הבנק בגין ההשקעות האמורות.

(ב) השקעות הוניות אחרות כוללות שטרי הון.

(ג) חלק הבנק בקרן הון בגין הטבה בהלוואות בעלי שליטה 190 מיליון ש"ח (2021 - 190 מיליון ש"ח).

(ד) חלק הבנק בקרן הון בגין הטבה בהלוואות בעלי שליטה 82 מיליון ש"ח (2021 - 82 מיליון ש"ח).

(ה) בנק לאומי ארה"ב ובנק לאומי לישראל קורפוריישן הינן חברות שמטבע הפעילות שלהן שונה מהשקל. ראה [ביאור 1.1](#), החל מיום 1 באפריל 2022 הושלם המיזוג עם Valley לפרטים נוספים ראה [סעיף א](#), לעיל.

(ו) לפרטים נוספים לגבי שינוי ארגוני בבנק לאומי בריטניה ראה [ביאור 15.א](#).

(ז) לפרטים נוספים לגבי עסקת המיזוג עם Valley ראה [סעיף א](#), לעיל.

(ח) שווי מאזני כולל יתרת עודפי עלות מיוחסים ומוניטין בסך 186 מיליון ש"ח ו-1,160 מיליון ש"ח בהתאמה. תרומה לרווח כוללת הפחתת עודפי עלות.

2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022
ערבויות עבור החברה לטובת גופים שמחוץ לקבוצה		רווח (הפסד) כולל אחר		דיבידנד שהתקבל		תרומה לרווח (הפסד) הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק		השקעות הוניות אחרות ^(ב)		השקעה במניות לפי שווי מאזני	
											במיליוני ש"ח
971	1,359	(6)	(42)	-	-	712	361	224	226	4,293	4,612
-	-	3	(35)	-	-	4	5	-	-	1,031	1,001
-	-	-	-	-	-	5	10	-	-	37	47
-	-	-	(7)	-	-	(1)	-	-	-	1,644	1,640
-	-	-	-	-	-	(9)	(2)	-	-	73	-
-	-	(170)	(112)	-	-	221	57	-	-	2,270	-
-	-	13	1	-	-	30	75	225	227	963	1,334
159	179	-	-	-	-	10	20	-	-	60	80
-	-	-	(54)	-	81	-	⁽ⁿ⁾ 306	-	-	-	⁽ⁿ⁾ 3,567

ביאור 16 - בניינים וציוד

א. הרכב

סך הכל	עלויות תוכנה ^(ב)	ציוד, ריהוט וכלי רכב	בניינים ומקרקעין ^(א)	במיליוני ש"ח
עלות נכסים				
10,667	4,177	3,521	2,969	יתרה ליום 31 בדצמבר 2020
543	419	79	45	תוספות
(273)	(72)	(74)	(127)	גריעות
(22)	(7)	(6)	(9)	התאמות מתרגום דוחות כספיים
10,915	4,517	3,520	2,878	יתרה ליום 31 בדצמבר 2021
769	584	136	49	תוספות
(678)	(509)	(76)	(93)	גריעות
(660)	(194)	(185)	(281)	יציאה מאיחוד ^(ג)
14	4	4	6	התאמות מתרגום דוחות כספיים
10,360	4,402	3,399	2,559	יתרה ליום 31 בדצמבר 2022
פחת והפסדים מירידת ערך				
7,735	3,383	2,722	1,630	יתרה ליום 31 בדצמבר 2020
694	523	115	56	פחת לשנה
(213)	(67)	(70)	(76)	גריעות
(21)	(6)	(7)	(8)	התאמות מתרגום דוחות כספיים
8,195	3,833	2,760	1,602	יתרה ליום 31 בדצמבר 2021
598	451	97	50	פחת לשנה
(618)	(483)	(70)	(65)	גריעות
(561)	(166)	(180)	(215)	יציאה מאיחוד ^(ג)
11	3	4	4	התאמות מתרגום דוחות כספיים
7,625	3,638	2,611	1,376	יתרה ליום 31 בדצמבר 2022
2,932	794	799	1,339	הערך בספרים ליום 31 בדצמבר 2020
2,720	684	760	1,276	הערך בספרים ליום 31 בדצמבר 2021
2,735	764	788	1,183	הערך בספרים ליום 31 בדצמבר 2022

(א) לרבות התקנות ושיפורים במושכר.

(ב) לרבות הוצאות שהונו בקשר לפיתוח עלויות תוכנה לשימוש עצמי אשר הסתכמו ליום 31 בדצמבר 2022 בסך 577 מיליון ש"ח (2021 - 575 מיליון ש"ח).

(ג) יתרות בנק לאומי ארה"ב, אשר החל מיום 1 באפריל 2022 אינו מאוחד בדוחותיו הכספיים המאוחדים של הבנק כתוצאה מעסקת המיזוג עם Valley, ראה פרק שינויים עיקריים בשנה החולפת וביאור 15.א.

ב. שיעור הפחת הממוצע

31 בדצמבר		
2021	2022	
2.26%	2.10%	בניינים ומקרקעין
13.19%	11.48%	ציוד, ריהוט וכלי רכב
26.16%	26.81%	עלויות תוכנה

ביאור 16 - בניינים וציוד (המשך)

- ג. בניינים ומקרקעין שאינם בשימוש הקבוצה, בעיקר בניינים מושכרים, כלולים במאזן בסך 34 מיליון ש"ח (31 בדצמבר 2021 - 20 מיליון ש"ח).
- ד. נכסים בסך 42 מיליון ש"ח (31 בדצמבר 2021 - 44 מיליון ש"ח), טרם נרשמו על שם הבנק בלשכת רישום מקרקעין. הסיבות העיקריות לאי רישום הינן העדר הסדר רישום מקרקעין ("פרצלציה") ואי רישום פרויקט כבית משותף על ידי הקבלן/היזם.
- ה. היתרה המאזנית של בניינים וציוד העומדים למכירה הסתכמה ביום 31 בדצמבר 2022 בסך 102 מיליון ש"ח (31 בדצמבר 2021 - בסך 13 מיליון ש"ח). לא צפוי הפסד משימוש בניינים וציוד העומדים למכירה, מעבר להפרשות שנעשו בגינם.
- ו. היתרה המאזנית של רכוש קבוע בשלבי הקמה הסתכמה ביום 31 בדצמבר 2022 בסך 60 מיליון ש"ח (31 בדצמבר 2021 - 16 מיליון ש"ח).
- ז. סעיף בניינים וציוד כולל שיפורים וזכויות שכירות, לרבות תשלומים על חשבון חלק מהבניינים על קרקע חכורה.

ח. מידע בגין חכירות

1. הוצאות בגין חכירות

31 בדצמבר		
2021	2022	
במיליוני ש"ח		
149	132	הוצאות בגין חכירות תפעוליות
1	-	הוצאות בגין חכירות לטווח קצר
1	2	הוצאות בגין תשלומי חכירה משתנים
151	134	סך הכל הוצאות בגין חכירות

2. מידע נוסף על חכירות

31 בדצמבר		
2021	2022	
במיליוני ש"ח		
מזומנים ששולמו בגין יתרות שנכללו במדידה של התחייבויות בגין חכירות:		
143	135	תזרים מזומנים בגין פעילות שוטפת בגין חכירות תפעוליות
81	125	נכסי זכות שימוש שהוכרו בגין חכירות תפעוליות חדשות
יתרת תקופה משוקללת ממוצעת (בשנים):		
4.1	4.2	בגין חכירות תפעוליות
ריבית היוון משוקללת ממוצעת (באחוזים):		
1.00	1.00	בגין חכירות תפעוליות

ביאור 16 - בניינים וציוד (המשך)

ח. מידע בגין חכירות (המשך)

3. תזרימי מזומנים לא מהוונים והתחייבויות בגין חכירות תפעוליות לפי תקופות פירעון

31 בדצמבר			
2021		2022	
התחייבות בגין חכירה	תזרימי מזומנים לא מהוונים	התחייבות בגין חכירה	תזרימי מזומנים לא מהוונים
146	146	108	110
109	112	88	90
86	88	67	69
76	79	50	52
68	71	45	46
317	344	209	228
802	840	567	595

ביאור 17 - מוניטין

סך הכל מוניטין ^(א)	
במיליוני ש"ח	
עלות	
15	ליום 31 בדצמבר 2020
(1)	התאמות מתרגום דוחות כספיים
14	ליום 31 בדצמבר 2021
(14)	בניכוי יתרות של חברת הבת בארה"ב שנמכרה ^(ב)
-	ליום 31 בדצמבר 2022
הפחתות והפסדים מירידת ערך	
-	ליום 31 בדצמבר 2020
-	הפחתה לשנה
-	ליום 31 בדצמבר 2021
-	הפחתה לשנה
-	ליום 31 בדצמבר 2022
-	יתרה מופחתת ליום 31 בדצמבר 2022
הערך בספרים	
15	ליום 31 בדצמבר 2020
14	ליום 31 בדצמבר 2021
-	ליום 31 בדצמבר 2022

(א) מוניטין לפי מגזרי פעילות פיקוחיים ולפי גישת הנהלה מיוחסת לפעילות חול.

(ב) החל מיום 1 באפריל 2022 בנק לאומי ארה"ב אינו מאוחד בדוחותיו הכספיים המאוחדים של הבנק כתוצאה מעסקת המיזוג עם Valley. נכון ליום

31 במרס 2022 היתרות הנ"ל סווגו כמחזקות למכירה. למידע נוסף ראה [ביאור 15.א.](#)

ביאור 18 - נכסים אחרים

31 בדצמבר		
2021	2022	
במיליוני ש"ח		
5,857	5,199	מיסים נדחים לקבל, נטו - ראה ביאור 8(ד)
35	21	עודף מקדמות ששולמו למס הכנסה על העתודות השוטפות
202	85	קופה מרכזית לתשלום פיצויים
9	8	נכסים שנתקבלו בגין אשראים שסולקו
52	80	יתרת הוצאות הנפקה להפחתה של אגרות חוב, שטרי התחייבויות וכתבי התחייבות נדחים
18	10	נכסים בגין פעילות במסלקת מעוף ^(א)
393	-	שווי פוליסת ביטוח בשלוחה בחו"ל
194	186	הוצאות מראש
189	157	הכנסות לקבל
239	85	חייבים אחרים ויתרות חובה
797	571	נכסי זכות שימוש בגין חכירה תפעולית ^(ב)
7,985	6,402	סך כל הנכסים האחרים

(א) מוצג בשווי הוגן.

(ב) למידע בגין חכירות ראה [ביאור 1.1.1. וביאור 16.ח.](#)

ביאור 19 - פיקדונות הציבור

א. סוגי פיקדונות לפי מקום הגיוס ולפי סוג המפקיד

31 בדצמבר		
2021	2022	
במיליוני ש"ח		
בישראל		
לפי דרישה		
161,327	134,511	אינם נושאים ריבית
210,393	184,704	נושאים ריבית
371,720	319,215	סך הכל לפי דרישה
140,596	237,851	לזמן קצוב
512,316	557,066	סך כל פיקדונות בישראל ¹
מחוץ לישראל		
לפי דרישה		
14,737	-	אינם נושאים ריבית
6,677	18	נושאים ריבית
21,414	18	סך הכל לפי דרישה
3,539	-	לזמן קצוב
24,953	18	סך כל פיקדונות מחוץ לישראל
537,269	557,084	סך כל פיקדונות הציבור
¹ מזה:		
146,235	158,006	פיקדונות של אנשים פרטיים
127,883	130,685	פיקדונות של גופים מוסדיים
238,198	268,375	פיקדונות של תאגידים ואחרים

ב. פיקדונות הציבור לפי גודל

31 בדצמבר		
2021	2022	
במיליוני ש"ח		
		תקרת הפיקדון
120,656	119,053	עד 1
111,186	117,207	מעל 1 ועד 10
86,924	91,492	מעל 10 ועד 100
65,715	68,403	מעל 100 ועד 500
152,788	160,929	מעל 500
537,269	557,084	סך הכל

ביאור 20 - פיקדונות מבנקים

31 בדצמבר		
2021	2022	במיליוני ש"ח
בישראל		
בנקים מסחריים:		
7,152	4,280	פיקדונות לפי דרישה
477	439	פיקדונות לזמן קצוב
531	675	קיבולים
בנקים מרכזיים:^(א)		
216	-	פיקדונות לפי דרישה
16,902	16,912	פיקדונות לזמן קצוב
מחוץ לישראל		
בנקים מסחריים:		
6	(3)	פיקדונות לפי דרישה
39	-	קיבולים
בנקים מרכזיים:		
47	-	פיקדונות לפי דרישה
25,370	22,306	סך כל פיקדונות מבנקים

(א) פיקדונות מבנק ישראל.
(ב) יתרות נמוכות מ-1 מיליון ש"ח.

ביאור 21 - אגרות חוב, שטרי התחייבות וכתבי התחייבות נדחים^(א)

31 בדצמבר		שער תשואה פנימי ^(ב)	משך חיים ממוצע ^(ב)	
2021	2022			במיליוני ש"ח
אגרות חוב, כתבי התחייבות ושטרי הון במטבע ישראלי שאינם ניתנים להמרה:				
2,877	7,153	2.9	1.6	במטבע ישראלי לא צמוד
6,528	10,978	0.4	3.2	צמודות למדד המחירים לצרכן
-	1,654	5.1	4.1	בדולרים של ארה"ב
9,405	19,785			סך הכל ¹
8,834	19,251	-	-	¹ מזה: רשומים למסחר
כתבי התחייבות ניתנים להמרה:				
-	-	-	-	במטבע ישראלי לא צמוד
3,659	5,277	1.9	2.8 ^(ד)	צמודות למדד המחירים לצרכן
2,364	2,743	3.3	2.9 ^(ד)	בדולרים של ארה"ב
15,428	27,805			סך כל אגרות החוב, שטרי ההתחייבות וכתבי ההתחייבות הנדחים
6,072	7,547			מזה כתבי ההתחייבות נדחים הנכללים בהון רובד²

(א) יתרת הנכיון בקיזוז הפרמיה על אגרות חוב ועל כתבי התחייבות נדחים שטרם נזקפה לדוח רווח והפסד קוזה מאגרות החוב.
(ב) משך חיים ממוצע, הינו ממוצע תקופות התשלומים משוקללות בתזרים המהוון לפי שיעור התשואה הפנימי.
(ג) שיעור תשואה פנימי, הינו שיעור ריבית המנכה את תזרים התשלומים הצפוי אל היתרה המאזנית הכלולה בדוח הכספי.
(ד) משך חיים ממוצע למועד שינוי הריבית מבוסס על חישוב משך חיים ממוצע אפקטיבי כפי שמחושב לצורך החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית. בכתבי התחייבות נדחים, בצמודים למדד 2.64 שנים, בדולר ארה"ב 2.90 שנים (ליום 31 בדצמבר 2021 - צמודים למדד 3.96 שנים, בדולר ארה"ב 3.65 שנים).
(ה) הון רובד 2 בהתאם להוראות המעבר של באזל 3.

הערה:
למידע נוסף ראה [ביאור 25.א](#).

ביאור 22 - התחייבויות אחרות

31 בדצמבר		
2021	2022	
במיליוני ש"ח		
86	84	עתודה למיסים נדחים, נטו - ראה ביאור 8(ד)
1,178	1,133	עודף עתודות שוטפות למס הכנסה על מקדמות ששולמו
11,470	8,400	עודף התחייבויות בגין הטבות לעובדים על נכסי התכנית - ראה ביאור 23(ט)
403	452	הכנסות מראש
987	1,176	זכאים בגין פעילויות בכרטיסי אשראי
876	922	הוצאות לשלם בגין שכר והוצאות נלוות
441	132	שווי שוק של ניירות ערך שנמכרו בחסר
469	585	הפרשה להפסדי אשראי בגין סעיפים חוץ מאזניים
276	296	הוצאות לשלם
429	329	הפרשות אחרות בגין זכויות עובדים
227	201	הפרשה לחופשה
30	19	חופשת יובל צבורה
18	10	התחייבויות בגין פעילות במסלקת המעוף ^(א)
510	712	זכאים אחרים ויתרות זכות
802	567	התחייבויות בגין חכירות תפעוליות ^(ב)
18,202	15,018	סך כל ההתחייבויות האחרות

(א) מוצג בשווי הוגן.

(ב) למידע בגין חכירות ראה [ביאור 1.1.1](#), למידע על התחייבויות בגין חכירות תפעוליות לפי תקופות לפירעון ראה [ביאור 3.16](#).

ביאור 23 - זכויות עובדים

א. פיצויי פרישה ופנסיה

1. כללי

לעובדים שהחלו עבודתם בבנק מיום 1 בינואר 1999 וטרם קבלו קביעות במועד חתימת הסכם קיבוצי מיוחד בשנת 2000 בעניין הסדר פנסיוני (להלן "עובדי דור ב"), קיימות הפקדות שוטפות לתכנית פנסיה חיצונית. לבנק לא תהיה כל חבות פנסיונית לגבי עובדים אלה להוציא השלמה לפיצויי פיטורין במקרים מסוימים בהתאם להסכם.

לעובדים שהחלו את עבודתם בבנק לפני 1 בינואר 1999 וקיבלו קביעות עד מועד חתימת ההסכם דלעיל (להלן "עובדי דור א"), הפורשים מעבודתם בבנק בגיל פרישה, למעט אלו המוזכרים לעיל [וכסעיף ב](#), להלן, קיימת הזכות לבחור בקבלת פיצויי פרישה וכספי התגמולים או בקבלת פנסיה מהבנק, תוך ויתור על כספי הפיצויים והתגמולים והכל כפוף להוראות הדין. הזכאות לפנסיה מחושבת לפי שיעור של 40% בגין חמש עשרה שנות העבודה הראשונות דהיינו 2.67% לשנה ושל 1.5% לכל שנה לאחר מכן, עד לשיעור מירבי של 70%.

העתודות לפנסיה מבוססות על חישוב אקטוארי הלווקח בחשבון את גיל הפרישה על פי מחקר ובהתבסס על ניסיון העבר. החישוב האקטוארי נערך בשיטת הערכה של הטבות נצברות בהתחשב בפרמטרים שונים, ביניהם הסתברות על בסיס ניסיון העבר לגבי שיעור ניצול זכויות הפנסיה ושיעור משיכות כספי פיצויים ותגמולים, נכות וכו'. כמו כן מבוצע החישוב בהנחת עליית שכר נומינלית המבוססת על ניסיון העבר ומשתנה בהתאם לגיל העובד.

צבירת ההתחייבות הינה בשיטת הקו-הישר עד לגיל הפרישה המוקדמת (ממוצע גילאי הפרישה בפועל של עובדי דור א' בשנים האחרונות, גברים ונשים). לאחר מועד זה, הטבות נוספות המיוחסות לשנים העוקבות נצברות בהתבסס על נוסחת תכנית ההטבות של עובדי דור א'.

החישוב האקטוארי מבוסס על הוראות עדכניות של האקטואר הראשי במשרד האוצר לגבי שיעורי תמותה מחודש יוני 2022 אשר נקבעו על ידי הממונה על שוק ההון בטוח וחסכון לחברות הביטוח, ואשר אומצו לאוכלוסיית עובדי הבנק.

גובה ההתחייבות לזכויות עובדים מושפע ממספר משתנים מרכזיים, הכוללים משתני שוק (שיעורי ריביות היוון ההתחייבויות לטווחי הזמן השונים) ומשתנים אקטואריים, כאשר חלק מהמשתנים האקטואריים הינם משתנים התנהגותיים של העובדים. ייתכן כי יתקיים קשר בין שינויים במשתני השוק לבין שינויים במשתנים האקטואריים ההתנהגותיים.

חישוב ההתחייבות האקטוארית של הבנק לפנסיה נעשה על בסיס תשואת אגרות החוב הממשלתיות בישראל בתוספת מרווח ממוצע על אגרות חוב קונצרניות בדירוג בינלאומי AA ומעלה למועד הדיווח. נקבע שחישוב המרווח יתבסס על מרווחי אגרות החוב הקונצרניות בארה"ב. בשנת 2022, עיקר השינוי בהתחייבות לפנסיה נובע מהשפעת שינויי הריבית.

ההתחייבות לפנסיה של הבנק, לגבי עובדים שפרשו ובחרו בפנסיה, וכן זו המוזכרת [כסעיף ב](#), להלן, מכוסה על ידי עתודה לפנסיה, המחושבת על פי הערך הנוכחי של ההתחייבות כפי שחושב על ידי אקטואר.

2. הטבות ל"בוגרי לאומי"

בנוסף לתשלומי הפנסיה ו/או התגמולים והפיצויים, זכאי "בוגר לאומי", להטבות נוספות שעיקרן שי לחג, וכן שכר לימוד לילדי הפנסיונר וסקר רפואי לזכאים.

"בוגר לאומי" הינו מי שסיים עבודתו בבנק לאחר שהשלים 25 שנות עבודה בבנק, או מי שסיים עבודתו לאחר 15 שנות עבודה בבנק וגילו 50 שנים ויותר.

ב. תנאי העסקה ופרישה לבעלי חוזים אישיים

1. כללי

תנאי העסקה והפרישה המקובלים לבעלי חוזים אישיים בבנק כוללים רכיבי תגמול קבוע ובכלל זה משכורת חודשית, זכויות סוציאליות, תנאים נלווים כגון קרן השתלמות, ביטוח בריאות, הסדרי ביטוח, פטור ושיפוי ותנאי פרישה וסיום העסקה. כגון תשלום הודעה מוקדמת. עוד כוללים תנאי העסקה לבעלי חוזים אישיים בבנק, רכיבי תגמול משתנה הכוללים כל תגמול שאינו קבוע ובכלל זה: מענק שנתי מותנה ביצועים, מענק אישי ומענק מיוחד בגין אירועים מיוחדים ותגמול הוני בצורה של אופציות. עובדים מרכזיים שאינם נושאי משרה יכול שיהיו זכאים גם למענקים נוספים כגון מענק שימור ומענק הצטיינות יתרה. חברי הנהלה בבנק יכול שיהיו זכאים, בנוסף על האמור, גם למענק הסתגלות בסכום של עד 6 משכורות חודשיות בעת סיום יחסי עבודה בבנק, כמו כן, בעלי חוזים אישיים בבנק יכול שיתחייבו כלפי הבנק לתקופת אי-תחרות של עד 6 חודשים ממועד הפסקת עבודתם בפועל בבנק.

ביאור 23 - זכויות עובדים (המשך)

הסדרי פרישה ופנסיה לבעלי חוזים אישיים

זכויות הפרישה והפנסיה של בעלי החוזים האישיים בבנק נקבעות על פי סיווג תקופות ההעסקה השונות בבנק ולפי נסיבות סיום ההעסקה (פיטורין, התפטרות, או פרישה). הסדרי הפרישה בבנק לעובדים אלו כוללים זכאות לשחרור קופת הפיצויים בהתאם להסדר סעיף 14 לחוק פיצויי פיטורים, התשכ"ג-1963 או לפיצויים בשיעור שבין 100% ועד ל-250%, בתוספת הכספים שנצברו בקופת התגמולים וכן אפשרות במקרים מסוימים לקבלת קצבה חודשית. זכאות זו באה במקום זכאות העובדים לפיצויים על פי דין והיא כוללת את הכספים והזכויות שנצברו בקופות הפיצויים של העובד במהלך העסקתו (לרבות רווחים).

בגין תנאי ההעסקה בדור א' רשאי העובד במקרה של סיום יחסי עובד ומעביד (פיטורין, התפטרות או פרישה, לפי העניין ולפי התנאים בחוזה) לוותר על הזכויות והכספים העומדים לזכותו בקופות התגמולים והפיצויים (בגין זכויות דור א') בתמורה לזכאות לפנסיה תקציבית מהבנק ("קצבת הפרישה"). העובד זכאי לקבל את קצבת הפרישה החל מהגעתו לגיל פרישה או, בכפוף לעמידה בתנאים של ותק וגיל, לקבל את קצבת הפרישה באופן מיידי או נדחה (מלא או מופחת, לפי העניין).

בחלק מהחוזים, בגין תנאי ההעסקה של חלק מעובדי דור ב' במקרה של סיום יחסי עובד ומעביד (פיטורין, התפטרות או פרישה, לפי העניין ולפי התנאים בחוזה) ובכפוף לעמידה בתנאים שונים, לרבות תנאים של ותק וגיל, רשאי העובד לבחור ולקבל, במקום הזכאות להשלמת פיצויים, קצבת ביניים מהבנק (מלאה או מופחתת, לפי העניין) עד למועד הזכאות לקבלת פנסיה בהתאם לתנאי תקנון הקופה החיצונית והוראות הדין.

שיעור קצבת הפרישה או קצבת הביניים לפי העניין הינו 2.67% לשנה בגין 15 שנות העבודה הראשונות. לאחר מכן - שיעור של 1.5% לשנה בגין כל שנה עד לחתימת חוזה אישי, 2% לשנה בגין כל שנה בה כיהן עם חוזה אישי ו-2.5% לשנה בגין כל שנת כהונה כחבר הנהלה, והכל עד לשיעור מרבי של 70%. הזכאות לקבל קצבת פרישה מהבנק מותנית בכך שכל הזכויות והכספים שיעמדו לזכות העובד בקופת התגמולים והפיצויים (בגין זכויות דור א') יהיו מקור לתשלום קצבת הפרישה מהבנק כאמור.

סכום ההוצאה המרבית הנוספת של הבנק, במידה שהעובדים הכלולים בסעיף זה יפוטרו מיידית ועל פי הזכאות בכל תקופה, יסתכם בסך 103 מיליון ש"ח (כולל מס ש"ח על הפנסיה) (2021 - 128 מיליון ש"ח). הסיבה לירידה נובעת משינויי בהנחות מועד וסבירות הפרישה.

2. המנכ"ל

מר חנן פרידמן מכהן כנושא משרה בבנק החל מיום 1 בספטמבר 2014, וכמנכ"ל של הבנק החל מיום 1 בנובמבר 2019 ("מועד התחילה"). ביום 23 בדצמבר 2019 אישרה האסיפה הכללית של הבנק את תנאי הכהונה וההעסקה של המנכ"ל שחלים ממועד התחילה. תנאי הכהונה וההעסקה של המנכ"ל הינם בהתאם למדיניות התגמול לנושאי משרה בבנק, ונקבעו בהתאם לקבוע בהוראה 301A ולמגבלות הקבועות בחוק מגבלת התגמול.

תנאי הכהונה וההעסקה של המנכ"ל:

1. **משכורת** - המנכ"ל זכאי החל ממועד התחילה למשכורת חודשית בסך כולל של 228,000 ש"ח, צמוד לעליית מדד המחירים לצרכן הידוע במועד התחילה¹ ויהיה צמוד לשיעור עליית התגמול הנמוך ביותר בבנק כאמור בחוק מגבלת התגמול ובכפוף להוראותיו ("המשכורת").

המנכ"ל זכאי לרכיב תשלום קבוע נוסף, אשר גובהו יקבע כך שסך רכיבי התגמול למנכ"ל (למעט תגמול שהוצאה בגינו אינה חזויה בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים) יעמדו במגבלה שנקבעה בסעיף (ב) לחוק מגבלת התגמול². בגין רכיב קבוע זה לא יבוצעו הפרשות סוציאליות, למעט הפרשות על פי דין לפיצויי פיטורין ולתגמולים.

2. **הפסקת עבודה בהודעה מוקדמת** - הסכם ההעסקה של המנכ"ל הוא לתקופה בלתי קצובה. כל אחד מהצדדים רשאי לסיים את ההתקשרות בהסכם במתן הודעה מוקדמת של 6 חודשים מראש.

¹ מובהר כי במקרה של ירידה במדד לא תהיה הקטנה בהתאם של המשכורת.
² יצוין כי בחישוב המגבלות שנקבעו בחוק מגבלת התגמול, ובהתאם לקבוע בחוק האמור, לא יכללו הפרשה לפיצויים והפרשה לתגמולים על פי דין. עוד יצוין כי הואיל וסך עלות השכר של המנכ"ל עולה על התקרה שנקבעה בחוק מגבלת התגמול, הרי שחלק מהשכר לא מוכר כהוצאה לצורכי מס, בהתאם לקבוע בסעיף 32 (17) בפקודת מס הכנסה.

ביאור 23 - זכויות עובדים (המשך)

3. **הפרשות וניכויים לתגמולים, לפיצויים ולזכויות סוציאליות** - הבנק יבצע הפרשות לתגמולים ולביטוח בגין אובדן כושר עבודה בגין המנכ"ל, אשר יועברו מדי חודש בחודשו לביטוח מנהלים, לקופות גמל ו/או להסדר פנסיוני, כפי שיוסכם בין הצדדים, מעת לעת, בשיעור של 7.5% וכן ינכה הבנק סכום נוסף בשיעור של 6% ממשכורת המנכ"ל לתגמולים (להלן: "ההפרשות לתגמולים"). הבנק יבצע הפרשות לפיצויים אשר יועברו מדי חודש בחודשו לקופת פיצויים, בשיעור של $8\frac{1}{3}\%$ ממשכורת³ המנכ"ל וכן יפריש עבור המנכ"ל לקרן השתלמות, מדי חודש בחודשו, סך השווה ל-7.5% מהמשכורת, ובמקביל ינכה הבנק, על חשבון המנכ"ל, סך השווה ל-2.5% מהמשכורת, וזאת עד לתקרה המזכה לצורך מס, ויעבירם לקרן השתלמות.

4. **תנאי פרישה** - כאמור לעיל, המנכ"ל מכהן כנושא משרה בבנק החל מיום 1 בספטמבר 2014. בעת כניסת חוק מגבלת התגמול לתוקף ביום 12 באוקטובר 2016 ("המועד הקובע"), עודכנו תנאי הכהונה וההעסקה של נושאי המשרה שניהנו באותה עת בבנק בהתאם לקבוע בחוק זה, ובכלל זה תנאי הכהונה וההעסקה של מר פרידמן, לרבות זכויותיו במקרה של פרישה. לפיכך, במקרה של פרישה יהיה זכאי המנכ"ל לזכויות פרישה בגין כהונתו בבנק בתקופה שממועד תחילת כהונתו בבנק ועד למועד הקובע, וכן לזכויות פרישה בגין כהונתו בבנק בתקופה שמהמועד הקובע ועד למועד סיום יחסי העבודה עם הבנק, כמפורט להלן: במקרה של ניתוק יחסי העבודה בין המנכ"ל לבין הבנק (פיטורין, התפטרות או פרישה לפנסיה) יהיה זכאי המנכ"ל לזכויות הבאות (כמצטבר):

(1) בגין תקופת עבודת המנכ"ל החל מהמועד הקובע - המנכ"ל יהיה זכאי לפיצויי פיטורין בסכום השווה ל-100%⁴ מהמשכורת החודשית האחרונה הידועה בעת ניתוק יחסי העבודה בינו לבין הבנק כפול מספר השנים מהמועד הקובע ועד למועד ניתוק יחסי העבודה, ובתוספת הכספים והזכויות שנצברו בקופות התגמולים בגין הפרשות לתגמולים שנעשו על ידי הבנק והמנכ"ל בגין תקופת העסקת המנכ"ל בתקופה הנ"ל (מהמועד הקובע ועד למועד סיום יחסי העבודה).

(2) בגין תקופת עבודת המנכ"ל עד למועד הקובע: המנכ"ל יהיה זכאי לפיצויים בסכום השווה ל-250% מהמשכורת החודשית נכון לערב המועד הקובע כפול במספר שנות עבודתו בבנק עד למועד הקובע, ובתוספת הכספים והזכויות שנצברו בקופות התגמולים בגין הפרשות לתגמולים שנעשו על ידי הבנק והמנכ"ל בגין תקופת העסקת המנכ"ל בתקופה הנ"ל (מהמועד הקובע ועד למועד סיום יחסי העבודה עם הבנק), בנוסף, יהיה זכאי המנכ"ל גם למענק הסתגלות בהתאם לסכום שהופרש בגינו בספרי הבנק ערב המועד הקובע.⁵

5. **אי תחרות** - המנכ"ל התחייב כלפי הבנק לתקופת אי תחרות של 6 חודשים ממועד סיום עבודתו בבנק ("תקופת אי תחרות"). בתקופת אי התחרות יהיה זכאי המנכ"ל למשכורת ולכל יתר התנאים הנלווים, למעט הפרשות לתנאים סוציאליים.

6. **פטור, ביטוח ושיפוי** - המנכ"ל זכאי לפטור, ביטוח ושיפוי נושאי משרה, כמקובל בבנק מעת לעת.

7. **ימי חופשה, דמי הבראה וימי מחלה** - כמקובל לככירים בבנק על פי נהלי הבנק.

8. **תנאים נלווים** - המנכ"ל זכאי להטבות כמקובל לככירים בבנק.

9. **הוראות בנושא מענקים שנתיים** - המנכ"ל אינו זכאי למענק שנתי משנתה החל ממועד התחילה.

3. **יושב ראש הדירקטוריון של הבנק**

ד"ר סאמר חאג' יחיא החל לכהן כדירקטור בבנק ביום 30 בספטמבר 2014, והחל לכהן כיו"ר הדירקטוריון ("היו"ר", או "יו"ר הדירקטוריון") ביום 22 ביולי 2019 (בסעיף זה, "מועד התחילה").

ביום 23 בדצמבר 2019 אישרה האסיפה הכללית של הבנק את תנאי הכהונה של היו"ר שחלים ממועד התחילה. תנאי הכהונה של יו"ר הדירקטוריון כאמור, הינם בהתאם למדיניות התגמול לנושאי משרה בבנק ובהתאם לקבוע בהוראה 301A.

³ לרבות כל הרכיבים בגינם ניתן לשלם פיצויי פיטורין על פי הדין.

⁴ זכאות לפיצויים כאמור מותנית בהעברה לבנק של הפרשות לפיצויים שנעשו באותה תקופה או סכום השווה לגובה הפרשות כאמור.

⁵ זכאות לפיצויים כאמור מותנית בהעברה לבנק של הפרשות לקופת הפיצויים.

⁶ שש פעמים המשכורת החודשית ערב המועד הקובע.

ביאור 23 - זכויות עובדים (המשך)

ביום 21 בספטמבר 2022 אישר דירקטוריון הבנק, לאחר קבלת אישור ועדת התגמול, עדכון בתנאי כהונתו של יו"ר הדירקטוריון, בתוקף מיום 19 באוקטובר 2022, הנובע מעדכון הוראה 301A ביחס למבנה התגמול של יו"ר דירקטוריון בתאגיד בנקאי בלא גרעין שליטה (שפורסם בחודש אפריל 2022), ולפיו תנאי הכהונה המעודכנים של יו"ר הדירקטוריון לא יכללו עוד זכויות בגין אי-תחרות והודעה מוקדמת ולפיו יו"ר הדירקטוריון יהיה זכאי להחזר הוצאות בהתאם ובכפוף לאמור בהוראה 301A.

תנאי הכהונה של יו"ר הדירקטוריון:

החל מחודש ספטמבר 2021 החל יו"ר הדירקטוריון להעמיד את שירותיו לבנק, באמצעות חברת ניהול כבעלותו, כנגד הוצאת חשבונית מס לבנק. בגין שירותים אלו, זכאי היו"ר לתמורה בסך כולל של כ-3.5 מיליון ש"ח בחישוב שנתי (כ-295 אלפי ש"ח לחודש), בתוספת מע"מ כחוק, כשסכום זה צמוד לעליית המדד⁷ ויהיה צמוד לשיעור עליית התגמול הנמוך ביותר בבנק כאמור בחוק מגבלת התגמול ובכפוף להוראותיו.

תקופת הכהונה וסיימה - תנאי הכהונה של יו"ר הדירקטוריון (לעיל ולהלן) הינם החל ממועד התחילה ("תקופת הכהונה") והם יהיו בתוקף כל עוד הוא מכהן כיו"ר הדירקטוריון של הבנק או ככל שהדבר יתחייב בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים בעניין זה. בהתאם להחלטת ועדת התגמול ודירקטוריון הבנק מיום 21 בספטמבר 2022 כאמור לעיל, תנאי הכהונה המעודכנים של יו"ר הדירקטוריון לא יכללו עוד זכויות בגין אי-תחרות והודעה מוקדמת.

עוד יהיה זכאי יו"ר הדירקטוריון להסדרי פטור, ביטוח ושיפוי נושאי משרה כמקובל בבנק, מעת לעת, וכן להטבות ולהחזר הוצאות בהתאם ובכפוף לקבוע בהוראה 301A ובלכד שהעלות הכוללת השנתית לבנק בגין סך תנאי כהונתו של היו"ר לא תעלה על התמורה השנתית כאמור לעיל.

מובהר כי יו"ר הדירקטוריון אינו זכאי למענק שנתי משתנה.

ג. עתודה לחופשה

בסעיף התחייבויות אחרות קיימת הפרשה בגין ימי חופשה שטרם נוצלו אשר חושבה על בסיס שכר אחרון בתוספת תשלומים נלווים. בנוסף קיימת הפרשה עבור ימי מחלה שיומרו לימי חופשה אשר חושבה על בסיס אקטוארי. נכון ליום 31 בדצמבר 2022 ההפרשות האמורות מסתכמות לסך 201 מיליון ש"ח (31 בדצמבר 2021 - 227 מיליון ש"ח).

ד. התגמולים והפיצויים של עובדי הבנק

הבנק מפקיד, עבור העובדים בדור א', כספים לתגמולים ולמרכיב פיצויים בקופת גמל לתגמולים ולפיצויים של עובדי הבנק, אשר מנהלת על ידי חברה מנהלת המוחזקת על ידי עמיתי הקופה.

זכויות הפרישה והפנסיה בבנק נקבעות על פי סיווג תקופות ההעסקה השונות בבנק כאמור בסעיף 1.1 לעיל, עבור עובדי דור ב' קיימות הפקדות שוטפות לפיצויים ותגמולים ולגביהם לא קיימת לבנק חבות פנסיונית למעט השלמה לפיצויי פיטורין. עבור עובדי דור א' הפורשים מעבודתם בבנק, בהתקיים תנאים מסוימים, קיימת הזכות לבחור בין קבלת פיצויי פרישה וכספי התגמולים או פנסיה, או שילוב של החלופות, הכל בהתאם ובכפוף להוראות ההסכמים השונים החלים על העובדים. עבור עובדים אלה מופקדים כספים לתגמולים ולפיצויים בקופת גמל לתגמולים ופיצויים של עובדי הבנק אשר מנהלת על ידי חברה מנהלת המוחזקת על ידי עמיתי הקופה. במהלך שנת 2019 התקשר הבנק עם גופים מוסדיים להעברת כספי תגמולים וכספי פיצויים של עובדים שנצברו או ייצברו בקופת התגמולים והפיצויים של עובדי הבנק, שבחרו או יבחרו בעת פרישה במסלול של פנסיה, לקופה משלמת. כמו כן התקשר הבנק בהסכמים לרכישת פוליסות ביטוח לפורשים ממקורותיו העצמיים.

ה. מדיניות תגמול נושאי משרה בבנק

ביום 23 בדצמבר 2019 אישרה האסיפה הכללית של הבנק מדיניות תגמול לנושאי המשרה בבנק אשר חלה עד לתום שנת 2022. למידע נוסף לגבי מדיניות התגמול האמורה, אשר חלה בשנת הדיווח, ראה דוח זימון האסיפה הכללית של הבנק אשר פורסם ביום 10 בנובמבר 2019 (אסמכתא: 01-096531-2019). ביום 4 באוגוסט 2022 אישרה האסיפה הכללית של הבנק מדיניות תגמול מעודכנת לנושאי המשרה בבנק (להלן: "מדיניות התגמול"). מדיניות התגמול המעודכנת נכנסה לתוקף בתחילת שנת 2023 ותחול עד לתום שנת 2025. מדיניות התגמול מושתתת על הוראות תיקון 20 לחוק החברות לעניין תנאי כהונה והעסקה של נושאי משרה בבנק, על הקבוע בהוראה 301A להוראות ניהול בנקאי תקין בדבר מדיניות תגמול בתאגיד בנקאי ועל הוראות חוק תגמול נושאי משרה בתאגידים פיננסיים (אישור מיוחד ואי-התרת הוצאה לצורכי מס בשל תגמול חריג), התשע"ו-2016 (להלן: "חוק מגבלת התגמול").

⁷ מובהר כי במקרה של ירידה במדד לא תהיה הקטנה של סכום התמורה.

ביאור 23 - זכויות עובדים (המשך)

מדיניות התגמול קובעת את המסגרת לתגמול נושאי המשרה בבנק והיא כוללת, בין היתר, התייחסות לרכיבי התגמול הקבוע שהינו התגמול העיקרי לנושאי המשרה, הכולל משכורת קבועה, זכויות סוציאליות, תנאים נלווים למשכורת ותנאי פרישה וסיום העסקה, וכן, לרכיבי תגמול משתנה הכוללים כל תגמול שאינו קבוע ובכלל זה: מענק שנתי מדיד מותנה ביצועים, המורכב מרכיב מענק המבוסס על תשואה משוקללת להון של הבנק, רכיב מענק המבוסס על תשואת המנייה המשוקללת של הבנק בהשוואה לתשואת מדד ת"א-בנקים, רכיב מענק המבוסס על יחס היעילות המשוקלל של הבנק, ורכיבים נוספים, ככל שוועדת התגמול והדירקטוריון יחליטו לקבוע רכיבים נוספים לגבי נושאי משרה שאינם המנכ"ל הראשי; מענק אישי איכותי, המתבסס על השגת יעדים אישיים וקריטריונים איכותיים בהתאם לתחומי אחריותו של נושא המשרה הרלוונטי; ומענק מיוחד בגין אירועים מיוחדים. יצוין כי חברי הדירקטוריון לרבות יו"ר הדירקטוריון, אינם זכאים למענק שנתי משתנה. מנכ"ל הבנק אינו זכאי למענק שנתי משתנה, אלא אם יקבע אחרת על ידי האורגנים המוסמכים של הבנק.

סך המענקים המשתנים לנושא משרה מוגבל בתקרה של 8 משכורות חודשיות בשנה, כאשר בגין אירועים מיוחדים יהיו רשאים ועדת התגמול והדירקטוריון לאשר מענק מיוחד נוסף למי מנושאי המשרה, שלא יעלה על משכורת חודשית אחת.

בנוסף, לדירקטוריון הבנק, לאחר קבלת אישור ועדת התגמול, הסמכות להפחית (משיקולים מיוחדים) את המענק השנתי המדיד, בהתאם לשיקול דעתו. כמו כן, מדיניות התגמול קובעת, בהתאם להוראה 301A, מנגנון השבת מענקים משתנים, לרבות קריטריונים להשבה, נסיבות הפעלת מנגנון ההשבה ותקופת ההשבה.

עוד קבועים במסגרת מדיניות התגמול הסדרי דחיית תשלומי המענק המשתנה לנושאי המשרה, אשר תשלומם כפוף לעמידת הבנק ביחסי הלימות ההון הנדרשים על פי הוראות המפקח על הבנקים בסמוך לפני כל אחד ממועדי ההבשלה (או תנאי ההבשלה הקבועים בתגמול הוני, ככל שהחלק הנדחה של תשלומי המענק המשתנה כאמור ניתן בצורת תגמול הוני).

מדיניות התגמול קובעת מנגנונים והסדרים שונים שנועדו לאפשר לוועדת התגמול ודירקטוריון הבנק לאשר עדכונים במדיניות התגמול או ברכיבי התגמול בתנאי הכהונה וההעסקה של נושאי המשרה שמדיניות התגמול חלה עליהם במהלך תקופת מדיניות התגמול, מבלי להידרש לקבלת אישור מחודש של האסיפה הכללית של הבנק במועד העדכון כאמור. עדכונים כאמור במדיניות ייעשו ככל שהנסיבות הקיימות במועד העדכון, יצדיקו לדעת ועדת התגמול ודירקטוריון הבנק את ביצוע העדכונים כאמור.

מדיניות התגמול קובעת עוד כי התגמול של מי מנושאי המשרה בבנק יכול שיעלה בהתאם להחלטת ועדת התגמול והדירקטוריון על הרף הקבוע בסעיף 2(א) לחוק מגבלת התגמול, ובמקרה כזה חלק מהשכר של אותם נושאי משרה לא יוכר כהוצאה לצורכי מס, בהתאם לקבוע בסעיף 17(32) לפקודת מס הכנסה. עוד כוללת מדיניות התגמול מנגנון המאפשר להעלות את סך התגמול לו יהיו זכאים יו"ר הדירקטוריון והמנכ"ל הראשי אוטומטית עם עליית התגמול הנמוך ביותר בבנק כאמור בחוק מגבלת התגמול (כאשר ככל שעדכון סך התגמול ליו"ר הדירקטוריון ו/או למנכ"ל הראשי יעלה על 5% כתוצאה מההצמדה לשיעור עליית התגמול הנמוך ביותר בבנק כאמור בחוק מגבלת התגמול, יובא העדכון לאישור ועדת התגמול והדירקטוריון).

בנוסף, מדיניות התגמול כוללת אפשרות ולפיה, בכפוף לאישור האורגנים המוסמכים בבנק ובכפוף להוראות כל דין, נושאי משרה בבנק (לרבות דירקטורים) יכול שיהיו זכאים לתגמול הוני, בצורה של אופציות, מניות או מכשירים מבוססי מניות. הוראה זו חלה החל ממועד אישור מדיניות התגמול באסיפה הכללית.

1. מדיניות תגמול עובדים מרכזיים

מדיניות תגמול מעודכנת ל"עובדים מרכזיים" בבנק, שאינם נושאי משרה, אושרה על ידי ועדת התגמול והדירקטוריון בחודש ינואר 2023 והיא תחול עד לתום שנת 2025. מדיניות זו קובעת את המסגרת לתגמול עובדים מרכזיים כאמור והיא כוללת, בין היתר, התייחסות למרכיב השכר, לתנאים הנלווים, לתנאי הפרישה, ולמרכיב המענקים השנתי. מדיניות זו גובשה בשיתוף לב לעקרונות מדיניות התגמול המעודכנת לנושאי המשרה בבנק, בהתאמות הנדרשות ובהתאם לקבוע ולנדרש בחוק מגבלת התגמול ובהוראה 301A להוראות ניהול בנקאי תקין.

ביאור 23 - זכויות עובדים (המשך)

ז. מדיניות תגמול לכלל העובדים

מדיניות תגמול מעודכנת לכלל עובדי הבנק (שאינם עובדים מרכזיים) אושרה על ידי ועדת התגמול והדירקטוריון בחודש ינואר 2023, והיא מושתתת על הקבוע בהוראה 301A להוראות ניהול בנקאי תקין.

מדיניות התגמול לכלל עובדי הבנק כאמור, נועדה לשמש כלי לקידום עמידה ביעדים העסקיים של הבנק ובכלל זה לאפשר גיוס עובדים איכותיים לעבודה בבנק, לשמר אותם לאורך זמן, להניע אותם לשיפור ביצועים ולהשגת המטרות והיעדים העסקיים של הבנק, תוך מניעת נטילת סיכונים שחורגים מתיאבון הסיכון של הבנק.

מדיניות התגמול מתייחסת בין היתר, למשכורת ולתנאים הנלווים לשכר וכן למענקים, לתנאי פרישה ולתשלומים אחרים להם זכאים כלל העובדים.

ח. הנפקת כתבי אופציה

לפרטים אודות הנפקת כתבי אופציה שאינם רשומים למסחר לעובדי הבנק ו/או עובדי חברות בנות של הבנק ראה [ביאור 24.א.](#)

ט. הרכב הטבות

1. הטבות לעובדים

ליום 31 בדצמבר		
2020	2021	2022
במיליוני ש"ח		
הטבות לאחר פרישה - פנסיה ופיצויים		
20,491	21,261	17,214
סכום ההתחייבות		
8,945	9,803	8,816
השווי ההוגן של נכסי התכנית		
11,546	11,458	8,398
עודף ההתחייבות על נכסי התכנית		
חופשת יובל צבורה		
36	30	19
סכום ההתחייבות		
-	-	-
השווי ההוגן של נכסי התכנית		
36	30	19
עודף ההתחייבות על נכסי התכנית (כלול בהתחייבויות אחרות)		
הטבות אחרות		
639	637	513
סכום ההתחייבות		
-	-	-
השווי ההוגן של נכסי התכנית		
639	637	513
עודף ההתחייבות על נכסי התכנית		
סך הכל		
12,221	12,150	8,946
עודף ההתחייבות בגין הטבות לעובדים על נכסי תכנית שנכללו בסעיף "התחייבויות אחרות" ¹		
84	28	-
¹ מזה: בגין הטבות לעובדים בחו"ל		
-	25	16
עודף נכסים בגין הטבות לעובדים על התחייבויות שנכללו בסעיף "נכסים אחרים" ²		
-	12	2
² מזה: בגין הטבות לעובדים בחו"ל		

ביאור 23 - זכויות עובדים (המשך)

ט. הרכב ההטבות (המשך)

2. תכנית הטבה מוגדרת

א. מחויבות ומצב המימון

1. שינוי במחויבות בגין הטבה חזויה

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2020	2021	2022
במיליוני ש"ח		
20,470	20,491	21,261
מחויבות בגין הטבה חזויה בתחילת השנה		
175	189	142
עלות שירות		
573	572	717
עלות ריבית		
33	32	27
הפקדות משתתפי תכנית		
555	829	(3,449)
(רווח) הפסד אקטוארי		
(19)	(12)	4
שינויים בשערי חליפין של מטבע חוץ		
(1,296)	(840)	(1,401)
הטבות ששולמו		
-	-	69
אחר		
-	-	(156)
בניכוי יתרות של חברת הבת בארה"ב שנמכרה ^(א)		
20,491	21,261	17,214
מחויבות בגין הטבה חזויה בסוף השנה		
18,817	19,617	16,594
מחויבות בגין הטבה מצטברת בסוף השנה		

(א) החל מיום 1 באפריל 2022 בנק לאומי ארה"ב אינו מאוחד בדוחותיו הכספיים המאוחדים של הבנק כתוצאה מעסקת המיזוג עם Valley. נכון ליום 31 במרס 2022 היתרות הנ"ל סווגו כמחזקות למכירה. למידע נוסף ראה [ביאור 15.א](#).

2. שינוי בשווי ההוגן של נכסי התכנית ומצב המימון של התכנית

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2020	2021	2022
במיליוני ש"ח		
7,614	8,945	9,803
שווי הוגן של נכסי התכנית בתחילת השנה		
743	1,150	(293)
תשואה בפועל על נכסי תכנית ^(א)		
1,272	201	248
הפקדות לתכנית על ידי התאגיד הבנקאי		
33	32	27
הפקדות משתתפי תכנית		
(31)	(23)	1
שינויים בשערי חליפין של מטבע חוץ		
(732)	(502)	(869)
הטבות ששולמו		
46	-	69
אחר		
-	-	(170)
בניכוי יתרות של חברת הבת בארה"ב שנמכרה ^(ב)		
8,945	9,803	8,816
שווי הוגן של נכסי התכנית בסוף השנה		
11,546	11,458	8,398
מצב המימון - התחייבות נטו שהוכרה בסוף השנה		

(א) לרבות השפעת המעבר לקופה משלמת בגין פורשים. ראה [סעיף ד](#), בביאור זה.

(ב) החל מיום 1 באפריל 2022 בנק לאומי ארה"ב אינו מאוחד בדוחותיו הכספיים המאוחדים של הבנק כתוצאה מעסקת המיזוג עם Valley. נכון ליום 31 במרס 2022 היתרות הנ"ל סווגו כמחזקות למכירה. למידע נוסף ראה [ביאור 15.א](#).

ביאור 23 - זכויות עובדים (המשך)

ט. הרכב ההטבות (המשך)

2. תכנית הטבה מוגדרת (המשך)
 א. מחויבות ומצב המימון (המשך)
 3. סכומים שהוכרו במאזן המאוחד

ליום 31 בדצמבר			
2020	2021	2022	
במיליוני ש"ח			
-	12	2	סכומים שהוכרו בסעיף נכסים אחרים
11,546	11,470	8,400	סכומים שהוכרו בסעיף התחייבויות אחרות
11,546	11,458	8,398	התחייבות נטו שהוכרה בסוף שנה

4. סכומים שהוכרו ברווח כולל אחר מצטבר לפני השפעת מס

ליום 31 בדצמבר			
2020	2021	2022	
במיליוני ש"ח			
5,564	5,168	2,109	הפסד אקטוארי, נטו
5,564	5,168	2,109	יתרת סגירה ברווח כולל אחר מצטבר

ביאור 23 - זכויות עובדים (המשך)

ט. הרכב ההטבות (המשך)

2. תכנית הטבה מוגדרת (המשך)

ב. הוצאה לתקופה

1. רכיבי עלות ההטבה שנכללו ברווח והפסד

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2020	2021	2022	
במיליוני ש"ח			
175	189	142	עלות שירות
573	572	717	עלות ריבית
(365)	(414)	(402)	תשואה חזויה על נכסי התכנית
470	489	265	הפחתה של סכומים שלא הוכרו - הפסד אקטוארי נטו
853	836	722	סך עלות ההטבה, נטו
181	185	199	סך הוצאה בגין תכנית פנסיה להפקדה מוגדרת
1,034	1,021	921	סך הוצאות שנכללו ברווח והפסד

2. שינויים בנכסי תכנית ובמחויבות להטבה שהוכרו ברווח כולל אחר לפני השפעת מס

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2020	2021	2022	
במיליוני ש"ח			
177	93	(2,754)	הפסד (רווח) אקטוארי נטו לשנה
(470)	(489)	(265)	הפחתה של סכומים שלא הוכרו - הפסד אקטוארי נטו
(46)	-	-	אחר לרבות שינוי מבני
(5)	-	6	שינויים בשערי חליפין של מטבע חוץ
-	-	(46)	בניכוי יתרות של חברת הבת בארה"ב שנמכרה ^(א)
(344)	(396)	(3,059)	סך הכל הוכר ברווח כולל אחר
853	836	722	סך עלות ההטבה נטו
509	440	(2,337)	סך הכל הוכר בעלות ההטבה, נטו לתקופה וברווח כולל אחר

(א) החל מיום 1 באפריל 2022 בנק לאומי ארה"ב אינו מאוחד בדוחותיו הכספיים המאוחדים של הבנק כתוצאה מעסקת המיזוג עם Valley. נכון ליום 31 במרס 2022 היתרות הנ"ל סווגו כמחזקות למכירה. למידע נוסף ראה [ביאור 15.א.](#)

ביאור 23 - זכויות עובדים (המשך)

ט. הרכב ההטבות (המשך)

3. הנחות^(א)

א. ההנחות על בסיס ממוצע משוקלל המשמשות לקביעת המחויבות בגין הטבה ולמידת עלות ההטבה נטו לשנים שהסתיימו ביום 31 בדצמבר

1. ההנחות העיקריות המשמשות לקביעת המחויבות בגין ההטבה

31 בדצמבר		
2020	2021	2022
באחוזים		
1.00	0.55	2.06
1.63	2.59	2.67
0.1-3.7	0.1-7	0-36.4
0-6.3	0-6.3	0-6.81

2. ההנחות העיקריות המשמשות למדידת עלות ההטבה נטו לתקופה

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2020	2021	2022
באחוזים		
1.62	0.92	1.45
4.59	4.50	4.50
0-6.3	0-6.3	0-6.81

ב. השפעה של שינוי בנקודת אחוז אחת על המחויבות בגין הטבה חזויה לפני השפעת מס

קיטון בנקודת אחוז אחת			גידול בנקודת אחוז אחת		
ליום 31 בדצמבר			ליום 31 בדצמבר		
2020	2021	2022	2020	2021	2022
במיליוני ש"ח					
3,549	3,507	2,609	(2,846)	(2,829)	(2,126)
766	665	387	(681)	(592)	(346)
(309)	(283)	(215)	320	256	192
(672)	(580)	(339)	755	650	378

(א) ההנחות מתייחסות לנתוני הבנק בלבד.

(ב) לעובדים שהחלו את עבודתם בבנק לפני 1 בינואר 1999 וקיבלו קביעות עד מועד חתימת ההסכם הקיבוצי המיוחד בשנת 2000.

(ג) שינוי זהה לכל עובד.

גובה ההתחייבות לזכויות עובדים מושפע ממספר משתנים מרכזיים, הכוללים משתני שוק (שיעורי ריביות היוון ההתחייבויות לטווחי הזמן השונים) ומשתנים אקטואריים, כאשר חלק מהמשתנים האקטואריים הינם משתנים התנהגותיים של העובדים. ייתכן כי יתקיים קשר בין שינויים במשתני השוק לבין שינויים במשתנים האקטואריים ההתנהגותיים.

ביאור 23 - זכויות עובדים (המשך)

ט. הרכב ההטבות (המשך)

4. נכסי תכנית

א. הרכב השווי ההוגן של נכסי תכנית

ליום 31 בדצמבר 2022				
סך הכל	רמה 3	רמה 2	רמה 1	
במיליוני ש"ח				
136	-	33	103	מזומנים ופיקדונות בכנקים
1,095	76	-	1,019	מניות
334	-	121	213	אגרות חוב ממשלתיות
579	-	39	540	אגרות חוב קונצרניות
6,672	6,600	64	8	אחר ^(א)
8,816	6,676	257	1,883	סך הכל

ליום 31 בדצמבר 2021				
סך הכל	רמה 3	רמה 2	רמה 1	
במיליוני ש"ח				
295	-	11	284	מזומנים ופיקדונות בכנקים
1,736	104	37	1,595	מניות
501	-	119	382	אגרות חוב ממשלתיות
964	-	79	885	אגרות חוב קונצרניות
6,307	6,198	95	14	אחר ^(א)
9,803	6,302	341	3,160	סך הכל

(א) לרבות הפקדות בקופה משלמת ופוליסות ביטוח שנרכשו בגין פורשים. ראה [סעיף ד](#). בביאור זה.

ב. השווי ההוגן של נכסי תכנית לפי סוגי נכסים ויעד הקצאה לשנת 2023

יעד הקצאה			
אחוז מנכסי התכנית			
ליום 31 בדצמבר			
2021	2022	2023	
באחוזים			
3	2	2	מזומנים ופיקדונות בכנקים
18	12	12	מניות
5	4	4	אגרות חוב ממשלתיות
10	7	7	אגרות חוב קונצרניות
64	75	75	אחר
100	100	100	סך הכל

ביאור 23 - זכויות עובדים (המשך)

ט. הרכב ההטבות (המשך)

4. נכסי תכנית (המשך)

ג. התנועה בשווי ההוגן של נכסי תכנית ששווים נמדד על בסיס שימוש בנתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022					
תשואה בפועל על נכסי התכנית					
יתרת פתיחה	רווחים/ (הפסדים) שמומשו	רווחים/ (הפסדים) שלא מומשו	רכישות/ מכירות וסילוקים, נטו	העברות לתוך/מחוץ לרמה 3	יתרה סגירה
במיליוני ש"ח					
104	2	(36)	6	-	76
מניות					
6,198	(1)	(47)	21	429	6,600
אחר					
6,302	1	(83)	27	429	6,676
סך הכל					

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021					
תשואה בפועל על נכסי התכנית					
יתרת פתיחה	רווחים/ (הפסדים) שמומשו	רווחים/ (הפסדים) שלא מומשו	רכישות/ מכירות וסילוקים, נטו	העברות לתוך/מחוץ לרמה 3	יתרה סגירה
במיליוני ש"ח					
101	-	2	1	-	104
מניות					
5,315	-	575	(24)	332	6,198
אחר					
5,416	-	577	(23)	332	6,302
סך הכל					

5. תזרימי מזומנים

א. הפקדות

הפקדות בפועל			
תחזית ^(א)	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2023	2022	2021	2020
במיליוני ש"ח			
94	275	233	1,305
הפקדות			

(א) אומדן ההפקדות שצפוי לשלמן לתכנית להטבה מוגדרת במהלך שנת 2023.

ב. ההטבות שהבנק צופה לשלם בעתיד^(א)

שנה	במיליוני ש"ח
2023	751
2024	775
2025	749
2026	792
2027	824
2032-2028	4,804
2033 ואילך	13,769
סך הכל	22,464

(א) בערכים מהוונים.

ביאור 24 - עסקאות תשלום מבוסס מניות

א. כללי

ביום 16 באוגוסט 2022 פרסם הבנק מתאר להצעת ניירות ערך לנושאי משרה (שאינם דירקטורים ואינם המנכ"ל) ועובדים של קבוצת הבנק של עד 5,000,000 כתבי אופציה, רשומים על שם, שאינם רשומים למסחר בבורסה לניירות ערך בתל-אביב בע"מ הניתנים למימוש לעד 5,000,000 מניות רגילות בנות 1 ש"ח ערך נקוב של הבנק, על פי תכנית אופציות משנת 2022 של הבנק (להלן: "המתאר"). ביום 4 בספטמבר 2022 הוקצו 2,460,399 כתבי אופציה, שאינם רשומים למסחר ללא תמורה בהתאם למתאר, ל-108 עובדי הבנק ועובדי חברות בנות של הבנק, כאשר מתוכם 13 נושאי משרה בבנק (שאינם דירקטורים ואינם המנכ"ל), לרבות אופציות מתוך הכמות כאמור אשר תוקצנה ותפקענה או שתבטל זכות הניצע לקבלן, והן לא תמומשנה למניות, ותוחזרנה למאגר האופציות, והכל כמפורט במתאר.

במועד הבשלת כתבי האופציה יהיה הניצע זכאי למניות מימוש בכמות שתיקבע על פי מרכיב שווי ההטבה בלבד. לענין זה, "מרכיב שווי ההטבה" הנו ההפרש בין שער הסגירה של מניה רגילה של הבנק בבורסה במועד המימוש לבין מחיר המימוש.

כתבי האופציה יבשילו בשלוש מנות שנתיות שוות (כל מנה שווה ל- $33\frac{1}{3}\%$ מכמות כתבי האופציה שיוקצו לכל ניצע) החל ממועד ההקצאה, כדלקמן:

המנה הראשונה תבשיל בחלוף שנה ממועד ההקצאה ותפקע 24 חודשים לאחר מכן. מובהר כי מימוש המנה הראשונה כפוף גם לתקופת החסימה ולהוראות סעיף 102; המנה השנייה תבשיל בחלוף שנתיים ממועד ההקצאה ותפקע 24 חודשים לאחר מכן; המנה השלישית תבשיל בחלוף שלוש שנים ממועד ההקצאה ותפקע 24 חודשים לאחר מכן.

בתום תקופת המימוש של כל מנה יפקעו כתבי האופציה מאותה מנה (במקרה שלא פקעו או מומשו קודם לכן בהתאם להוראות תכנית האופציות) וכתבי האופציה לא יהיו ניתנים למימוש החל ממועד זה.

כתבי האופציה מוצעים לניצעים ללא תמורה, כחלק מתנאי העסקתם בבנק. מחיר המימוש של כתבי האופציה המוקצים בפועל יהיה 34.3 ש"ח, אשר נקבע בהתאם למחיר הסגירה בש"ח של מניית הבנק בבורסה ביום המסחר אשר שקדם למועד אישור הדירקטוריון להקצאת כתבי האופציה.

בגין הנפקתם של כתבי האופציה האמורים רושם הבנק הוצאות שכר בהתאם לשווי ההוגן של כתבי האופציה. הוצאה זו תרשם בדוחות הכספיים של הבנק לאורך תקופת ההבשלה של האופציות.

האומדן לשווי ההוגן של כתבי האופציות ליום הקצאתם, אשר נערך על ידי מעריך חיצוני לפי מודל הבינומי, היה כ-15.5 מיליון ש"ח.

הבנק קיבל מרשות המיסים אישור להפעלת התכנית כ"תכנית להקצאת מניות באמצעות נאמן" במסגרת סעיף 102 לפקודת מס הכנסה, במסלול מיסוי רווח הון.

ב. פרטים בדבר עסקאות תשלום מבוסס מניות המסולקות במכשירים הוניים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	
2022	
תנועה באופציות למניות:	מספר יחידות
קיימות במחזור לתחילת השנה	-
הוענקו במהלך השנה	2,460,399
הבשילו במהלך השנה	-
קיימות במחזור לתום השנה	2,460,399

ג. פרטים על סך עלות התגמול בגין הסדרי תשלום מבוסס מניות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	
2022	
במיליוני ש"ח	
סכומים שנזקפו לרווח והפסד, לפני השפעת המס	3
השפעת המס	-
סכומים שנזקפו לרווח והפסד לאחר השפעת המס	3

ביאור א25 - הון

א. הון המניות

31 בדצמבר 2021		31 בדצמבר 2022	
מונפק ונפרע ^(א)	רשום	מונפק ונפרע ^(א)	רשום
			ש"ח
1,524,720,264	3,215,000,000	1,615,629,355	3,215,000,000
מניות רגילות בנות 1.0 ש"ח			

(א) כל המניות שהונפקו רשומות על שם המניות שהונפקו ושיונפקו המורו או יומרו לסטוק רגיל הניתן להעברה ביחידות בנות 1.0 ש"ח. הזכויות הנלוות למניות הבנק קבועות בתקנון הבנק.

הנפקת מניות

ביום 23 ביוני 2022 השלים הבנק מהלך של הנפקת מניות של 90,909,091 מניות רגילות, בנות 1.0 ש"ח ע.ג. כל אחת, בתמורה כוללת של 2.75 מיליארד ש"ח, זאת, במסגרת ההצעה הלא אחידה למשקיעים מוסדיים, בארץ ובחו"ל. גיוס ההון נעשה על רקע הצמיחה המשמעותית של הבנק ברבעונים האחרונים והרצון להמשיך את תנופת הצמיחה תוך המשך מיקוד הצמיחה בעסקים בינוניים, משכנתאות ובאשראי העסקי. תמורת ההנפקה חיזקה את ההון הרגולטורי של הבנק ומאפשרת לו להמשיך באסטרטגיית הצמיחה שלו ובהשאת ערך לבעלי המניות.

הקצאת כתבי אופציה

לפרטים אודות הנפקת כתבי אופציה שאינם רשומים למסחר לעובדי הבנק ו/או עובדי חברות בנות של הבנק, ראה [ביאור א.24](#).

הסטוק הרגיל רשום למסחר בבורסה לניירות ערך בתל-אביב.

613,800,000 ש"ח ע.ג. כתבי התחייבות נדחים (סדרה 401) ו-209,100,000 ש"ח ע.ג. כתבי התחייבות נדחים (סדרה 402) הונפקו על ידי הבנק ביום 8 ביולי 2018, וניתנים להמרה בנסיבות מסוימות ל-60,543,541 ול-20,625,048 מניות רגילות של הבנק, בהתאמה, נכון ליום 31 בדצמבר 2022.

664,150,000 ש"ח ע.ג. כתבי התחייבות נדחים (סדרה 403) הונפקו על ידי הבנק ביום 31 בינואר 2019 ו-777,000,000 ש"ח ע.ג. כתבי התחייבויות נדחים (סדרה 403) נוספים הונפקו על ידי הבנק ביום 13 במרס 2019 בדרך של הרחבת סדרה. כתבי התחייבויות הנדחים הנ"ל ניתנים להמרה בנסיבות מיוחדות ל-131,734,024 מניות רגילות של הבנק, נכון ליום 31 בדצמבר 2022.

1,240,950,000 ש"ח ע.ג. כתבי התחייבות נדחים (סדרה 404) הונפקו על ידי הבנק ביום 15 ביולי 2019. כתבי התחייבות הנדחים הנ"ל ניתנים להמרה בנסיבות מיוחדות ל-103,843,916 מניות רגילות של הבנק נכון ליום 31 בדצמבר 2022.

750,000,000 דולר ע.ג. כתבי התחייבות נדחים (סדרה לאומי \$ 2031) הונפקו על ידי הבנק ביום 29 בינואר 2020 וניתנים להמרה בנסיבות מסוימות ל-208,055,925 מניות רגילות של הבנק, נכון ליום ההנפקה.

631,950,000 ש"ח ע.ג. כתבי התחייבות נדחים (סדרה 405) הונפקו על ידי הבנק ביום 27 במרס 2022 ו-771,950,000 ש"ח ע.ג. כתבי התחייבויות נדחים (סדרה 405) נוספים הונפקו על ידי הבנק ביום 12 בספטמבר 2022 בדרך של הרחבת סדרה. כתבי התחייבות הנדחים הנ"ל ניתנים להמרה בנסיבות מיוחדות ל-83,681,612 מניות רגילות של הבנק נכון ליום 31 בדצמבר 2022.

500,000,000 דולר ע.ג. כתבי התחייבות נדחים (סדרה לאומי \$ 2033 רמ) הונפקו על ידי הבנק ביום 18 בינואר 2023 וניתנים להמרה בנסיבות מסוימות ל-118,750,000 מניות רגילות של הבנק, נכון ליום ההנפקה.

נכון למועד פרסום הדוח, בבעלות הבנק 71,824,258 מניות רדומות.

ב. חוזר להתאמות להוראת ניהול בנקאי תקין לצורך התמודדות עם משבר הקורונה (הוראת שעה) - הוראות ניהול בנקאי תקין מספר 250

ביום 31 במרס 2020 פרסם בנק ישראל חוזר בנושא התאמות להוראות ניהול בנקאי תקין לצורך התמודדות עם משבר הקורונה (הוראת שעה) (הוראה מספר 250) (להלן: הוראת השעה). בהתאם להוראת השעה, תאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד שווה או עולה על 24% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית, נדרש לעמוד ביחס הון עצמי רובד 1 לנכסי סיכון משוקללים שלא יפחת מ-9% וביחס הון כולל לנכסי סיכון משוקללים שלא יפחת מ-12.5% (חלף 10% ו-13.5% בהתאמה, עובר לפרסום החוזר). הוראה זו חלה על לאומי.

ביאור 25 - הון (המשך)

על פי חוזר מיום 18 בינואר 2022, תוקף ההקלה ביעדי ההון הוא עד 31 בדצמבר 2023, כאשר יחסי ההון של התאגיד הבנקאי לא יפחתו מיחסי ההון ביום 31 בדצמבר 2021 או יחסי ההון המזעריים שחלים על התאגיד הבנקאי טרם הוראת השעה, הנמוך מביניהם. בהתאם לכך, החל מיום 1 בינואר 2022 חלים על לאומי יעדי ההון המזעריים שחלו טרם הוראת השעה, קרי יחס הון עצמי רוברד 1 שלא יפחת מ-10%, ויחס הון כולל שלא יפחת מ-13.5%. ליחס הון עצמי רוברד 1 מתווספת דרישות הון בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיור לתאריכי הדוחות הכספיים, למעט הלוואות לדיור לגביהן ניתנה הקלה במסגרת הוראת השעה להתמודדות עם משבר הקורונה.

בהתאם לחוזר שפרסם הפיקוח על הבנקים ביום 30 בספטמבר 2021, החל מיום 1 באוקטובר 2021, נותרה ההקלה כאמור רק בהתייחס לדרישת ההון בגין הלוואות לדיור שלא לצורך רכישת זכות במקרקעין (הלוואות לכל מטרה). בהתאם, דרישת ההון הנוספת בגין יתרת הלוואות לדיור, ליום 31 בדצמבר 2022, הינה 0.21% במונחי יחס הון עצמי רוברד 1.

בהתאם, דרישות ההון המזעריות שחלו על הבנק ליום 31 בדצמבר 2022 הינן 10.21% ליחס הון עצמי רוברד 1 (כולל דרישת ההון בגין יתרת הלוואות לדיור) ו-13.50% ליחס ההון הכולל.

בנוגע ליחס המינוף, בהוראת השעה נקבע שתאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד הוא 24% או יותר מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית, יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-5.5% (חלף 6% קודם לכן). ביום 15 במאי 2022 פורסם חוזר לתיקון הוראת השעה, ולפיו תוקף ההקלה יוארך עד ל-31 בדצמבר 2023. תאגיד שינצל את ההקלה עד למועד זה יידרש לשוב ולעמוד ביחס המינוף הנדרש טרום הוראת השעה תוך שני רבעונים, עד ה-30 ביוני 2024. עוד נקבע כי ניצול ההקלה לא יהווה חסם לחלוקת דיבידנד בכפוף לתכנון הון הכולל חזרה ליחס המינוף הנדרש.

ג. מדיניות חלוקת דיבידנד

מדיניות חלוקת הדיבידנד של הבנק, שאושרה על ידי דירקטוריון הבנק ביום 6 במרס 2019, קובעת כי מדי רבעון יחולק דיבידנד בגובה של עד 50% מהרווח הנקי של הבנק, בהתאם לדוחות הכספיים של הבנק לרבעון שחלף. זאת בכפוף, בין היתר, לכך שהבנק יעמוד ביעדי הלימות ההון שלו גם לאחר חלוקת הדיבידנד. חלוקת הדיבידנד בפועל כפופה להחלטות פרטניות של הדירקטוריון בטרם כל חלוקה, ובכפוף להוראות הדין שחלות על חלוקת דיבידנד ובכלל זה הוראות חוק החברות והוראות בנק ישראל.

ביום 13 במרס 2023 אישר הדירקטוריון חלוקת דיבידנד בסך של כ-698 מיליון ש"ח, המהווים כ-30% מהרווח הנקי לרבעון הרביעי של שנת 2022, סכום הדיבידנד שאושר לכל מניה בת 1 ש"ח ע.ג. הינו כ-45.20 אגורות. הדירקטוריון קבע את יום 27 במרס 2023 כיום הקובע לעניין תשלום דיבידנד ואת יום 4 באפריל 2023 כיום התשלום.

פרטים בדבר דיבידנד ששולם

מועד ההכרזה	מועד תשלום	דיבידנד למניה	דיבידנד ששולם במזומן
		באגורות	במיליוני ש"ח
12 באוגוסט 2021	2 בספטמבר 2021	43.36	630
15 בנובמבר 2021	12 בדצמבר 2021	94.11	1,367
9 במרס 2022	6 באפריל 2022	40.48	588
24 במאי 2022	15 ביוני 2022	22.14	322
16 באוגוסט 2022	6 בספטמבר 2022	25.82	399
29 בנובמבר 2022	19 בדצמבר 2022	23.08	356

ד. תשקיף מדף והנפקת אגרות חוב

ביום 27 במאי 2021 פרסם הבנק תשקיף מדף בהתאם להיתר שהתקבל מהרשות לניירות ערך. תשקיף המדף יעמוד בתוקף לתקופה של שנתיים ממועד פרסומו.

ביום 16 בינואר 2022 הנפיק הבנק סך של כ-1.2 מיליארד ש"ח ע.ג. אגרות חוב בדרך של הרחבת סדרה 179, וסך של כ-1.8 מיליארד ש"ח ע.ג. אגרות חוב בדרך של הרחבת סדרה 182.

אגרות החוב בסדרות 179, 182, אינן מוכרות לצורך הון פיקוחי.

ביאור 25א - הון (המשך)

ביום 27 במרס 2022 הנפיק הבנק סך של כ-1.336 מיליארד ש"ח ע.ג. אגרות חוב סדרה 184 וכן סך של כ-697 מיליון ש"ח ע.ג. ניירות ערך מסחריים (נע"מ סדרה 1).

קרן אגרות החוב סדרה 184 עומדת לפירעון בעשרה תשלומים חצי שנתיים שווים, החל מיום 5 בנובמבר 2025 ועד יום 5 במאי 2030. הקרן אינה צמודה, והיא נושאת ריבית שנתית בשיעור של 2.76% ריבית זו תשולם פעמיים בשנה בימים 5 במאי ו-5 בנובמבר של כל אחת מהשנים 2022 עד 2030, בעד תקופה של שישה חודשים שנסתיימה ביום הקודם ליום התשלום, למעט התשלום הראשון של הריבית אשר ישולם ביום 5 בנובמבר 2022 בגין התקופה המתחילה ביום המסחר הראשון שלאחר יום המכרז על אגרות החוב ועד ליום 4 בנובמבר 2022. שיעור הריבית לתשלום במועד הריבית הראשון יהיה 1.68625%. קרן הנע"מ סדרה 1 והריבית בגינה יעמדו לפירעון בתשלום אחד ביום 23 במרס 2023, היא אינה צמודה, ונושאת ריבית בשיעור של 0.25% מעל לריבית בנק ישראל.

אגרות החוב בסדרה 184 וניירות הערך המסחריים (נע"מ סדרה 1) אינם מוכרים לצורך הון פיקוחי.

ביום 27 במרס 2022 הנפיק הבנק סך של כ-632 מיליון ש"ח ע.ג. כתבי התחייבות נדחים סדרה 405 בתמורה לכ-654.7 מיליון ש"ח. כתבי ההתחייבות סדרה 405 צמודים למדד המחירים לצרכן ונושאים ריבית שנתית קבועה בשיעור של 1.5% לשנה שתשולם כ-27 במרס בכל שנה. כתבי ההתחייבות הנדחים עומדים לפירעון בתשלום אחד ביום 27 במרס 2033 עם אופציה למנפיק לפירעון מוקדם במרס 2028. במועד זה, אם לא יממש הבנק את זכותו לפדיון מוקדם, תעודכן הריבית הנקובה באיגרת בהתאם להפרש בין ריבית העוגן במועד ההנפקה לבין ריבית העוגן במועד עדכון הריבית, כהגדרתן בדוח הצעת המדף.

בהתקיים נסיבות לאירוע מכונן (אירוע מכונן לאי קיימות או אירוע מכונן לספיגת הפסדי קרן, המוקדם מביניהם), יומרו כתבי ההתחייבות הנדחים סדרה 405 למניות רגילות על פי ממוצע שערי הסגירה שנקבעו למניות הבנק בבורסה ב-14 ימי המסחר העוקבים האחרונים לפני היום בו נמסרה הודעת ההמרה או על פי שער הרצפה שנקבע (16.66 ש"ח למניה), כפוף להתאמות, כגובה מביניהם.

ביום 12 בספטמבר 2022 הנפיק הבנק סך של כ-772 מיליון ש"ח ע.ג. כתבי התחייבות נדחים בדרך של הרחבת סדרה 405 בתמורה לכ-757 מיליון ש"ח.

כתבי התחייבות סדרה 405 כשירים להיכלל בהון רוברד 2 החל ממועד ההנפקה.

ביום 30 במאי 2022 הנפיק הבנק סך של 550 מיליון ש"ח ע.ג. אגרות חוב בדרך של הרחבת סדרה 179 בתמורה לכ-593.5 מיליון ש"ח. כמו כן, הנפיק הבנק סך כ-260.8 מיליון ש"ח ע.ג. אגרות חוב בדרך של הרחבת סדרה 183 בתמורה לכ-248.3 מיליון ש"ח.

בנוסף הנפיק הבנק סך של כ-898 מיליון ש"ח ע.ג. ניירות ערך מסחריים (נע"מ סדרה 2). קרן הנע"מ סדרה 2 והריבית בגינה יעמדו לפירעון בתשלום אחד ביום 28 במאי 2023, היא אינה צמודה, ונושאת ריבית בשיעור של 0.29% מעל לריבית בנק ישראל.

אגרות החוב בסדרה 179, 183 וניירות הערך המסחריים (נע"מ סדרה 2) אינם מוכרים לצורך הון פיקוחי.

ביום 27 ביולי 2022, הנפיק הבנק סך של 500 מיליון דולר ארה"ב ערך נקוב אגרות חוב סדרה לאומי 2027\$ בכ רמ תמורת סך של 496.7 מיליון דולר. הסדרה נרשמה למסחר ברצף מוסדיים בבורסה בתל-אביב. קרן אגרות החוב לאומי 2027\$ בכ רמ נושאת ריבית שנתית קבועה בשיעור של 5.125% לשנה, אשר תשולם בתשלומים חצי שנתיים ועומדת לפירעון בתשלום אחד ביום 27 ביולי 2027, כאשר לבנק עומדת האפשרות לבצע פדיון מוקדם החל מ-27 ביולי 2027.

אגרות החוב סדרה לאומי 2027\$ בכ רמ אינן מוכרות לצורך ההון הפיקוחי.

ביום 12 בספטמבר 2022 הנפיק הבנק סך של כ-1,306 מיליון ש"ח ע.ג. ניירות ערך מסחריים (נע"מ סדרה 3). קרן הנע"מ סדרה 3 והריבית בגינה יעמדו לפירעון בתשלום אחד ביום 10 בספטמבר 2023, היא אינה צמודה, ונושאת ריבית בשיעור של 0.3% מעל לריבית בנק ישראל.

ניירות הערך המסחריים (נע"מ סדרה 3) אינם מוכרים לצורך הון פיקוחי.

ביום 15 בנובמבר 2022 דיווח הבנק כי הוא בוחן אפשרות לביצוע הנפקה לציבור של סדרה חדשה של כתבי התחייבות נדחים של הבנק ורישומם למסחר בבורסה. כתבי התחייבות נדחים אלו, ככל שיונפקו, יכללו בהון של הבנק. נכון לתאריך הדוח טרם בוצעה הנפקה.

ביאור 25א - הון (המשך)

ביום 18 בינואר 2023, הנפיק הבנק סך של 500 מיליון דולר ארה"ב ערך נקוב כתבי התחייבות נדחים "ירוקים" סדרה לאומי \$ 2033 רמ. הסדרה נרשמה למסחר ברצף מוסדיים בבורסה בתל-אביב.

כתבי ההתחייבות הנדחים סדרה לאומי \$ 2033 רמ עומדים לפדיון בתשלום אחד, לאחר 10 שנים ושישה חודשים ממועד הנפקתם, כאשר לבנק עומדת האפשרות לבצע פדיון מוקדם בתקופה שבין 5 שנים ושלושה חודשים לבין 5 שנים ושישה חודשים ממועד הנפקתם, בכפוף לתנאים מסוימים.

כתבי ההתחייבות הנדחים סדרה לאומי \$ 2033 רמ נושאים ריבית שנתית קבועה בשיעור של 7.129% לשנה אשר תשולם בתשלומים חצי שנתיים. עד ליום 18 ביולי 2028. במועד זה, וככל שלא בוצע פדיון מוקדם, יעודכן שיעור הריבית בהתאם לתשואה הממשלתית בארה"ב באותו מועד בתוספת המרווח שהוסכם בהנפקה, כמפורט במסמכי ההנפקה.

בהתקיים נסיבות לאירוע מכונן (אירוע מכונן לאי קיימות או אירוע מכונן לספיגת הפסדי קרן, המוקדם מביניהם), יומרו כתבי ההתחייבות הנדחים סדרה לאומי \$ 2033 רמ למניות על פי ממוצע שערי הסגירה שנקבעו למניות הבנק בבורסה ב-14 ימי המסחר העוקבים האחרונים לפני היום בו נמסרה הודעת ההמרה (מתורגם לדולר ארה"ב לפי השער באותו מועד), או על פי שער הרצפה שנקבע (4.21053 דולר ארה"ב, כפוף להתאמות), כגבוה מביניהם.

כתבי התחייבות לאומי \$ 2033 רמ כשירים להכלל בהון רוברד 2 החל ממועדי הנפקתם.

ביאור 225 - הלימות הון, מינוף ונזילות

כללי

במאי 2013 תיקן הפיקוח על הבנקים את הוראות ניהול בנקאי תקין מספר 211-201 בנושא מדידה והלימות הון, על מנת להתאימן להנחיות באזל 3.

יודגש, כי הוראות באזל 3 קובעות שינויים משמעותיים בחישוב דרישות ההון הרגולטורי, בין היתר, בכל הקשור לנושאים הבאים:

- רכיבי ההון הפיקוחי.
- ניכויים מההון והתאמות פיקוחיות.
- טיפול בחשיפות לתאגידים פיננסיים.
- טיפול בחשיפות לסיכון אשראי בגין חובות פגומים.
- הקצאת הון בגין סיכון CVA.

התיקונים להוראות הנ"ל נכנסו לתוקף החל מיום 1 בינואר 2014, כאשר היישום הינו באופן מדורג בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 299 בנושא מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי - הוראות מעבר.

בהתאם להוראות המעבר, מכשירי ההון שאינם כשירים עוד כהון פיקוחי הוכרו עד לתקרה של 80% ביום 1 בינואר 2014 ובכל שנה עוקבת הופחתה תקרה זו ב-10% נוספים עד ליום 1 בינואר 2022. נכון לשנת 2022 תקרת המכשירים הכשירים כהון פיקוחי עומדת על 0%.

רכיבי הון הנתונים לתנדטיות

התקינה בדבר זכויות עובדים אשר יושמה לראשונה בינואר 2015, הינה גורם המשפיע באופן מהותי על הון עצמי רובד 1 של לאומי, בעיקר בשל העובדה שמדידת ההתחייבות הינה בהתאם לריביות שוק שהינן ברמות נמוכות היסטוריות וכן בשל התנדוטיות הרבה שמדידה מעין זו הביאה להון הפיקוחי של הבנק.

בהקשר זה, ביום 12 ביולי 2016 קיבל הבנק אישור פרטני מאת בנק ישראל לעניין אופן חישוב ריבית ההיוון שתשמש לחישוב ההתחייבות לזכויות עובדים לצורך מדידת ההון הפיקוחי. בהתאם לאישור, ריבית ההיוון מחושבת על פי ממוצע נע של תשואות השוק, לתקופה של שמונה רבעונים שהסתיימה במועד הדיווח. השינוי מיושם החל מהדוחות הכספיים לתקופה שהסתיימה ביום 30 ביוני 2016.

ביום 5 בספטמבר 2022 אישר דירקטוריון הבנק, לאחר קבלת אישור הפיקוח על הבנקים, לשנות את אופן מדידת ההתחייבויות הפנסיוניות לצורכי ההון הפיקוחי. על פי שיטת המדידה החדשה, בכל רבעון הבנק יחשב את השינוי בהתחייבות לפנסיה כתוצאה משינויים בריבית ההיוון בניכוי השינוי בשווי הנכסים שיעדו מראש לגידור התחייבויות אלו. השינוי בהתחייבות לפנסיה נטו, לאחר השפעת המס, ייפרס באופן לינארי על פני ארבעה רבעונים, החל מהרבעון עברו בוצע החישוב. יישום השיטה החדשה נכנס לתוקף ביום 1 ביולי 2022 ויהיה בתוקף עד המוקדם מבין השניים: א) דוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2029 (כולל או ב) מועד הדוח הכספי בו הממוצע לאורך ארבעה רבעונים האחרונים של סכום ההתחייבויות הפנסיוניות יהיה נמוך מסך של 10 מיליארד ש"ח, צמוד למדד (מהמדד הידוע ביום 1 ביולי 2022 ועד למדד הידוע בתאריך הדוח הכספי הרלוונטי). במקביל בוטל אישור הפיקוח למדידת ההתחייבויות הפנסיוניות לצורכי חישוב ההון הפיקוחי לפי ממוצע נע של תשואות השוק לתקופה של שמונה רבעונים שהסתיימו במועד הדיווח הרלוונטי, שהיה בתוקף החל מהדוחות הכספיים ליום 30 ביוני 2016.

ביום 15 בנובמבר 2016 החליט דירקטוריון הבנק בהתבסס על המלצת וועדת הביקורת לחשב את ההתחייבויות הפנסיוניות לעובדים, על בסיס מרווח קבוע של אגרות חוב בדירוג בינלאומי AA.

להלן ניתוח השפעות השינויים על יחס הון עצמי רובד 1 ליום 31 בדצמבר 2022:

- שינוי היקף נכסי סיכון - נכסי הסיכון ליום 31 בדצמבר 2022 מסתכמים בכ-425.6 מיליארד ש"ח. כל גידול של 1 מיליארד ש"ח בנכסי הסיכון, יקטין את יחס הון עצמי רובד 1 בכ-0.02% ויחס הון כולל בכ-0.04%.
- שינוי הון עצמי רובד 1 - הון עצמי רובד 1 ליום 31 בדצמבר 2022 מסתכם בכ-48.8 מיליארד ש"ח. קיטון ב-100 מיליון ש"ח בהון עצמי רובד 1, יקטין את יחס הון עצמי רובד 1 בכ-0.02% ויחס הון כולל בכ-0.03%.

ביאור 225 - הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)

31 בדצמבר		
2021	2022	
		במיליוני ש"ח
א. נתונים		
הון לצורך חישוב יחס ההון		
43,117	48,797	הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים ^{(ב)ד}
10,148	12,020	הון רובד 2, לאחר ניכויים
53,265	60,817	סך הכל הון כולל
יתרות משוקללות של נכסי סיכון		
346,602	392,658	סיכון אשראי ^{(ב)ד(ה)ו}
5,592	6,610	סיכוי שוק
22,582	26,375	סיכון תפעולי
374,776	425,643	סך הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון
יחס ההון לרכיבי סיכון		
11.50%	11.46%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
14.21%	14.29%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
9.19%	10.21%	יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על ידי הפיקוח על הבנקים ^(א)
12.50%	13.50%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי הפיקוח על הבנקים ^(א)
ב. חברות בנות משמעותיות		
בנק לאומי ארה"ב		
13.40%		יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
14.43%		יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
7.00%		יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על ידי השלטונות המקומיים ^(א)
10.50%		יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי השלטונות המקומיים ^(א)

- (א) יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש ויחס ההון הכולל המזערי הנדרש עד ליום 31 במרס 2020 הינם 10% ו-13.5% בהתאמה. ביום 31 במרס 2020 פרסם הפיקוח על הבנקים הוראת שעה בעקבות משבר הקורונה לפיה יחס הון עצמי רובד 1 המזערי ויחס ההון הכולל המזערי הנדרש הינם 9% ו-12.5% בהתאמה. ליחס הון עצמי רובד 1 התווספה דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיור למעט הלוואות לדיור שניתנו בתקופת הוראת השעה. לפירוט נוסף על הוראת השעה להתמודדות עם משבר הקורונה, ראה לעיל [ביאור 225](#). החל מיום 1 בינואר 2022, דרישות ההון המזעריות שחלות על הבנק הינן 10% ליחס הון עצמי רובד 1 (בתוספת דרישות ההון בנין יתרת ההלוואות לדיור) ו-13.5% ליחס הון כולל.
- (ב) נתונים אלה כוללים התאמות בגין השפעת היישום לראשונה של כללי החשבונאות בנושא הפסדי אשראי צפויים, אשר פוחתות בהדרגה עד ליום 31 בדצמבר 2024. לפרטים נוספים על ההתאמות בגין הפסדי אשראי צפויים, ראה [סעיף ד](#).
- (ג) יחס הון עצמי רובד 1 המזערי ויחס ההון הכולל המזערי הנדרש בהתאם לרגולציה המקומית הינו 4.5% ו-8%, בהתאמה. ליחסים אלה מתווספת כרית לשימור הון של 2.5%.
- (ד) לפרטים נוספים ראה [סעיף רכיבי הון הנתונים לתנדחתיות](#) לעיל.
- (ה) סיכון אשראי חושב לאחר יישום העדכונים להוראות ניהול בנקאי תקין 203 A-1 ו-203 בנושא "מדידה והלימות הון - הגישה הסטנדרטית - סיכון אשראי". מספרי ההשוואה לא הוצגו מחדש.
- (ו) ביום 25 במאי 2022 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר לתקון הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203 "הגישה הסטנדרטית - סיכון אשראי". במסגרת החוזר, יועלה ל-150% משקל הסיכון המיוחס לאשראי הניתן לרכישת קרקע למטרות פיתוח או בנייה בשיעור העולה על 80% משווי הנכס הנרכש (LTV); למעט הלוואות לרכישת קרקע חקלאית או מיוערת שאין לגביה אופק תכנוני או כוונה להגיש בקשה לשינוי יעוד או הלוואות לרכישת קרקע לשימוש עצמי של לווה שאינו מסווג בענף הבינוי והנדל"ן על פי המיון הענפי שבסעיף 7 להוראת הדיווח לפיקוח מספר 831 - "סיכון האשראי הכולל לפי ענפי משק". העדכונים בחוזר הינם בתוקף מיום 30 ביוני 2022, על פי הבהרת הפיקוח על הבנקים, פריסת היישום תעשה ברמה רבעונית עד שברבעון המסתיים ביום 30 ביוני 2023 דרישת ההון תבוא לידי ביטוי באופן מלא.
- בהמשך לחוזר האמור לעיל, ביום 25 בינואר 2023 הפיץ בנק ישראל עדכון למסמך שאלות ותשובות המרכז בנוגע לדרישות הלימות הון בגישה הסטנדרטית ובגישת המודלים הפנימיים לסיכויי אשראי. הבנק יישם בדוחותיו הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022 את עדכוני הפיקוח האמורים. השפעת היישום האמור על יחס הון עצמי רובד 1 הינה קיטון בשיעור של 0.15%. קיטון זה ייפרסם עד לרבעון המסתיים ביום 30 ביוני 2023.

ביאור 225 - הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)

ג. רכיבי ההון לצורך חישוב יחס ההון

31 בדצמבר		
2021	2022	
במיליוני ש"ח		
1. הון עצמי רובד 1		
41,610	49,438	הון המיוחס לבעלי מניות הבנק
300	-	הבדלים בין הון המיוחס לבעלי מניות הבנק לבין הון עצמי רובד 1 - זכויות מיעוט
1,304	190	התאמות בגין זכויות עובדים ^(א)
43,214	49,628	סך הון עצמי רובד 1 לפני התאמות פיקוחיות וניכויים
התאמות פיקוחיות וניכויים:		
(178)	(1,205)	מוניטין
(23)	(35)	התאמות פיקוחיות וניכויים אחרים - הון עצמי רובד 1
(201)	(1,240)	סך הכל התאמות פיקוחיות וניכויים לפני התאמות בגין תכניות התייעלות ולפני התאמות בגין הפסדי אשראי צפויים - הון עצמי רובד 1
104	49	סך ההתאמות בגין תכנית ההתייעלות
-	360	סך התאמות בגין הפסדי אשראי צפויים ^(ב)
43,117	48,797	סך הכל הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים
2. הון רובד 2		
6,153	7,547	הון רובד 2: מכשירים לפני ניכויים
3,995	4,473	הון רובד 2: הפרשות להפסדי אשראי, לפני ניכויים
10,148	12,020	סך הון רובד 2 לפני ניכויים
ניכויים:		
-	-	סך הכל ניכויים - הון רובד 2
10,148	12,020	סך הכל הון רובד 2
53,265	60,817	סך הכל הון כולל

(א) לפרטים נוספים ראה [סעיף רכיבי הון הנתונים לתנדורתיות](#) לעיל.

(ב) נתונים אלה כוללים התאמות בגין השפעת היישום לראשונה של כללי החשבונאות בנושא הפסדי אשראי צפויים, אשר פוחתות בהדרגה עד ליום 31 בדצמבר 2024. לפרטים נוספים על ההתאמות בגין הפסדי אשראי צפויים, ראה [סעיף ד](#), להלן.

הערה: סך הכל הון כולל מחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 201-211, 299 בדבר "מדידה והלימות הון", החלות מיום 1 בינואר 2014.

ביאור 225 - הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)

ד. השפעת התאמות בגין תכניות ההתייעלות, הפסדי אשראי צפויים והלוואות בסיכון מוגבר לרכישת קרקע על יחס הון עצמי רוברד 1

31 בדצמבר	
2021	2022
באחוזים	
יחס ההון לרכיבי סיכון	
	יחס הון עצמי רוברד 1 לרכיבי סיכון לפני השפעת התאמות בגין תכניות ההתייעלות, הפסדי אשראי צפויים והלוואות בסיכון מוגבר לרכישת קרקע על יחס הון עצמי רוברד 1
11.47%	11.29%
0.03%	0.01%
	התאמות בגין תכנית ההתייעלות ^(א,ב)
	0.09%
	התאמות בגין הפסדי אשראי צפויים ^(ג)
	0.07%
	התאמות בגין הלוואות בסיכון מוגבר לרכישת קרקע
11.50%	11.46%
	יחס הון עצמי רוברד 1 לרכיבי סיכון

(א) לרבות השפעת אימוץ כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא זכויות עובדים.
 (ב) התאמות בגין תכניות התייעלות לפי הוראות הפיקוח על הבנקים נזקפות על פני 5 שנים בקו ישר לעניין חישוב הלימות הון.
 (ג) נתונים אלה כוללים התאמות בגין השפעת היישום לראשונה של כללי החשבונאות בנושא הפסדי אשראי צפויים, אשר פוחתות בהדרגה עד ליום 31 בדצמבר 2024. לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.כד.1](#).

ה. יחס מינוף לפי הוראות הפיקוח על הבנקים

ביום 28 באפריל 2015 פרסם הפיקוח על הבנקים את הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 218 בנושא יחס המינוף. ההוראה קובעת יחס מינוף פשוט, שקוף שאינו מבוסס סיכון אשר יפעל כמדידה משלימה ואמינה לדרישות ההון מבוססות הסיכון ואשר נועד להגביל את צבירת המינוף בתאגיד הבנקאי.

יחס המינוף מבוטא באחוזים, ומוגדר כיחס בין מדידת ההון למדידת החשיפה. ההון לצורך מדידת יחס המינוף הוא הון רוברד 1 כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 202, תוך התחשבות בהסדרי המעבר שנקבעו. סך מדידת החשיפה של הבנק היא סכום החשיפות המאזניות, חשיפות לנגזרים ולעסקאות מימון ניירות ערך ופריטים חוץ מאזניים. ככלל, המדידה הינה עקבית עם הערכים החשבונאיים ולא מובאים בחשבון משקלי סיכון. כמו כן, הבנק לא מורשה להשתמש בביטחונות פיזיים או פיננסיים, ערבויות או טכניקות אחרות להפחתת סיכון אשראי, כדי להפחית את מדידת החשיפות, אלא אם כן הותר ספציפית בהתאם להוראה. נכסים מאזניים שנוכו מהון רוברד 1 (בהתאם להוראה 202) מנוכים ממדידת החשיפות. בהתאם להוראה הבנק מחשב את החשיפה בגין נגזרים בהתאם לנספח ג' להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203A, ואת החשיפות בגין פריטים חוץ מאזניים על ידי המרה של הסכום הרעיוני של הפריטים במקדמי המרה לאשראי כפי שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203.

בהתאם להוראה, תאגיד בנקאי יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-5% על בסיס מאוחד. תאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד מהווה 24% או יותר מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית, יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-6%. בהתאם לאמור לעיל, יחס המינוף המזערי שיידרש מהבנק הוא 6%.

ביום 15 בנובמבר 2020 פרסם בנק ישראל חוזר להתאמות נוספות להוראות ניהול בנקאי תקין לצורך התמודדות עם נגיף הקורונה (הוראת שעה) (הוראה מספר 250). על פי החוזר נקבעה התאמה להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 218 בנושא יחס המינוף. לפרטים נוספים על הוראת השעה להתמודדות עם משבר הקורונה ראה לעיל [ביאור 25א](#).

ביאור 225 - הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)

31 בדצמבר	
2021	2022
במיליוני ש"ח	
א. בנתוני המאוחדים^{(א)ב}	
43,117	48,797
711,125	766,895
יחס המינוף	
6.06%	6.36%
5.50%	5.50%
ב. חברות בת משמעותיות	
בנק לאומי ארה"ב	
11.66%	
5.00%	

(א) נתונים אלה כוללים התאמות בגין תכניות התייעלות לפי הוראות הפיקוח על הבנקים. לפרטים נוספים על ההתאמות בגין תכנית התייעלות ראה [סעיף ד](#) לעיל.
 כמו כן, בחישוב יחס המינוף הובאו בחשבון התאמות מיישום שיטת המדידה החדשה בקשר להתחייבויות אקטואריות מסוימות. לפרטים נוספים אודות השפעת המעבר לשיטה החדשה ראה [סעיף ג](#) לעיל.
 (ב) נתונים אלה כוללים התאמות בגין הפסדי אשראי צפויים לפי הוראות הפיקוח על הבנקים.
 (ג) סך החשיפות חושבו לאחר יישום העדכונים להוראת ניהול בנקאי תקין 218 "יחס המינוף" בעקבות עדכון הוראות 203 ו-203A בנושא "מדידה והלימות הון - הגישה הסטנדרטית - סיכון אשראי". מספרי השוואה לא הוצגו מחדש.

1. יחס כיסוי נזילות לפי הוראות הפיקוח על הבנקים

ביום 28 בספטמבר 2014 פורסם חוזר במסגרתו נוספה הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 221 בנושא יחס כיסוי נזילות אשר מאמצת את המלצות ועדת באזל לעניין יחס כיסוי הנזילות במערכת הבנקאית בישראל. יחס כיסוי הנזילות בוחן אופק של 30 ימים בתרחיש קיצון ונועד להבטיח שלתאגיד בנקאי מלאי של נכסים נזילים באיכות גבוהה שנותן מענה לצרכי הנזילות של התאגיד באופק זמן זה. במסגרת ההוראה נקבע אופן החישוב של יחס כיסוי הנזילות לרבות הגדרת המאפיינים ודרישות תפעוליות ל"מלאי נכסים נזילים באיכות גבוהה" (המונה) ומקדמי הביטחון בגינם וכן את תזרים המזומנים היוצא נטו הצפוי בתרחיש הקיצון המוגדר בהוראה עבור 30 הימים הקלנדריים (המכנה).
 תרחיש הקיצון שנקבע בהוראה כולל זעזוע המשלב זעזוע ספציפי לתאגיד וזעזוע מערכתי ובמסגרתו הוגדרו שיעורי משיכה סטנדרטיים לתזרימים יוצאים ושיעורי קבלה של תזרימים נכנסים בהתאם לקטגוריות של היתרות השונות.
 יחס כיסוי הנזילות מונהג החל מיום 1 באפריל 2015.
 החל מיום 1 בינואר 2017 ואילך, יחס כיסוי הנזילות המזערי הנדרש הינו 100%. עם זאת, בתקופה של לחץ פיננסי תאגיד בנקאי יוכל לרדת מתחת לדרישות מינימאליות אלו.

ביאור 225 - הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 בדצמבר	
2021	2022
באחוזים	
א. בנתוני המאוחד	
124	131
100	100
ב. בנתוני התאגיד הבנקאי	
122	129
100	100

הערה: מחושב על בסיס ממוצע תצפיות ימיות.

הבנק עומד בדרישה הרגולטורית ליום 31 בדצמבר 2022.

ז. יחס מימון יציב לפי הוראות הפיקוח על הבנקים

הבנק מדווח את הוראת "יחס מימון יציב 222 (NSFR)" - הוראה זו מתבססת על פרסום של ועדת באזל. יחס מימון יציב נטו נועד לשפר את עמידות פרופיל סיכון הנזילות של התאגידים הבנקאיים בטווח הארוך באמצעות דרישה מתאגידים בנקאיים לשמור על פרופיל מימון יציב בהתאם להרכב נכסיהם ולפעילויותיהם החוץ מאזניות. היחס מגביל הסתמכות יתר של התאגידים הבנקאיים על מימון סיטונאי קצר טווח. המדידה הן במאוחד והן בסולו מתבצעת אחת לרבעון והדרישה לעמוד ביחס של 100%.

ליום 31 בדצמבר	
2021	2022
באחוזים	
א. בנתוני המאוחד	
131	128
100	100

הבנק עומד בדרישה הרגולטורית ליום 31 בדצמבר 2022. הבנק קבע מגבלות פנימיות לנושא יחס מימון יציב נטו המצטרפות לניהול המגבלות הפנימיות בקשר עם ניהול סיכון הנזילות.

לפרטים נוספים על סיכון המימון ראה פרק [סיכון נזילות ומימון בדוח הדירקטוריון וההנהלה](#).

ביאור 26 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות

א. התקשרות חוץ מאזנית בגין פעילות לפי מידת הגביה^(א)

יתרת אשראי מפיקדונות לפי מידת גביה^(ב)

ליום 31 בדצמבר	
2021	2022
במיליוני ש"ח	
145	170
מטבעי ישראלי לא צמוד	
1,037	1,014
מטבעי ישראלי צמוד למדד	
1,182	1,184
סך הכל	

תזרימים בגין עמלת גביה ומרווחי ריבית בגין הפעילות במידת גביה ליום 31 בדצמבר

סך הכל 2021	סך הכל 2022	מט"ח עשרים שנים	מט"ח עשרים שנים	מט"ח עשר שנים	מט"ח חמש שנים	מט"ח שלוש שנים	מט"ח שנה עד	מט"ח שנה עד
במגזר הצמוד למדד^(א)								
22	19	1	3	4	3	5	3	תזרימים חוזיים עתידיים
21	18	-	3	4	3	5	3	תזרימים עתידיים צפויים לאחר הערכת הנהלה לפירעונות מוקדמים
19	15	-	2	3	3	4	3	תזרימים צפויים מהוונים לאחר הערכת הנהלה לפירעונות מוקדמים ^(ד)

במגזר השקלי הלא צמוד

- (א) אשראים ופיקדונות מפיקדונות שהחזרתם למפקיד מותנית בנגיית האשראים (או הפיקדונות), עם מרווח או עם עמלות גבייה (במקום מרווח).
 (ב) הלוואות עומדות ופיקדונות ממשלה שניתנו בגיבן בסך 256 מיליון ש"ח (2021 - 209 מיליון ש"ח) לא נכללו בלוח זה.
 (ג) כולל מגזר מט"ח.
 (ד) ההיוון בוצע לפי שיעור 2.72% (2021) - לפי שיעור 1.78%.

מידע על העמדת הלוואות במהלך השנה בבנקים למשכנתאות

2021	2022
במיליוני ש"ח	
101	102
הלוואות מפיקדונות לפי מידת הגביה	
49	39
הלוואות עומדות	

ב. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות^(א)

ליום 31 בדצמבר	
2021	2022
686	1,060
התחייבויות לרכישת ניירות ערך	
23	44
התחייבויות להשקעה בבניינים ובציוד ורכישתם	

- (א) החל מיום 1 בינואר 2020 בעקבות יישום נושא 842 בקודיפיקציה בדבר חכירות, ההתחייבויות בגין חוזי שכירות נכללו במסגרת התחייבויות אחרות. למידע על חוזי שכירות ראה [ביאור ת.16](#).

ביאור 26 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ג. תביעות משפטיות

במהלך העסקים השוטף הוגשו כנגד הבנק וחברות מאוחדות מסוימות תובענות משפטיות, לרבות בקשות לאישור תביעות ייצוגיות.

לדעת הנהלת הבנק והנהלות החברות המאוחדות סכום החשיפה הנוספת בשל תביעות שהוגשו נגד הבנק ונגד החברות המאוחדות בנושאים שונים, שסכום כל אחת מהן עולה על 2 מיליון ש"ח ואשר אפשרות התממשותן אינה קלושה, מסתכם בסך של כ-377 מיליון ש"ח.

1. להלן פירוט של תובענות שהוגשו נגד הבנק שהסכום הנטען בהן מהותי. לדעת הנהלת הבנק המתבססת על חוות דעת משפטיות באשר לסיכוי תובענות אלו, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות, במקום בו נדרשו הפרשות, לכיסוי נזקים כתוצאה מהתובענות כאמור.

1.1 תובענות תלויות ועומדות שהוגשו בתקופות דיווח קודמות

א. ביום 2 בדצמבר 2013 הוגשה בקשה לאישור תובענה כייצוגית נגד הבנק בנושא עמלת פירעון מוקדם של הלוואות שלא לדיוור. לטענת המבקשים, חישוב עמלת פירעון מוקדם על ידי הבנק, הן ביחס להלוואות לגביהן חלים עקרונות חישוב הקבועים בהוראות ניהול בנקאי תקין והן ביחס להלוואות לגביהן חלים כללים שקבע הבנק, לא נעשה כדין. לטענת המבקשים, אין באפשרותם להעריך בשלב זה, את סכום התביעה הכולל. ביום 3 בנובמבר 2019 ניתנה החלטה על ידי בית המשפט המחוזי בתל-אביב שאישרה באופן חלקי את הבקשה לאישור תובענה ייצוגית, ביחס לסוגיה של דרך חישוב עמלת הפירעון המוקדם בהלוואות שאינן מפוקחות, וביום 22 בדצמבר 2019 הגישו המבקשים ערעור לבית משפט העליון על החלטה זו. ביום 21 ביולי 2021 ניתן פסק דין הדוחה את הערעור, והתביעה ממשיכה להתנהל בבית המשפט המחוזי לגבי החלק שאושר לניהול כתובענה ייצוגית.

ב. ביום 22 ביולי 2015 הוגשה בקשה לאישור תובענה ייצוגית נגד הבנק. לטענת המבקשת, תשלומים המשולמים ישירות לבנק על חשבון חוב אשר בגינו מתנהל הליך גבייה בהוצאה לפועל, מדווחים על ידי הבנק להוצאה לפועל באיחור, וכתוצאה מכך נוצר, כביכול, פער בין החוב האמיתי לחוב הרשום בתיק ההוצאה לפועל. המבקשת מעריכה את סכום התביעה הקבוצתי במיליוני ש"ח.

ג. ביום 29 במרס 2017, הוגשה בקשה לאישור תביעה ייצוגית נגד הבנק (ותביעות מקבילות גם נגד בנקים אחרים). לטענת המבקש, הבנק אינו רשאי לגבות "עמלת קורספונדנט" בעת שהבנק מבצע העברת מט"ח מחשבון לקוח לזכות חשבון בנק בחו"ל, וזאת בניגוד להוראות חוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א-1981 והכללים מכוחו ("העילה הבנקאית"), ולחילופין, טוען המבקש כי הבנק רשאי לגבות עמלת קורספונדנט רק בהתאם להוצאה הממשית שהיתה לו (הסכום שבפועל שילם הבנק לקורספונדנט), וככל שהבנק לא עשה כן, הדבר מהווה הפרת חוזה, התעשרות שלא כדין והוא בניגוד להוראות חוק השליחות, התשכ"ח-1965 ("העילה מכח חוק השליחות"). המבקש טוען כי סכום הנזק האישי שנגרם לו הוא כ-30 דולר, והנזק הקבוצתי לא ניתן להערכה. ביום 16 בפברואר 2023 ניתנה החלטת בית המשפט בה אושרה התביעה כייצוגית בעילה מכח חוק השליחות בלבד, ונדחתה העילה הבנקאית.

ד. ביום 6 במאי 2018 הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז בקשה לאישור תובענה ייצוגית נגד הבנק. טענת המבקש היא, כי הבנק אינו ממלא כביכול את חובתו לעשות מאמץ סביר לאיתור בעלי חשבונות ללא תנועה שמעל סכום חובת ההשקעה לפי צו הבנקאות "פיקדונות ללא תנועה" התש"ס-2000, וכי לא די בשערוך החשבונות שהבנק מבצע על פי הוראות הצו, אלא על הבנק לשערך את החשבונות בסכומים גבוהים יותר. לטענת המבקש, כלל הנזק של חברי הקבוצה לא ניתן להערכה. ביום 10 בנובמבר 2022 ניתנה החלטה על ידי בית המשפט שאישרה את הבקשה לאישור התובענה כייצוגית.

ה. ביום 21 בינואר 2020 הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז בקשה לאישור תובענה ייצוגית נגד הבנק ונגד בנקים אחרים. עניינה של התובענה בטענת המבקשים לפיה הבנק מחייב, לכאורה, את כלל לקוחותיו (יחידים, עסקים קטנים ועסקים גדולים) עבור עסקאות לרכישת מוצרים ו/או שירותים מחו"ל, בין אם לשימוש עצמי ובין אם לצורך העברתם לחו"ל ו/או ייבואם לארץ, לפי פרק 7 לתעריפון - "סחר חוץ" וזאת במקום לחייב בעמלות הנמוכות יותר לפי פרק 5 לתעריפון -

ביאור 26 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

"מטבע חוץ". המבקשים מעריכים את הנזק שנגרם לכלל חברי הקבוצה, אותה הם מתיימרים לייצג, בעשרות מיליוני שקלים.

ז. ביום 10 במאי 2020 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל-אביב בקשה לאישור תובענה ייצוגית נגד הבנק ונגד שני בנקים אחרים. לטענת המבקשים, הבנקים פוגעים בפרטיות לקוחותיהם ומפרים חובת סודיות בכך שמעבירים מידע מזהה על לקוחות הבנק לחברות כגון פייסבוק וגוגל. כן נטען כי הבנקים עשו שימוש בכלים של צדדים שלישיים, כדי לעקוב אחרי הלקוחות שלהם בזמן ביצוע פעולות באתרים ובאפליקציות הבנקאיות וזאת לשם עריכת קמפיינים פרסומיים. המבקשים מעריכים את הנזק האישי שנגרם להם ב-1,000 ש"ח ואינם נוקבים בסכום נזק קבוצתי.

ז. במחצית שנת 2020 הוגשה לבית המשפט בניו יורק ארצות הברית תביעה נגד קונסורציום מלווים בכירים במימון פרויקט להקמת מגדל מגורים בניו יורק ("הפרויקט"), ובכללם הבנק. קדמו להגשת התביעה פעולות בהן נקטו המלווים נגד הלווים לאור טענות מצד המלווים בנוגע להפרת הסכם המימון. בחודש נובמבר 2022 הגישו הלווים תביעה מתוקנת בה עדכנו את סכום התביעה המקורית לסך של 165 מיליון דולר ארה"ב (כנגד כל הנתבעים).

ח. ביום 16 בנובמבר 2020 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל-אביב בקשה לאישור תובענה ייצוגית נגד הבנק בטענה שהבנק מפר את הוראות הדין בשעה שהוא מחייב את לקוחותיו בגין הוצאות צד שלישי בסכומים שאינם מפורטים בחלק 11 לתעריפון. בבקשה נטען כי ההפרה הינה של כל אחד מ-22 הרכיבים/נושאים המנויים בחלק 11 לתעריפון ואשר בגינם נגבית מהלקוח הוצאת צד שלישי. הטענה הספציפית המתייחסת למבקשת היא לגבי גביית עלות משלוח באמצעות שליח בעת הזמנת פנקסי שיקים (למרות שניתן לה גילוי נאות מלא). המבקשים מציינים כי הנזק שנגרם למבקשת הינו 125.74 ש"ח ואינם מציינים את הערכת הנזק שנגרם לכלל חברי הקבוצה.

ט. ביום 24 בנובמבר 2020 הוגשה לבית המשפט המחוזי בירושלים בקשה לאישור תובענה ייצוגית נגד הבנק ונגד שישה בנקים נוספים. בתובענה נטען כי הבנקים הפרו את חוק נתוני אשראי התשע"ז-2016 ואת התקנות אשר הותקנו על פיו, בטענה שהבנקים העבירו דיווחים למאגר נתוני אשראי על קיומם של הליכים משפטיים כנגד לקוחות, שלא בהתאם להוראות הדין ובאופן שפגע ביכולתם של הלקוחות לקבל אשראי ופגע בפרטיותם ובשמם הטוב. המבקשים אינם נוקבים בסכום נזק קבוצתי וטוענים לנזק ממוני שסכומו שונה בין חברי הקבוצה וכן לנזק שאינו ממוני.

י. ביום 11 באפריל 2021 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל-אביב בקשה לאישור תובענה ייצוגית נגד הבנק ונגד בנקים אחרים וגופים פיננסיים נוספים. עניינה של התובענה בטענת המבקשים, לפיה, הנתבעים פוגעים בפרטיות לקוחותיהם ומפרים את חובת הסודיות המוטלת עליהם בכך שהם מעבירים מידע פרטי של הלקוחות לצדדים שלישיים ובפרט לחברת גוגל. המבקשים מעריכים את הנזק האישי שנגרם להם ב-2,000 ש"ח ואינם נוקבים בסכום נזק קבוצתי.

יא. ביום 7 ביוני 2021 הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז בקשה לאישור תובענה ייצוגית נגד הבנק. עניינה של התובענה בטענת המבקש כי נגרם לו נזק בשל הצגת יתרה לא מעודכנת בחשבון הבנק במהלך יומיים שבין רכישת ניירות ערך זרים לבין מועד החיוב של החשבון בגין הרכישה. המבקש מעריך את הנזק האישי שנגרם לו בכ-35 אלף ש"ח ואינו נוקב בסכום נזק קבוצתי.

יב. ביום 6 לספטמבר 2021 הוגשה לבית המשפט המחוזי בחיפה בקשה לאישור תובענה ייצוגית כנגד חמישה בנקים, ובהם הבנק, בטענה כי נגרם למבקשים נזק בעקבות חיובי מס ביתר בגין תקבולים הקשורים לניירות ערך (כגון דיבידנד, ריבית וכו'), במקרים בהם יש שונות בין מדינת התושבות של הלקוח לבין מדינת המס של מנפיק נייר הערך. לטענת המבקשים, שיעור המס צריך להיגבות בהתאם לאמנות למניעת כפל מס שנחתמו בין המדינות הרלוונטיות, דבר אשר לפי הטענה אינו מבוצע בפועל. המבקשים אינם נוקבים בסכום נזק קבוצתי.

1.2 תובענות שהוגשו בתקופת הדוח (ולאחר תקופת הדוח, ככל שהוגשו)

ביום 2 בספטמבר 2022 נפתח הליך משפטי נוסף בבית המשפט בניו יורק, ארצות הברית, בקשר עם הפרויקט נשוא התביעה המוזכרת בסעיף 1.1(ז) לעיל. ההליך נפתח על ידי מלווה המזנין בפרויקט נגד קונסורציום המלווים הבכירים במימון הפרויקט שבכללם גם הבנק. הסכום הנתטן במסגרת הליך זה הינו סך של 170 מיליון דולר ארה"ב.

ביאור 26 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

1.3 תובענות שהסתיימו בתקופת הדוח

א. ביום 29 באפריל 2015 הוגשה בקשה לאישור תובענה ייצוגית נגד הבנק, סכום התביעה כ-150 מיליון ש"ח. לטענת המבקש, כספים של ניצולי שואה, אשר הופקדו לפני מלחמת העולם השנייה בבנק אפ"ק ולא נמשכו על ידי הלקוחות במהלך המלחמה, הושבו ללקוחות או ליורשיהם כשהם אינם משוערכים כביכול לערכים ריאליים. ביום 11 בפברואר 2021 ניתן פסק דינו של בית המשפט המחוזי שדחה את הבקשה לאישור התובענה. ביום 12 באפריל 2021 הוגש על ידי המבקש ערעור לבית המשפט העליון על פסק הדין. ביום 1 באוגוסט 2022 דחה בית המשפט העליון את הערעור, ובכך הסתיים ההליך המשפטי.

ב. ביום 11 בפברואר 2016 הוגשה בקשה לאישור תובענה ייצוגית נגד הבנק ונגד ארבעה בנקים נוספים, בטענה שהבנקים נותנים הטבות לסטודנטים, אולם מגבילים את גילם של הסטודנטים. סכום התביעה הכולל מוערך על ידי התובע כ-219 מיליון ש"ח. ביום 26 בספטמבר 2019 דחה בית המשפט המחוזי את הבקשה התובענה הייצוגית. ביום 4 בנובמבר 2019 הגישה המבקשת ערעור לבית המשפט העליון על פסק הדין הנ"ל של בית המשפט המחוזי, וביום 20 באוקטובר 2022 דחה בית המשפט העליון את הערעור ובכך הסתיים ההליך המשפטי.

ג. ביום 16 בספטמבר 2018 הוגשה בקשה לאישור תובענה ייצוגית נגד הבנק, לטענת המבקש, כאשר הבנק משיב ללקוחותיו כספים שגבה מהם שלא כדין (למשל בטעות), הוא משיב אותם בערכם הנומינלי בשיעור שבו נגבו, בלי לשלם את שווי התעשרותו של הבנק כתוצאה מהחזקת הכספים, ובלי לשלם הפרשי הצמדה וריבית על פי חוק. לטענת המבקש, הנזק שנגרם לו הוא 0.51 ש"ח, ואין לו יכולת להעריך את היקף הנזק שנגרם לקבוצה. ביום 23 בפברואר 2022 הגיש המבקש בקשה להסתלק מהתובענה, ובעקבות כך התובענה הייצוגית נמחקה והתביעה האישית של המבקש נדחתה.

ד. ביום 2 במרס 2021 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל-אביב בקשה לאישור תובענה ייצוגית נגד הבנק ונגד שני בנקים נוספים. בתובענה נטען כי הבנקים אינם רשאים לגבות מלקוחות שהם עסק גדול עמלת רישום פעולה (עמלת שורה), בנוסף לעמלות הספציפיות, הנגבות בגין השירותים השונים. המבקשת מציינת כי הנזק שנגרם לה הינו 101.65 ש"ח ואינה מציינת את הערכת הנזק שנגרם לכלל חברי הקבוצה. ביום 22 במאי 2022 אישר בית המשפט את בקשת ההסתלקות של המבקשת ובעקבות כך התובענה הייצוגית נמחקה והתביעה האישית של המבקשת נדחתה.

ה. ביום 6 לספטמבר 2021 הוגשה לבית המשפט המחוזי (מחוז-מרכז) בקשה לאישור תובענה ייצוגית כנגד חמישה בנקים ובהם הבנק, בטענה, כי נגרם למבקשים נזק כתוצאה מכך שהבנקים מציינים עמלות בגין פעולות מסוימות בתעריפונים במטבע חוץ ולא בשקלים, וכן גובים עמלות אלה בשקלים לאחר המרה בשערים גבוהים העולים על שערי המטבע היציגים. המבקשים אינם נוקבים בסכום נזק קבוצתי. ביום 9 במאי 2022 אישר בית המשפט את בקשת ההסתלקות שהגישו המבקשים ובעקבות כך התובענה הייצוגית נמחקה והתביעה האישית של המבקשים נדחתה.

2. למועד פרסום הדוחות הכספיים לא מתנהלות תביעות מהותיות נגד חברות בנות של הבנק.

ד. התחייבויות תלויות והתקשרויות שונות

1. ביום 27 בנובמבר 2022 קיבל הבנק הודעה מאת הממונה על שיתוף בנתוני אשראי בבנק ישראל, בדבר הטלת עיצום כספי בסך כ-796,000 ש"ח, בגין אי-דיווח במועד על ידי Pepper למערכת נתוני אשראי של בנק ישראל על שיקים שנמשכו על ידי לקוחות Pepper ושלא כובדו מסיבת אכ"מ (אין כיסוי מספק). סכום העיצום הכספי הינו לאחר שהממונה על שיתוף בנתוני אשראי בבנק ישראל מצא לנכון להפחית 70% מסכום העיצום הכספי המקורי, בשל עילות הפחתה הקבועות בדין. הבנק תיקן את התקלה נשוא העיצום. העיצום הכספי שולם במלואו.

2. ביום 1 בפברואר 2023 התקבלה החלטת הוועדה להטלת עיצום כספי לעניין תאגידי בנקאיים לפי חוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000, בדבר הטלת עיצום כספי בסך כ-1.8 מיליון ש"ח בקשר עם שתי תקלות טכנולוגיות שאירעו ב Pepper בשנת 2021 שפגעו ביכולת גישה ושלמות תיעוד תהליך זיהוי המהווה חלק מתהליך פתיחה של חשבונות בתקופה מסוימת. יצוין, כי התקלה לא גרמה ולא יכלה לגרום נזק כלשהו ללקוחות, או חשיפה של מידע אודותם. יצוין, כי Pepper פעל זה מכבר לתיקון התקלות. העיצום הכספי שולם במלואו.

ביאור 26 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ה. הבנק ערב כלפי עמיתי חלק מקופות הגמל שהיו מנוהלות על ידי לאומי שרותי שוק ההון בע"מ (לשעבר לאומי גמל בע"מ), ואשר פעילותן נמכרה לפריזמה קופות גמל בע"מ ("פריזמה"). הערבות מבטיחה את החזר סכומי הקרן המקוריים שהופקדו המסתכמים ב-31 בדצמבר 2022 בערכים נומינליים ב-937 מיליון ש"ח. ערך הנכסים של הקופות הנ"ל ליום 31 בדצמבר 2022 מסתכם ב-2,283 מיליון ש"ח. בנוסף, ערבות זו אינה חלה על הפקדות בחשבונות שנפתחו בקופות הנ"ל לאחר 22 בינואר 2007.

כנגד ההתחייבות האמורה, התחייבה פריזמה, כי במקרה של מימוש הערבויות, או כל חלק מהן, היא תשלם לבנק השתתפות בסכום שלא יעלה על 35 מיליון ש"ח לשנה קלנדרית, כשסכום זה צמוד למדד מיום 30 באוקטובר 2006 ועד ליום התשלום. סכום השתתפות שלא נוצל בשנה מסוימת לא יועבר לשנים הבאות.

בחודש ינואר 2009 נמכרו הקופות הרלוונטיות לפסגות קופות גמל בע"מ ("פסגות"), אשר נכנסה בנעליה של פריזמה ולקחה על עצמה את ההתחייבויות האמורות ובחודש אוקטובר 2021 הועבר ניהולן של קופות הגמל הנ"ל מפסגות להראל פנסיה וגמל בע"מ ולאטשולר שחם גמל ופנסיה בע"מ, אשר נטלו על עצמן, כל אחת בגין הקופות שהועברו לניהולה, את ההתחייבויות האמורות.

1. כתבי שיפוי

1. הבנק התחייב מראש לשפות את הדירקטורים, נושאי המשרה האחרים בבנק ואת בעלי החוזים האישיים הניהוליים בבנק שאינם נושאי משרה ("בעלי חוזים ניהוליים") בגין חבות כספית וזאת עקב מילוי תפקידם בבנק ובחברות מוחזקות מטעם הבנק בגין רשימת אירועים המזכים בשיפוי, שלדעת ועדת הביקורת ודירקטוריון הבנק ניתן לצפותם בהתחשב בפעילות הבנק ובנסיבות העניין הכוללים, בין היתר, את הפעילות הבנקאית השגרתית של הבנק, הצעת ניירות ערך לציבור על פי תשקיף, דיווחים לציבור ולרשויות הפיקוח, פעילות בנושא חוק ההגבלים העסקיים, אירועי סייבר וכל פעילות אחרת הנלווית לפעילות הבנק. הסכום המירבי שישלם הבנק בגין מימוש השיפויים בפועל של השיפויים אשר ניתנו וינתנו לכל נושאי המשרה בבנק ולנושאי המשרה בחברות הבת, במצטבר, בגין מסכת אירועים אחת מן האירועים המזכים בשיפוי, לא יעלה על 25% (עשרים וחמישה אחוזים) מההון העצמי של הבנק על פי דוחותיו הכספיים האחרונים (שנתיים או רבעוניים) הידועים לפני מועד השיפוי בפועל (להלן: "סכום השיפוי המירבי"). סכום השיפוי המירבי הינו בנוסף לסכומים שיתקבלו מחברת הביטוח, אם יתקבלו, במסגרת ביטוח שרכש הבנק, אם רכש ו/או במסגרת ביטוח ו/או שיפוי של צד אחר זולת הבנק (כך שסכום השיפוי המירבי לא יפחת עקב תשלומי ביטוח ו/או שיפוי כאמור ששולמו, ככל ששולמו). בנוסף, בין היתר, התחייב הבנק מראש לשפות את הדירקטורים, נושאי המשרה האחרים בבנק ובעלי החוזים הניהוליים, בגין הוצאות התדיינות סבירות, לרבות הוצאות כאמור שהוצאו עקב חקירה או הליך אשר הסתיים בלא הגשת כתב אישום ומבלי שהוטלה חבות כספית כחלופה להליך פלילי או שהסתיים בלא הגשת כתב אישום אך בהטלת חבות כספית כחלופה להליך פלילי בעבירה שאינה דורשת הוכחת מחשבה פלילית או בקשר לעיצום כספי. עוד כולל כתב השיפוי התחייבות לשיפוי בשל הוצאות ו/או תשלום לנפגע הפרה על פי ובכפוף לקבוע בחוק ייעול הליכי האכיפה ברשות ניירות ערך (תיקוני חקיקה) התשע"א-2011 ("חוק ייעול הליכי האכיפה") וכן בשל הוצאות בקשר עם הליך לפי פרק ז-1 לחוק ההגבלים העסקיים - התשמ"ח-1988.

ביום 23 בדצמבר 2019, החליטה אסיפת בעלי מניות מיוחדת של הבנק לאשר תיקון לרשימת האירועים לכתבי ההתחייבות לשיפוי (להלן: "כתב התחייבות לשיפוי מתוקן") לדירקטורים המכהנים בבנק, לרבות אלה אשר יכהנו בבנק מעת לעת. רשימת האירועים עודכנה בהתאם לאירועים שלדעת הבנק הינם אירועים צפויים לאור פעילותו בפועל בעת מתן ההתחייבות לשיפוי. כמו כן, במסגרת אסיפה זו, הוחלט על אישור תנאי כהונה והעסקה של המנכ"ל ויו"ר הדירקטוריון, לרבות הענקת כתב התחייבות לשיפוי מתוקן.

תיקון כתבי השיפוי כאמור חל גם בהתייחס לנושאי משרה אחרים בבנק ולבעלי חוזים ניהוליים שאינם נושאי משרה בבנק, בהתאם להחלטת ועדת הביקורת מיום 24 בספטמבר 2019 ודירקטוריון הבנק מיום 29 באוקטובר 2019.

תיקון רשימת האירועים לכתב ההתחייבות לשיפוי לדירקטורים ולנושאי משרה בבנק תואם את תקנון הבנק ואת מדיניות התגמול המעודכנת של הבנק.

בנוסף, ביום 15 בפברואר 2004 קיבלה האסיפה הכללית של הבנק החלטה על מתן פטור מראש מאחריות לדירקטורים, בשל נזק עקב הפרת חובת הזהירות שלהם כלפי הבנק. ההחלטה על מתן פטור כאמור חלה גם בהתייחס לנושאי המשרה אחרים בבנק, בהתאם להחלטת ועדת הביקורת ודירקטוריון הבנק מחודש יוני 2003.

2. הבנק התחייב לשפות את עובדי הבנק בגין הוצאות ו/או בכל תשלום לנפגע הפרה על פי או בכפוף לקבוע בחוק ייעול הליכי האכיפה, וזאת בהתאם לתנאים המקובלים בכתבי שיפוי הניתנים על ידי הבנק.

ביאור 26 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

3. הבנק וחברות בנות נהגים לשפות יועצים חיצונים מסוימים ולרבות בקשר עם תכניות להענקת או הצעת נירות ערך לנושאי משרה או עובדים של הבנק או חברות בנות, בהתאם לעניין, בגין חבות או הפסד, ובמקרים שונים לרבות בגין הוצאות משפטיות אחרות, בקשר עם השירותים שניתנו לבנק על ידם.
4. הבנק התחייב לשפות את חברת כרטיסי האשראי הבינלאומית, "ויזה" בגין ביצוע התחייבויות של מקס איט פיננסיים בע"מ בנוגע לפעילות בכרטיסי אשראי מסוג "ויזה".
5. הבנק וחברות הבנות נהגים לתת, מעת לעת, בתנאים ובנסיבות מקובלים, והכל במהלך העסקים הרגיל, כתבי שיפוי מוגבלים בסכום ובתקופה ושאינם מוגבלים בסכום ובתקופה, וכן כולל בהתייחס ל: (1) חובות החלות על הבנק כחבר הבורסה לניירות ערך בתל-אביב; (2) עסקאות למכירת החזקות בחברות; ו-(3) הסכמי תפעול הנפקה וסליקה עם חברות כרטיסי האשראי.
6. הבנק נותן, מעת לעת, לחברות בנות, כתבי שיפוי מוגבלים בסכום ובתקופה ושאינם מוגבלים בסכום ובתקופה, לצורך מתן השיפויים על ידיהן לנושאי משרה וזאת בשל סיכונים החלים על נושאי משרה בחברות וכן לצורך עמידה של חברות בנות בהוראות רגולטוריות ובהתחייבויות כלפי נושאי משרה בהן. כמו כן הבנק נותן כתבי שיפוי לעובדים של הבנק ולנושאי משרה של חברות בנות וזאת בגין רשימה של אירועים אשר פורטו בהם.
7. במסגרת הסכם המכירה של לאומי רומניה באפריל 2019, ניתן שיפוי לנושאים שונים, חלקם מוגבלים בסך של 15 מיליון אירו לתקופה של עד חמש שנים ממועד המכירה, וחלקם ללא הגבלה בסכום. להערכת הבנק השיפוי שאינו מוגבל בסכום מתייחס לנושאים שגם ככל ויתממשו, החשיפה בגינם אינה מהותית. כמו כן, ניתן שיפוי לדירקטורים שניהנו בלאומי רומניה עד מועד המכירה, בהתאם לנוסח כתבי השיפוי המקובלים בבנק לדירקטורים ונושאי משרה, וכן שיפוי לעובדים בלאומי רומניה ובבנק בקשר עם הליך המכירה.
8. במסגרת הנפקות בינלאומיות של כתבי התחייבות נדחים עם מנגנון לספיגת הפסדי קרן על ידי המרה כפוייה למניות רגילות של הבנק אשר הוצעו לרוכשים מוסדיים מאושרים בארה"ב (Qualified Institutional Investors) על פי כלל 144A לחוק ניירות ערך של ארה"ב 1933 (the United States Securities Act of 1933) (להלן: "חוק ניירות ערך של ארה"ב") ומחוץ לארה"ב בהסתמך על תקנה S לחוק ניירות ערך של ארה"ב, אשר בוצעו בינואר 2020 ובינואר 2023 וכן במסגרת הנפקה בינלאומית של אגרות חוב בכירות בלתי מובטחות למשקיעים מוסדיים בישראל, בהתאם לסעיף 15א(ב) (1) לחוק ניירות ערך, תשכ"ח-1968 (להלן: "חוק ניירות ערך של ישראל"), ומחוץ לישראל, בהתאם לסעיף 15א(ב) (2) לחוק ניירות ערך של ישראל, כלל 144A לחוק ניירות ערך של ארה"ב ותקנה S לחוק ניירות ערך של ארה"ב, אשר בוצעה ביולי 2022 (להלן, ביחד: "ההנפקות"), נדרש הבנק תחת הסכם המכירה עם החתמים (Purchase Agreements) לשפות את החתמים וצדדים הקשורים להם בגין נזקים, תביעות והפסדים אשר ייגרמו להם, ככל שיגרמו, תחת חוק ניירות הערך בארה"ב ו/או תחת חוק המסחר בניירות ערך משנת 1934 (the United States Securities Exchange Act of 1934) ללא הגבלה בסכום ביחס לפרטים מהותיים לא נכונים, או כאלה שנטען לגביהם כי אינם נכונים, אשר נכללו במסמכי ההנפקות כאמור או בכל מידע אחר שנמסר על ידי הבנק או בשמו בקשר עם ההנפקות כאמור, או השמטה של פרטים מהותיים ו/או טענה לגבי השמטה של פרטים כאמור ממסמכים או ממידע כאמור.
- במסגרת התקשרות לקבלת שירותי חיתום והפצה בקשר עם הנפקה לציבור של מניות רגילות של הבנק, בדרך של הצעה לא אחידה למשקיעים מוסדיים (כהגדרתם בתקנות ניירות ערך (אופן הצעת ניירות ערך לציבור), תשס"ז-2007 ("תקנות אופן ההצעה"), לרבות ניצעים מוסדיים מחוץ לישראל, בהתאם לתקנה 11א(א) (1) לתקנות אופן ההצעה, שביצע הבנק ביוני 2022, נדרש הבנק, תחת הסכם החיתום עם לידר חיתום לשפות את החתם ו/או מי מטעמו, בשל כל חבות שתוטל עליהם בגין הכללת פרט מטעה במסמכי ההנפקה, עד לגובה תמורת הנפקת המניות ברוטו, בתוספת הצמדה למדד המחירים לצרכן, בכפוף לתנאים ולהסתייגויות כמפורט תחת אותו הסכם החיתום.
- כמו כן נדרש הבנק תחת הסכם ההפצה מול המפיצים הזרים בק"ע אותה הנפקת מניות (Citigroup Global Jefferis LLC - Markets Limited, Barclays Bank Plc) לשפות כל אחד מהמפיצים וצדדים הקשורים להם בגין נזקים תביעות והפסדים אשר ייגרמו להם, ככל שיגרמו, ללא הגבלה בסכום, עקב פרטים מהותיים לא נכונים, או כאלה שנטען לגביהם כי אינם נכונים, אשר נכללו במסמכי ההנפקה או בכל מידע אחר שנמסר על ידי הבנק או בשמו בקשר עם ההנפקה כאמור, או השמטה של פרטים מהותיים ו/או טענה לגבי השמטה של פרטים כאמור ממסמכי ההנפקה או ממידע כאמור.

ביאור 26 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

9. במהלך תקופת הדוח הושלמה עסקה למיזוג של Bank Leumi Corporation ("BLC"), תאגיד אמריקאי (המוחזק בשיעור של 85% בידי הבנק), המחזיק בשליטה מלאה ב-BLUSA לתוך Valley National Bancorp ("Valley"). במסגרת העסקה ניתן ל-Valley שיפוי בגין כל תביעה שתוגש בעתיד על ידי בעלי מניות מיעוט ב-BLUSA, אשר חלף אחזקתם ב-BLUSA קיבלו שווה מזומן, על בסיס שווי המניות הגלום בעסקת המיזוג. למידע נוסף ראה פרק [חברות מוחזקות עיקריות](#).

ביאור 27 - שעבודים ותנאים מגבילים

חבר הבורסה לניירות ערך בתל-אביב, הבנק הינו חבר בקרן הסיכונים של מסלקת הבורסה.

הסכום של קרן הסיכונים יהיה בגובה היתרה התקופתית לחיוב הגבוהה ביותר שהייתה לחבר בששת החודשים שהסתיימו בחודש הקלנדרי שקדם למועד העדכון. הקרן מעדכנת את הסכומים 4 פעמים בשנה.

כל אחד מהחברים בקרן הסיכונים משעבד ניירות ערך לטובת מסלקת הבורסה המהווים ביטחונות בגובה חלקו היחסי בקרן, אשר מבטיחים את חיובי החבר כלפי המסלקה ואת חלקו של החבר בקרן הסיכונים. כמו כן מבטיחים ביטחונות אלו גם את חיובי חברי קרן הסיכונים האחרים, וזאת אם הביטחונות שהעמיד החבר האחר לא יספיקו לכיסוי כל חיובי החבר האחר, ובהתאם לחלקו היחסי של כל אחד מהחברים בקרן, עד לגובה הביטחונות שניתנו או עד לגובה החיובים כלפי מסלקת הבורסה, לפי הנמוך. ל-31 בדצמבר 2022, חלקו של הבנק בקרן של מסלקת הבורסה הינו 347 מיליון ש"ח (31 בדצמבר 2021 - 289 מיליון ש"ח). סך כל הנכסים ששועבדו על ידי הבנק למסלקת הבורסה הינו 502 מיליון ש"ח (31 בדצמבר 2021 - 358 מיליון ש"ח).

הבנק הינו חבר גם בקרן הסיכונים של מסלקת המעו"ף. הבנק התחייב כלפי מסלקת המעו"ף לתשלום כל חיוב כספי הנובע מעסקאותיו במעו"ף עבור לקוחותיו, הנוסטרו שלו ומעסקאות מעו"ף של חבש"ס (חבר בורסה אחר שאינו סולק בעצמו במסלקת מעו"ף). סכום ההתחייבות של הבנק מוצג [כביאור 130](#). מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים.

הבנק משעבד למסלקת המעו"ף ביטחונות בגובה חלקו היחסי בקרן הסיכונים וכן בגין התחייבויותיו כאמור לעיל, אשר מבטיחים את חיוביו כלפי מסלקת המעו"ף ואת חלקו בקרן הסיכונים. בנוסף, מבטיחים הביטחונות את חיובי חברי קרן הסיכונים האחרים. במקרה שהביטחונות שהעמיד חבר אחר בקרן לא יספיקו לכיסוי כל חיוביו, רשאית מסלקת המעו"ף לממש גם את הביטחונות שהעמידו לה חברי קרן הסיכונים האחרים, בהתאם לחלקו היחסי של כל אחד מהם בקרן, עד לגובה הביטחונות שניתנו או עד לגובה החיובים כלפי מסלקת מעו"ף, לפי הנמוך.

ל-31 בדצמבר 2022, חלקו של הבנק בקרן הסיכונים של מסלקת המעו"ף הינו 110 מיליון ש"ח (31 בדצמבר 2021 - 125 מיליון ש"ח).

הבנק כמו כל חבר מסלקה אחר, רשאי להבטיח את חיוביו לקרן הסיכונים של מסלקת מעו"ף, באמצעות שעבוד אגרות חוב ממשלתיות ופיקדונות. סך כל אגרות החוב ופיקדונות ששועבדו על ידי הבנק למסלקת המעו"ף, בגין פעילות הלקוחות, הנוסטרו וקרן הסיכונים ליום 31 בדצמבר 2022 הינו 899 מיליון ש"ח (31 בדצמבר 2021 - 1,036 מיליון ש"ח).

הבנק משתתף בהסדר להבטחת סופיות הסליקה במצבי כשל בהם אין יתרה מספקת בחשבון הסליקה של אחד או יותר מהמשתתפים האחרים, וזאת כמשתתף במערכת זה"ב ובעל חשבון סליקה במערכת וחבר במערכות התשלומים מס"ב ומסלקת השיקים ("משתתף"). במקרה של כשל, יישא כל משתתף שלא כשל ("משתתף שורד") בחיובי המשתתף שכשל, על פי חלקו היחסי של המשתתף השורד חלקי הפרש בין 100% לחלקו היחסי של המשתתף שכשל. חלקו היחסי של הבנק ליום 31 בדצמבר 2022 במס"ב הינו 18.33% ובמסלקת השיקים - 22.45%. אחוז זה מתעדכן אחת לשישה חודשים על פי המשקל היחסי של חיובי כל משתתף אשר הועברו במערכת התשלומים הרלוונטית בששת החודשים הקודמים. תקרה כוללת להשתתפות כל המשתתפים עומדת על 300 מיליון ש"ח במס"ב ו-150 מיליון ש"ח במסלקת השיקים. במקרה של כשל, ביום העסקים העוקב ליום הכשל, מיד לאחר פתיחת המערכת, בנק ישראל ישגר למערכת הוראת תשלום רב-צדדית לחיוב חשבון הסליקה של המשתתף הכושל ולזיכוי חשבונות הסליקה של המשתתפים השורדים בסכום אותו שילם כל משתתף שורד במסגרת ההסדר, בתוספת ריבית בנק ישראל. הסדר הכשל לא נועד לטפל במצב של חדלות פירעון ידועה או קרובה לוודאית. במקרה של חדלות פירעון הטיפול יועבר לפיקוח על הבנקים.

בחודש אפריל 2023 תיכנס לתוקפה הוראת בנק ישראל בדבר הפרדת מס"ב, שב"א ו-ATM וייצוג כל אחת מהן כמסלקה העומדת בפני עצמה ומשתתפת במערכת זה"ב. הבנק נערך לישום השינויים הכרוכים בשינוי.

הבנק חתם על מסגרת אשראי בגובה 150 מיליון דולר עם מסלקת יורוקליר להבטחת ניירות ערך של לקוחות. מסגרת האשראי מגובה בניירות ערך שמחזיק הבנק במסלקת יורוקליר.

ביאור 27 - שעבודים ותנאים מגבילים (המשך)

הבנק וחברות מאוחדות מתקשרים עם צדדים נגדיים בהסכמים מסוג CSA - (Credit Support Annex) שנועדו למזער את סיכוני האשראי ההדדיים שנוצרים בין הצדדים בעת מסחר בנגזרים. על פי ההסכמים, מידי תקופה מבוצעת מדידה של שווי כלל העסקאות בנגזרים שבוצעו בין הצדדים ואם החשיפה נטו של אחד הצדדים עוברת סף שנקבע מראש, מחויב הצד האמור להעביר לצד השני פיקדונות בגובה סכום החשיפה, עד למועד המדידה הבא. ליום 31 בדצמבר 2022 העמידה הקבוצה לטובת צדדים נגדיים פיקדונות בסכום כולל של 1,306 מיליון דולר ארה"ב (31 בדצמבר 2021 - 1,611 מיליון דולר ארה"ב).

הבנק וחברות מאוחדות מתקשרים עם צדדים נגדיים בהסכמים, לצורך ביצוע עסקאות עתידיות סחירות בכורסות בחו"ל עבורם ועבור לקוחותיהם. ליום 31 בדצמבר 2022 הפקידה הקבוצה בצדדים נגדיים הנ"ל סכום של 1,708 מיליון דולר ארה"ב (31 בדצמבר 2021 - 1,217 מיליון דולר ארה"ב).

כמו כן, הקבוצה העבירה בהעברה לתיחום חשיפה אגרות חוב בסך 1,603 מיליון דולר ארה"ב (2021 - 1,766 מיליון דולר ארה"ב). יש לציין, שטיקר הביטחונות שהועברו בנין פעילות הלקוחות בעסקאות אלו היו כספי הלקוחות בהתאם להסכמי תיחום החשיפה שחתם הבנק עמם.

החל מיום 1 בספטמבר 2021, חלה על הבנק רפורמה בנוגע לדרישת ביטחונות ראשוניים (IM) עבור נגזרים שלא נסלקים דרך צד נגדי מרכזי (נגזרי OTC), אשר נקבעה על ידי ועדת באזל לפיקוח על הבנקים (ה-BCBS) והארגון הבינלאומי של רשויות ניירות ערך (ה-IOSCO). הרפורמה, אשר חלה במערך היחסים של בנק למול מוסדות פיננסיים זרים, מחייבת הפקדה של ביטחונות ראשוניים כאמור (בכפוף לסף של 50 מיליון אירו באירופה ו-50 מיליון דולר בארה"ב) מול צד נגדי מסוים, במתכונת של שעבוד חשבון ניירות ערך אצל משמורן זר על ידי כל צד בנאמנות עבור הצד האחר. כפי הרפורמה אם בנק עובר את הרף של 50 מיליון דולר, שני הצדדים מפקידים IM בצורה של שיעבוד ני"ע אצל צד שלישי. נכון ליום 31 בדצמבר 2022 שיעבד הבנק ניירות ערך בסכום כולל של 777 מיליון דולר (2021 - 300 מיליון דולר).

ביום 21 במאי 2008 חתם הבנק על איגרת חוב על פיה שעבד הבנק בשעבוד צף ראשון בדרגה, לטובת בנק ישראל, את זכויותיו לקבלת סכומים וחייבים כספיים בשקלים, המגיעים ושיגיעו לבנק מפעם לפעם מאת לקוחותיו, שהינם תאגידים (שהתאגדו לפי דיני מדינת ישראל), שאינם מפגרים בהחזר לבנק של אשראים שקיבלו מהבנק, בנין אשראים בשקלים שמשך החיים הממוצע (מח"מ) של כל אשראי אינו עולה על שלוש שנים, שניתנו וינתנו על ידי הבנק ללקוחות הנ"ל.

שעבוד זה בא להבטיח אשראים שבנק ישראל עשוי להעמיד לרשות הבנק לצורך פעילות הבנק כספק שירותי נזילות בשקלים ל-CLS (Continuous Linked Settlement Bank) - בצרוף ריבית ועלויות והוצאות הכרוכות במימוש השעבוד, עד לסך של 1.1 מיליארד ש"ח, בהתאם לתנאי הסכם האשראי שנחתם בין הצדדים לעניין זה.

ביום 26 באוקטובר 2010 הבנק חתם על איגרת חוב על פיה שעבד הבנק בשעבוד קבוע ראשון בדרגה ובהמחאה על דרך שעבוד, ללא הגבלה בסכום, לטובת בנק ישראל, את כל הנכסים והזכויות בחשבונות ספציפיים המתנהלים ע"ש בנק ישראל, במסלוקת הבורסה לניירות ערך בתל-אביב, ב-Euroclear Bank או בכל מסלוקה אחרת עליה יסכימו הבנק ובנק ישראל. הנכסים המשועבדים בחשבון ב-Euroclear Bank, או בחשבון אחר המתנהל במסלוקה מחוץ לישראל, משועבדים גם בשעבוד צף ראשון בדרגה לטובת בנק ישראל.

ביום 25 בפברואר 2021 חתם הבנק על איגרת חוב על פיה, בנוסף לשעבודים הנ"ל, שעבד לטובת בנק ישראל בשעבוד קבוע ראשון בדרגה ובהמחאה על דרך השעבוד, ללא הגבלה בסכום, את כל זכויותיו בנין ובקשר עם חלק מתיק ההלוואות לדיור המובטחות בשעבוד זכויות במקרקעין. ביום 29 בדצמבר 2021 תוקנה איגרת החוב ועודכנו ההלוואות לדיור המשועבדות במסגרת איגרת החוב.

במהלך השנה עודכנה פעמיים איגרת החוב וההלוואות לדיור המשועבדות במסגרת איגרת החוב: ביום 12 באפריל 2022 וביום 28 בספטמבר 2022.

שעבודים אלה באים להבטיח את כל התחייבויות הבנק בקשר עם אשראים שבנק ישראל נתן או ייתן לבנק כמפורט במסמכי האשראי, למטע אשראים שבנק ישראל עשוי להעמיד לרשות הבנק לצורך פעילות הבנק כספק שירותי נזילות בשקלים ל-CLS.

בשנים 2020-2021 סיפק בנק ישראל למערכת הבנקאית הלוואות לטווח ארוך במטרה להגדיל את היצע האשראי הבנקאי לעסקים קטנים וזעירים, זאת כנגד ביטחונות מקובל בכל הלוואה מוניטרית הניתנת על ידי בנק ישראל. יתרת האשראי שניתן במסגרת תכניות אלו נכון ליום 31 בדצמבר 2022 עומדת על כ-16.9 מיליארד ש"ח.

ביאור 27 - שעבודים ותנאים מגבילים (המשך)

מקורות ושימושים

31 בדצמבר		
2021	2022	
		במיליוני ש"ח
המקורות של ניירות ערך שהתקבלו ואשר הבנק רשאי למכור או לשעבד, לפי שווי הוגן, לפני השפעת קיזוזים		
2,447	3,034	ניירות ערך שהתקבלו בעסקאות שאילת ניירות ערך כנגד מזומן
השימושים בניירות ערך שהתקבלו כביטחון ובניירות ערך של הבנק, לפי שווי הוגן, לפני השפעת קיזוזים		
2,282	3,952	ניירות ערך שהושאלו בעסקאות השאלת ניירות ערך כנגד מזומן

מלבד ניירות ערך אלו, נכון ליום המאזן, הועמדו כביטחון ניירות ערך נוספים המוצגים בסעיף ניירות ערך כמפורט לעיל, אשר המלווים אינם רשאים למכור או לשעבד.

בנוסף הבנק מפקיד אג"ח ממשלתיים כביטחונות לפעילות בחוזים סחירים, במקום מזומן. ניירות אלו מוחזקים בתיק הזמין.

ביאור 28א - מכשירים נגזרים ופעילויות גידור

כללי

הפעילות הנ"ל כרוכה בנטילת סיכונים שהעיקריים בהם הינם:

- סיכון אשראי הנמדד על פי סכום ההפסד המירבי הצפוי אם הצד הנגדי לא יעמוד בתנאי העסקה. לכיסוי הסיכון נדרשים ביטחונות מהלקוח בהתאם לסיכון הנובע מהעסקאות. הביטחונות הנדרשים נכללים במסגרת הנדרש בגין סך כל חבות הלקוח.
- סיכונים שוק כוללים סיכונים הנובעים משינויים בשיעורי הריבית, בשיערי החליפין, במדד המחירים לצרכן, בשיערי ניירות ערך/מדדים ובשיערי סחורות. סיכונים השוק הנובעים מעסקאות במכשירים נגזרים, הינם חלק מסך כל סיכונים השוק של המכשירים הפיננסיים. הפעילות במכשירים נגזרים מתבצעת במסגרת הגבולות המותרים לחשיפה לסיכונים שוק, כפי שנקבעו על ידי הדירקטוריונים של חברות הקבוצה.
- סיכון נזילות הנובע מאי וודאות לגבי המחיר שהבנק יצטרך לשלם לכיסוי העסקה. סיכון זה קיים בעיקר במכשירים אשר סחירותם, או סחירות נכס הבסיס, נמוכה. במסגרת הדרישות לביטחונות נלקח בחשבון סיכון זה.

ביאור 228 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון

א. היקף הפעילות על בסיס מאוחד

31 בדצמבר 2022		
סך הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר
במיליוני ש"ח		
(1) סכום נקוב של מכשירים נגזרים		
א) חוזי ריבית		
52,985	45,758	7,227
חוזי Forward-I Futures		
1,559	341	1,218
אופציות שנכתבו		
-	-	-
אופציות שנקנו		
388,007	339,761	48,246
Swaps ^(א)		
442,551	385,860	56,691
סך הכל ^(ב)		
7,681	-	7,681
מזה: נגזרים מגדרים ^(ג)		
ב) חוזי מטבע חוץ		
311,657	246,012	65,645
חוזי Forward-I Futures ^(ד)		
16,891	15,908	983
אופציות שנכתבו		
17,239	16,256	983
אופציות שנקנו		
23,058	21,123	1,935
Swaps ^(א)		
368,845	299,299	69,546
סך הכל		
-	-	-
מזה: נגזרים מגדרים ^(ג)		
ג) חוזים בגין מניית		
170,057	169,363	694
חוזי Forward-I Futures		
67,337	66,708	629
אופציות שנכתבו		
67,053	66,569	484
אופציות שנקנו ^(ה)		
7	-	7
אחר		
116,511	116,267	244
Swaps		
420,965	418,907	2,058
סך הכל		
ד) חוזי סחורות ואחרים		
10,151	10,151	-
חוזי Forward-I Futures		
175	175	-
אופציות שנכתבו		
173	173	-
אופציות שנקנו		
3,939	3,939	-
Swaps		
14,438	14,438	-
סך הכל		
ה) חוזי אשראי		
-	-	-
הבנק ערב		
-	-	-
הבנק מוטב		
-	-	-
סך הכל		
1,246,799	1,118,504	128,295
סך כל הסכום הנקוב		

(א) מזה: SWAPS שהתאגיד הבנקאי משלם שיעור ריבית קבוע בסך 186,539 מיליון ש"ח.

(ב) מזה: חוזי החלפת שקל-מדד בסך 15,137 מיליון ש"ח.

(ג) כולל בעיקר עסקאות גידור החלפת ריבית IRS.

(ד) מזה: חוזי החלפת מטבע חוץ ספוט בסך 10,150 מיליון ש"ח.

(ה) מזה: נסחרים בבורסה בסך 66,368 מיליון ש"ח.

ביאור 228 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכונים אשראי ומועדי פירעון (המשך)

א. היקף הפעילות על בסיס מאוחד (המשך)

31 בדצמבר 2021		
סך הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר
במיליוני ש"ח		
(1) סכום נקוב של מכשירים נגזרים		
(א) חוזי ריבית		
24,989	19,214	5,775
חוזי Forward-I Futures		
3,150	1,906	1,244
אופציות שנכתבו		
1,523	1,523	-
אופציות שנקנו		
232,912	208,781	24,131
Swaps ^(א)		
262,574	231,424	31,150
סך הכל ^(ב)		
6,422	-	6,422
מזה: נגזרים מגדרים ^(ג)		
(ב) חוזי מטבע חוץ		
302,081	239,898	62,183
חוזי Forward-I Futures ^(ד)		
30,957	29,797	1,160
אופציות שנכתבו		
28,087	26,927	1,160
אופציות שנקנו		
18,451	18,295	156
Swaps ^(א)		
379,576	314,917	64,659
סך הכל		
-	-	-
מזה: נגזרים מגדרים ^(ג)		
(ג) חוזים בגין מניות		
196,150	195,851	299
חוזי Forward-I Futures		
23,333	22,234	1,099
אופציות שנכתבו		
23,326	22,343	983
אופציות שנקנו ^(ה)		
7	-	7
אחר		
101,727	101,155	572
Swaps		
344,543	341,583	2,960
סך הכל		
(ד) חוזי סחורות ואחרים		
420	420	-
חוזי Forward-I Futures		
261	261	-
אופציות שנכתבו		
260	260	-
אופציות שנקנו		
15,826	15,826	-
Swaps		
16,767	16,767	-
סך הכל		
(ה) חוזי אשראי		
-	-	-
הבנק ערב		
-	-	-
הבנק מוטב		
-	-	-
סך הכל		
1,003,460	904,691	98,769
סך כל הסכום הנקוב		

(א) מזה: SWAPS שהתאגיד הבנקאי משלם שיעור ריבית קבוע בסך 117,740 מיליון ש"ח.

(ב) מזה: חוזי החלפת שקל-מדד בסך 15,102 מיליון ש"ח.

(ג) כולל בעיקר עסקאות גידור החלפת ריבית IRS.

(ד) מזה: חוזי החלפת מטבע חוץ ספוט בסך 11,156 מיליון ש"ח.

(ה) מזה: נסחרים בבורסה בסך 22,166 מיליון ש"ח.

ביאור 228 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

א. היקף הפעילות על בסיס מאוחד (המשך)

31 בדצמבר 2022					
התחייבויות בגין נגזרים ברוטו			נכסים בגין נגזרים ברוטו		
סך הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	סך הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר
במיליוני ש"ח					
(2) שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים					
9,227	8,357	870	9,451	8,292	1,159
85	-	85	878	-	878
4,856	4,809	47	7,465	7,206	259
-	-	-	-	-	-
9,002	8,946	56	9,495	9,470	25
241	241	-	242	242	-
-	-	-	-	-	-
23,326	22,353	973	26,653	25,210	1,443
-	-	-	-	-	-
23,326	22,353	973	26,653	25,210	1,443
472	472	-	1,553	1,553	-

(א) מזה: שווי הוגן ברוטו של נכסים בגין נגזרים משוכצים בסך 15 מיליון ש"ח, שווי הוגן ברוטו של התחייבויות בגין נגזרים משוכצים בסך 15 מיליון ש"ח.

31 בדצמבר 2021					
התחייבויות בגין נגזרים ברוטו			נכסים בגין נגזרים ברוטו		
סך הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	סך הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר
במיליוני ש"ח					
(2) שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים					
3,343	3,033	310	3,113	2,874	239
174	-	174	148	-	148
6,066	5,944	122	4,758	4,641	117
-	-	-	-	-	-
5,815	5,745	70	5,812	5,766	46
337	337	-	348	348	-
-	-	-	-	-	-
15,561	15,059	502	14,031	13,629	402
-	-	-	-	-	-
15,561	15,059	502	14,031	13,629	402
463	449	14	313	303	10

(א) מזה: שווי הוגן ברוטו של נכסים בגין נגזרים משוכצים בסך 4 מיליון ש"ח, שווי הוגן ברוטו של התחייבויות בגין נגזרים משוכצים בסך 10 מיליון ש"ח.

ביאור 228 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

ב. גידור חשבונאי

1. השפעת חשבונאות גידור תזרים מזומנים על רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2021		2022	
רווח (הפסד) שסווג מחדש	רווח (הפסד) שסווג מחדש	רווח (הפסד) שסווג מחדש	רווח (הפסד) שסווג מחדש
סכומים שהוכרו ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לרווח והפסד ^(א)	סכומים שהוכרו ברווח (הפסד) כולל אחר מנגזרים	סכומים שהוכרו ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לרווח והפסד ^(א)	סכומים שהוכרו ברווח (הפסד) כולל אחר מנגזרים
במיליוני ש"ח			
א. נגזרים המשמשים לגידור תזרים מזומנים^(א)			
(1)		(14)	
(40)		11	
חוזי ריבית ^(ג)			

- (א) סכומי רווח (הפסד) שסווגו מחדש מרווח (הפסד) כולל אחר מצטבר נכללו בסעיף הכנסות (הוצאות) ריבית או בסעיף הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית בהתאם לשורה בה מוצגת השפעת הפריט המגודר.
- (ב) משקף סכומים הכלולים בהערכת אפקטיביות הגידור.
- (ג) הבנק מייעד נגזרים מסוימים כמכשירים מגדרים בגידור תזרים מזומנים, נגזרים המגדרים חשיפה להשתנות תזרים מזומנים מהלוואות שניתנו. השפעת הגידור צפויה להפחית את היקף החשיפה להלוואות שניתנו.

2. השפעת חשבונאות גידור שווי הוגן על הרווח (הפסד)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	
2021	2022
במיליוני ש"ח	
(60)	(4)
סך כל הוצאות הריבית שהוכרו בדוח רווח או הפסד	
ההשפעה של גידורי שווי הוגן:	
א. רווח (הפסד) מגידורי שווי הוגן	
חוזי ריבית ^(א)	
(293)	(800)
פריטים מגודרים	
232	807
נגזרים מגדרים	
ב. רווח (הפסד) מגידורי תזרים מזומנים	
חוזי ריבית ^(א)	
1	(11)
רווח והפסד שסווג מחדש מרווח (הפסד) כולל אחר מצטבר	

- (א) הבנק מייעד נגזרים מסוימים כמכשירים מגדרים בגידור שווי הוגן, נגזרים המגדרים חשיפת ריבית המתקבלת על אגרות חוב.

ביאור 228 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

ב. גידור חשבונאי (המשך)

3. פריטים מגודרים בגידור שווי הוגן

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר					
2021			2022		
התאמות שווי הוגן מצטבר שהגדילו (הקטינו) את הערך בספרים			התאמות שווי הוגן מצטבר שהגדילו (הקטינו) את הערך בספרים		
הערך בספרים			הערך בספרים		
יחסי גידור שהופסקו	יחסי גידור קיימים	של הפרט המגודר	יחסי גידור שהופסקו	יחסי גידור קיימים	המגודר
13	63	5,023	1	(887)	4,931
-	-	-	-	69	(1,720)

במיליוני ש"ח

ניירות ערך - מכשירי חוב המסווגים כזמינים למכירה

כתבי התחייבות נדחים

4. השפעת גידור השקעה נטו בפעילות חוץ על רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר ועל דוח רווח או הפסד

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר					
2021			2022		
רווח (הפסד) שסוג מחדש מרווח (הפסד) כולל אחר מצטבר ^(א)			רווח (הפסד) שסוג מחדש מרווח (הפסד) כולל אחר מצטבר ^(א)		
סכומים שנזקפו לרווח (הפסד) כולל אחר			סכומים שנזקפו מרווח (הפסד) כולל אחר		
-	-	71	-	(306)	-

במיליוני ש"ח

פיקדונות ששימשו עבור גידורי השקעה, נטו

פיקדונות במטבע חוץ

(א) סכומי רווח (הפסד) שסוגו מחדש מרווח (הפסד) כולל אחר מצטבר נכללו בסעיף הכנסות (הוצאות) ריבית או בסעיף הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית.

5. השפעת נגזרים שלא יועדו כמכשירים מגדרים על דוח רווח או הפסד

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	
2021	2022
רווח (הפסד) שהוכר בהכנסות (הוצאות) מפעילות במכשירים נגזרים ^(א)	רווח (הפסד) שהוכר בהכנסות (הוצאות) מפעילות במכשירים נגזרים ^(א)
143	(256)
(1,623)	7,819
162	76
15	2
(1,303)	7,641

במיליוני ש"ח

נגזרים שלא יועדו כמכשירים מגדרים

חוזי ריבית

חוזי מטבע חוץ

חוזים בגין מניות

חוזי סחורות ואחרים

סך הכל

(א) נכלל בסעיף הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית.

ביאור 228 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכונים אשראי ומועדי פירעון (המשך)

ג. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה

31 בדצמבר 2022 ^(ט)							
סך הכל	אחרים	גופים מוסדיים	ממשלות ובנקים מרכזיים	דילרים/ ברוקרים	בנקים	בורסות במיליוני ש"ח	
26,653	2,117	10,752	14	9,204	4,342	224	יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים ^{(א)(ב)}
סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:							
15,546	861	2,049	14	8,951	3,671	-	הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים
9,032	159	8,010	-	237	626	-	הפחתת סיכון אשראי בגין בטחון במזומן שהתקבל
2,075	1,097	693	-	16	45	224	סך הכל יתרה מאזנית נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים ^(ג)
37	136	(117)	-	26	(9)	1	התאמת יתרה מאזנית נטו לסיכון אשראי מאזני ^(ד)
2,112	1,233	576	-	42	36	225	סך הכל סיכון אשראי מאזני בגין מכשירים נגזרים
36,736	3,055	5,733	44	15,089	11,903	912	סיכון אשראי חוץ מאזני נטו בגין מכשירים נגזרים ^(ה)
38,848	4,288	6,309	44	15,131	11,939	1,137	סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים
23,326	1,641	2,487	120	11,709	7,199	170	יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ^{(א)(ג)}
סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:							
15,546	861	2,049	14	8,951	3,671	-	מכשירים פיננסיים
6,336	-	284	89	2,611	3,352	-	ביטחון במזומן ששוועבד
1,444	780	154	17	147	176	170	סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

31 בדצמבר 2021 ^(ט)							
סך הכל	אחרים ^(א)	גופים מוסדיים ^(ב)	ממשלות ובנקים מרכזיים	דילרים/ ברוקרים	בנקים	בורסות במיליוני ש"ח	
14,031	1,191	1,991	220	4,181	6,133	315	יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים ^{(א)(ב)}
סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:							
7,317	465	1,468	2	2,816	2,566	-	הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים
4,947	4	178	216	1,139	3,410	-	הפחתת סיכון אשראי בגין בטחון במזומן שהתקבל
1,767	722	345	2	226	157	315	סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים
27,125	1,612	9,831	105	6,824	8,190	563	סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים ^{(ד)(ה)}
10,320	568	5,600	-	2,307	1,845	-	הפחתת סיכון אשראי חוץ מאזני
16,805	1,044	4,231	105	4,517	6,345	563	סיכון אשראי חוץ מאזני נטו בגין מכשירים נגזרים
18,572	1,766	4,576	107	4,743	6,502	878	סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים
15,561	1,514	7,140	2	3,575	3,108	222	יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ^{(א)(ג)}
סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:							
7,317	465	1,468	2	2,816	2,566	-	מכשירים פיננסיים
6,032	76	4,786	-	755	415	-	ביטחון במזומן ששוועבד
2,212	973	886	-	4	127	222	סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

[ראה הערות בעמוד הבא.](#)

ביאור 228 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

ג. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה (המשך)

- (א) הבנק לא קיזז הסכמי התחשבות נטו.
- (ב) מתוך זה יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים העומדים בפני עצמם בסך 26,638 מיליון ש"ח (31 בדצמבר 2021 - 14,027 מיליון ש"ח).
- (ג) מתוך זה יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים העומדים בפני עצמם בסך 23,311 מיליון ש"ח (31 בדצמבר 2021 - 15,551 מיליון ש"ח).
- (ד) סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים (לרבות בגין מכשירים נגזרים עם שווי הוגן שלילי) לפני הפחתת סיכון אשראי, כפי שחושב לצורך מגבלות על חבות של לווה.
- (ה) ההפרש, אם הוא חיובי, בין סך כל הסכומים בגין מכשירים נגזרים (לרבות בגין מכשירים נגזרים עם שווי הוגן שלילי) שנכללו בחבות הלווה, כפי שחושבו לצורך מגבלות על חבות של לווה, לפני הפחתת סיכון אשראי, לבין היתרה המאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים של הלווה.
- (ו) יתרה מאזנית של נכסים בגין נגזרים לאחר קיזוז סכומי שווי הוגן וביטחונות שעומדים בהנחיות הקיזוז בהתאם לחוזר קיזוז נכסים והתחייבויות.
- (ז) ההפרש, בין סך כל הסכומים בגין מכשירים נגזרים (לרבות בגין מכשירים נגזרים עם שווי הוגן שלילי) שנכללו בחבות הלווה, כפי שחושבו לצורך מגבלות על חבות של לווה, לאחר הפחתת סיכון אשראי, לבין הסך של יתרה מאזנית נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי חוץ מאזני.
- (ח) ההפרש, אם הוא חיובי, בין סך כל הסכומים בגין מכשירים נגזרים (לרבות בגין מכשירים נגזרים עם שווי הוגן שלילי) שנכללו בחבות הלווה, כפי שחושבו לצורך מגבלות על חבות של לווה, לאחר הפחתת סיכון אשראי, לבין סיכון האשראי המאזני בגין מכשירים נגזרים של הלווה.
- (ט) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני כפי שעודכנו בהוראות הדיווח לציבור בחוזר מיום 24 ביולי 2022, בעקבות פרסום הוראה 203A (לפרטים נוספים ראה: פרק [ההון והלימות ההון](#)) מספרי ההשוואה לא הוצגו מחדש.
- (י) הוצג מחדש.

הערות:

- בשנים 2022 ו-2021 לא הוכרו הפסדי אשראי בגין מכשירים נגזרים.
- השפעת סיכון אשראי צד נגדי והשפעת דחיית רווח במועד ביצוע העסקה על הערכת השווי של נכסים בגין נגזרים לימים 31 בדצמבר 2022 ו-31 בדצמבר 2021 הייתה 225 מיליון ש"ח ו-174 מיליון ש"ח בהתאמה. השפעת סיכון אי ביצוע על הערכת השווי של התחייבויות בגין נגזרים לימים 31 בדצמבר 2022 ו-31 בדצמבר 2021 הייתה 21 מיליון ש"ח ו-35 מיליון ש"ח בהתאמה.

ביאור 228 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

ד. פירוט מועדי פירעון - סכומים נקובים: יתרות

31 בדצמבר 2022						
	מכל מכל סך הכל	מכל שנה ועד חמש שנים	מכל שלושה חודשים ועד שנה	מכל שלושה חודשים ועד שנה	עד שלושה חודשים	
במיליוני ש"ח						
חוזי ריבית:						
שקל - מדד	15,137	2,821	6,027	4,500	1,789	
אחר	427,414	73,306	161,683	126,149	66,276	
חוזי מטבע חוץ	368,845	7,601	25,561	104,658	231,025	
חוזים בגין מניות	420,965	-	5,421	167,826	247,718	
חוזי סחורות ואחרים	14,438	-	1,986	11,853	599	
סך הכל	1,246,799	83,728	200,678	414,986	547,407	
31 בדצמבר 2021						
	מכל מכל סך הכל	מכל שנה ועד חמש שנים	מכל שלושה חודשים ועד שנה	מכל שלושה חודשים ועד שנה	עד שלושה חודשים	
במיליוני ש"ח						
חוזי ריבית:						
שקל - מדד	15,102	2,128	7,771	3,958	1,245	
אחר	247,472	64,379	128,720	29,342	25,031	
חוזי מטבע חוץ	379,576	5,887	21,660	130,603	221,426	
חוזים בגין מניות	344,543	-	3,612	75,727	265,204	
חוזי סחורות ואחרים	16,767	-	-	5,668	11,099	
סך הכל	1,003,460	72,394	161,763	245,298	524,005	

ביאור 29א - מגזרי פעילות פיקוחיים ואזורים גיאוגרפיים

הדיווח על מגזרי פעילות פיקוחיים מתבצע בהתאם למתכונת ולסיווגים שנקבעו בהוראות הדיווח לציבור של הפיקוח על הבנקים, כמפורט להלן:

1. מגזר משקי בית - אנשים פרטיים, למעט לקוחות הנכללים בבנקאות פרטית.
2. מגזר בנקאות פרטית - אנשים פרטיים אשר היתרה של תיק הנכסים הפיננסיים שיש להם בבנק (לרבות פיקדונות כספיים, תיקי ניירות ערך ונכסים כספיים אחרים) עולה על 3 מיליון ש"ח.
3. מגזר עסקים זעירים - עסקים שמחזור פעילותם (מחזור מכירות שנתי או היקף הכנסות שנתי) קטן מ-10 מיליון ש"ח.
4. מגזר עסקים קטנים - עסקים שמחזור פעילותם (מחזור מכירות שנתי או היקף הכנסות שנתי) גדול או שווה ל-10 מיליון ש"ח וקטן מ-50 מיליון ש"ח.
5. מגזר עסקים בינוניים - עסקים שמחזור פעילותם (מחזור מכירות שנתי או היקף הכנסות שנתי) גדול או שווה ל-50 מיליון ש"ח וקטן מ-250 מיליון ש"ח.
6. מגזר עסקים גדולים - עסקים שמחזור פעילותם (מחזור מכירות שנתי או היקף הכנסות שנתי) גדול או שווה ל-250 מיליון ש"ח.
7. מגזר גופים מוסדיים - מכיל לקוחות מוסדיים כהגדרתם בחוק הסדרת העיסוק ביעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות, התשנ"ה-1995, ולרבות קופות גמל, קרנות פנסיה, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות, תעודות סל, חברות ביטוח, חברי בורסה המנהלים כספי לקוחות.
8. מגזר ניהול פיננסי - כולל את הפעילויות הבאות:
 - א. פעילות למסחר - השקעה בניירות ערך למסחר, פעילות עשיית שוק בניירות ערך ובמכשירים נגזרים, פעילות במכשירים נגזרים שאינם מיועדים לגידור ואינם חלק מניהול הנכסים וההתחייבויות של התאגיד הבנקאי, עסקאות רכש חוזר ושאיילה של ניירות ערך למסחר, מכירה בחסר של ניירות ערך, שירותי חיתום של ניירות ערך.
 - ב. פעילות ניהול נכסים והתחייבויות - לרבות השקעה באגרות חוב זמינות למכירה ובאגרות חוב המוחזקות לפדיון, שלא שויכו למגזרי פעילות אחרים (כאשר ללווה אין חבות לבנק מלבד ניירות ערך), מכשירים נגזרים מגדרים ומכשירים נגזרים שהם חלק מניהול נכסים והתחייבויות, פיקדונות בבנקים ומבנקים בארץ ובעולם, גידור או הגנה על הפרשי שער של השקעות בשלוחות בחו"ל, פיקדונות בממשלות ושל ממשלות.
 - ג. פעילות השקעה ריאלית - השקעה במניות שאינן למסחר והשקעות בחברות כלולות של עסקים.
 - ד. אחר - שירותי ניהול, תפעול, נאמנות ומשמורת לבנקים, שירותי ייעוץ, פעילויות מכירה וניהול תיקי אשראי, פעילויות פיתוח מוצרים פיננסיים.
9. מגזר אחר - לרבות פעילויות שהופסקו, רווחים מיעודות ותוצאות אחרות הקשורות לזכויות עובדים שלא שויכו למגזרי הפעילות האחרים, פעילויות שלא שויכו למגזרים האחרים, והתאמות בין סך כל הפריטים המיוחסים למגזרים לבין סך כל הפריטים בדוח הכספי המאוחד.

סיווג לקוחות

בהתאם לחוזר, כאשר לתאגיד בנקאי אין מידע לגבי מחזור ההכנסות של לקוח עסקי, אשר אין לו חבות כלפי התאגיד הבנקאי (לרבות מסגרת אשראי וכו'), התאגיד הבנקאי רשאי לסווג אותו למגזר הפעילות הפיקוחי הרלבנטי לפי סך הנכסים הפיננסיים לאחר הכפלתם במקדם של 10. כמו כן, כאשר לדעת הבנק מחזור ההכנסות אינו מייצג את היקף הפעילות של הלקוח יסווג הלקוח כדלקמן: לקוח שחבותו נמוכה מ-100 מיליון ש"ח בהתאם לסך הנכסים במאזן העסק כפי הכללים שפורטו בקובץ שאלות ותשובות ולקוח שחבותו עולה על 100 מיליון ש"ח יסווג למגזר עסקים גדולים.

במהלך התקופה בוצעו פעולות להשלמת מידע שחסר בעיקר בנוגע למחזור הפעילות של הלקוחות העסקיים. במקרים בהם המידע טרם הושלם, סווגו הלקוחות בהתאם להערכות ומידע נוסף שנמצא בידי הבנק. הבנק פועל להשלמת המידע ותהליך טיוב הנתונים.

ביאור 29א - מגזרי פעילות פיקוחיים ואזורים גיאוגרפיים (המשך)

א. מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022			
פעילות בישראל ^(א)			
משקי בית ^(ה)	בנקאות פרטית	עסקים קטנים וזעירים	עסקים בינוניים
במיליוני ש"ח			
6,765	11	2,733	1,395
585	219	587	578
הכנסות ריבית מחיצוניים			
הוצאות ריבית לחיצוניים			
הכנסות ריבית, נטו:			
6,180	(208)	2,146	817
מחיצוניים			
(2,392)	414	574	548
בימגזרי			
3,788	206	2,720	1,365
סך הכנסות ריבית, נטו			
996	148	894	344
סך הכנסות שאינן מריבית			
4,784	354	3,614	1,709
סך כל הכנסות			
223	-	184	(12)
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי			
הוצאות תפעוליות ואחרות:			
2,684	91	1,626	435
לחיצוניים			
-	-	-	-
בימגזרי			
2,684	91	1,626	435
סך הוצאות תפעוליות ואחרות			
1,877	263	1,804	1,286
רווח (הפסד) לפני מיסים			
654	93	634	451
הפרשה למיסים (הטבה) על הרווח			
1,223	170	1,170	835
רווח (הפסד) לאחר מיסים			
-	-	-	-
חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות לאחר השפעת מס			
1,223	170	1,170	835
רווח (הפסד) נקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה			
-	-	-	-
רווח נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה			
1,223	170	1,170	835
רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק			
139,737	456	61,176	37,459
יתרה ממוצעת של נכסים ^(ב)			
-	-	-	-
מזה: השקעות בחברות כלולות ^(ג)			
140,481	456	62,076	37,840
יתרה ממוצעת של אשראי לציבור ^(ד)			
150,178	440	65,803	39,473
יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח			
781	-	419	290
יתרת חובות לא צוברים			
44	-	15	-
יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום			
124,108	27,169	94,274	65,032
יתרה ממוצעת של התחייבויות ^(ה)			
123,996	27,169	94,151	64,946
מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור ^(ו)			
128,394	29,612	100,557	70,077
יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח			
91,330	644	57,121	40,667
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ^(ז)			
99,971	662	58,528	42,542
יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ^(ח)			
62,339	48,626	78,277	31,837
יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ^(ט)			
פיצול הכנסות ריבית, נטו:			
2,630	18	1,939	890
מרווח מפעילות מתן אשראי לציבור			
1,158	188	781	475
מרווח מפעילות קבלת פיקדונות הציבור			
-	-	-	-
אחר			
3,788	206	2,720	1,365
סך הכל הכנסות ריבית, נטו			

(א) הסיווג בוצע לפי מיקום המשרד.

(ב) יתרות ממוצעות חושבו על בסיס יתרות יומיות, לתחילת רבעון או לתחילת חודש.

(ג) נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון.

(ד) נכסים בניהול - לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

(ה) כולל הלוואות לדיוור עם יתרת אשראי לציבור לסוף תקופה בסך 18.6 מיליארד ש"ח ללקוחות אשר פעילותם העסקית מסווגת למגזרים העסקיים.

(ו) כולל הכנסות בסך של 782 מיליון ש"ח בגין עסקת המיזוג עם Valley.

פעילות חו"ל									
סך הכל	סך הכל פעילות חו"ל ^(א)	אחר	פעילות עסקית	אנשים פרטיים	סך פעילות ישראל	אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים
18,795	498	34	455	9	18,297	-	3,453	55	3,885
5,584	18	-	18	-	5,566	-	1,127	1,428	1,042
13,211	480	34	437	9	12,731	-	2,326	(1,373)	2,843
-	(101)	(100)	(2)	1	101	24	(362)	1,708	(413)
13,211	379	(66)	435	10	12,832	24	1,964	335	2,430
5,018	103	20	61	22	4,915	^(b) 849	798	186	700
18,229	482	(46)	496	32	17,747	873	2,762	521	3,130
498	-	-	(1)	1	498	-	84	(1)	20
6,835	310	4	294	12	6,525	586	345	247	511
-	-	-	-	-	-	(20)	13	7	-
6,835	310	4	294	12	6,525	566	358	254	511
10,896	172	(50)	203	19	10,724	307	2,320	268	2,599
3,564	46	(1)	42	5	3,518	(93)	777	95	907
7,332	126	(49)	161	14	7,206	400	1,543	173	1,692
387	-	-	-	-	387	-	387	-	-
7,719	126	(49)	161	14	7,593	400	1,930	173	1,692
10	10	4	4	2	-	-	-	-	-
7,709	116	(53)	157	12	7,593	400	1,930	173	1,692
667,555	13,406	2,621	10,227	558	654,149	6,633	290,346	3,186	115,156
1,112	-	-	-	-	1,112	-	1,112	-	-
369,647	10,626	-	10,081	545	359,021	-	-	3,193	114,975
389,768	6,487	-	6,425	62	383,281	-	-	759	126,628
1,908	18	-	18	-	1,890	-	-	-	400
75	-	-	-	-	75	-	-	-	16
622,140	7,487	639	5,281	1,567	614,653	11,430	70,742	130,117	91,781
534,496	7,100	309	5,228	1,563	527,396	-	-	129,580	87,554
557,084	18	9	4	5	557,066	-	-	130,685	97,741
395,706	19,040	1,845	17,080	115	376,666	17,033	31,310	2,869	135,692
425,643	8,418	398	7,872	148	417,225	14,846	30,585	6,844	163,247
1,385,008	4,673	-	484	4,189	1,380,335	-	52,980	979,141	127,135
15,308	472	119	351	2	14,836	23	7,202	20	2,114
(4,404)	(13)	(106)	85	8	(4,391)	1	(7,624)	314	316
2,307	(80)	(79)	(1)	-	2,387	-	2,386	1	-
13,211	379	(66)	435	10	12,832	24	1,964	335	2,430

ביאור 29א - מגזרי פעילות פיקוחיים ואזורים גיאוגרפיים (המשך)

א. מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021			
פעילות בישראל ^(א)			
משקי בית ^(ה)	בנקאות פרטית	עסקים קטנים וזעירים	עסקים בינוניים
במיליוני ש"ח			
4,542	7	1,962	920
226	62	85	71
הכנסות ריבית מחיצוניים			
הוצאות ריבית לחיצוניים			
הכנסות ריבית, נטו:			
4,316	(55)	1,877	849
(1,819)	95	(83)	(69)
מחיצוניים			
בימגזרי			
2,497	40	1,794	780
1,005	169	826	324
3,502	209	2,620	1,104
(185)	-	(240)	(143)
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי			
הוצאות תפעוליות ואחרות:			
2,795	95	1,555	458
-	-	-	-
לחיצוניים			
בימגזרי			
2,795	95	1,555	458
892	114	1,305	789
313	40	462	280
579	74	843	509
-	-	-	-
רווח (הפסד) לפני מיסים			
הפרשה למיסים (הטבה) על הרווח			
579	74	843	509
-	-	-	-
רווח נקי (הפסד) לאחר מיסים			
חלקו של הבנק ברווחים (הפסדים) של חברות כלולות לאחר השפעת מס			
579	74	843	509
-	-	-	-
רווח נקי (הפסד) לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה			
579	74	843	509
-	-	-	-
רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה			
579	74	843	509
121,559	384	53,702	31,356
-	-	-	-
רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק			
יתרה ממוצעת של נכסים ^(ב)			
מזה: השקעות בחברות כלולות ^(ב)			
122,401	377	54,311	31,680
131,313	429	57,527	34,534
224	-	419	399
657	-	70	7
יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח			
יתרת חובות לא צוברים ^(ג)			
122,028	25,698	82,423	55,562
121,968	25,696	82,329	55,480
120,483	25,965	86,888	60,874
81,285	701	51,505	34,396
86,779	710	54,029	37,628
66,598	50,077	78,350	28,887
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ^(ג)			
יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ^(א)			
יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ^{(ב)(ד)}			
פיצול הכנסות ריבית, נטו:			
2,267	5	1,701	743
230	35	93	37
מרווח מפעילות מתן אשראי לציבור			
מרווח מפעילות קבלת פיקדונות הציבור			
אחר			
2,497	40	1,794	780
סך הכל הכנסות ריבית, נטו			

(א) הסיווג בוצע לפי מיקום המשרד.

(ב) יתרות ממוצעות חושבו על בסיס יתרות יומיות, לתחילת רבעון או לתחילת חודש.

(ג) נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון.

(ד) נכסים בניהול - לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

(ה) כולל הלוואות לדיור עם יתרת אשראי לציבור לסוף תקופה בסך 16.4 מיליארד ש"ח ללקוחות אשר פעילותם העסקית מסווגת למגזרים העסקיים.

(ו) מספרי השוואה מוצגים בהתאם למתכונת הגילוי החדש, למידע נוסף בנוגע ליישום המדיניות החשבונאית לזיהוי וסיווג של חובות צוברים וחובות

לא צוברים (חלף חובות פגומים) ראה [ביאור 1.1](#).

פעילות חו"ל									
סך הכל	סך הכל פעילות חו"ל	אחר	פעילות עסקית	אנשים פרטיים	סך פעילות ישראל	אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים
11,672	999	118	847	34	10,673	-	1,017	19	2,206
1,326	37	2	28	7	1,289	-	440	221	184
10,346	962	116	819	27	9,384	-	577	(202)	2,022
-	(15)	(2)	(22)	9	15	(2)	2,049	256	(412)
10,346	947	114	797	36	9,399	(2)	2,626	54	1,610
5,511	248	49	110	89	5,263	256	1,909	181	593
15,857	1,195	163	907	125	14,662	254	4,535	235	2,203
(812)	(4)	-	1	(5)	(808)	-	(42)	3	(201)
7,428	761	35	663	63	6,667	692	395	232	445
-	-	-	-	-	-	(12)	11	1	-
7,428	761	35	663	63	6,667	680	406	233	445
9,241	438	128	243	67	8,803	(426)	4,171	(1)	1,959
3,275	102	26	60	16	3,173	(106)	1,495	-	689
5,966	336	102	183	51	5,630	(320)	2,676	(1)	1,270
101	-	-	-	-	101	-	101	-	-
6,067	336	102	183	51	5,731	(320)	2,777	(1)	1,270
39	39	15	18	6	-	-	-	-	-
6,028	297	87	165	45	5,731	(320)	2,777	(1)	1,270
589,167	32,368	9,056	21,583	1,729	556,799	8,314	254,205	4,627	82,652
794	-	-	-	-	794	-	794	-	-
320,088	22,942	-	22,469	473	297,146	-	-	4,634	83,743
347,391	23,837	-	23,430	407	323,554	-	-	5,824	93,927
2,593	401	-	400	1	2,192	-	-	2	1,148
941	204	-	204	-	737	-	-	-	3
548,625	26,405	2,688	17,270	6,447	522,220	14,081	50,565	93,592	78,271
478,860	25,078	698	17,983	6,397	453,782	-	-	93,030	75,279
537,269	24,953	568	18,662	5,723	512,316	-	-	127,883	90,223
347,305	29,375	2,946	26,222	207	317,930	17,892	29,661	909	101,581
374,776	30,522	2,650	27,676	196	344,254	16,778	33,183	1,050	114,097
1,327,684	17,748	-	1,491	16,257	1,309,936	4	47,450	934,492	104,078
10,537	878	431	439	8	9,659	(1)	3,349	18	1,577
(847)	(39)	(425)	358	28	(808)	1	(1,272)	35	33
656	108	108	-	-	548	(2)	549	1	-
10,346	947	114	797	36	9,399	(2)	2,626	54	1,610

ביאור 29א - מגזרי פעילות פיקוחיים ואזורים גיאוגרפיים (המשך)

א. מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020			
פעילות בישראל ^(א)			
משקי בית ^(ה)	בנקאות פרטית	עסקים קטנים וזעירים	עסקים בינוניים
במיליוני ש"ח			
3,362	4	1,950	825
178	107	128	156
הכנסות ריבית מחיצוניים			
הוצאות ריבית לחיצוניים			
הכנסות ריבית, נטו:			
3,184	(103)	1,822	669
(690)	160	(20)	55
מחיצוניים			
בינגזרי			
2,494	57	1,802	724
984	151	773	290
סך הכנסות ריבית, נטו			
סך הכנסות שאינן מריבית			
סך כל הכנסות			
445	-	569	285
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי			
הוצאות תפעוליות ואחרות:			
2,567	83	1,531	421
21	-	-	-
לחיצוניים			
בינגזרי			
2,588	83	1,531	421
סך הוצאות תפעוליות ואחרות			
445	125	475	308
רווח (הפסד) לפני מיסים			
163	47	177	117
הפרשה למיסים (הטבה) על הרווח			
282	78	298	191
רווח (הפסד) לאחר מיסים			
-	-	-	-
חלקו של הבנק ברווחים (הפסדים) של חברות כלולות לאחר השפעת מס			
282	78	298	191
רווח (הפסד) נקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה			
-	-	-	-
רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה			
282	78	298	191
רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק			
111,951	314	49,304	27,875
יתרה ממוצעת של נכסים ^(ב)			
-	-	-	-
מזה: השקעות בחברות כלולות ^(ב)			
112,629	307	49,873	28,197
יתרה ממוצעת של אשראי לציבור ^(ב)			
116,345	320	50,658	29,502
יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח			
206	-	669	407
יתרת חובות לא צוברים ^(ג)			
758	-	38	-
יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום			
117,069	25,653	70,842	43,406
יתרה ממוצעת של התחייבויות ^(ב)			
116,986	25,650	70,749	43,319
מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור ^(ב)			
121,146	26,082	77,259	47,145
יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח			
77,577	1,349	48,452	31,374
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ^(ד)			
78,967	695	49,136	32,806
יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ^(א)			
61,996	4,174	59,238	23,901
יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ^(ד)			
פיצול הכנסות ריבית, נטו:			
2,207	2	1,678	662
מרווח מפעילות מתן אשראי לציבור			
287	55	124	62
מרווח מפעילות קבלת פיקדונות הציבור			
-	-	-	-
אחר			
2,494	57	1,802	724
סך הכל הכנסות ריבית, נטו			

(א) הסיווג בוצע לפי מיקום המשרד.

(ב) יתרות ממוצעות חושבו על בסיס יתרות יומיות, לתחילת רבעון או לתחילת חודש.

(ג) נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון.

(ד) נכסים בניהול - לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

(ה) כולל הלוואות לדיור עם יתרת אשראי לציבור לסוף תקופה בסך 14.2 מיליארד ש"ח ללקוחות אשר פעילותם העסקית מסווגת למגזרים העסקיים.

(ו) מספרי השוואה מוצגים בהתאם למתכונת הגילוי החדש, למידע נוסף בנוגע ליישום המדיניות החשבונאית לזיהוי וסיווג של חובות צוברים וחובות

לא צוברים (חלף חובות פגומים) ראה [ביאור 1.1](#).

פעילות חו"ל									
סך הכל	סך פעילות חו"ל	אחר	פעילות עסקית	אנשים פרטיים	סך פעילות ישראל	אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים
10,175	1,057	115	902	40	9,118	-	1,091	18	1,868
1,452	113	7	58	48	1,339	-	376	196	198
8,723	944	108	844	(8)	7,779	-	715	(178)	1,670
-	(8)	(15)	56	(49)	8	(6)	487	251	(229)
8,723	936	93	900	(57)	7,787	(6)	1,202	73	1,441
4,366	263	89	98	76	4,103	22	1,127	207	549
13,089	1,199	182	998	19	11,890	16	2,329	280	1,990
2,552	282	-	281	1	2,270	-	(29)	(1)	1,001
7,046	778	117	470	191	6,268	717	359	214	376
-	-	-	-	-	-	-	(38)	17	-
7,046	778	117	470	191	6,268	717	321	231	376
3,491	139	65	247	(173)	3,352	(701)	2,037	50	613
1,356	39	11	74	(46)	1,317	(229)	804	19	219
2,135	100	54	173	(127)	2,035	(472)	1,233	31	394
(13)	-	-	-	-	(13)	-	(13)	-	-
2,122	100	54	173	(127)	2,022	(472)	1,220	31	394
20	20	7	32	(19)	-	-	-	-	-
2,102	80	47	141	(108)	2,022	(472)	1,220	31	394
513,368	31,300	7,623	21,710	1,967	482,068	9,225	207,738	4,030	71,631
743	-	-	-	-	743	-	743	-	-
291,015	23,656	-	23,102	554	267,359	-	-	4,033	72,320
300,631	22,266	-	21,734	532	278,365	-	-	4,386	77,154
3,469	629	-	604	25	2,840	-	-	1	1,557
814	14	-	14	-	800	-	-	-	4
476,173	25,329	1,499	16,432	7,398	450,844	11,487	47,376	72,039	62,972
412,230	24,093	712	16,194	7,187	388,137	-	-	71,482	59,951
447,031	22,388	733	15,100	6,555	424,643	-	-	80,499	72,512
324,705	30,724	2,819	27,484	421	293,981	18,396	27,515	919	88,399
330,851	28,315	3,057	25,114	144	302,536	18,505	26,802	753	94,872
1,101,696	17,277	-	1,588	15,689	1,084,419	-	40,228	794,455	62,860
8,969	937	409	530	(2)	8,032	(7)	2,090	14	1,386
(1,053)	(112)	(427)	370	(55)	(941)	-	(1,583)	59	55
807	111	111	-	-	696	1	695	-	-
8,723	936	93	900	(57)	7,787	(6)	1,202	73	1,441

ביאור 29א - מגזרי פעילות פיקוחיים ואזורים גיאוגרפיים (המשך)

א. מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

אנשים פרטיים - משקי בית ובנקאות פרטית

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022									
סך הכל אנשים פרטיים	מגזר בנקאות פרטית					מגזר משקי בית			
	סך הכל	אחר	כרטיסי אשראי	הלוואות לדיור	סך הכל	אחר	כרטיסי אשראי	הלוואות לדיור	
במיליוני ש"ח									
6,776	11	4	-	7	6,765	1,566	56	5,143	הכנסות ריבית מחיצוניים
804	219	219	-	-	585	585	-	-	הוצאות ריבית מחיצוניים
									הכנסות ריבית, נטו:
5,972	(208)	(215)	-	7	6,180	981	56	5,143	מחיצוניים
(1,978)	414	410	3	1	(2,392)	1,385	1	(3,778)	בימגזרי
3,994	206	195	3	8	3,788	2,366	57	1,365	סך הכנסות ריבית, נטו
1,144	148	145	3	-	996	684	263	49	סך הכנסות שאינן מריבית
5,138	354	340	6	8	4,784	3,050	320	1,414	סך כל הכנסות
223	-	-	-	-	223	98	13	112	הוצאות בנין הפסדי אשראי
									הוצאות תפעוליות ואחרות:
2,775	91	88	3	-	2,684	2,069	238	377	לחיצוניים
-	-	-	-	-	-	-	-	-	בימגזרי
2,775	91	88	3	-	2,684	2,069	238	377	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
2,140	263	252	3	8	1,877	883	69	925	רווח לפני מיסים
747	93	89	1	3	654	310	24	320	הפרשה למיסים על הרווח
1,393	170	163	2	5	1,223	573	45	605	רווח לאחר מיסים
									חלקו של הבנק ברווחים של חברות
-	-	-	-	-	-	-	-	-	כלולות לאחר השפעת מס
1,393	170	163	2	5	1,223	573	45	605	רווח (הפסד) נקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
									רווח המיוחס נקי לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
-	-	-	-	-	-	-	-	-	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
1,393	170	163	2	5	1,223	573	45	605	יתרה ממוצעת של נכסים ^(א)
140,193	456	176	92	188	139,737	24,615	4,067	111,055	מזה: השקעות בחברות כלולות ^(א)
-	-	-	-	-	-	-	-	-	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור ^(א)
140,937	456	176	92	188	140,481	25,032	4,095	111,354	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
150,618	440	145	100	195	150,178	26,498	4,185	119,495	יתרת חובות לא צוברים
781	-	-	-	-	781	222	-	559	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
44	-	-	-	-	44	44	-	-	יתרה ממוצעת של התחייבויות ^(א)
151,277	27,169	27,169	-	-	124,108	124,043	12	53	מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור ^(א)
151,165	27,169	27,169	-	-	123,996	123,996	-	-	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
158,006	29,612	29,612	-	-	128,394	128,394	-	-	יתרה ממוצעת של נכסי סיוון ^{(א)(ב)}
91,974	644	316	135	193	91,330	20,688	3,531	67,111	יתרת נכסי סיוון לסוף תקופת הדיווח ^(ב)
100,633	662	218	156	288	99,971	22,393	3,640	73,938	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ^{(א)(ג)}
110,965	48,626	48,626	-	-	62,339	60,611	-	1,728	פיצול הכנסות ריבית, נטו:
2,648	18	7	3	8	2,630	1,208	57	1,365	מרווח מפעילות מתן אשראי לציבור
1,346	188	188	-	-	1,158	1,158	-	-	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות הציבור
-	-	-	-	-	-	-	-	-	אחר
3,994	206	195	3	8	3,788	2,366	57	1,365	סך הכל הכנסות ריבית, נטו

(א) יתרות ממוצעות חושבו על בסיס יתרות יומיות, לתחילת רבעון או לתחילת חודש.

(ב) נכסי סיוון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון.

(ג) נכסים בניהול - לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

ביאור 29א - מגזרי פעילות פיקוחיים ואזורים גיאוגרפיים (המשך)

א. מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

אנשים פרטיים - משקי בית ובנקאות פרטית (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021									
סך הכל אנשים פרטיים	מגזר בנקאות פרטית				מגזר משקי בית				סך הכל
	סך הכל	אחר	כרטיסי אשראי	הלוואות לדיור	סך הכל	אחר	כרטיסי אשראי	הלוואות לדיור	
במיליוני ש"ח									
4,549	7	3	-	4	4,542	1,207	50	3,285	הכנסות ריבית מחיצוניים
288	62	62	-	-	226	226	-	-	הוצאות ריבית מחיצוניים
הכנסות ריבית, נטו:									
4,261	(55)	(59)	-	4	4,316	981	50	3,285	מחיצוניים
(1,724)	95	97	-	(2)	(1,819)	341	(1)	(2,159)	בינגזרי
2,537	40	38	-	2	2,497	1,322	49	1,126	סך הכנסות ריבית, נטו
1,174	169	165	4	-	1,005	707	243	55	סך הכנסות שאינן מריבית
3,711	209	203	4	2	3,502	2,029	292	1,181	סך כל הכנסות
(185)	-	-	-	-	(185)	(42)	(2)	(141)	הכנסות בגין הפסדי אשראי
הוצאות תפעוליות ואחרות:									
2,890	95	91	4	-	2,795	2,261	216	318	לחיצוניים
-	-	-	-	-	-	-	-	-	בינגזרי
2,890	95	91	4	-	2,795	2,261	216	318	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
1,006	114	112	-	2	892	(190)	78	1,004	רווח (הפסד) לפני מיסים
353	40	40	-	-	313	(66)	28	351	הפרשה למיסים (הטבה) על הרווח
653	74	72	-	2	579	(124)	50	653	רווח (הפסד) לאחר מיסים
-	-	-	-	-	-	-	-	-	חלקו של הבנק כרווחים של חברות כלולות לאחר השפעת מס
653	74	72	-	2	579	(124)	50	653	רווח (הפסד) נקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
-	-	-	-	-	-	-	-	-	רווח נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
653	74	72	-	2	579	(124)	50	653	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
121,943	384	157	82	145	121,559	22,592	3,532	95,435	יתרה ממוצעת של נכסים ^(א)
-	-	-	-	-	-	-	-	-	מזה: השקעות בחברות כלולות ^(א)
122,778	377	149	83	145	122,401	23,089	3,571	95,741	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור ^(א)
131,742	429	159	89	181	131,313	23,901	3,983	103,429	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
224	-	-	-	-	224	202	2	20	יתרת חובות לא צובריים ^(ד)
657	-	-	-	-	657	48	-	609	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
147,726	25,698	25,698	-	-	122,028	122,006	5	17	יתרה ממוצעת של התחייבויות ^(א)
147,664	25,696	25,696	-	-	121,968	121,968	-	-	מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור ^(א)
146,448	25,965	25,965	-	-	120,483	120,483	-	-	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
81,986	701	346	173	182	81,285	19,065	3,512	58,708	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ^{(א)(ב)}
87,489	710	328	145	237	86,779	19,855	3,437	63,487	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ^(ב)
116,675	50,077	50,074	-	3	66,598	63,528	-	3,070	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ^{(א)(ג)}
פיצול הכנסות ריבית, נטו:									
2,272	5	3	-	2	2,267	1,092	49	1,126	מרווח מפעילות מתן אשראי לציבור
265	35	35	-	-	230	230	-	-	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות הציבור
-	-	-	-	-	-	-	-	-	אחר
2,537	40	38	-	2	2,497	1,322	49	1,126	סך הכל הכנסות ריבית, נטו

(א) יתרות ממוצעות חושבו על בסיס יתרות יומיות, לתחילת רבעון או לתחילת חודש.

(ב) נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון.

(ג) נכסים בניהול - לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

(ד) מספרי השוואה מוצגים בהתאם למתכונת הגילוי החדש, למידע נוסף בנוגע ליישום המדיניות החשבונאית לזיהוי וסיווג של חובות צובריים וחובות לא צובריים (חלף חובות פגומים) ראה [ביאור 1.1](#).

ביאור 29א - מגזרי פעילות פיקוחיים ואזורים גיאוגרפיים (המשך)

א. מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

עסקים קטנים וזעירים, בינוניים וגדולים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022										
מגזר עסקים גדולים			מגזר עסקים בינוניים			מגזר עסקים קטנים וזעירים				
סך הכל	סך הכל	אחר	בינוני ונדל"ן	סך הכל	אחר	בינוני ונדל"ן	סך הכל	אחר	בינוני ונדל"ן	
במיליוני ש"ח										
8,013	3,885	1,915	1,970	1,395	819	576	2,733	1,701	1,032	הכנסות ריבית מחיצוניים
2,207	1,042	910	132	578	547	31	587	493	94	הוצאות ריבית מחיצוניים
הכנסות ריבית, נטו:										
5,806	2,843	1,005	1,838	817	272	545	2,146	1,208	938	מחיצוניים
709	(413)	167	(580)	548	696	(148)	574	671	(97)	בימגזרי
6,515	2,430	1,172	1,258	1,365	968	397	2,720	1,879	841	סך הכנסות ריבית, נטו
1,938	700	329	371	344	291	53	894	738	156	סך הכנסות שאינן מריבית
115	3	2	1	9	8	1	103	86	17	מזה: הכנסות מכרטיסי אשראי
8,453	3,130	1,501	1,629	1,709	1,259	450	3,614	2,617	997	סך כל הכנסות
192	20	(42)	62	(12)	(10)	(2)	184	173	11	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
הוצאות תפעוליות ואחרות:										
2,572	511	374	137	435	347	88	1,626	1,301	325	לחיצוניים
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	בימגזרי
2,572	511	374	137	435	347	88	1,626	1,301	325	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
5,689	2,599	1,169	1,430	1,286	922	364	1,804	1,143	661	רווח לפני מיסים
1,992	907	411	496	451	325	126	634	402	232	הפרשה למיסים על הרווח
3,697	1,692	758	934	835	597	238	1,170	741	429	רווח לאחר מיסים
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות לאחר השפעת מס
3,697	1,692	758	934	835	597	238	1,170	741	429	רווח נקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	רווח נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
3,697	1,692	758	934	835	597	238	1,170	741	429	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
213,791	115,156	64,567	50,589	37,459	22,689	14,770	61,176	38,208	22,968	יתרה ממוצעת של נכסים ^(א)
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	מזה: השקעות בחברות כלולות ^(א)
214,891	114,975	63,968	51,007	37,840	22,873	14,967	62,076	38,783	23,293	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור ^(א)
231,904	126,628	70,098	56,530	39,473	23,490	15,983	65,803	41,750	24,053	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
1,109	400	361	39	290	226	64	419	286	133	יתרת חובות לא צוברים
31	16	16	-	-	-	-	15	8	7	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
251,087	91,781	74,311	17,470	65,032	57,654	7,378	94,274	75,650	18,624	יתרה ממוצעת של התחייבויות ^(א)
246,651	87,554	70,853	16,701	64,946	57,602	7,344	94,151	75,569	18,582	מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור ^(א)
268,375	97,741	79,174	18,567	70,077	62,482	7,595	100,557	80,809	19,748	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
233,480	135,692	67,707	67,985	40,667	23,698	16,969	57,121	32,763	24,358	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ^{(א)(ב)}
264,317	163,247	79,522	83,725	42,542	25,045	17,497	58,528	34,786	23,742	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ^(ב)
237,249	127,135	100,881	26,254	31,837	26,277	5,560	78,277	62,909	15,368	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ^{(א)(ג)}
פיצול הכנסות ריבית, נטו:										
4,943	2,114	931	1,183	890	544	346	1,939	1,256	683	מרווח מפעילות מתן אשראי לציבור
1,572	316	241	75	475	424	51	781	623	158	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות הציבור
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	אחר
6,515	2,430	1,172	1,258	1,365	968	397	2,720	1,879	841	סך הכל הכנסות ריבית, נטו

(א) יתרות ממוצעות חושבו על בסיס יתרות יומיות, לתחילת רבעון או לתחילת חודש.

(ב) נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון.

(ג) נכסים בניהול - לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

ביאור 29א - מגזרי פעילות פיקוחיים ואזורים גיאוגרפיים (המשך)

א. מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

עסקים קטנים וזעירים, בינוניים וגדולים (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021									
מגזר עסקים גדולים			מגזר עסקים בינוניים			מגזר עסקים קטנים וזעירים			
סך הכל	סך הכל	אחר	בינוני ונדל"ן	סך הכל	אחר	בינוני ונדל"ן	סך הכל	אחר	בינוני ונדל"ן
במיליוני ש"ח									
5,088	2,206	1,112	1,094	920	556	364	1,962	1,252	710
340	184	169	15	71	67	4	85	71	14
4,748	2,022	943	1,079	849	489	360	1,877	1,181	696
(564)	(412)	(228)	(184)	(69)	(1)	(68)	(83)	8	(91)
4,184	1,610	715	895	780	488	292	1,794	1,189	605
1,743	593	260	333	324	274	50	826	688	138
106	3	2	1	9	8	1	94	79	15
5,927	2,203	975	1,228	1,104	762	342	2,620	1,877	743
(584)	(201)	(427)	226	(143)	(123)	(20)	(240)	(235)	(5)
2,458	445	317	128	458	377	81	1,555	1,243	312
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2,458	445	317	128	458	377	81	1,555	1,243	312
4,053	1,959	1,085	874	789	508	281	1,305	869	436
1,431	689	388	301	280	180	100	462	308	154
2,622	1,270	697	573	509	328	181	843	561	282
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2,622	1,270	697	573	509	328	181	843	561	282
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2,622	1,270	697	573	509	328	181	843	561	282
167,710	82,652	46,581	36,071	31,356	19,567	11,789	53,702	33,307	20,395
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
169,734	83,743	47,466	36,277	31,680	19,835	11,845	54,311	33,784	20,527
185,988	93,927	49,752	44,175	34,534	21,547	12,987	57,527	35,566	21,961
1,966	1,148	936	212	399	339	60	419	279	140
80	3	-	3	7	7	-	70	31	39
216,256	78,271	62,670	15,601	55,562	49,423	6,139	82,423	66,403	16,020
213,088	75,279	60,346	14,933	55,480	49,375	6,105	82,329	66,343	15,986
237,985	90,223	73,285	16,938	60,874	53,892	6,982	86,888	70,126	16,762
187,482	101,581	44,788	56,793	34,396	20,617	13,779	51,505	29,930	21,575
205,754	114,097	56,998	57,099	37,628	22,509	15,119	54,029	30,828	23,201
211,315	104,078	83,038	21,040	28,887	23,899	4,988	78,350	63,481	14,869
4,021	1,577	686	891	743	457	286	1,701	1,113	588
163	33	29	4	37	31	6	93	76	17
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4,184	1,610	715	895	780	488	292	1,794	1,189	605

(א) יתרות ממוצעות חושבו על בסיס יתרות יומיות, לתחילת רבעון או לתחילת חודש.

(ב) נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון.

(ג) נכסים בניהול - לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

(ד) מספרי השוואה מוצגים בהתאם למתכונת הגילוי החדש, למידע נוסף בנוגע ליישום המדיניות החשבונאית לזיהוי וסיווג של חובות צוברים וחובות

לא צוברים (חלף חובות פגומים) ראה [ביאור 1.1](#).

ביאור 29א - מגזרי פעילות פיקוחיים ואזורים גיאוגרפיים (המשך)

א. מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

ניהול פיננסי

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022				
סך הכל	אחר	פעילות השקעה ריאלית	ניהול נכסים והתחייבויות	פעילות למסחר
במיליוני ש"ח				
3,453	3	10	3,354	86
1,127	-	-	1,085	42
הכנסות ריבית מחיצוניים				
הוצאות ריבית מחיצוניים				
הכנסות ריבית, נטו:				
2,326	3	10	2,269	44
מחיצוניים				
בימגזרי				
(362)	149	(82)	(150)	(279)
סך הכנסות ריבית, נטו				
1,964	152	(72)	2,119	(235) ^(ה)
סך הכנסות שאינן מריבית				
798	113	144	410	131 ^(ה)
סך כל הכנסות				
2,762	265	72	2,529	(104)
הוצאות בגין הפסדי אשראי				
84	84	-	-	-
הוצאות תפעוליות ואחרות:				
לחיצוניים				
345	98	42	40	165
בימגזרי				
13	5	3	5	-
סך הוצאות תפעוליות ואחרות				
358	103	45	45	165
רווח (הפסד) לפני מיסים				
2,320	78	27	2,484	(269)
הפרשה למיסים (הטבה) על הרווח				
777	(2)	8	865	(94)
רווח (הפסד) לאחר מיסים				
1,543	80	19	1,619	(175)
חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות לאחר השפעת מס				
387	-	387	-	-
רווח נקי (הפסד) לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה				
1,930	80	406	1,619	(175)
רווח נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה				
-	-	-	-	-
רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק				
1,930	80	406	1,619	(175)
יתרה ממוצעת של נכסים ^(א)				
290,346	3,293	7,514	254,802	24,737
מזה: השקעות בחברות כלולות ^(א)				
1,112	-	1,112	-	-
יתרה ממוצעת של התחייבויות ^(א)				
70,742	324	128	46,392	23,898
מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור ^(א)				
-	-	-	-	-
יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח				
-	-	-	-	-
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ^{(א)(ב)}				
31,310	-	4,648	16,112	10,550
יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ^(ב)				
30,585	-	4,803	15,431	10,351
יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ^(ג)				
52,980	52,980	-	-	-
מרכיבי הכנסות ריבית נטו והכנסות מימון שאינן מריבית, נטו:				
-	-	-	119	345
הפרשי שער, נטו ^(ד)				
-	-	-	1,471	(98)
הפרשי שער, מדד ^(ד)				
-	-	-	3,332	(63)
חשיפות ריבית, נטו ^(ד)				
-	-	-	-	66
חשיפות למניות, נטו ^(ד)				
-	-	-	(2,333)	-
מרווחי ריבית שמשויכים לניהול פיננסי				
-	-	-	2,589	250
סך הכל הכנסות ריבית נטו והכנסות שאינן מריבית, לפי בסיס צבירה				
-	-	-	(183)	-
רווחים או הפסדים ממכירה או מירידת ערך שאינה זמנית של אגרות חוב				
-	-	-	73	-
שינוי בפער בין שווי הוגן לבין בסיס צבירה של מכשירים נגזרים שנרשם ברווח והפסד				
-	-	-	50	(354)
הכנסות אחרות שאינן מריבית				
-	-	-	2,529	(104)
סך הכל הכנסות ריבית, נטו והכנסות מימון שאינן מריבית				

(א) יתרות ממוצעות חושבו על בסיס יתרות יומיות, לתחילת רבעון או לתחילת חודש.

(ב) נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון.

(ג) נכסים בניהול - לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

(ד) לרבות בגין ניירות ערך ומכשירים נגזרים.

(ה) הכנסות ריבית נטו מפעילות למסחר בביאור 2 אינן כוללות יתרות בימגזריות בסך 279 מיליון ש"ח.

(ו) הכנסות מימון שאינן מריבית מפעילות למסחר בביאור 3 אינן כוללות עמלות והכנסות אחרות בסך 15 מיליון ש"ח ויתרות בימגזריות בסך 19 מיליון ש"ח וכוללות הכנסות שאינן מריבית בגין פעילות חו"ל בסך 10 מיליון ש"ח.

ביאור 29א - מגזרי פעילות פיקוחיים ואזורים גיאוגרפיים (המשך)

א. מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

ניהול פיננסי (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021				
סך הכל	אחר	פעילות השקעה ריאלית	פעילות ניהול נכסים והתחייבויות	פעילות למסחר
במיליוני ש"ח				
1,017	2	5	983	27
440	-	-	438	2
הכנסות ריבית מחיצוניים				
הוצאות ריבית מחיצוניים				
הכנסות ריבית, נטו:				
577	2	5	545	25
מחיצוניים				
2,049	17	(9)	2,035	6
בינמגזרי				
2,626	19	(4)	2,580	31 ^(ה)
סך הכנסות ריבית, נטו				
1,909	133	864	516	396 ^(ו)
סך הכנסות שאינן מריבית				
4,535	152	860	3,096	427
סך כל הכנסות				
(42)	(38)	-	(4)	-
הכנסות בגין הפסדי אשראי				
הוצאות תפעוליות ואחרות:				
395	110	44	41	200
לחיצוניים				
11	2	2	7	-
בינמגזרי				
406	112	46	48	200
סך הוצאות תפעוליות ואחרות				
4,171	78	814	3,052	227
רווח לפני מיסים				
1,495	23	287	1,107	78
הפרשה למיסים על הרווח				
2,676	55	527	1,945	149
רווח לאחר מיסים				
101	-	101	-	-
חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות לאחר השפעת מס				
2,777	55	628	1,945	149
רווח נקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה				
-	-	-	-	-
רווח נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה				
2,777	55	628	1,945	149
רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק				
254,205	770	6,830	230,239	16,366
יתרה ממוצעת של נכסים ^(א)				
794	-	794	-	-
מזה: השקעות בחברות כלולות ^(א)				
50,565	324	92	34,464	15,685
יתרה ממוצעת של התחייבויות ^(א)				
-	-	-	-	-
מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור ^(א)				
-	-	-	-	-
יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח				
29,661	-	3,704	16,536	9,421
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ^{(א)(ב)}				
33,183	-	4,568	17,884	10,731
יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ^(ב)				
47,450	47,450	-	-	-
יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ^(א)				
מרכיבי הכנסות ריבית נטו והכנסות מימון שאינן מריבית, נטו:				
-	-	-	104	166
הפרשי שער, נטו ^(ד)				
-	-	-	722	11
הפרשי שער, מדד ^(ד)				
-	-	-	523	109
חשיפות ריבית, נטו ^(ד)				
-	-	-	-	68
חשיפות למניות, נטו ^(ד)				
-	-	-	1,209	-
מרווחי ריבית שמשויכים לניהול פיננסי				
-	-	-	2,558	354
סך הכל הכנסות ריבית נטו והכנסות שאינן מריבית, לפי בסיס צבירה				
רווחים או הפסדים ממכירה או מירידת ערך שאינה זמנית של				
-	-	-	230	-
אגרות חוב				
-	-	-	312	-
שינוי בפער בין שווי הוגן לבין בסיס צבירה של מכשירים נגזרים				
-	-	-	(4)	73
שנרשם ברווח והפסד				
-	-	-	(4)	73
הכנסות אחרות שאינן מריבית				
-	-	-	3,096	427
סך הכל הכנסות ריבית, נטו והכנסות מימון שאינן מריבית				

(א) יתרות ממוצעות חושבו על בסיס יתרות יומיות, לתחילת רבעון או לתחילת חודש.

(ב) נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון.

(ג) נכסים בניהול - לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

(ד) לרבות בגין ניירות ערך ומכשירים נגזרים.

(ה) הכנסות ריבית נטו מפעילות למסחר בביאור 2 אינן כוללות יתרות בינמגזריות בסך 6 מיליון ש"ח.

(ו) הכנסות מימון שאינן מריבית מפעילות למסחר בביאור 3 אינן כוללות עמלות והכנסות אחרות בסך 34 מיליון ש"ח ויתרות בינמגזריות בסך 10 מיליון ש"ח וכוללות הכנסות שאינן מריבית בגין פעילות חו"ל בסך 21 מיליון ש"ח.

ביאור 29א - מגזרי פעילות פיקוחיים ואזורים גיאוגרפיים (המשך)

ב. מידע על הפעילות לפי אזורים גאוגרפיים^(א)

31 בדצמבר 2022					
סך הכל מאוחד	סך הכל מחוץ לישראל	אחר	בריטניה	ארה"ב	ישראל
במיליוני ש"ח					
18,229	630	-	362	268	17,599
סך כל ההכנסות ^(ב)					
7,709	255	-	199	56	7,454
רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק					
699,166	6,839	41	6,798	-	692,327
סך כל הנכסים					
31 בדצמבר 2021					
סך הכל מאוחד	סך הכל מחוץ לישראל	אחר	בריטניה	ארה"ב	ישראל
במיליוני ש"ח					
15,857	1,073	2	89	982	14,784
סך כל ההכנסות ^(ב)					
6,028	175	8	(46)	213	5,853
רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק					
656,454	32,976	22	6,928	26,026	623,478
סך כל הנכסים					
31 בדצמבר 2020					
סך הכל מאוחד	סך הכל מחוץ לישראל	אחר	בריטניה	ארה"ב	ישראל
במיליוני ש"ח					
13,089	1,097	1	68	1,028	11,992
סך כל ההכנסות ^(ב)					
2,102	(18)	3	(142)	121	2,120
רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות הבנק					
556,035	29,191	23	5,684	23,484	526,844
סך כל הנכסים					

(א) הסיווג בוצע לפי מיקום המשרד.

(ב) הכנסות ריבית, נטו והכנסות שאינן מריבית.

ביאור 229 - מגזרי פעילות גישת ההנהלה

א. כללי

מגזר פעילות על פי גישת הנהלה - מרכיב בתאגיד הבנקאי אשר עוסק בפעילויות שמהן הוא עשוי להפיק הכנסות ולשאת בהוצאות, תוצאות פעולותיו נבחנות באופן סדיר על ידי ההנהלה והדירקטוריון לצורך קבלת החלטות בנוגע להקצאת משאבים והערכת ביצועיו. כמו כן קיים לגביו מידע פיננסי נפרד.

דיווח מגזרי פעילות על פי גישת ההנהלה מציג את תוצאות הבנק בחלוקה לקווי עסקים, בהתאם למבנה הארגוני של הבנק ובהתאם להחלטת הנהלת הבנק והדירקטוריון.

קווי העסקים מתמחים במתן שירות למגזרי לקוחות בעלי מאפיינים וצרכים דומים.

פעילות הבנק בארץ מנוהלת כדלקמן:

1. בנקאית - מתן שירותים בנקאיים ללקוחות הפרטיים והעסקיים הקטנים. קו העסקים פועל במבנה של שלושה מערכים: פרטיים, עסקים קטנים ובנקאות פרטית. השרות והמוצרים מותאמים לכל מגזרי הלקוחות באופן דיפרנציאלי, על פי אופי פעילותם הבנקאית, מאפייניהם וצרכיהם.
 2. משכנתאות - מתן הלוואות המיועדות לרכישת דירת מגורים או הלוואות הניתנות במשכון דירת מגורים או נכס אחר.
 3. מסחרית - מתן שירותים בנקאיים ופיננסיים לחברות בינוניות (Middle Market) ובעלי העניין של חברות אלו.
 4. עסקית - מתן שירותים בנקאיים ופיננסיים לחברות גדולות ולחברות בינלאומיות במשק, בפעילותן בארץ ובעולם.
 5. נדל"ן - מתן שירותים בנקאיים ופיננסיים לענף הבינוי והנדל"ן.
 6. שוקי הון - ניהול הנוסטרו של הבנק, ניהול נכסים והתייכויות וניהול השקעות נכסים פיננסיים.
 7. אחר - פעילויות שאינן נזקפות לקווי העסקים האחרים.
- תוצאות הפעילות נזקפות לקו העסקים שבו מתנהל חשבון הלקוח.
- הכנסות ריבית נטו - קו העסקים מזוכה בריבית המתקבלת מהלוואות שהעמיד, בניכוי עלות גיוס המקורות (מחיר מעבר). כמו כן, קו העסקים מזוכה במחיר מעבר בגין פיקדונות שגייס בניכוי הריבית ששולמה ללקוחות.
 - הכנסות שאינן מריבית (הכנסות מימון שאינן מריבית, עמלות והכנסות אחרות) - מיוחסות לקווי העסקים בהתאם לפעילות הלקוח.
 - הוצאות קווי העסקים - כוללות את ההוצאות הישירות של קווי העסקים, וכן מועמסות על קווי העסקים ואת הוצאות יחידות המטה הנותנות להם שירותים.
 - חלק מההכנסות מניהול נכסים והתייכויות נזקפות לקווי העסקים בהתאם לפעילות העסקית שלהם.
- תוצאות פעילות קווי העסקים, הן בצד המאזני והן בצד הרווח והפסד, נבחנות באופן שוטף על ידי הדירקטוריון והנהלה. בחינת התוצאות מבוצעת אל מול יעדים הנקבעים במסגרת תכנית עבודה שנתית ומול נתוני תקופה מקבילה אשתקד. כמו כן, מבוצעת בחינה של מגוון מדדים נוספים הנוגעים לפעילות קווי העסקים.

ביאור 229 - מגזרי פעילות גישת ההנהלה (המשך)

ב. מידע על מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022												
											בנק	
											אנשים פרטיים	
											עסקים קטנים	
											סך הכל בנקאית	
											משכנתאות	
											מסחרית	
											עסקית	
											נדל"ן	
											שוקי הון	
											אחר והתאמות	
											סך הכל	
											במיליוני ש"ח	
הכנסות ריבית, נטו:												
13,211	480	121	14	741	1,776	1,336	1,535	5,168	2,040	1,254	786	מחיצוניים
-	(101)	6	(5)	1,642	(659)	(471)	539	(3,745)	2,794	314	2,480	בינמזרי
13,211	379	127	9	2,383	1,117	865	2,074	1,423	4,834	1,568	3,266	הכנסות ריבית, נטו
5,018	103	484	⁽ⁿ⁾ 778	125	406	298	612	87	2,125	533	1,592	הכנסות שאינן מריבית
18,229	482	611	787	2,508	1,523	1,163	2,686	1,510	6,959	2,101	4,858	סך כל ההכנסות הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
498	-	(7)	(21)	113	(57)	(16)	115	114	257	126	131	סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
6,835	310	199	682	415	148	278	723	377	3,703	1,006	2,697	רווח לפני מס
10,896	172	419	126	1,980	1,432	901	1,848	1,019	2,999	969	2,030	הפרשה למס
3,564	46	101	(63)	677	490	308	632	348	1,025	331	694	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
7,709	116	396	189	1,612	942	593	1,216	671	1,974	638	1,336	
יתרות ליום 31 בדצמבר 2022												
384,782	6,445	871	5,747	21,310	54,669	54,807	60,820	120,927	59,186	26,688	32,498	אשראי לציבור, נטו
557,084	19	-	7	148,773	14,423	39,617	95,839	-	258,406	55,415	202,991	פיקדונות הציבור

(א) כולל הכנסות בסך של 782 מיליון ש"ח בגין עסקת המיזוג עם Valley.

ביאור 229 - מגזרי פעילות גישת ההנהלה (המשך)
ב. מידע על מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021												
חברות בנות בחו"ל		חברות בנות בארץ		בנק								
סך הכל	אחר והתאמות	שוקי הון	נדל"ן	מסחרית	מסחרית	מסחרית	מסחרית	מסחרית	מסחרית	מסחרית	מסחרית	מסחרית
במיליוני ש"ח												
הכנסות ריבית, נטו:												
10,346	963	106	10	357	1,072	1,017	1,387	3,251	2,183	1,075	1,108	מחיצוניים
-	(16)	-	(2)	1,520	(137)	(312)	(20)	(1,893)	860	84	776	בינמגזר
10,346	947	106	8	1,877	935	705	1,367	1,358	3,043	1,159	1,884	הכנסות ריבית, נטו
5,511	248	969 ^(א)	333	1,009	326	241	468	18	1,899	460	1,439	הכנסות שאינן מריבית
15,857	1,195	1,075	341	2,886	1,261	946	1,835	1,376	4,942	1,619	3,323	סך כל ההכנסות
(812)	(4)	13	(21)	31	(39)	(240)	(119)	(137)	(296)	(263)	(33)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
7,428	761	206	825	420	134	277	731	322	3,752	982	2,770	סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
9,241	438	856	(463)	2,435	1,166	909	1,223	1,191	1,486	900	586	רווח (הפסד) לפני מס
3,275	102	216	81	833	399	311	418	407	508	308	200	הפרשה למס
6,028	297	738	(544)	1,605	767	598	805	784	978	592	386	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
יתרות ליום 31 בדצמבר 2021												
342,879	23,497	1,006	5,532	15,749	43,665	41,417	51,408	104,525	56,080	25,745	30,335	אשראי לציבור, נטו
537,269	24,953	-	3	142,050	13,395	33,621	86,466	-	236,781	51,329	185,452	פיקדונות הציבור

(א) כולל הכנסות לאומי פרטנרס בע"מ בגין רווחים שמומשו וטרם מומשו בסך של כ-518 מיליון ש"ח ממניות איירונסורס וריטיילורס.

ביאור 229 - מגזרי פעילות גישת ההנהלה (המשך)

ב. מידע על מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020												
חברות בנות בחו"ל		חברות בנות בארץ		בנק								
סך הכל	אחר והתאמות	שוקי הון	נדל"ן	מסחרית	מסחרית	מסחרית	מסחרית	מסחרית	מסחרית	מסחרית	מסחרית	מסחרית
במיליוני ש"ח												
הכנסות ריבית, נטו:												
8,723	938	128	-	510	834	880	1,118	2,047	2,268	1,142	1,126	מחיצוניים
-	(2)	7	-	287	(111)	(205)	103	(891)	812	38	774	בינמזרי
8,723	936	135	-	797	723	675	1,221	1,156	3,080	1,180	1,900	הכנסות ריבית, נטו
הכנסות שאינן מריבית												
4,366	263	254	127	879	312	244	428	38	1,821	459	1,362	סך כל ההכנסות
13,089	1,199	389	127	1,676	1,035	919	1,649	1,194	4,901	1,639	3,262	הוצאות (הכנסות) בנין הפסדי אשראי
2,552	282	4	(33)	(18)	210	762	352	178	815	482	333	סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
7,046	778	190	871	382	125	227	667	245	3,561	951	2,610	רווח (הפסד) לפני מס
3,491	139	195	(711)	1,312	700	(70)	630	771	525	206	319	הפרשה (הטבה) למס
1,356	39	41	(45)	448	239	(24)	215	264	179	70	109	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
2,102	80	139	(666)	866	461	(46)	415	507	346	136	210	
יתרות ליום 31 בדצמבר 2020												
295,341	21,842	790	5,339	8,700	31,559	39,389	44,626	91,313	51,783	24,253	27,530	אשראי לציבור, נטו
447,031	22,388	-	5	90,938	10,149	28,390	65,775	-	229,386	47,710	181,676	פיקדונות הציבור

ביאור 30 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי

א. חובות ומכשירי אשראי חוץ מאזניים

1. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022						
הפרשה להפסדי אשראי						
סך הכל	בנקים, ממשלות ואגרות חוב לפדיון וזמינות למכירה	סך הכל ציבור	פרטי אחר	דיוור	מסחרי	אשראי לציבור
						במיליוני ש"ח
4,984	3	4,981	727	489	3,765	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת השנה
687	26	661	22	(165)	804	התאמה ליתרת הפתיחה בשל השפעת היישום לראשונה ^(א)
5,671	29	5,642	749	324	4,569	יתרה ליום 1 בינואר 2022
498	34	464	112	112	240	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(976)	-	(976)	(370)	(17)	(589)	מחיקות חשבונאיות
712	-	712	241	-	471	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(264)	-	(264)	(129)	(17)	(118)	מחיקות חשבונאיות נטו
5	-	5	-	-	5	התאמות מתרגום דוחות כספיים
(285)	(9)	(276)	-	-	(276)	בניכוי יתרות של חברת הבת בארה"ב שנמכרה ^(ב)
5,625	54	5,571	732	419	4,420	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף השנה ¹
585	-	585	21	1	563	¹ מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021						
הפרשה להפסדי אשראי						
סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל ציבור	פרטי אחר	דיוור	מסחרי	אשראי לציבור
						במיליוני ש"ח
5,715	3	5,712	792	636	4,284	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת השנה
(812)	-	(812)	(45)	(145)	(622)	הכנסות בגין הפסדי אשראי
(757)	-	(757)	(279)	(6)	(472)	מחיקות חשבונאיות
847	-	847	259	4	584	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
90	-	90	(20)	(2)	112	מחיקות חשבונאיות נטו
(9)	-	(9)	-	-	(9)	התאמות מתרגום דוחות כספיים
4,984	3	4,981	727	489	3,765	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף השנה ¹
469	-	469	16	-	453	¹ מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

(א) השפעה מצטברת בגין יישום לראשונה של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא הפרשות להפסדי אשראי צפויים כפי שפורסמו בעדכון תקינה 13-2016 ASU. ראה [ביאור 1.ח](#).

(ב) החל מיום 1 באפריל 2022 בנק לאומי ארה"ב אינו מאוחד בדוחותיו הכספיים המאוחדים של הבנק כתוצאה מעסקת המיזוג עם Valley. למידע נוסף ראה [ביאור 15.א](#).

ביאור 30 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

א. חובות ומכשירי אשראי חוץ מאזניים (המשך)

1. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020						
הפרשה להפסדי אשראי						
אשראי לציבור						
מסחרי	דיור	פרטי אחר	סך הכל ציבור	בנקים וממשלות	סך הכל	
במיליוני ש"ח						
2,590	467	657	3,714	2	3,716	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת השנה
2,105	175	271	2,551	1	2,552	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(816)	(6)	(383)	(1,205)	-	(1,205)	מחיקות חשבונאיות
429	-	247	676	-	676	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(387)	(6)	(136)	(529)	-	(529)	מחיקות חשבונאיות נטו
(24)	-	-	(24)	-	(24)	התאמות מתרגום דוחות כספיים
4,284	636	792	5,712	3	5,715	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף השנה ¹
402	-	20	422	-	422	¹ מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

ביאור 30 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

- א. חובות^(א) אגרות חוב לפידיון ואגרות חוב זמינות למכירה, אשראי לציבור ויתרת הפרשה להפסדי אשראי
 2. מידע נוסף על דרך חישוב ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות^(א), אגרות חוב לפידיון ואגרות חוב זמינות למכירה

31 בדצמבר 2022					
בנקים, ממשלות ואגרות חוב לפידיון					
אשראי לציבור					
מסחרי	דיוור	פרטי אחר	סך הכל ציבור	סך הכל	סך הכל
במיליוני ש"ח					
יתרת חוב רשומה של חובות^(א):					
213,711	-	460	214,171	95,502	309,673
שנבדקו על בסיס פרטני					
25,902	119,720	29,975	175,597	22	175,619
שנבדקו על בסיס קבוצתי					
239,613	119,720	30,435	389,768	95,524	485,292
סך הכל חובות^(א)					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות^(א):					
3,286	-	163	3,449	54	3,503
שנבדקו על בסיס פרטני					
571	418	548	1,537	-	1,537
שנבדקו על בסיס קבוצתי					
3,857	418	711	4,986	54	5,040
סך הכל הפרשה להפסדי אשראי²					
31 בדצמבר 2021					
בנקים, ממשלות ואגרות חוב לפידיון					
אשראי לציבור					
מסחרי	דיוור	פרטי אחר	סך הכל ציבור	סך הכל	סך הכל
במיליוני ש"ח					
יתרת חוב רשומה של חובות^(א):					
172,551	-	914	173,465	95,015	268,480
שנבדקו על בסיס פרטני					
43,157	103,688	27,081	173,926	1,708	175,634
שנבדקו על בסיס קבוצתי					
215,708	103,688	27,995	347,391	96,723	444,114
סך הכל חובות^(א)					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות^(א):					
2,641	-	295	2,936	3	2,939
שנבדקו על בסיס פרטני					
671	489	416	1,576	-	1,576
שנבדקו על בסיס קבוצתי					
3,312	489	711	4,512	3	4,515
סך הכל הפרשה להפסדי אשראי²					

(א) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

ביאור 30 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. אשראי לציבור

1. איכות אשראי ופיגורים

31 בדצמבר 2022						
חובות צוברים - מידע נוסף		בעייתיים ^(א)				
בפיגור של 30 ועד 89 ימים ^(ב)	בפיגור של 90 ימים או יותר ^(ג)	סך הכל	לא צוברים	צוברים	תקינים	
						במיליוני ש"ח
						פעילות לווים בישראל
						ציבור-מסחרי
118	6	53,883	126	849	52,908	בינוי ונדל"ן - בינוי
-	1	39,249	51	74	39,124	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
30	1	29,228	53	19	29,156	שירותים פיננסיים
108	23	93,854	640	1,500	91,714	מסחרי - אחר
256	31	216,214	870	2,442	212,902	סך הכל מסחרי
412	-	119,690	559 ^(ד)	67	119,064	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
142	44	30,370	222	517	29,631	אנשים פרטיים - אחר
810	75	366,274	1,651	3,026	361,597	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
						פעילות לווים בחו"ל
						ציבור-מסחרי
3	-	6,872	59	-	6,813	בינוי ונדל"ן
216	-	16,527	198	1,060	15,269	מסחרי - אחר
219	-	23,399	257	1,060	22,082	סך הכל מסחרי
-	-	95	-	-	95	אנשים פרטיים
219	-	23,494	257	1,060	22,177	סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל
1,029	75	389,768	1,908	4,086	383,774	סך הכל אשראי לציבור

(א) אשראי לציבור לא צובר, נחות או בהשגחה מיוחדת.

(ב) מסווגים כחובות בעייתיים הצוברים הכנסות ריבית.

(ג) צוברים הכנסות ריבית. חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסך 360 מיליון ש"ח סווגו כחובות בעייתיים.

(ד) החל מיום 1 בינואר 2022 מיישם הבנק מדיניות חשבונאית חדשה בנוגע לזיהוי וסיווג של חובות צוברים וחובות לא צוברים (חלף חובות פגומים) [ראה ביאור 1.1](#), על פיה, בין היתר, הלוואות לדיור בפיגור של מעל 90 יום יסווגו כחובות לא צוברים חלף חובות צוברים לפי ההוראה הישנה.

ביאור 30 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. אשרי לציבור (המשך)

1. איכות אשראי ופיגורים (המשך)

31 בדצמבר 2021 ^(ד)					
חובות צוברים - מידע נוסף		בעייתיים ^(א)			
בפיגור של 30 ועד 89 ימים ^(ג)	בפיגור של 90 ימים או יותר ^(ב)	סך הכל	לא צוברים	צוברים	תקינים
במיליוני ש"ח					
פעילות לווים בישראל					
ציבור-מסחרי					
58	6	41,225	64	98	41,063
בינוי ונדל"ן - בינוי					
35	36	34,856	138	96	34,622
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן					
16	2	23,534	2	17	23,515
שירותים פיננסיים					
109	36	80,523	937	1,382	78,204
מסחרי - אחר					
218	80	180,138	1,141	1,593	177,404
סך הכל מסחרי					
555	609	103,598	20	609	102,969
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור					
137	48	27,659	204	433	27,022
אנשים פרטיים - אחר					
910	737	311,395	1,365	2,635	307,395
סך הכל ציבור - פעילות בישראל					
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור-מסחרי					
178	7	14,474	269	333	13,872
בינוי ונדל"ן					
338	197	21,096	958	880	19,258
מסחרי - אחר					
516	204	35,570	1,227	1,213	33,130
סך הכל מסחרי					
-	-	426	1	-	425
אנשים פרטיים					
516	204	35,996	1,228	1,213	33,555
סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל					
1,426	941	347,391	2,593	3,848	340,950
סך הכל אשראי לציבור					

(א) אשראי לציבור לא צובר, נחות או בהשגחה מיוחדת.

(ב) מסווגים כחובות בעייתיים הצוברים הכנסות ריבית.

(ג) צוברים הכנסות ריבית. חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסך 575 מיליון ש"ח סווגו כחובות בעייתיים.

(ד) מספרי השוואה מוצגים בהתאם למתכונת הגילוי החדשה. למידע נוסף בנוגע ליישום המדיניות החשבונאית החדשה החל מיום 1 בינואר 2022 בנוגע לזיהוי וסיווג של חובות צוברים וחובות לא צוברים (חלף חובות פגומים) ראה [ביאור 1.ח](#).

ביאור 30 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. אשראי לציבור (המשך)

1.1 איכות אשראי לפי שנות העמדת אשראי

31 בדצמבר 2022									
יתרת חוב רשומה של הלוואות מתחדשות שהומרו להלוואות לזמן קצוב	יתרת חוב רשומה של הלוואות מתחדשות לזמן קצוב	קודם	2018	2019	2020	2021	2022	יתרת חוב רשומה של אשראי לציבור לזמן קצוב ^(א)	
								סך הכל	במיליוני ש"ח
פעילות לווים בישראל									
ציבור-מסחרי									
93,132	2,104	29,832	3,391	2,097	3,349	4,587	11,502	36,270	בינוי ונדל"ן - סך הכל
92,032	2,084	29,590	3,332	2,074	3,323	4,446	10,991	36,192	אשראי תקין
923	9	213	30	10	16	124	458	63	אשראי בעייתי צובר
177	11	29	29	13	10	17	53	15	אשראי שאינו צובר
123,082	1,984	30,471	5,332	2,379	4,554	10,591	17,229	50,542	מסחרי אחר - סך הכל
120,870	1,949	30,000	4,897	2,288	4,342	10,312	16,911	50,171	אשראי תקין
1,519	19	339	219	73	139	173	231	326	אשראי בעייתי צובר
693	16	132	216	18	73	106	87	45	אשראי שאינו צובר
אנשים פרטיים - הלוואות									
119,690	-	-	35,880	6,444	9,997	14,361	24,408	28,600	לדיר - סך הכל
71,721	-	-	24,101	4,296	6,572	8,697	13,399	14,656	LTV עד 60%
46,509	-	-	10,618	2,101	3,379	5,605	10,923	13,883	LTV מעל 60% ועד 75%
1,460	-	-	1,161	47	46	59	86	61	LTV מעל 75%
118,719	-	-	35,329	6,386	9,915	14,252	24,319	28,518	אשראי שאינו בפיגור
412	-	-	174	26	45	56	56	55	בפיגור 30-89 יום
559	-	-	377	32	37	53	33	27	אשראי שאינו צובר ^(ב)
אנשים פרטיים - אחר - סך הכל									
30,370	329	6,608	379	616	1,422	3,279	6,483	11,254	אשראי שאינו בפיגור
29,962	298	6,541	374	599	1,387	3,226	6,365	11,172	בפיגור 30-89 יום
142	1	46	3	4	8	13	32	35	בפיגור מעל 90 יום
44	-	21	-	1	1	2	9	10	אשראי שאינו צובר
222	30	-	2	12	26	38	77	37	
366,274	4,417	66,911	44,982	11,536	19,322	32,818	59,622	126,666	סך הכל אשראי לציבור - פעילות בישראל
סך הכל אשראי לציבור - פעילות בחו"ל									
23,494	576	12,614	97	-	413	455	2,854	6,485	אשראי תקין
22,177	412	12,110	97	-	401	302	2,415	6,440	אשראי בעייתי צובר
1,060	164	443	-	-	-	138	294	21	אשראי שאינו צובר
257	-	61	-	-	12	15	145	24	
389,768	4,993	79,525	45,079	11,536	19,735	33,273	62,476	133,151	סך הכל אשראי לציבור

(א) ככלל, במקרים בהם אשראי לזמן קצוב ניתן חלף פירעון של אשראי קיים, עודכנה שנת העמדת האשראי למועד מתן האשראי החדש.
 (ב) החל מיום 1 בינואר 2022 מיישם הבנק מדיניות חשבונאית חדשה בנוגע לזיהוי וסיווג של חובות צוברים וחובות לא צוברים (חלף חובות פגומים) ראה [ביאור 1.1](#), על פיה, בין היתר, הלוואות לדיר בפיגור של מעל 90 יום יסווגו כחובות לא צוברים חלף חובות צוברים לפי ההוראה הישנה.

ביאור 30 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. אשראי לציבור (המשך)

א.2. מידע נוסף על חובות^(א) לא צוברים

31 בדצמבר 2022					
	יתרת ^(ב) חובות לא צוברים בגינם קיימת הפרשה	סך הכל יתרת ^(ב) חובות לא צוברים	יתרת ^(ב) חובות לא צוברים בגינם קיימת הפרשה	יתרת ^(ב) חובות לא צוברים בגינם קיימת הפרשה	יתרת ^(ב) חובות לא צוברים בגינם קיימת הפרשה
	הכנסות ריבית שנרשמו ^(ג)	יתרת קרן חוזית של חובות לא צוברים	הכנסות ריבית שנרשמו ^(ג)	יתרת קרן חוזית של חובות לא צוברים	הכנסות ריבית שנרשמו ^(ג)
במיליוני ש"ח					
<u>פעילות לווים בישראל</u>					
<u>ציבור-מסחרי</u>					
	136	47	41	177	570
בינוי ונדל"ן	481	155	212	693	2,367
מסחרי - אחר	617	202	253	870	2,937
סך הכל מסחרי	559	77	-	559	579
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור ^(ד)	222	115	-	222	474
אנשים פרטיים - אחר	1,398	394	253	1,651	3,990
סך הכל ציבור - פעילות בישראל					
<u>פעילות לווים בחו"ל</u>					
	204	48	53	257	478
סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל	1,602	442	306	1,908	4,468
סך הכל ציבור ¹					
<u>מזה:</u>					
	997	364	258	1,255	3,623
נמדד פרטנית לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים	46	1	48	94	266
נמדד פרטנית לפי שווי הוגן של ביטחון	559	77	-	559	579
נמדד על בסיס קבוצתי					

(א) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(ב) יתרת חוב רשומה.

(ג) סכום הכנסות הריבית שנרשמו בתקופת הדיווח, בגין היתרה הממוצעת של החובות הלא צוברים, בפרק הזמן בו סווגו החובות כלא צוברים.

(ד) החל מיום 1 בינואר 2022 מיישם הבנק מדיניות חשבונאית חדשה בנוגע לזיהוי וסיווג של חובות צוברים וחובות לא צוברים (חלף חובות פגומים) ראה [ביאור 1.1](#), על פיה, בין היתר, הלוואות לדיור בפיגור של מעל 90 יום יסווגו כחובות לא צוברים חלף חובות צוברים לפי ההוראה הישנה.

אילו החובות שאינם צוברים היו צוברים ריבית לפי התנאים המקוריים היו נרשמות הכנסות ריבית בסך 467 מיליון ש"ח. מידע נוסף: סך יתרת החוב הרשומה הממוצעת של חובות לא צוברים לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022 הינו 2,657 מיליון ש"ח.

ביאור 30 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. אשראי לציבור (המשך)

א.2. מידע נוסף על חובות^(א) לא צוברים (המשך)

31 בדצמבר 2021 ^(ד)					
	יתרת ^(ב) חובות לא צוברים בגינם לא קיימת הפרשה	סך הכל יתרת ^(ב) חובות לא צוברים	יתרת ^(ב) חובות לא קיימת הפרשה	יתרת ^(ב) חובות לא צוברים בגינם לא קיימת הפרשה	יתרת ^(ב) חובות לא קיימת הפרשה
הכנסות ריבית שנרשמו ^(ג)	יתרת קרן חוזית של חובות לא צוברים				
במיליוני ש"ח					
פעילות לווים בישראל					
ציבור-מסחרי					
	3	647	202	72	36
בינוי ונדל"ן					130
מסחרי - אחר	9	2,871	939	203	289
736					
סך הכל מסחרי	12	3,518	1,141	275	325
866					
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור	-	20	20	-	5
20					
אנשים פרטיים - אחר	7	455	204	2	155
202					
סך הכל ציבור - פעילות בישראל	19	3,993	1,365	277	485
1,088					
פעילות לווים בחו"ל					
	3	1,389	1,228	2	332
סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל					1,226
סך הכל ציבור¹	22	5,382	2,593	279	817
2,314					
1מזה:					
		4,325	2,032	240	656
נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים					1,792
		1,037	541	39	161
נמדד לפי שווי הוגן של ביטחון					502
		20	20	-	5
נמדד על בסיס קבוצתי					20

(א) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(ב) יתרת חוב רשומה.

(ג) סכום הכנסות הריבית שנרשמו בתקופת הדיווח, בגין היתרה הממוצעת של החובות הלא צוברים, בפרק הזמן בו סווגו החובות כלא צוברים.

(ד) מספרי השוואה מוצגים בהתאם למתכונת הגילוי החדשה, למידע נוסף בנוגע ליישום המדיניות החשבונאית החדשה החל מיום 1 בינואר 2022 בנוגע לזיהוי וסיווג של חובות צוברים וחובות לא צוברים (חלף חובות פגומים) ראה [ביאור 1.ח](#).

אילו החובות שאינם צוברים היו צוברים ריבית לפי התנאים המקוריים היו נרשמות הכנסות ריבית בסך 434 מיליון ש"ח. מידע נוסף: סך יתרת החוב הרשומה הממוצעת של חובות לא צוברים לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021 הינו 2,840 מיליון ש"ח.

ביאור 30 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. אשראי לציבור (המשך)

א. מידע נוסף על חובות^(א) לא צוברים (המשך)

31 בדצמבר 2020 ^(ד)					
	יתרת לא צוברים בגינם קיימת הפרשה	סך הכל יתרת ^(ב) חובות לא צוברים	יתרת לא צוברים בגינם קיימת הפרשה	יתרת לא צוברים בגינם קיימת הפרשה	יתרת לא צוברים בגינם קיימת הפרשה
	יתרת קרן חוזית של חובות לא צוברים	יתרת קרן חוזית של חובות לא צוברים	יתרת קרן חוזית של חובות לא צוברים	יתרת קרן חוזית של חובות לא צוברים	יתרת קרן חוזית של חובות לא צוברים
	הכנסות ריבית שנרשמו ^(ג)	הכנסות ריבית שנרשמו ^(ג)	הכנסות ריבית שנרשמו ^(ג)	הכנסות ריבית שנרשמו ^(ג)	הכנסות ריבית שנרשמו ^(ג)
במיליוני ש"ח					
פעילות לווים בישראל					
ציבור-מסחרי					
	1	839	355	133	222
בינוי ונדל"ן				33	
מסחרי - אחר	2	3,479	1,262	275	987
סך הכל מסחרי	3	4,318	1,617	408	1,209
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור	-	26	26	-	26
אנשים פרטיים - אחר	-	479	207	2	205
סך הכל ציבור - פעילות בישראל	3	4,823	1,850	410	1,440
פעילות לווים בחו"ל					
	2	1,740	1,625	46	1,579
סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל				444	
סך הכל ציבור¹	5	6,563	3,475	456	1,036
מזה:					
		5,241	2,714	320	871
נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים					2,394
		1,296	735	136	159
נמדד לפי שווי הוגן של ביטחון					599
		26	26	-	6
נמדד על בסיס קבוצתי					26

(א) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בכנקים (למעט פיקדונות בכנק ישראל) וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(ב) יתרת חוב רשומה.

(ג) סכום הכנסות הריבית שנרשמו בתקופת הדיווח, בגין היתרה הממוצעת של החובות הלא צוברים, בפרק הזמן בו סווגו החובות כלא צוברים.

(ד) מספרי השוואה מוצגים בהתאם למתכונת הגילוי החדשה, למידע נוסף בנוגע ליישום המדיניות החשבונאית החדשה החל מיום 1 בינואר 2022 בנוגע לזיהוי וסיווג של חובות צוברים וחובות לא צוברים (חלף חובות פגומים). ראה [ביאור 1.1](#).

אילו החובות שאינם צוברים היו צוברים ריבית לפי התנאים המקוריים היו נרשמות הכנסות ריבית בסך 399 מיליון ש"ח. מידע נוסף: סך יתרת החוב הרשומה הממוצעת של חובות לא צוברים לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020 הינו 2,485 מיליון ש"ח.

ביאור 30 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. אשראי לציבור (המשך)

ב.2. מידע נוסף על חובות שעברו ארגון מחדש של חוב בעייתי

ליום 31 בדצמבר 2021				ליום 31 בדצמבר 2022				
סך הכל	צובר ^(א) לא בפיגור	צובר ^(א) של 30 ימים ועד 89 ימים	שאינו צובר הכנסות ריבית	סך הכל	צובר ^(א) לא בפיגור	צובר ^(א) של 30 ימים ועד 89 ימים	שאינו צובר הכנסות ריבית	
במיליוני ש"ח								
<u>פעילות לווים בישראל</u>								
<u>ציבור-מסחרי</u>								
151	25	2	124	106	54	1	51	בינוי ונדל"ן
887	158	6	723	708	303	4	401	מסחרי - אחר
1,038	183	8	847	814	357	5	452	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	155	66	1	88	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
352	162	5	185	402	203	3	196	אנשים פרטיים - אחר
1,390	345	13	1,032	1,371	626	9	736	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
<u>פעילות לווים בחו"ל</u>								
881	-	-	881	552	387	-	165	סך הכל ציבור - פעילות חו"ל
2,271	345	13	1,913	1,923	1,013	9	901	סך הכל ציבור

(א) צובר הכנסות ריבית.

הערה: ליום 31 בדצמבר 2022 חובות שעברו ארגון מחדש של חוב בעייתי בסך 1,025 מיליון ש"ח סווגו כחובות בעייתיים (ליום 31 בדצמבר 2021 סך של 2,271 מיליון ש"ח).

ביאור 30 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. אשראי לציבור (המשך)

ב.2. מידע נוסף על חובות שעברו ארגון מחדש של חוב בעייתי (המשך)

1. ארגונים מחדש שבוצעו

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר					
2021			2022		
יתרת חוב רשומה לפני לאחר ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לפני לאחר ארגון מחדש	מספר חוזים	יתרת חוב רשומה לפני לאחר ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לפני לאחר ארגון מחדש	מספר חוזים
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח		
<u>פעילות לווים בישראל</u>					
<u>ציבור-מסחרי</u>					
59	61	221	38	40	281
בינוי ונדל"ן					
545	548	1,105	176	178	1,209
מסחרי - אחר					
604	609	1,326	214	218	1,490
סך הכל מסחרי					
-	-	-	41	41	111
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור					
240	243	4,779	296	297	6,426
אנשים פרטיים - אחר					
844	852	6,105	551	556	8,027
סך הכל ציבור - פעילות בישראל					
<u>פעילות לווים בחו"ל</u>					
10	10	1	1	1	2
סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל					
854	862	6,106	552	557	8,029
סך הכל ציבור					

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר

2020

יתרת חוב רשומה לפני לאחר ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	מספר חוזים
במיליוני ש"ח		
<u>פעילות לווים בישראל</u>		
<u>ציבור-מסחרי</u>		
231	232	452
בינוי ונדל"ן		
848	852	2,079
מסחרי - אחר		
1,079	1,084	2,531
סך הכל מסחרי		
214	217	6,092
אנשים פרטיים - אחר		
1,293	1,301	8,623
סך הכל ציבור - פעילות בישראל		
<u>פעילות לווים בחו"ל</u>		
1,100	1,100	10
סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל		
2,393	2,401	8,633
סך הכל ציבור		

ביאור 30 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. אשראי לציבור (המשך)

ב.2. מידע נוסף על חובות שעברו ארגון מחדש של חוב בעייתי (המשך)

2. ארגונים מחדש שכשלו^(א)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר					
2020		2021		2022	
מספר חוזים	יתרת חוב רשומה	מספר חוזים	יתרת חוב רשומה	מספר חוזים	יתרת חוב רשומה
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח	
פעילות לווים בישראל					
ציבור-מסחרי					
30	190	23	149	24	156
בינוי ונדל"ן					
109	817	98	740	66	692
מסחרי - אחר					
139	1,007	121	889	90	848
סך הכל מסחרי					
-	-	-	-	13	66
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור					
54	1,850	66	2,035	85	2,661
אנשים פרטיים - אחר					
193	2,857	187	2,924	188	3,575
סך הכל ציבור - פעילות בישראל					
פעילות לווים בחו"ל					
-	1	-	1	-	-
(ב) -					
193	2,858	187	2,925	188	3,575
סך הכל ציבור					

(א) חובות שהפכו בשנת הדיווח לחובות בפיגור של שלושים ימים או יותר, אשר אורגנו מחדש בארגון מחדש של חוב בעייתי במהלך 12 החודשים שקדמו למועד שבו הם הפכו לחובות בפיגור.

(ב) יתרות נמוכות מ-1 מיליון ש"ח.

ג.2. מידע נוסף על אשראי לא צובר בפיגור

31 בדצמבר 2022							
סך הכל	מספר חוזים	מספר חוזים	מספר חוזים	מספר חוזים	מספר חוזים	מספר חוזים	מספר חוזים
1,127	1	3	4	80	35	59	945
מסחרי							
559	3	4	17	85	138	262	50
הלוואות לדיור ^(א)							
222	-	-	-	-	-	1	221
אנשים פרטיים - אחר							
1,908	4	7	21	165	173	322	1,216
סך הכל							

(א) החל מיום 1 בינואר 2022 מיישם הבנק מדיניות חשבונאית חדשה בנוגע לזיהוי וסיווג של חובות צוברים וחובות לא צוברים (חלף חובות פגומים) ראה [ביאור 1.1](#), על פיה, בין היתר, הלוואות לדיור בפיגור של מעל 90 יום יסווגו כחובות לא צוברים חלף חובות צוברים לפי ההוראה הישנה.

ביאור 30 - מידע נוסף על סיכון אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. אשראי לציבור (המשך)

3. מידע נוסף על הלוואות לדיור

יתרות לסוף תקופה לפי שיעור המימון (LTV)^(א), סוג החזר וסוג ריבית

31 בדצמבר 2022					
יתרת הלוואות לדיור					
סיכון אשראי חוץ מאזני סך הכל	¹ מזה: ריבית משתנה	¹ מזה: בולט ובלון	סך הכל ¹		
במיליוני ש"ח					
2,569	44,838	1,536	71,728	עד 60%	שיעור ראשון: שיעור המימון
2,568	29,908	744	47,987	מעל 60%	
-	4	-	5		שיעבוד משני או ללא שיעבוד
5,137	74,750	2,280	119,720		סך הכל
31 בדצמבר 2021					
יתרת הלוואות לדיור					
סיכון אשראי חוץ מאזני סך הכל	¹ מזה: ריבית משתנה	¹ מזה: בולט ובלון	סך הכל ¹		
במיליוני ש"ח					
1,815	40,492	1,500	64,176	עד 60%	שיעור ראשון: שיעור המימון
1,911	24,946	753	39,506	מעל 60%	
-	5	-	6		שיעבוד משני או ללא שיעבוד
3,726	65,443	2,253	103,688		סך הכל

(א) היחס בין המסגרת המאושרת בעת העמדת המסגרת לבין שווי הנכס, כפי שאושר על ידי הבנק בעת העמדת המסגרת. יחס ה-LTV מהווה אינדיקציה נוספת של הבנק להערכת סיכון הלקוח בעת העמדת המסגרת.

ביאור 30 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ג. אשראי לציבור וסיכון אשראי חוץ מאזני לפי גודל האשראי של הלווה

31 בדצמבר 2022				
סיכון אשראי חוץ מאזני ^{(א)(ב)}	אשראי ^(א)	מספר לווים ^(ג)	תקרת האשראי	
במיליוני ש"ח			אשראי ללווה באלפי ש"ח	
			מ	ט
2,023	921	540,560	10	0
2,107	1,244	221,574	20	10
3,181	2,778	200,035	40	20
3,860	6,268	177,178	80	40
2,701	11,078	125,177	150	80
2,501	18,964	102,361	300	150
2,302	28,050	69,854	600	300
4,182	54,935	68,598	1,200	600
3,804	35,183	26,111	2,000	1,200
3,159	21,843	9,305	4,000	2,000
2,845	12,497	2,753	8,000	4,000
5,666	22,390	2,209	20,000	8,000
6,362	21,105	977	40,000	20,000
26,730	64,561	1,058	200,000	40,000
17,669	30,179	169	400,000	200,000
14,709	22,275	71	800,000	400,000
12,578	9,205	22	1,200,000	800,000
6,892	8,115	11	1,600,000	1,200,000
3,405	3,482	4	2,000,000	1,600,000
316	3,954	2	2,400,000	2,000,000
3,203	2,085	2	2,800,000	2,400,000
1,300	1,701	1	3,200,000	2,800,000
15,299	2,705	4	5,468,189	3,200,000
146,794	385,518	1,548,036		סך הכל

[ראה הערות בעמוד הבא.](#)

ביאור 30 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
ג. אשראי לציבור וסיכון אשראי חוץ מאזני לפי גודל האשראי של הלווה (המשך)

31 בדצמבר 2021				
סיכון אשראי חוץ מאזני (כונד)		אשראי ^(ד)	מספר לווים ^(ג)	תקרת האשראי
במיליוני ש"ח		אשראי ללווה באלפי ש"ח		
		מ	טד	
1,641	749	534,417	10	0
1,936	1,156	204,036	20	10
3,082	2,702	195,324	40	20
3,835	6,236	176,150	80	40
2,689	10,981	124,682	150	80
2,376	17,511	95,023	300	150
2,234	27,302	68,648	600	300
3,959	49,977	63,235	1,200	600
3,157	28,218	21,057	2,000	1,200
2,782	17,821	7,643	4,000	2,000
2,799	12,816	2,729	8,000	4,000
5,474	23,104	2,224	20,000	8,000
6,087	23,944	1,045	40,000	20,000
23,691	61,987	1,025	200,000	40,000
14,549	23,840	139	400,000	200,000
15,066	18,003	62	800,000	400,000
9,088	9,227	18	1,200,000	800,000
2,862	6,642	7	1,600,000	1,200,000
3,318	1,693	3	2,000,000	1,600,000
5,657	5,553	5	2,400,000	2,000,000
4,538	3,312	3	2,800,000	2,400,000
3,638	2,295	2	3,131,858	2,800,000
124,458	355,069	1,497,477		סך הכל

(א) לפני השפעת הפרשות להפסדי אשראי ולאחר השפעת ביטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים, כפי שעודכנו בהוראות הדיווח לציבור בחוזר מיום 24 ביולי 2022, בעקבות פרסום הוראה 203A (לפרטים נוספים ראה: פרק [ההון והלימות ההון](#)). באשראי מאזני בתוספת שווי הוגן של מכשירים נגזרים בסך 2,076 מיליון ש"ח.

(ב) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות החבות של לווה.

(ג) מספר הלווים לפי סך הכל אשראי וסיכון אשראי חוץ מאזני.

(ד) לפני השפעת הפרשות להפסדי אשראי ולפני השפעת ביטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים. באשראי מאזני בתוספת שווי הוגן של מכשירים נגזרים בסך 7,678 מיליון ש"ח.

הערות:

החל במדרגת אשראי של 8,000 אלפי ש"ח נערך המיון בשיטת איחוד ספציפי, לגבי יתר הלווים הוצג האשראי באיחוד שכבות הגדרת "לווה" וכן הגדרת "חבות", לרבות סיכון אשראי חוץ מאזני הינן בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים לתקוף הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 313 בנושא "מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים".

ביאור 30 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ד. מכשירים פיננסיים חוץ - מאזניים

31 בדצמבר			
2021		2022	
יתרת ההפרשה להפסדי אשראי ^(ד)	יתרות החוזים ^(א)	יתרת ההפרשה להפסדי אשראי ^(ד)	יתרות החוזים ^(א)
במיליוני ש"ח			
א. מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים יתרות החוזים או הסכומים הנקובים שלהם לסוף השנה - עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי:			
3	1,640	1	1,151
אשראי תעודות			
83	6,048	84	7,289
ערביות להבטחת אשראי			
29	28,061	15	35,572
ערביות לרוכשי דירות			
148	19,086	95	26,336
ערביות והתחייבויות אחרות ^(ב)			
7	8,001	18	8,395
מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו			
27	13,643	43	13,398
מסגרות חו"ד ומסגרות אשראי אחרות בחשבונות לפי דרישה שלא נוצלו			
152	43,332	286	49,081
התחייבויות בלתי חוזרות לתת אשראי שאושר ועדיין לא ניתן			
20	18,579	43	22,039
התחייבויות להוצאת ערביות			
-	2,912	-	3,065
מסגרות לפעילות במכשירים נגזרים שלא נוצלו			
-	8,397	-	4,500
אישור עקרוני לשמירת שיעור ריבית ^(ג)			

(א) יתרת החוזים או הסכומים הנקובים שלהם לסוף השנה, לפני השפעת הפרשה להפסדי אשראי.

(ב) כולל התחייבויות הבנק בגין חלקו בקרן סיכונים של מסלקת הבורסה בסך 436 מיליון ש"ח (ב-31 בדצמבר 2021 סך של 498 מיליון ש"ח כולל מסלקת מעוף).

(ג) התחייבויות למתן אשראי שניתנו ללקוחות במסגרת "אישור עקרוני ושמירת שיעור הריבית" להוראת ניהול בנק תקין 451, נהלים למתן הלוואות לדיור.

(ד) החל מיום 1 בינואר 2022 מיישם הבנק לראשונה של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא הפרשות להפסדי אשראי צפויים כפי שפורסמו בעדכון תקינה 13-2016 ASU. לפרטים אודות השינוי במדיניות חישוב ההפרשה להפסדי אשראי בגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים ראה [ביאור 1.ח](#).

ביאור 30 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
ה. ערבויות לפי מועד פירעון

ליום 31 בדצמבר 2022				
סך הכל	מעל חמש שנים	שלוש עד חמש שנים	שנה עד שלוש שנים	עד שנה
במיליוני ש"ח				
7,289	645	255	1,624	4,765
35,572	-	-	35,572	-
26,336	2,827	2,337	6,496	14,676
69,197	3,472	2,592	43,692	19,441
ערבויות להבטחת אשראי				
ערבויות לרוכשי דירות				
ערבויות והתחייבויות אחרות				
סך הכל ערבויות				
ליום 31 בדצמבר 2021				
סך הכל	מעל חמש שנים	שלוש עד חמש שנים	שנה עד שלוש שנים	עד שנה
במיליוני ש"ח				
6,048	522	174	1,848	3,504
28,061	-	-	28,061	-
19,086	1,427	1,544	6,197	9,918
53,195	1,949	1,718	36,106	13,422
ערבויות להבטחת אשראי				
ערבויות לרוכשי דירות				
ערבויות והתחייבויות אחרות				
סך הכל ערבויות				

נתוני הביטחונות שלהלן משקפים ביטחונות שהבנק קיבל ספציפית כנגד ערבויות: יתרת המזומנים אשר זמינים לבנק במטרה לפצות על הפסדים שימומשו תחת ערבויות אלה ושיפויים הסתכמו לסך של כ-246 מיליון ש"ח (ליום 31 בדצמבר 2021 - 304 מיליון ש"ח). כמו כן, ניירות ערך ונכסים סחירים אחרים, המוחזקים כביטחונות, הסתכמו לסך של כ-11 מיליון ש"ח (ליום 31 בדצמבר 2021 - 9 מיליון ש"ח).

ביאור 30 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

1. מכירה ורכישה של אשראי לציבור

סיכון אשראי לציבור שנמכר

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר										
2021					2022					
יתרה לסוף שנה של האשראי שנמכר, אשר	סך הכל רווח (הפסד)	סיכון אשראי מזה: בגין	חוץ מאזני ^(א) אשראי לציבור שנמכר	סיכון אשראי מזה: בגין	חוץ מאזני ^(א) אשראי לציבור שנמכר	יתרה לסוף שנה של האשראי שנמכר, אשר	סך הכל רווח (הפסד)	סיכון אשראי מזה: בגין	חוץ מאזני ^(א) אשראי לציבור שנמכר	
במיליוני ש"ח										
769	-	-	-	217	1,113	57	-	360	505	סך הכל מסחרי
755	-	-	-	-	644	-	-	-	-	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	אנשים פרטיים - אחר
1,524	-	-	-	217	1,757	57	-	360	505	סך הכל סיכון אשראי לציבור

סיכון אשראי לציבור שנרכש

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר					
2021			2022		
מזה: סיכון אשראי חוץ מאזני אשראי בעייתי	סיכון אשראי שנרכש	אשראי לציבור שנתקופה בתקופה	מזה: סיכון אשראי חוץ מאזני אשראי בעייתי	סיכון אשראי שנרכש	אשראי לציבור שנתקופה בתקופה
במיליוני ש"ח					
-	20	11,926	-	-	15,948
-	-	-	-	-	-
-	-	110	-	-	2,218
-	20	12,036	-	-	18,166

(א) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלת חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים.

ביאור 30 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ז. סינדיקציות והשתתפות בסינדיקציות של הלוואות

2022 בדצמבר					
עסקאות סינדיקציה שיזמו אחרים		עסקאות סינדיקציה שהבנק יזם ^(א)			
חלקו של הבנק		חלקם של אחרים		חלקו של הבנק	
סיכון אשראי חוץ מאזני ^(ב)	אשראי לציבור	סיכון אשראי חוץ מאזני ^(ב)	אשראי לציבור	סיכון אשראי חוץ מאזני ^(ב)	אשראי לציבור
במיליוני ש"ח					
2,320	1,442	6,069	10,158	4,315	5,551
סך הכל מסחרי					
-	-	105	1,792	105	1,781
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור					
-	-	-	1	-	1
אנשים פרטיים - אחר					
2,320	1,442	6,174	11,951	4,420	7,333
סך הכל סיכון אשראי לציבור					
31 בדצמבר 2021					
עסקאות סינדיקציה שיזמו אחרים		עסקאות סינדיקציה שהבנק יזם ^(א)			
חלקו של הבנק		חלקם של אחרים		חלקו של הבנק	
סיכון אשראי חוץ מאזני ^(ב)	אשראי לציבור	סיכון אשראי חוץ מאזני ^(ב)	אשראי לציבור	סיכון אשראי חוץ מאזני ^(ב)	אשראי לציבור
במיליוני ש"ח					
1,391	19,040	4,919	8,153	3,162	4,434
סך הכל מסחרי					
-	56	128	2,096	128	2,082
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור					
-	244	-	1	-	1
אנשים פרטיים - אחר					
1,391	19,340	5,047	10,250	3,290	6,517
סך הכל סיכון אשראי לציבור					

(א) לרבות אם התאגיד הבנקאי נותן שירות מהותי בעסקת הסינדיקציה.

(ב) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלת חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים.

ביאור 31 - נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה

31 בדצמבר 2022							
סך הכל	פריטים שאינם כספיים ^(ב)	מטבע חוץ ^(א)			מטבע ישראלי		
		במטבעות אחרים	באירו	בדולרים של ארה"ב	צמוד למדד המחירים לצרכן	לא צמוד	
במיליוני ש"ח							
נכסים							
186,569	2,415	919	3,699	10,313	-	169,223	מזומנים ופיקדונות בבנקים
82,950	4,356	3,549	3,221	44,685	4,438	22,701	ניירות ערך
3,034	-	-	1	2,509	-	524	ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
384,782	5,038	7,906	4,923	17,675	54,133	295,107	אשראי לציבור, נטו ^(ג)
1,109	-	-	347	446	-	316	אשראי לממשלה
4,947	4,947	-	-	-	-	-	השקעות בחברות כלולות
2,735	2,735	-	-	-	-	-	בניינים וציוד
26,638	9,169	661	1,534	10,420	294	4,560	נכסים בגין מכשירים נגזרים
-	-	-	-	-	-	-	מוניטין
6,402	854	58	3	19	4	5,464	נכסים אחרים
699,166	29,514	13,093	13,728	86,067	58,869	497,895	סך כל הנכסים
התחייבויות							
557,084	7,452	4,606	10,807	130,695	9,809	393,715	פיקדונות הציבור
22,306	22	89	467	1,951	-	19,777	פיקדונות מבנקים
247	-	-	8	109	-	130	פיקדונות הממשלה
3,952	-	-	26	3,577	-	349	ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
27,805	-	-	-	4,397	16,255	7,153	אגרות חוב, שטרי התחייבות וכתבי התחייבות נדחים
23,311	8,640	611	981	6,476	357	6,246	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
15,018	459	213	90	154	9,165	4,937	התחייבויות אחרות
649,723	16,573	5,519	12,379	147,359	35,586	432,307	סך כל ההתחייבויות
49,443	12,941	7,574	1,349	(61,292)	23,283	65,588	הפרש^(ד)
השפעת מכשירים נגזרים מגדרים:							
-	-	-	-	-	(430)	430	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:							
-	345	(8,090)	(2,328)	51,991	(1,604)	(40,314)	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
-	-	11	174	588	-	(773)	אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
-	9	(9)	136	853	-	(989)	אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
49,443	13,295	(514)	(669)	(7,860)	21,249	23,942	סך הכל כללי
-	-	16	245	695	-	(956)	אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)
-	46	(72)	341	3,185	-	(3,500)	אופציות מחוץ לכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)

(א) כולל צמודים למטבע חוץ.

(ב) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.

(ג) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיס הצמדה בהתאם להצמדה של האשראי בניגון נוצר בסך 4,986 מיליון ש"ח.

(ד) הון עצמי כולל זכויות שאינן מקנות שליטה.

ביאור 31 - נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)

31 בדצמבר 2021						
סך הכל	פריטים שאינם כספיים ^(ב)	מטבע חוץ ^(א)			מטבע ישראלי	
		במטבעות אחרים	באירו	בדולרים של ארה"ב	צמוד למדד המחירים לצרכן	לא צמוד
במיליוני ש"ח						
נכסים						
197,402	1,148	4,078	886	14,955	-	176,335
מזומנים ופיקדונות בבנקים						
86,927	4,359	5,408	2,612	49,865	5,729	18,954
ניירות ערך						
2,447	-	-	16	832	-	1,599
ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר						
342,879	1,780	6,458	2,863	35,832	48,052	247,894
אשראי לציבור, נטו ^(א)						
940	-	-	267	468	196	9
אשראי לממשלה						
1,113	1,113	-	-	-	-	-
השקעות בחברות כלולות						
2,720	2,720	-	-	-	-	-
בניינים וציוד						
14,027	5,964	126	63	3,169	162	4,543
נכסים בגין מכשירים נגזרים						
14	14	-	-	-	-	-
מוניטין						
7,985	1,043	30	13	787	5	6,107
נכסים אחרים						
656,454	18,141	16,100	6,720	105,908	54,144	455,441
סך כל הנכסים						
התחייבויות						
537,269	2,936	5,690	9,843	147,260	10,650	360,890
פיקדונות הציבור						
25,370	5	106	1,376	5,556	-	18,327
פיקדונות מבנקים						
300	-	-	8	69	-	223
פיקדונות הממשלה						
2,282	-	-	-	1,258	-	1,024
ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר						
15,428	-	-	-	2,364	10,187	2,877
אגרות חוב, שטרי התחייבות וכתבי התחייבות נדחים						
15,551	5,950	241	92	2,449	456	6,363
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים						
18,202	407	116	51	707	12,385	4,536
התחייבויות אחרות						
614,402	9,298	6,153	11,370	159,663	33,678	394,240
סך כל ההתחייבויות						
42,052	8,843	9,947	(4,650)	(53,755)	20,466	61,201
הפרש^(ה)						
השפעת מכשירים נגזרים מגדרים:						
-	-	-	-	-	(366) ^(ה)	366 ^(ה)
מכשירים נגזרים (למעט אופציות)						
השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:						
-	(126)	(10,422)	4,988	51,145	(3,824) ^(ה)	(41,761) ^(ה)
מכשירים נגזרים (למעט אופציות)						
-	(98)	(109)	(448)	(135)	-	790
אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)						
-	(369)	(13)	(11)	1,410	-	(1,017)
אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)						
42,052	8,250	(597)	(121)	(1,335)	16,276	19,579
סך הכל כלי						
-	(156)	(172)	(517)	422	-	423
אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)						
-	(933)	42	41	954	-	(104)
אופציות מחוץ לכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)						

(א) כולל צמודים למטבע חוץ.

(ב) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.

(ג) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיס הצמדה בהתאם להצמדה של האשראי בגינו נוצר בסך 4,512 מיליון ש"ח.

(ד) הון עצמי כולל זכויות שאינן מקנות שליטה.

(ה) סווג מחדש.

ביאור 32 - נכסים והתחייבויות לפי מטבע ולפי תקופה לפירעון^(א)

31 בדצמבר 2022			
תזרימי מזומנים עתידיים חוזיים צפויים			
מט"ח	מט"ח	מט"ח	מט"ח
עד שנתיים	עד שנה ^(ב)	עד שלושה חודשים	עד דרישה ועד חודש ^(ג)
שנה	שלושה חודשים	עד שלושה חודשים ^(ד)	עד דרישה ועד חודש ^(ה)
במיליוני ש"ח			
מטבע ישראלי (לרבות צמוד מט"ח):			
42,909	56,813	29,938	244,107
נכסים ¹			
22,042	56,431	53,278	303,642
התחייבויות ²			
20,867	382	(23,340)	(59,535)
הפרש			
38,365	50,299	28,570	73,390
מזה: אשראי לציבור ¹			
9,640	38,991	50,757	297,502
מזה: פיקדונות הציבור ²			
(2,046)	(8,245)	(12,342)	(18,508)
מכשירים נגזרים (למעט אופציות)			
(1)	(681)	(316)	(568)
אופציות (במונחי נכס הבסיס)			
18,820	(8,544)	(35,998)	(78,611)
הפרש לאחר השפעת מכשירים נגזרים			
מטבע חוץ^(א)			
14,155	20,826	16,959	33,558
נכסים ¹			
2,099	38,282	24,182	103,974
התחייבויות ²			
12,056	(17,456)	(7,223)	(70,416)
הפרש			
3,322	6,730	2,769	11,242
מזה: אשראי לציבור ¹			
617	31,960	17,878	96,278
מזה: פיקדונות הציבור ²			
9,640	(20,999)	(8,473)	(66,435)
מזה: הפרש בדולר			
504	1,717	82	2,334
מזה: הפרש בגין פעילות חוץ			
2,046	8,245	12,342	18,508
מכשירים נגזרים (למעט אופציות)			
1	681	316	568
אופציות (במונחי נכס הבסיס)			
14,103	(8,530)	5,435	(51,340)
הפרש לאחר השפעת מכשירים נגזרים			
סך הכל			
57,064	77,639	46,897	277,665
נכסים ¹			
24,141	94,713	77,460	407,616
התחייבויות ²			
32,923	(17,074)	(30,563)	(129,951)
הפרש ^(ג)			
41,687	57,029	31,339	84,632
מזה: אשראי לציבור ¹			
10,257	70,951	68,635	393,780
מזה: פיקדונות הציבור ²			

- (א) בביאור זה מוצגים תזרימי המזומנים העתידיים החוזיים הצפויים בגין סעיפי הנכסים וההתחייבויות לפי מטבעות, בהתאם לתקופות הנתרות למועד הפירעון החוזי של כל תזרים. הנתונים מוצגים בניכוי מחיקות חשבונאיות והפרשות להפסדי אשראי.
- (ב) נכסים ללא תקופת פירעון כולל נכסים בסך 319 מיליון ש"ח שזמן פרעונם עבר.
- (ג) לא כולל מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.
- (ד) כפי שנכללה **בביאור 31**, לרבות סכומים חוץ מאזניים בגין נגזרים, שאינם מסולקים נטו.
- (ה) שיעור תשואה חוזי הינו שיעור הריבית המנכה את תזרימי המזומנים החוזיים הצפויים המוצגים בביאור זה בגין פריט כספי אל היתרה המאזנית שלו.
- (ו) אשראי בתנאי חו"ד, שסווג בהתאם לתקופת המסגרת, הינו בסך 6.4 מיליארד ש"ח. אשראי בחריגה בסך 0.6 מיליארד ש"ח, סווג ללא מועד פירעון.
- (ז) אין הפרש זה משקף בהכרח חשיפה בריבית ו/או במאזני הצמדה.

יתרה מאזנית ⁽⁷⁾									
שיעור תשואה חוזי ^(ה)	סך הכל	ללא תקופת פירעון ^(ב)	סך הכל תזרימי מזומנים	מעל עשרים שנים	מעל עשר עד עשרים שנים	מעל חמש עד עשר שנים	מעל ארבע עד חמש שנים	מעל שלוש עד ארבע שנים	מעל שנתיים עד שלוש שנים
באחוזים									
4.46	557,179	4,752	640,653	27,223	74,910	74,501	23,439	27,545	39,268
3.60	468,248	1,724	479,049	6,474	7,873	10,682	6,075	3,463	9,089
	88,931	3,028	161,604	20,749	67,037	63,819	17,364	24,082	30,179
4.65	349,238	2,820	428,257	24,101	69,894	67,209	20,611	24,396	31,422
1.39	403,563	-	405,207	-	779	3,483	1,102	858	2,095
	(41,744)	-	(43,152)	-	(278)	(56)	(455)	(356)	(866)
	(1,537)	-	(1,555)	-	-	-	-	-	11
	45,650	3,028	116,897	20,749	66,759	63,763	16,909	23,726	29,324
4.62	121,642	2,543	137,746	6,479	8,861	18,003	6,237	6,082	6,586
3.48	173,542	232	176,308	(4)	84	1,060	2,266	3,413	952
	(51,900)	2,311	(38,562)	6,483	8,777	16,943	3,971	2,669	5,634
5.23	30,506	2,543	29,635	38	237	620	1,553	1,050	2,074
3.71	146,069	168	147,058	-	-	44	38	160	83
	(60,491)	1,962	(49,113)	6,262	7,764	15,060	1,870	1,981	4,217
	6,344	(179)	6,542	-	-	(187)	965	307	820
	41,744	-	43,152	-	278	56	455	356	866
	1,537	-	1,555	-	-	-	-	-	(11)
	(8,619)	2,311	6,145	6,483	9,055	16,999	4,426	3,025	6,489
4.49	678,821	7,295	778,399	33,702	83,771	92,504	29,676	33,627	45,854
3.57	641,790	1,956	655,357	6,470	7,957	11,742	8,341	6,876	10,041
	37,031	5,339	123,042	27,232	75,814	80,762	21,335	26,751	35,813
4.69	379,744	5,363	457,892	24,139	70,131	67,829	22,164	25,446	33,496
2.00	549,632	168	552,265	-	779	3,527	1,140	1,018	2,178

ביאור 32 - נכסים והתחייבויות לפי מטבע ולפי תקופה לפירעון^(א) (המשך)

31 בדצמבר 2021			
תזרימי מזומנים עתידיים חוזיים צפויים			
מט"ח	מט"ח	מט"ח	מט"ח
עד שנתיים	עד שנה ^(ב)	עד שלושה חודשים ^(ג)	עד דרישה ועד חודש ^(ד)
מט"ח	מט"ח	מט"ח	מט"ח
שנה	שלושה חודשים	עד שלושה חודשים ^(ג)	עד דרישה ועד חודש ^(ד)
שנתיים	עד שנה ^(ב)	עד שלושה חודשים ^(ג)	עד דרישה ועד חודש ^(ד)
במיליוני ש"ח			
מטבע ישראלי (לרבות צמוד מט"ח):			
36,010	45,352	25,849	232,189
18,150	30,044	25,245	318,715
17,860	15,308	604	(86,526)
32,249	42,267	24,833	52,763
3,992	27,074	23,232	312,345
(1,596)	(17,332)	(2,060)	(24,938)
24	(156)	(191)	53
16,288	(2,180)	(1,647)	(111,411)
מטבע חוץ^(א)			
11,047	27,162	9,547	40,222
1,818	16,865	18,445	127,389
9,229	10,297	(8,898)	(87,167)
5,010	7,690	4,104	14,511
1,165	13,305	15,561	117,585
8,303	11,159	(8,261)	(73,735)
3,255	3,329	1,248	(4,530)
1,596	17,332	2,060	24,938
(24)	156	191	(53)
10,801	27,785	(6,647)	(62,282)
סך הכל			
47,057	72,514	35,396	272,411
19,968	46,909	43,690	446,104
27,089	25,605	(8,294)	(173,693)
37,259	49,957	28,937	67,274
5,157	40,379	38,793	429,930

(א) בביאור זה מוצגים תזרימי המזומנים העתידיים החוזיים הצפויים בגין סעיפי הנכסים וההתחייבויות לפי מטבעות, בהתאם לתקופות הנתרות למועד הפירעון החוזי של כל תזרים. הנתונים מוצגים בניכוי מחיקות חשבונאיות והפרשות להפסדי אשראי.

(ב) נכסים ללא תקופת פירעון כולל נכסים בסך 458 מיליון ש"ח שזמן פרעונם עבר.

(ג) לא כולל מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.

(ד) כפי שנכללה **בביאור 31**, לרבות סכומים חוץ מאזניים בגין נגזרים, שאינם מסולקים נטו.

(ה) שיעור תשואה חוזי הינו שיעור הריבית המנכה את תזרימי המזומנים החוזיים הצפויים המוצגים בביאור זה בגין פריט כספי אל היתרה המאזנית שלו.

(ו) אשראי בתנאי חח"ד, שסווג בהתאם לתקופת המסגרת, הינו בסך 10.9 מיליארד ש"ח. אשראי בחריגה בסך 0.9 מיליארד ש"ח, סווג ללא מועד פירעון.

(ז) אין הפרש זה משקף בהכרח חשיפה כריבית ו/או במאזני הצמדה.

יתרה מאזנית ⁽¹⁾									
שיעור תשואה חוזי ⁽²⁾	סך הכל		סך הכל תזרימי מזומנים	מעל עשרים שנים	מעל עשר שנים	מעל חמש עד עשר שנים	מעל ארבע עד חמש שנים	מעל שלוש עד ארבע שנים	מעל שנתיים עד שלוש שנים
	סך הכל	ללא תקופת פירעון ⁽²⁾							
באחוזים									
2.92	509,730	2,796	557,227	19,979	58,876	61,118	20,344	27,747	29,763
2.01	428,011	1,761	433,668	6,799	7,626	6,939	2,284	6,228	11,638
	81,719	1,035	123,559	13,180	51,250	54,179	18,060	21,519	18,125
3.20	295,945	1,315	342,248	16,702	54,197	54,298	16,880	21,654	26,405
0.67	371,574	-	372,120	-	597	1,464	597	1,275	1,544
	(45,698)	-	(45,707)	-	(308)	156	557	(644)	458
	(268)	-	(270)	-	-	-	-	-	-
	35,753	1,035	77,582	13,180	50,942	54,335	18,617	20,875	18,583
1.62	134,547	1,469	140,511	7,933	7,651	16,364	6,079	5,403	9,103
0.52	183,043	6	183,654	57	107	10,339	7,454	642	538
	(48,496)	1,463	(43,143)	7,876	7,544	6,025	(1,375)	4,761	8,565
2.23	45,154	1,464	45,587	423	204	3,439	3,446	2,433	4,327
0.14	162,759	-	162,848	-	9	9,905	4,912	318	88
	(43,950)	1,262	(35,969)	7,797	6,817	4,614	(2,665)	4,011	5,991
	6,202	68	6,514	2,740	1,802	(5,402)	(1,531)	2,267	3,336
	45,698	-	45,707	-	308	(156)	(557)	644	(458)
	268	-	270	-	-	-	-	-	-
	(2,530)	1,463	2,834	7,876	7,852	5,869	(1,932)	5,405	8,107
2.65	644,277	4,265	697,738	27,912	66,527	77,482	26,423	33,150	38,866
1.56	611,054	1,767	617,322	6,856	7,733	17,278	9,738	6,870	12,176
	33,223	2,498	80,416	21,056	58,794	60,204	16,685	26,280	26,690
3.07	341,099	2,779	387,835	17,125	54,401	57,737	20,326	24,087	30,732
0.51	534,333	-	534,968	-	606	11,369	5,509	1,593	1,632

ביאור 33א - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

א. כללי

הביאור כולל מידע בדבר הערכת השווי ההוגן של מכשירים פיננסיים על פי הנחיות המפקח על הבנקים. לרוב המכשירים הפיננסיים בבנק לא ניתן לצטט "מחיר שוק" מכיוון שלא קיים שוק פעיל בו הם נסחרים. לפיכך, השווי ההוגן במקרים אלה נאמד על פי הערך הנוכחי של תזרים המזומן העתידי המהווה בשיעור ריבית המשקף את רמת הריבית בו הייתה מבוצעת עסקה דומה ביום הדיווח. אומדן של השווי ההוגן מחושב באמצעות הערכת תזרים המזומן העתידי וקביעת שיעור ריבית הניכיון שהוא סובייקטיבי. לכן, עבור רוב המכשירים הפיננסיים, הערכת השווי ההוגן המוצגת אינה בהכרח אינדיקציה לשווי מימוש של המכשיר הפיננסי ביום הדיווח. הערכת השווי ההוגן נערכה לפי שיעורי הריבית התקפים למועד הדיווח ואינה לוקחת בחשבון את התנודתיות של שיעורי הריבית. בהנחת שיעורי ריבית אחרים יתקבלו ערכי שווי הוגן שיכול שיהיו שונים באופן מהותי. בעיקר הדברים אמורים לגבי המכשירים הפיננסיים בריבית קבועה או שאינם נושאים ריבית. בנוסף, בקביעת ערכי השווי ההוגן לא הובאו בחשבון העמלות שיתקבלו או ישולמו אגב הפעילות העסקית. יותר מכך, הפער בין היתרה במאזן לבין יתרות השווי ההוגן יתכן ולא ימומש מכיוון שברוב המקרים עשויים להחזיק את המכשיר הפיננסי עד לפירעון. בשל כל אלו יש להדגיש כי אין בנתונים הכלולים בביאור זה כדי להצביע על שווי הקבוצה כעסק ח'. כמו כן, בשל הקשת הרחבה של טכניקות הערכה והאומדנים האפשריים ליישום במהלך ביצוע הערכת השווי ההוגן, יש להיזהר בעת עריכת השוואות ערכי שווי הוגן בין בנקים שונים.

ב. עיקרי השיטות וההנחות לצורך אומדן השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים

נכסים פיננסיים:

אשראי לציבור - השווי ההוגן של יתרת האשראי לציבור נאמד לפי שיטת הערך הנוכחי של תזרימי מזומן עתידיים מנוכים בשיעור ניכיון מתאים. יתרת האשראי מוינה למספר קטגוריות בהתאם למגזר הפעילות וכן לדרוג האשראי של הלווים. בכל קטגוריה חושב התזרים של התקבולים העתידיים (קרן וריבית) לפי בסיסי ההצמדה השונים. תקבולים אלה הונו בשיעורי ריבית המשקפים את רמת הסיכון והמרווח הממוצע הגלומים באשראי באותה קטגוריה ואת תקופת האשראי.

בדרך כלל שיעור ריבית זה נקבע לפי שיעור ריבית לפיו נעשות עסקאות דומות במועד הדיווח.

השווי ההוגן של יתרות חובה בחשבונות עו"ש, הוערך בהתאם לערך במאזן.

השווי ההוגן של חובות פגומים חושב תוך שימוש בשיעורי ריבית המשקפים את סיכון האשראי הגבוה הגלום בהם. בכל מקרה, שיעורי ריבית אלה משקפים את שיעורי הריבית הגבוהים ביותר המשמשים את הקבוצה בעסקאות במועד הדיווח באותו מגזר.

שווי הוגן של יתרות עו"ש שסווגו כחובות פגומים חושב בהתאם לאומדן המח"מ שלהם ולפי שיעורי הריבית המירביים הנהוגים בבנק.

תזרימי המזומנים העתידיים עבור חובות פגומים חושבו לאחר ניכוי השפעות של מחיקות חשבונאיות והפרשות להפסדי אשראי.

פיקדונות בבנקים ואשראי לממשלות - שיטת היוון תזרימי מזומנים עתידיים לפי שיעורי ריבית שבהם בוצעו עסקאות דומות במועד הדיווח.

ניירות ערך - ניירות ערך סחירים לפי שווי שוק. ניירות ערך שאינם סחירים, מניית לפי עלות ואגרות חוב לפי מודל המביא בחשבון את הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים העתידיים מנוכים בשיעור ניכיון מתאים והמביאים בחשבון גם את ההסתברות לכשל וערך השוק.

התחייבויות פיננסיות:

פיקדונות הציבור - יתרת הפיקדונות מוינה למספר קטגוריות בהתאם למגזרי הפעילות, בסיסי ההצמדה ותקופות ההפקדה. בכל קטגוריה חושב התזרים של התשלומים העתידיים (קרן וריבית). תשלומים אלה הונו בשיעורי ריבית המשקפים את שיעור הריבית הממוצע בו הקבוצה מגייסת פיקדונות דומים מאותה קטגוריה לתקופה שנתרה עד לפירעון. חשבונות עובר ושכ (עו"ש) ופיקדונות ללא זמן פירעון-היתרה במאזן נחשבת כאומדן של השווי ההוגן.

פיקדונות מבנקים ופיקדונות ממשלות- השווי ההוגן נאמד בשיטת היוון תזרימי מזומן עתידיים לפי אומדן שיעורי הריבית שבהם הקבוצה עשויה לגייס פיקדונות דומים במועד הדיווח.

אגרות חוב, שטרי התחייבות וכתבי התחייבות נדחים - לפי שווי שוק או בשיטת היוון תזרימי מזומנים עתידיים לפי שיעור ריבית בו הקבוצה מגייסת פיקדונות דומים, או יכולה להנפיק כתבי התחייבות דומים ביום הדיווח.

ביאור 33א - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

נכסים והתחייבויות פיננסיים אחרים:

מכשירים פיננסיים נגזרים:

מכשירים פיננסיים נגזרים שיש להם שוק פעיל הוערכו לפי שווי שוק שנקבע בשוק העיקרי. כאשר קיימים מספר שווקים בהם נסחר המכשיר, ההערכה נעשתה לפי השוק הפעיל ביותר. מכשירים פיננסיים נגזרים שאינם נסחרים בשוק פעיל הוערכו לפי מודלים המשמשים את הבנק בפעילותו השוטפת והלוקחים בחשבון את הסיכונים הגלומים במכשיר הפיננסי (סיכון שוק, סיכון אשראי וכיוצא בזה).

31 בדצמבר 2022					
שווי הוגן				יתרה	
סך הכל	רמה 3 ^(א)	רמה 2 ^(א)	רמה 1 ^(א)	במאזן	
					במיליוני ש"ח
נכסים פיננסיים					
185,832	5,570	9,402	170,860	186,569	מזומנים ופיקדונות בכנקים
81,779	6,428	34,087	41,264	82,950	ניירות ערך ^(ב)
3,034	-	-	3,034	3,034	ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
376,957	358,284	-	18,673	384,782	אשראי לציבור, נטו
1,026	1,009	17	-	1,109	אשראי לממשלות
26,638	3,772	16,382	6,484	26,638	נכסים בגין מכשירים נגזרים
260	241	-	19	260	נכסים פיננסיים אחרים
675,526	375,304	59,888	240,334	685,342 ^(ג)	סך כל הנכסים הפיננסיים
התחייבויות פיננסיות					
546,154	235,593	278,420	32,141	557,084	פיקדונות הציבור
21,591	16,344	4,299	948	22,306	פיקדונות מבנקים
240	34	206	-	247	פיקדונות מממשלות
3,952	-	-	3,952	3,952	ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
26,639	661	-	25,978	27,805	אגרות חוב, שטרי התחייבות וכתבי התחייבות נדחים
23,311	159	17,199	5,953	23,311	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
2,696	1,378	1,176	142	2,696	התחייבויות פיננסיות אחרות
624,583	254,169	301,300	69,114	637,401 ^(ג)	סך כל ההתחייבויות הפיננסיות
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים					
380	380	-	-	380	עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי
8,930	8,930	-	-	8,930	בנוסף, התחייבויות בגין זכויות עובדים נטו ^(ד)

(א) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.

רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.

רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.

(ב) לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך ראה [ביאור 12](#).

(ג) מזה: נכסים והתחייבויות בסך 153,740 מיליון ש"ח ובסך 276,243 מיליון ש"ח. בהתאמה אשר היתרה במאזן שלהם זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן) או מהווה קירוב לשווי הוגן (מכשירים לתקופה מקורית של עד 3 חודשים לגביהם נעשה שימוש ביתרה במאזן כקירוב לשווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה [ביאורים 133-133](#).

(ד) ההתחייבות מוצגת בנטו ומתחשבת בנכסי התכנית המנהלים כנגדה.

ביאור 33א - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

31 בדצמבר 2021					
שווי הוגן					יתרה
סך הכל	רמה 3 ^(א)	רמה 2 ^(א)	רמה 1 ^(א)	רמה 1 ^(א)	במאזן
במיליוני ש"ח					
נכסים פיננסיים					
197,407	6,131 ^(ה)	9,986	181,290 ^(ה)	197,402	מזומנים ופיקדונות בכנקים
87,293	5,613	34,343	47,337	86,927	ניירות ערך ^(ב)
2,447	-	-	2,447	2,447	ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
343,140	328,614	-	14,526	342,879	אשראי לציבור, נטו
978	968	10	-	940	אשראי לממשלות
14,027	2,055	9,299	2,673	14,027	נכסים בגין מכשירים נגזרים
822	797	-	25	822	נכסים פיננסיים אחרים
646,114	344,178	53,638	248,298	645,444 ^(ג)	סך כל הנכסים הפיננסיים
התחייבויות פיננסיות					
534,913	201,202 ^(ה)	317,690 ^(ה)	16,021	537,269	פיקדונות הציבור
25,277	17,052	4,308	3,917	25,370	פיקדונות מבנקים
286	98	188	-	300	פיקדונות מממשלות
2,282	-	-	2,282	2,282	ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
16,464	824	-	15,640	15,428	אגרות חוב, שטרי התחייבות וכתבי התחייבות נידחים
15,551	381	12,498	2,672	15,551	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
2,781	1,334	987	460	2,781	התחייבויות פיננסיות אחרות
597,554	220,891	335,671	40,992	598,981 ^(ג)	סך כל ההתחייבויות הפיננסיות
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים					
324	324	-	-	324	עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי
12,125	12,125	-	-	12,125	בנוסף, התחייבויות בגין זכויות עובדים נטו ^(ד)

(א) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.

רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.

רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.

(ב) לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך ראה [ביאור 12](#).

(ג) מזה: נכסים והתחייבויות בסך 157,223 מיליון ש"ח ובסך 389,669 מיליון ש"ח. בהתאמה אשר היתרה במאזן שלהם זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן) או מהווה קירוב לשווי הוגן (מכשירים לתקופה מקורית של עד 3 חודשים לגביהם נעשה שימוש ביתרה במאזן כקירוב לשווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה [ביאורים 333-333](#).

(ד) ההתחייבות מוצגת בנטו ומתחשבת בנכסי התכנית המנהלים כנגדה.

(ה) סווג מחדש.

ביאור 333 - פריטים הנמדדים בשווי הוגן א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה

31 בדצמבר 2022			
מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-			
מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	נתונים נצפים משמעותיים (רמה 2)	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	סך הכל שווי הוגן
במיליוני ש"ח			
נכסים			
אגרות חוב זמינות למכירה:			
17,199	4,619	24	21,842
אגרות חוב ממשלת ישראל			
12,486	4,509	-	16,995
אגרות חוב ממשלות זרות			
46	-	-	46
אגרות חוב מוסדות פיננסיים בישראל			
-	9,627	-	9,627
אגרות חוב מוסדות פיננסיים זרים			
-	3,651	4,059	7,710
אגרות חוב מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)			
495	175	-	670
אגרות חוב אחרות בישראל			
-	4,919	-	4,919
אגרות חוב אחרות זרים			
30,226	27,500	4,083	61,809
סך הכל אגרות חוב זמינות למכירה			
מניות וקרנות נאמנות שאינן למסחר:			
2,020	-	-	2,020
מניות וקרנות נאמנות שאינן למסחר			
ניירות ערך למסחר:			
1,263	-	-	1,263
אגרות חוב ממשלת ישראל			
580	-	-	580
אגרות חוב מוסדות פיננסיים בישראל			
-	53	-	53
אגרות חוב מוסדות פיננסיים זרים			
-	23	10	33
אגרות חוב מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)			
257	-	-	257
אגרות חוב אחרות בישראל			
-	69	2	71
אגרות חוב אחרות בחו"ל			
3	-	-	3
מניות וקרנות נאמנות למסחר			
2,103	145	12	2,260
סך הכל ניירות ערך למסחר			
נכסים בגין מכשירים נגזרים:			
-	146	153	299
חוזי שקל - מדד			
175	8,900	77	9,152
חוזי ריבית			
-	5,537	1,823	7,360
חוזי מטבע - חוץ			
5,710	1,767	1,715	9,192
חוזי מניות			
206	32	4	242
חוזי סחורות ואחרים			
393	-	-	393
פעילות בשוק המעוף			
6,484	16,382	3,772	26,638
סך הכל נכסים בגין מכשירים נגזרים			
אחרים:			
14,875	-	-	14,875
אשראי ופיקדונות בגין השאלות ניירות ערך			
3,034	-	-	3,034
ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר			
17	-	-	17
אחר			
17,926	-	-	17,926
סך הכל אחרים			
58,759	44,027	7,867	110,653
סך כל הנכסים			

ביאור 333 - פריטים הנמדדים בשווי הוגן (המשך)

א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה (המשך)

31 בדצמבר 2022				
מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-				
	נתונים לא נצפים	נתונים נצפים משמעותיים	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	
סך הכל שווי הוגן	משמעותיים (רמה 3)	אחרים (רמה 2)		
במיליוני ש"ח				
התחייבויות				
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:				
439	148	291	-	חוזי שקל - מדד
8,789	-	8,673	116	חוזי ריבית
4,754	4	4,750	-	חוזי מטבע - חוץ
8,695	7	3,451	5,237	חוזי מניות
241	-	34	207	חוזי סחורות ואחרים
393	-	-	393	פעילות בשוק המעוף
23,311	159	17,199	5,953	סך הכל התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
אחרים:				
14,826	-	1	14,825	פיקדונות הציבור
3,952	-	-	3,952	ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
142	-	-	142	אחרים
18,920	-	1	18,919	סך הכל אחרים
42,231	159	17,200	24,872	סך כל התחייבויות

ביאור 333 - פריטים הנמדדים בשווי הוגן (המשך)

א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה (המשך)

31 בדצמבר 2021			
מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-			
מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	נתונים נצפים משמעותיים (רמה 2)	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	סך הכל שווי הוגן
במיליוני ש"ח			
נכסים			
אגרות חוב זמינות למכירה:			
18,888	4,747	31	23,666
אגרות חוב ממשלת ישראל			
19,715	6,797	-	26,512
אגרות חוב ממשלות זרות			
54	-	-	54
אגרות חוב מוסדות פיננסיים בישראל			
-	8,270	32	8,302
אגרות חוב מוסדות פיננסיים זרים			
-	3,382	3,793	7,175
אגרות חוב מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)			
418	167	-	585
אגרות חוב אחרות בישראל			
-	5,133	3	5,136
אגרות חוב אחרות זרים			
39,075	28,496	3,859	71,430
סך הכל אגרות חוב זמינות למכירה			
מניות וקרנות זמינות למכירה:			
2,601	-	-	2,601
מניות וקרנות נאמנות			
ניירות ערך למסחר:			
2,591	-	-	2,591
אגרות חוב ממשלת ישראל			
288	-	-	288
אגרות חוב מוסדות פיננסיים בישראל			
-	27	-	27
אגרות חוב מוסדות פיננסיים זרים			
-	31	11	42
אגרות חוב מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)			
106	-	-	106
אגרות חוב אחרות בישראל			
-	53	-	53
אגרות חוב אחרות בחו"ל			
15	-	-	15
מניות וקרנות נאמנות למסחר			
3,000	111	11	3,122
סך הכל ניירות ערך למסחר			
נכסים בגין מכשירים נגזרים:			
-	92	146	238
חוזי שקל - מדד			
42	2,707	124	2,873
חוזי ריבית			
1	3,899	728	4,628
חוזי מטבע - חוץ			
2,077	2,523	803	5,403
חוזי מניות			
16	78	254	348
חוזי סחורות ואחרים			
537	-	-	537
פעילות בשוק המעוף			
2,673	9,299	2,055	14,027
סך הכל נכסים בגין מכשירים נגזרים			
אחרים:			
8,203	-	-	8,203
אשראי ופיקדונות בגין השאלות ניירות ערך			
2,447	-	-	2,447
ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר			
25	-	-	25
אחר			
10,675	-	-	10,675
סך הכל אחרים			
58,024	37,906	5,925	101,855
סך כל הנכסים			

ביאור 333 - פריטים הנמדדים בשווי הוגן (המשך)

א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה (המשך)

31 בדצמבר 2021				
מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-				
מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	סך הכל שווי הוגן	
בתחילת ש"ח				
התחייבויות				
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:				
-	257	90	347	חוזי שקל - מדד
52	2,942	-	2,994	חוזי ריבית
-	5,650	284	5,934	חוזי מטבע - חוץ
2,074	3,321	7	5,402	חוזי מניות
9	328	-	337	חוזי סחורות ואחרים
537	-	-	537	פעילות בשוק המעוף
2,672	12,498	381	15,551	סך הכל התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
אחרים:				
8,176	6	-	8,182	פיקדונות הציבור
2,282	-	-	2,282	ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
460	-	-	460	אחרים
10,918	6	-	10,924	סך הכל אחרים
13,590	12,504	381	26,475	סך כל התחייבויות

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה

31 בדצמבר 2022				
מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-				
מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	סך הכל שווי הוגן	סך כל הרווח (הפסד) בגין שינויים בשווי בתקופה
בתחילת ש"ח				
-	-	94	94	135
אשראי לא צובר שגבייתו מותנית בכיטחון				
-	-	94	94	135
סך הכל				

31 בדצמבר 2021				
מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-				
מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	סך הכל שווי הוגן	סך כל הרווח (הפסד) בגין שינויים בשווי בתקופה
בתחילת ש"ח				
-	-	541	541	76
אשראי לא צובר שגבייתו מותנית בכיטחון				
-	-	541	541	76
סך הכל				

ביאור 33ג - שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022										
רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 31 בדצמבר 2022	שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2022	העברות מרמה 3 ^(א)	העברות אל רמה 3 ^(א)	התאמות מתרגום דוחות כספיים	מכירות סילוקים	רכישות והנפקות	ברוח כולל אחר ^(ב)	בדוח רווח והפסד ^(א)	שווי הוגן לתחילת השנה	רווחים (הפסדים) נטו שמומשו/טרם מומשו ונכללו:
במיליוני ש"ח										
נכסים										
אגרות חוב זמינות למכירה:										
(5)	24	-	-	-	-	-	(7)	-	31	ממשלת ישראל
-	-	-	-	-	(984)	933	-	19	32	מוסדות פיננסיים בחו"ל
(229)	4,059	(920)	-	-	(487)	(19)	1,367	(196)	521	3,793 MBS/ABS
-	-	-	-	-	(3)	-	-	-	3	אחרים בחו"ל
(234)	4,083	(920)	-	-	(1,474)	(19)	2,300	(203)	540	3,859 סך כל אגרות חוב זמינות למכירה
אגרות חוב למסחר:										
-	10	-	3	-	(4)	(1)	-	-	1	11 MBS/ABS
-	2	-	2	-	-	-	-	-	-	אחרים בחו"ל
-	12	-	5	-	(4)	(1)	-	-	1	11 סך הכל אגרות חוב למסחר
נכסים בגין מכשירים נגזרים:										
67	153	-	19	-	-	-	-	(12)	146	חוזי שקל - מדד
(144)	77	-	-	-	(277)	-	-	-	230	124 חוזי ריבית
1,623	1,823	-	-	-	-	-	1,583	-	(488)	728 חוזי מטבע - חוץ
1,700	1,715	-	-	-	-	-	-	-	912	803 חוזי מניות
4	4	-	-	-	-	-	-	-	(250)	254 חוזי סחורות ואחרים
3,250	3,772	-	19	-	(277)	-	1,583	-	392	2,055 סך כל נכסים בגין מכשירים נגזרים
3,016	7,867	(920)	24	-	(1,755)	(20)	3,883	(203)	933	5,925 סך כל הנכסים
התחייבויות										
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:										
5	148	-	143	-	-	-	-	-	(85)	90 חוזי שקל - מדד
-	4	-	-	-	-	-	-	-	(280)	284 חוזי מטבע - חוץ
-	7	-	-	-	-	-	-	-	-	7 חוזים בגין מניות
5	159	-	143	-	-	-	-	-	(365)	381 סך כל התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
5	159	-	143	-	-	-	-	-	(365)	381 סך כל ההתחייבויות

(א) רווחים (הפסדים) נטו שמומשו ונכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית.
 (ב) רווחים שטרם מומשו ונכללו בדוח על השינויים בהון בסעיף רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר. יתרת הרווח (הפסד) כולל אחר שטרם מומש, בגין אגרות חוב זמינות למכירה המוחזקות ליום 31 בדצמבר 2022, הסתכמה בסך (234) מיליון ש"ח.
 (ג) העברה מרמה 2 אל רמה 3 - הועברו עסקאות פורורד מדד לתקופה של מעל שנה, כאשר נכון לתאריך הדוח הכספי התקופה הנותרת לפירעון היא מתחת לשנה.

ביאור 33ג - שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3 (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021											
רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 31 בדצמבר 2021	שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2021	העברות מרמה 3 ^(א)	התאמות מתרגום דוחות כספיים ^{(א)3}	מכירות סילוקים	רכישות והנפקות	ברוח כולל ^(ב) אחר ^(א)	כדוח רווח ההפסד ^(א)	שווי הוגן לתחילת השנה	רווחים (הפסדים) נטו שמומשו/טרם מומשו ונכללו:		
									מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
נכסים											
אגרות חוב זמינות למכירה:											
	2	31	-	-	-	-	-	(2)	33		ממשלת ישראל
	-	32	-	31	-	-	-	1	-		מוסדות פיננסיים בחו"ל
	(32)	3,793	-	1,076	(1,380)	(80)	1,539	(37)	119	2,556	MBS/ABS
	-	3	(2)	-	(3)	-	-	-	-	8	אחרים בחו"ל
	(30)	3,859	(2)	1,107	(1,383)	(80)	1,539	(37)	118	2,597	סך כל אגרות חוב זמינות למכירה
אגרות חוב למסחר:											
	-	11	(4)	-	(8)	-	-	-	1	22	MBS/ABS
	-	-	(2)	-	-	-	-	-	-	2	אחרים בחו"ל
	-	11	(6)	-	(8)	-	-	-	1	24	סך הכל אגרות חוב למסחר
נכסים בגין מכשירים נגזרים:											
	(6)	146	-	11	-	-	-	-	(13)	148	חוזי שקל - מדד
	(309)	124	-	-	(209)	-	-	-	(106)	439	חוזי ריבית
	499	728	-	-	-	-	1,160	-	(1,590)	1,158	חוזי מטבע - חוץ
	789	803	-	-	-	-	-	-	785	18	חוזי מניות
	254	254	-	-	-	-	-	-	250	4	חוזי סחורות ואחרים
	1,227	2,055	-	11	(209)	-	1,160	-	(674)	1,767	סך כל נכסים בגין מכשירים נגזרים
	1,197	5,925	(8)	1,118	(1,600)	(80)	2,699	(37)	(555)	4,388	סך כל הנכסים
התחייבויות											
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:											
	18	90	-	85	-	-	-	-	(58)	63	חוזי שקל - מדד
	-	284	-	-	-	-	-	-	108	176	חוזי מטבע - חוץ
	-	7	-	-	-	-	-	7	-	-	חוזים בגין מניות
	18	381	-	85	-	-	-	7	50	239	סך כל התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
	18	381	-	85	-	-	-	7	50	239	סך כל ההתחייבויות

- (א) רווחים (הפסדים) נטו שמומשו נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית.
- (ב) הפסדים שטרם מומשו נכללו בדוח על השינויים בהון בסעיף רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר. יתרת הרווח (הפסד) כולל אחר שטרם מומש, בגין אגרות חוב זמינות למכירה המוחזקות ליום 31 בדצמבר 2021, הסתכמה בסך (30) מיליון ש"ח.
- (ג) העברה מרמה 2 אל רמה 3 - הועברו עסקאות פרוורד מדד לתקופה של מעל שנה, כאשר נכון לתאריך הדוח הכספי התקופה הנותרת לפירעון היא מתחת לשנה.

ביאור T33 - מידע כמותי על פריטים הנמדדים בשווי הוגן שנכללו ברמה 3 מידע כמותי לגבי מדידת שווי הוגן ברמה 3

31 בדצמבר 2022				
ממוצע ⁽³⁾	טווח	נתונים לא נצפים	שווי הוגן	טכניקת הערכה
א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה				
נכסים				
ני"ע זמינים למכירה⁽¹⁾				
bp 205 1.68% 25%	bp 205 1.68% 25%	מרווח הסתברות לכשל שיעור הפסד	24	היוון תזרימי מזומנים אגרות חוב ממשלת ישראל
bp 163 2.90% 20% 30%	bp 110-215 2%-3.8% 20% 30%	מרווח הסתברות לכשל שיעור פירעון מוקדם שיעור הפסד	4,059	היוון תזרימי מזומנים אגרות חוב מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)
ני"ע למסחר⁽¹⁾				
bp 163 2.90% 20% 30%	bp 110-215 2%-3.8% 20% 30%	מרווח הסתברות לכשל שיעור פירעון מוקדם שיעור הפסד	10	היוון תזרימי מזומנים אגרות חוב מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)
bp 158 1.45% 30%	bp 105-210 1.1%-1.8% 30%	מרווח הסתברות לכשל שיעור הפסד	2	היוון תזרימי מזומנים אחרים זרים
נכסים בגין מכשירים נגזרים⁽²⁾				
1.56%	0.41%-2.72%	ציפיות אינפלציה	148	היוון תזרימי מזומנים חוזי ריבית שקל - מדד
1.39%	^(*) 0.60%-100%	סיכון צד נגדי לעסקה	5	היוון תזרימי מזומנים חוזי ריבית
1.39%	^(*) 0.60%-100%	סיכון צד נגדי לעסקה	77	היוון תזרימי מזומנים חוזי מטבע - חוץ
1.39%	^(*) 0.60%-100%	סיכון צד נגדי לעסקה	1,823	היוון תזרימי מזומנים חוזים בגין מניות
1.39%	^(*) 0.60%-100%	סיכון צד נגדי לעסקה	1,715	היוון תזרימי מזומנים חוזים בגין סחורות
1.39%	^(*) 0.60%-100%	סיכון צד נגדי לעסקה	4	היוון תזרימי מזומנים התחייבויות
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים⁽²⁾				
1.56%	0.41%-2.72%	ציפיות אינפלציה	148	היוון תזרימי מזומנים חוזי ריבית שקל - מדד
1.56%	0.41%-2.72%	ציפיות אינפלציה	4	היוון תזרימי מזומנים חוזי מטבע - חוץ
1.39%	0.60%-100%	סיכון צד נגדי לעסקה	7	היוון תזרימי מזומנים חוזים בגין מניות
ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה				
אשראי שאינו צובר שגבייתו מותנית בביטחון				
השווי ההוגן של הביטחון			94	

* בגין צד נגדי שכשל.
ראה הערות [בעמוד 291](#).

ביאור T33 - מידע כמותי על פריטים הנמדדים בשווי הוגן שנכללו ברמה 3 (המשך)
מידע כמותי לגבי מדידת שווי הוגן ברמה 3 (המשך)

31 בדצמבר 2021				
ממוצע ⁽³⁾	טווח	נתונים לא נצפים	טכניקת הערכה	שווי הוגן
א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה				
נכסים				
ניירות ערך זמינים למכירה⁽¹⁾				
bp 205	bp 205	מרווח	היוון תזרימי מזומנים	31
1.68%	1.68%	הסתברות לכשל		
25%	25%	שיעור הפסד		
bp 433.8	bp 433.8	מרווח	היוון תזרימי מזומנים	32
bp 163	bp 110-215	מרווח	היוון תזרימי מזומנים	3,793
2.90%	2%-3.8%	הסתברות לכשל		
20%	20%	שיעור פירעון מוקדם		
30%	30%	שיעור הפסד		
bp 158	bp 105-210	מרווח	היוון תזרימי מזומנים	3
1.45%	1.1%-1.8%	הסתברות לכשל		
30%	30%	שיעור הפסד		
ני"ע למסחר⁽¹⁾				
bp 163	bp 110-215	מרווח	היוון תזרימי מזומנים	11
2.90%	2%-3.8%	הסתברות לכשל		
20%	20%	שיעור פירעון מוקדם		
30%	30%	שיעור הפסד		
נכסים בגין מכשירים נגזרים⁽²⁾				
1.38%	0.16%-2.60%	ציפיות אינפלציה	היוון תזרימי מזומנים	138
0.97%	^(*) 0.15%-100%	סיכון צד נגדי לעסקה	היוון תזרימי מזומנים	8
0.97%	^(*) 0.15%-100%	סיכון צד נגדי לעסקה	היוון תזרימי מזומנים	124
0.97%	^(*) 0.15%-100%	סיכון צד נגדי לעסקה	היוון תזרימי מזומנים	728
0.97%	^(*) 0.15%-100%	סיכון צד נגדי לעסקה	היוון תזרימי מזומנים	803
0.97%	^(*) 0.15%-100%	סיכון צד נגדי לעסקה	היוון תזרימי מזומנים	254
התחייבויות				
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים⁽²⁾				
1.38%	0.16%-2.60%	ציפיות אינפלציה	היוון תזרימי מזומנים	90
1.38%	0.16%-2.60%	ציפיות אינפלציה	היוון תזרימי מזומנים	284
0.97%	0.15%-100%	סיכון צד נגדי לעסקה	היוון תזרימי מזומנים	7
ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה				
				541
השווי הוגן של הביטחון				

* בגין צד נגדי שכשל.
 ראה הערות [בעמוד 291](#).

מידע איכותי לגבי מדידת שווי הוגן ברמה 3

1. הנתונים הלא נצפים אשר שימשו במדידת השווי ההוגן של ניירות ערך מגובי נכסים או מגובי משכנתאות הם שיעור המרווח, ההסתברות לכשל, שיעור הפירעון המוקדם וחומרת ההפסד באירוע כשל. גידול/קיטון משמעותי בפרמטרים הלא נצפים, יבוא לידי ביטוי בשווי הוגן נמוך/גבוה באופן משמעותי.
2. הנתונים הלא נצפים אשר שימשו במדידת השווי ההוגן של נגזרים הינם סיכון האשראי של הצד הנגדי לעסקה ושיעור האינפלציה החזוי. ככל שסיכון האשראי של הצד הנגדי לעסקה יהיה גבוה/נמוך, השווי ההוגן של העסקה יהיה נמוך/גבוה. שינוי בשיעור האינפלציה החזוי, ישפיע על השווי ההוגן של העסקאות בהתאם לפוזיציה המדדית של הבנק בעסקאות אלו. ככל שתחזית האינפלציה תעלה (תרד) והבנק מתחייב לשלם את הסכום הצמוד למדד, השווי ההוגן של העסקאות יקטן (יגדל). ככל שתחזית האינפלציה תעלה (תרד) והצד הנגדי לעסקה מחוייב לשלם לבנק את הסכום הצמוד למדד, השווי ההוגן של העסקאות יגדל (יקטן).
3. נתון הממוצע המתייחס לפרמטר הלא נצפה "סיכון צד נגדי לעסקה" משקף ממוצע משוקלל. הממוצע המשוקלל חושב על בסיס שווי הוגן יחסי של החשיפות.

ביאור 34 - בעלי עניין וצדדים קשורים של הבנק והחברות המאוחדות שלו

השליטה בבנק

בנק ללא גרעין שליטה

החל מיום 24 במרס 2012 מוגדר הבנק, על פי הקבוע בדיון, כתאגיד בנקאי ללא גרעין שליטה ואין בעל מניות המוגדר כבעל שליטה בבנק.

א. יתרות

31 בדצמבר 2022			
בעלי עניין ^(יח)			
מחזיקי מניות-אחרים ^(י)		נושאי משרה ^(א)	
יתרה	היתרה	יתרה	היתרה
ליום 31 בדצמבר	הגבוהה ביותר ^(ז)	ליום 31 בדצמבר	הגבוהה ביותר ^(ז)
במיליוני ש"ח			
נכסים:			
-	-	-	-
פיקדונות בבנקים			
-	-	-	-
ניירות ערך ^(ה)			
231	256	6	6
אשראי לציבור			
-	-	-	-
הפרשה להפסדי אשראי			
231	256	6	6
אשראי לציבור, נטו			
-	-	-	-
השקעות בחברות כלולות ^(ה)			
-	-	-	-
נכסים אחרים			
התחייבויות:			
210	257	16	16
פיקדונות הציבור			
-	-	-	-
פיקדונות מבנקים			
-	-	-	-
אגרות חוב, שטרי התחייבות וכתבי התחייבות נדחים			
-	-	-	-
התחייבויות אחרות			
5	6	1	2
סיכון אשראי בסעיפים חוץ מאזניים^(י)			

- (א) לרבות בני משפחתם הקרובים כהגדרתם בסעיף 80ד(3) בהוראות הדיווח לציבור.
- (ב) בהתאם לסעיף 80ד(4) בהוראות הדיווח לציבור, תאגידים שאדם או תאגיד שנכלל באחת הקבוצות של בעלי העניין לפי חוק ניירות ערך, מחזיק 25% או יותר מהון המניות המונפק שלהם או מכח ההצבעה בהם, או רשאי למנות 25% או יותר מהדירקטורים.
- (ג) בהתאם לסעיף 80ד(8) בהוראות הדיווח לציבור. החל מ-1 ביולי 2022, בהתאם לתיקון להוראת ניהול בנקאי תקין 312, בוטלה הכללתם של תאגידים המוחזקים ביותר מ-10% מאמצעי השליטה, אשר הבנק אינו שולט בהם ושווי החזקה אינו עולה על 0.5% מהון רובד 1 לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים.
- (ד) על בסיס היתרות לסופי החודשים.
- (ה) פירוט של סעיפים אלה כלול גם [בביאור 12 וביאור 15](#).
- (ו) ביום 31 בדצמבר 2022 החזקות בעלי עניין בהון הבנק הינם ב-457,060,509 ש"ח ערך נקוב ממניות הבנק (מזה נושאי משרה: 257,294 ש"ח ערך נקוב).
- (ז) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות החבות של לווה.
- (ח) בעל עניין, צד קשור, איש קשור, כהגדרתו בסעיף 80ד בהוראות הדיווח לציבור.
- (ט) חברות כלולות או חברות מוחזקות בשליטה משותפת, בהתאם לסעיף 80ד(7) בהוראות הדיווח לציבור.
- (י) לרבות מי שמחזיק 5% או יותר מאמצעי השליטה בבנק, בהתאם לסעיף 80ד(2) בהוראות הדיווח לציבור. "מחזיקי מניות אחרים" נכון ליום 31 בדצמבר 2022, כולל באמצעות גופים בבעלותם, הינם: הפניקס אחזקות בע"מ ואקסלנס השקעות בע"מ (החל מיום 28 באוגוסט 2019) ב-7.20% מהון המניות של הבנק, הראל השקעות בכיטוח ושירותים פיננסיים בע"מ (החל מיום 12 במרס 2020) ב-5.82% מההון, מיטב דש השקעות בע"מ (החל מיום 4 ביוני 2020) ב-5.44% מההון, כלל החזקות עסקי ביטוח בע"מ (החל מיום 18 ביוני 2021) ב-6.01% מההון, אלטשולר שחם בע"מ (החל מיום 27 ביוני 2022) ב-5.09% מההון.

צדדים קשורים ⁽ⁿ⁾									
המוחזקים על ידי הבנק									
אחרים ^(א)									
מי שהיה בעל עניין בעת שנעשתה העסקה									
חברות בנות שלא אוחדו					חברות כלולות ^(b)				
יתרה	יתרה	יתרה	יתרה	יתרה	יתרה	יתרה	יתרה	יתרה	יתרה
ליום 31	ליום 31	ליום 31	ליום 31	ליום 31	ליום 31	ליום 31	ליום 31	ליום 31	ליום 31
הגבוהה ביותר ⁽⁷⁾	הגבוהה ביותר ⁽⁷⁾	הגבוהה ביותר ⁽⁷⁾	הגבוהה ביותר ⁽⁷⁾	הגבוהה ביותר ⁽⁷⁾	הגבוהה ביותר ⁽⁷⁾	הגבוהה ביותר ⁽⁷⁾	הגבוהה ביותר ⁽⁷⁾	הגבוהה ביותר ⁽⁷⁾	הגבוהה ביותר ⁽⁷⁾
בדצמבר	בדצמבר	בדצמבר	בדצמבר	בדצמבר	בדצמבר	בדצמבר	בדצמבר	בדצמבר	בדצמבר
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
694	-	-	-	-	-	-	-	-	-
177	-	2,188	2,096	-	-	-	-	2,757	2,757
-	-	(35)	(20)	-	-	-	-	-	-
177	-	2,153	2,076	-	-	-	-	2,757	2,757
-	-	4,947	4,947	-	-	-	-	-	-
2	-	10	-	-	-	-	-	88	51
86	-	985	601	-	-	-	-	2,773	2,773
-	-	49	20	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	2	2
4	-	44	44	-	-	-	-	30	22
68	-	1,425	1,425	-	-	-	-	287	102

ביאור 34 - בעלי עניין וצדדים קשורים של הבנק והחברות המאחדות שלו (המשך)

א. יתרות (המשך)

31 בדצמבר 2021			
בעלי עניין ^(טו)			
נושאי משרה ^(א)		מחזיקי מניות-אחרים ^(ב)	
היתרה	יתרה	היתרה	היתרה
הגבוהה	ליום 31	הגבוהה	ליום 31
בדצמבר	בדצמבר	ביותר ^(ד)	ביותר ^(ד)
במיליוני ש"ח			
נכסים:			
-	-	-	-
פיקדונות בבנקים			
-	-	-	-
ניירות ערך ^(ה)			
6	6	17	13
אשראי לציבור			
-	-	-	-
הפרשה להפסדי אשראי			
6	6	17	13
אשראי לציבור, נטו			
-	-	-	-
השקעות בחברות כלולות ^(ה)			
-	-	-	-
נכסים אחרים			
התחייבויות:			
15	9	219	93
פיקדונות הציבור			
-	-	-	-
פיקדונות מבנקים			
-	-	-	-
אגרות חוב, שטרי התחייבות וכתבי התחייבות נדחים			
-	-	-	-
התחייבויות אחרות			
2	2	4	4
סיכון אשראי בסעיפים חוץ מאזניים^(ו)			

- (א) לרבות בני משפחתם הקרובים כהגדרתם בסעיף 80 ד.80 (3) בהוראות הדיווח לציבור.
- (ב) בהתאם לסעיף 80 ד.80 (4) בהוראות הדיווח לציבור, תאגידים שאדם או תאגיד שנכלל באחת הקבוצות של בעלי העניין לפי חוק ניירות ערך, מחזיק 25% או יותר מהון המניות המונפק שלהם או מכח ההצבעה בהם, או רשאי למנות 25% או יותר מהדירקטורים.
- (ג) בהתאם לסעיף 80 ד.80 (8) בהוראות הדיווח לציבור.
- (ד) על בסיס היתרות לסופי החודשים.
- (ה) פירוט של סעיפים אלה כלול גם [בביאור 12 וביאור 15](#).
- (ו) ביום 31 בדצמבר 2021 החזקות בעלי עניין בהון הבנק הינם ב-358,972,708 ש"ח, ערך נקוב ממניות הבנק (מזה נושאי משרה: 259,295 ש"ח ערך נקוב).
- (ז) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות החבות של לווה.
- (ח) בעל עניין, צד קשור, איש קשור, כהגדרתו בסעיף 80 ד.80 בהוראות הדיווח לציבור.
- (ט) חברות כלולות או חברות מוחזקות בשליטה משותפת, בהתאם לסעיף 80 ד.80 (7) בהוראות הדיווח לציבור.
- (י) לרבות מי שמחזיק 5% או יותר מאמצעי השליטה בבנק, בהתאם לסעיף 80 ד.80 (2) בהוראות הדיווח לציבור. "מחזיקי מניות אחרים" נכון ליום 31 בדצמבר 2021, כולל באמצעות גופים בבעלותם, הינם: הפניקס אחזקות בע"מ ואקסלנס השקעות בע"מ (החל מיום 28 באוגוסט 2019) ב-7.23% מההון, הראל השקעות בביטוח ושירותים פיננסיים בע"מ (החל מיום 12 במרס 2020) ב-6.26% מההון, מיטב דש השקעות בע"מ (החל מיום 4 ביוני 2020) ב-5.21% מההון, כלל החזקות עסקי ביטוח בע"מ (החל מיום 18 ביוני 2021) ב-5.97% מההון.

צדדים קשורים ^(ח)									
המוחזקים על ידי הבנק									
אחרים ^(ג)									
מי שהיה בעל עניין בעת שנעשתה העסקה									
חברות בנות שלא אוחדו					חברות כלולות ^(ט)				
יתרה ליום 31 בדצמבר		היתרה הגבוהה ביותר ^(ד)		יתרה ליום 31 בדצמבר		היתרה הגבוהה ביותר ^(ד)		אחרים ^(ב)	
היתרה הגבוהה ביותר ^(ד)	יתרה ליום 31 בדצמבר	היתרה הגבוהה ביותר ^(ד)	יתרה ליום 31 בדצמבר	היתרה הגבוהה ביותר ^(ד)	יתרה ליום 31 בדצמבר	היתרה הגבוהה ביותר ^(ד)	יתרה ליום 31 בדצמבר	היתרה הגבוהה ביותר ^(ד)	יתרה ליום 31 בדצמבר
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
737	737	-	-	-	-	-	-	-	-
298	221	1,381	1,362	-	-	348	-	1,692	1,692
-	-	(120)	(95)	-	-	-	-	-	-
298	221	1,261	1,267	-	-	348	-	1,692	1,692
-	-	1,117	1,113	-	-	-	-	-	-
5	1	2	2	-	-	2	-	49	49
626	102	1,036	1,036	-	-	173	-	1,281	1,216
-	-	34	23	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
3	1	4	4	-	-	1	-	5	4
99	60	277	263	-	-	23	-	271	45

ביאור 34 - בעלי עניין וצדדים קשורים של הבנק והחברות המאוחדות שלו (המשך)
ב. תמצית תוצאות עסקיות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022						
צדדים קשורים ^(א)			בעלי עניין ^(א)			
המוחזקים על ידי הבנק אחרים ^(א)						
חברות כלולות או חברות המוחזקות בשליטה משותפת ^(א)	חברות בנות (שלא אוחדו)	אחרים ^(ב)	נושאי משרה ^(א)	מחזיקי מניות אחרים ^(ח)		
במיליוני ש"ח						
10	43	-	(31)	-	1	הכנסות ריבית, נטו ^(ד)
-	(75)	-	-	-	-	הפרשה להפסדי אשראי
(1)	(18)	-	(89)	-	-	הוצאות שאינן מריבית
-	5	-	2	-	-	מזה: דמי ניהול ושירותים
(19)	(19)	-	(5)	(50)	-	הוצאות תפעוליות ואחרות ^(ה)
(10)	(69)	-	(125)	(50)	1	סך הכל

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021						
צדדים קשורים ^(א)			בעלי עניין ^(א)			
המוחזקים על ידי הבנק אחרים ^(א)						
חברות כלולות או חברות המוחזקות בשליטה משותפת ^(א)	חברות בנות (שלא אוחדו)	אחרים ^(ב)	נושאי משרה ^(א)	מחזיקי מניות אחרים ^(ח)		
במיליוני ש"ח						
23	20	-	(1)	-	1	הכנסות ריבית, נטו ^(ד)
-	(95)	-	-	-	-	הפרשה להפסדי אשראי
1	18	-	58	-	-	הכנסות שאינן מריבית
1	3	-	2	-	-	מזה: דמי ניהול ושירותים
(41)	(16)	-	(2)	(64)	-	הוצאות תפעוליות ואחרות ^(ה)
(17)	(73)	-	55	(64)	1	סך הכל

- (א) לרבות בני משפחתם הקרובים כהגדרתם בסעיף 80ד(3) בהוראות הדיווח לציבור.
 (ב) בהתאם לסעיף 80ד(4) בהוראות הדיווח לציבור, תאגידיים, שאדם או תאגיד שנכלל באחת הקבוצות של בעלי העניין, שולט בהם מחזיק בהם שליטה משותפת, יש לו בהם השפעה מהותית או מחזיק 25% או יותר מהון המניות המונפק שלהם או מכח ההצבעה בהם או רשאי למנות 25% או יותר מהדירקטורים שלהם.
 (ג) בהתאם לסעיף 80ד(8) בהוראות הדיווח לציבור.
 (ד) פירוט [בסעיף 7](#) להלן.
 (ה) פירוט [בסעיף 9](#) להלן.
 (ו) בעל עניין, צד קשור, איש קשור, כהגדרתו בסעיף 80ד בהוראות הדיווח לציבור.
 (ז) חברות כלולות או חברות מוחזקות בשליטה משותפת, בהתאם לסעיף 80ד(7) בהוראות הדיווח לציבור.
 (ח) לרבות מי שמחזיק 5% או יותר מאמצעי השליטה בבנק, בהתאם לסעיף 80ד(2) בהוראות הדיווח לציבור.

ביאור 34 - בעלי עניין וצדדים קשורים של הבנק והחברות המאחדות שלו (המשך)
ב. תמצית תוצאות עסקיות עם בעלי עניין וצדדים קשורים (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020					
בעלי עניין ^(א)			צדדים קשורים ^(א)		
המוחזקים על ידי הבנק אחרים ^(א)					
מחזיקי מניות אחרים ^(ח)	נושאי משרה ^(א)	אחרים ^(ב)	חברות בנות (שלא אוחדו)	חברות כלולות או חברות המוחזקות בשליטה משותפת ^(ז)	אחרים ^(א)
במיליוני ש"ח					
8	-	23	-	21	15
-	-	-	-	(50)	-
1	-	20	-	4	3
1	-	2	-	2	1
-	(65)	(14)	-	(18)	(47)
9	(65)	29	-	(43)	(29)

- (א) לרבות בני משפחתם הקרובים כהגדרתם בסעיף 80ד(3) בהוראות הדיווח לציבור.
 (ב) בהתאם לסעיף 80ד(4) בהוראות הדיווח לציבור, תאגידים, שאדם או תאגיד שנכלל באחת הקבוצות של בעלי העניין, שולט בהם מחזיק בהם שליטה משותפת, יש לו בהם השפעה מהותית או מחזיק 25% או יותר מהון המניות המונפק שלהם או מכח ההצבעה בהם או רשאי למנות 25% או יותר מהדירקטורים שלהם.
 (ג) בהתאם לסעיף 80ד(8) בהוראות הדיווח לציבור.
 (ד) פירוט [בסעיף ד](#) להלן.
 (ה) פירוט [בסעיף ג](#) להלן.
 (ו) בעל עניין, צד קשור, איש קשור, כהגדרתו בסעיף 80ד בהוראת הדיווח לציבור.
 (ז) חברות כלולות או חברות מוחזקות בשליטה משותפת, בהתאם לסעיף 80ד(7) בהוראות הדיווח לציבור.
 (ח) לרבות מי שמחזיק 5% או יותר מאמצעי השליטה בבנק, בהתאם לסעיף 80ד(2) בהוראות הדיווח לציבור.

ביאור 34 - בעלי עניין וצדדים קשורים של הבנק והחברות המאחדות שלו (המשך)

ג. תגמול וכל הטבה אחרת לבעלי עניין

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר					
2020		2021		2022	
נושאי משרה					
מספר מקבלי הטבות	סך הטבות	מספר מקבלי הטבות	סך הטבות	מספר מקבלי הטבות	סך הטבות
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח	
20	51	23	48	17	36
11	7	11	7	10	5

בעל עניין המועסק בתאגיד או מטעמו^(א)

דירקטור שאינו מועסק בתאגיד או מטעמו^(א)

(א) לא כולל הוצאות מס ש"ח.

(ב) מזה: הטבות עובד לזמן קצר 41 מיליון ש"ח, הטבות לאחר סיום העסקה (6 מיליון ש"ח).

(2021 - הטבות עובד לזמן קצר 35 מיליון ש"ח, הטבות לאחר סיום העסקה 13 מיליון ש"ח, 2020 - הטבות עובד לזמן קצר 32 מיליון ש"ח, הטבות לאחר סיום העסקה 19 מיליון ש"ח).

(ג) בשנת 2022 הוצאות בגין תשלומים מבוססי מניות 1.3 מיליון ש"ח (בשנים 2021-2020 הוצאות בגין תשלומים מבוססי מניות נמוכים מ-1 מיליון ש"ח).

דירקטורים ונושאי משרה בבנק בוטחו על ידי הבנק במסגרת פוליטת ביטוח אחריות דירקטורים ונושאי משרה אחרים. פרמיית הביטוח הכוללת הסתכמה בסך 8,598 אלפי ש"ח (2021 - 8,009 אלפי ש"ח, 2020 - 5,857 אלפי ש"ח).

ד. הכנסות ריבית, נטו בעסקאות הבנק וחברות מאוחדות שלו עם בעלי עניין וצדדים קשורים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר					
2020		2021		2022	
מזה: מחברות כלולות	מזה: מחברות כלולות	מזה: מחברות כלולות	מזה: מחברות כלולות	מזה: מחברות כלולות	מזה: מחברות כלולות
מאוחד		מאוחד		מאוחד	
במיליוני ש"ח					
(א) בגין נכסים					
22	68	20	53	49	84
(ב) בגין התחייבויות					
(1)	(1)	-	(10)	(6)	(61)
21	67	20	43	43	23

ה. מידע בדבר תנאי העסקאות והיתרות עם צדדים קשורים ובעלי עניין

עסקאות ויתרות עם בעלי עניין וצדדים קשורים נעשו כולן במהלך העסקים הרגיל ובתנאים הדומים לתנאי העסקאות עם גופים שאינם קשורים לבנק ולחברות המאחדות שלו.

הריבית המחויבת והריבית המשולמת בגין יתרות עם בעלי עניין וצדדים קשורים הינן בשיעורים הרגילים בעסקאות במהלך העסקים הרגיל עם צדדים שאינם קשורים לבנק.

ביאור 35 - תמצית הדוחות הכספיים של הבנק

א. תמצית דוח רווח והפסד

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2020	2021	2022
במיליוני ש"ח		
9,028	10,582	18,289
הכנסות ריבית		
1,359	1,290	5,591
הוצאות ריבית		
7,669	9,292	12,698
הכנסות ריבית, נטו		
2,270	(819)	505
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי		
5,399	10,111	12,193
הכנסות ריבית, נטו לאחר הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי		
הכנסות שאינן מריבית		
963	992	^(א) 1,071
הכנסות מימון שאינן מריבית		
2,955	3,130	3,294
עמלות		
17	264	59
הכנסות אחרות		
3,935	4,386	4,424
סך כל ההכנסות שאינן מריבית		
הוצאות תפעוליות ואחרות		
3,191	3,650	3,646
משכורות והוצאות נלוות		
1,351	1,325	1,255
אחזקה ופחת בניינים וציוד		
1,575	1,528	1,459
הוצאות אחרות		
6,117	6,503	6,360
סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות		
3,217	7,994	10,257
רווח לפני מיסים		
1,281	2,957	3,416
הפרשה למיסים על הרווח		
1,936	5,037	6,841
רווח לאחר מיסים		
166	991	^(א) 868
חלק הבנק ברווחים, נטו של חברות מוחזקות לאחר מס		
2,102	6,028	7,709
רווח נקי		

(א) לצורכי הצגה בלבד רווח ממכירת בנק לאומי ארה"ב זמין מחלק הבנק ברווחים, נטו של חברות מוחזקות לאחר מס להכנסות מימון שאינן מריבית. למידע נוסף ראה [ביאור 15.א.](#)

ביאור 35 - תמצית הדוחות הכספיים של הבנק (המשך)

ב. מאזן הבנק

31 בדצמבר		
2021	2022	
במיליוני ש"ח		
		נכסים
197,320	186,266	מזומנים ופיקדונות בבנקים
76,918	77,503	ניירות ערך
2,447	3,034	ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
322,511	388,448	אשראי לציבור
(4,135)	(4,911)	הפרשה להפסדי אשראי
318,376	383,537	אשראי לציבור, נטו
940	1,109	אשראי לממשלות
11,658	13,734	השקעות בחברות מוחזקות
2,572	2,702	בניינים וציוד
13,946	26,646	נכסים בגין מכשירים נגזרים
6,815	6,163	נכסים אחרים
630,992	700,694	סך כל הנכסים
		התחייבויות והון
513,474	557,937	פיקדונות הציבור
25,399	23,413	פיקדונות מבנקים
299	247	פיקדונות ממשלות
2,046	3,952	ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
15,428	27,805	אגרות חוב, שטרי התחייבות וכתבי התחייבות נדחים
15,455	23,303	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
17,281	14,599	התחייבויות אחרות
589,382	651,256	סך כל ההתחייבויות
41,610	49,438	הון עצמי המיוחס לבעלי מניות הבנק
630,992	700,694	סך כל ההתחייבויות והון

ביאור 35 - תמצית הדוחות הכספיים של הבנק (המשך)

ג. דוח על תזרימי המזומנים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2020	2021	2022
במיליוני ש"ח		
תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת		
2,102	6,028	7,709
רווח נקי לשנה		
התאמות:		
48	(990)	(870)
חלק הבנק בהפסדים (רווחים), נטו בלתי מחולקים של חברות מוחזקות בניכוי דיבידנד שהתקבל		
597	634	570
פחת על בנינים וציוד (לרבות ירידת ערך)		
2,270	(819)	505
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי		
-	-	(15)
רווח ממכירת תיקי אשראי		
(362)	(230)	141
הפסדים (רווחים), נטו ממכירת אגרות חוב זמינות למכירה		
(58)	19	164
הפסדים (רווחים), נטו שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של ניירות ערך למסחר		
2	-	(752)
רווחים (הפסדים) ממכירת מניות של חברות מוחזקות		
7	(119)	(52)
רווחים (הפסדים) מממוש בניינים וציוד - נטו		
33	-	42
הפרשה לירידת ערך אגרות חוב זמינות למכירה		
(167)	(79)	(178)
רווחים, נטו שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של מניות שאינן למסחר		
-	-	4
הוצאות הנובעות מעסקאות תשלום מבוסס מניות		
(700)	405	(259)
מיסים נדחים - נטו		
(975)	327	33
פיצויי פרישה ופנסיה - גידול (קיטון) בעודף העתודה על היעודה		
237	367	(195)
ריבית (שטרם התקבלה) שהתקבלה מעבר לריבית שנצברה בתקופה בגין אגרות חוב זמינות למכירה ואגרות חוב לפדיון		
(393)	(41)	1,003
הפרשי צבירה ושער בגין אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים		
1,266	570	(765)
השפעת הפרשי שער על יתרות מזומנים ושוי מזומנים אחר, נטו		
-	5	(11)
שינוי נטו בכספים שוטפים:		
(4,189)	1,140	(12,700)
נכסים בגין מכשירים נגזרים		
(463)	894	713
ניירות ערך למסחר		
(642)	164	(12)
נכסים אחרים		
שינוי נטו בהתחייבויות שוטפות:		
5,568	(1,394)	8,712
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים		
1,055	(3,143)	1,788
התחייבויות אחרות		
5,236	3,738	5,575
מזומנים נטו מפעילות שוטפת		

ביאור 35 - תמצית הדוחות הכספיים של הבנק (המשך)

ג. דוח על תזרימי המזומנים (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2020	2021	2022
במיליוני ש"ח		
תזרימי מזומנים מפעילות השקעה		
(268)	(1,062)	123
שינוי נטו בפיקדונות בבנקים לתקופה מקורית של יותר משלושה חודשים		
(16,376)	(45,087)	(66,609)
שינוי נטו באשראי לציבור ^(א)		
112	(308)	(171)
שינוי נטו באשראי לממשלה		
(1,902)	572	(587)
שינוי נטו בניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר		
(2,340)	(1,201)	(8,550)
רכישת אגרות חוב מוחזקות לפדיון		
902	898	418
תמורה מפדיון אגרות חוב מוחזקות לפדיון		
(129,536)	(101,796)	(113,235)
רכישת אגרות חוב זמינות למכירה ומניות שאינן למסחר		
97,147	83,879	95,800
תמורה ממכירת אגרות חוב זמינות למכירה ומניות שאינן למסחר		
30,442	23,665	19,240
תמורה מפדיון אגרות חוב זמינות למכירה ומניות שאינן למסחר		
(16)	(21)	(355)
רכישת מניות בחברות מוחזקות		
9	1	-
תמורה ממימוש השקעה בחברות מוחזקות		
973	-	306
קיטון נטו בשטרי הון של חברות מוחזקות		
-	217	443
תמורה ממכירת תיקי אשראי		
(554)	(517)	(753)
רכישת בניינים וציוד		
6	179	109
תמורה ממימוש בניינים וציוד		
135	(74)	91
קופה מרכזית לתשלום פיצויים		
(21,266)	(40,655)	(73,730)
מזומנים נטו מפעילות השקעה		
תזרימי מזומנים מפעילות מימון		
8,962	10,322	(1,986)
שינוי נטו בפיקדונות מבנקים לתקופה מקורית של יותר משלושה חודשים		
70,605	87,884	44,157
שינוי נטו בפיקדונות הציבור		
9	106	(52)
שינוי נטו בפיקדונות מממשלה		
231	1,692	1,906
שינוי נטו ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר		
4,986	2,262	11,435
תמורה מהנפקת אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים		
(8,248)	(3,096)	(61)
פדיון אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים		
-	-	2,736
הנפקת מניות		
(297)	(1,997)	(1,665)
דיבידנד ששולם לבעלי המניות		
(250)	-	-
רכישה עצמית של מניות		
75,998	97,173	56,470
מזומנים נטו מפעילות מימון		
59,968	60,256	(11,685)
(קיטון) גידול במזומנים ושוי מזומנים		
72,865	131,567	191,253
יתרת מזומנים לתחילת השנה		
(1,266)	(570)	765
השפעת תנועות בשער החליפין על יתרות מזומנים ושוי מזומנים		
131,567	191,253	180,333
יתרת מזומנים ושוי מזומנים לסוף השנה		

(א) כולל פעילות שוטפת מרכישת ניכיון חייבים. ראה [ביאור 1.30](#).

ביאור 35 - תמצית הדוחות הכספיים של הבנק (המשך)

ג. דוח על תזרימי המזומנים (המשך)

ריבית ומיסים ששולמו ו/או התקבלו ודיבידנדים שהתקבלו

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2020	2021	2022	
במיליוני ש"ח			
9,512	9,667	15,106	ריבית שהתקבלה
(2,356)	(1,371)	(3,437)	ריבית ששולמה
222	11	95	דיבידנדים שהתקבלו
(1,633)	(2,807)	(2,297)	מיסים על הכנסה ששולמו
221	74	193	מיסים על הכנסה שהתקבלו

ביאור 36 - נושאים שונים ואירועים לאחר תאריך המאזן

א. שלוחת הבנק בבריטניה

ביום 8 במרס 2022 אישר דירקטוריון הבנק את המלצת דירקטוריון BLUK ליישום מהלך, הכולל את החזרת הרישיון הבנקאי הרגולטורי של BLUK, כך שלאחר השלמת המהלך BLUK תהא חברה למתן אשראי. לשם כך, פעילותה של BLUK תמוזג לתוך LABL, חברת בת של BLUK (להלן: "Leumi UK Group").

Leumi UK Group עוסקת במתן אשראי בעיקר בתחומים הנדל"ן, מלונאות ו-ABL, וזאת ללקוחות מסחריים בלבד בבריטניה ובאירופה, לרבות לקוחות ישראלים הפועלים באזורים אלה, ובכלל זה השקעות ופיתוח של נדל"ן למגורים ומימון נדל"ן מסחרי (בתי אבות ומעונות סטודנטים). המימון ניתן הן ללקוחות בבריטניה והן מחוץ לבריטניה (בעיקר ישראלים).

ליום 31 בדצמבר 2022, התמלאו כל התנאים שנדרשו לביצועו של מהלך השינוי הארגוני, ובכלל זה העברת כל הפעילות העסקית מ-BLUK ל-Leumi UK Group, והכרזה על פירוק מרצון של BLUK, באופן בו כל שנותר הוא קבלת אישור הרגולטור בבריטניה על ביטול הרישיון הבנקאי של BLUK.

ב. מכירת "בית מאני"

בהמשך לאמור בדוח הכספי השנתי של הבנק לשנת 2021, בנושא הזמנה להציע הצעות לרכישת הנכס הממוקם ברח' יהודה הלוי בתל-אביב ("בית מאני"), זכתה ביום 26 באפריל 2022 הצעתה של חברת "סלע קפיטל נדל"ן בע"מ". ביום 18 במאי 2022, לאחר אישור האורגנים המוסמכים בבנק, נחתם הסכם המכירה.

עבור רכישת בית מאני ישולם לבנק סך של 623 מיליון ש"ח בתוספת מע"מ כדון. רווח ההון לפני מס עבור הבנק צפוי לעמוד על כ-524 מיליון ש"ח אשר יירשם בדוחות הכספיים של הבנק במועד המעבר של ההנהלה הראשית ויחידות המטה ללוד, מעבר שצפוי להתבצע במחצית השניה של שנת 2023.

עסקת המכירה האמורה הינה נדבך נוסף במהלך הכולל של הבנק להעברת יחידות המטה וההנהלה הראשית למטה לאומי בלוד.

ג. הסכם שיתוף פעולה עם Paxos

הבנק חתם על הסכם שיתוף פעולה עם חברת Paxos Trust Company, LLC האמריקאית במסגרתו לראשונה בנק בישראל, יאפשר ללקוחותיו לרכוש, להחזיק ולמכור מטבעות קריפטוגרפיים (להלן - קריפטו).

חברת Paxos היא חלוצה בבניית פתרונות לניהול נכסים דיגיטליים, עבור חברות מובילות בעולם. החברה, שנוסדה בשנת 2012, מחזיקה ברישיונות של רגולטורים אמריקאים, והיא גוף מפקח ומוסדר. לחברה עשרות לקוחות ומשקיעים אסטרטגיים, כגון PayPal, Bank of America, ו-Paxos. Revolut. מנהלת נכסים בהיקף של יותר מ-20 מיליארד דולר ומשרתת למעלה מ-400 מיליון לקוחות קצה בעולם.

במודל הפעילות המתוכנן ישנם יתרונות משמעותיים ללקוח. כך למשל - הלקוח לא יידרש להחזיק ארנק קריפטו פרטי ולא יידרש לזכור או לנהל את הסיסמאות לארנק כזה על כל הסיכונים הכרוכים בכך. בנוסף, היבטי המיסוי יטופלו על ידי הבנק והמס ינוכה באופן שוטף במסגרת הפעילות.

המסחר יתאפשר בהתחלה במטבעות ביטקוין ואיתריום שהינם מטבעות הקריפטו המובילים ובעלי היקפי הפעילות והמסחר הגבוהים בעולם.

ביום 27 באוקטובר 2022 קיבל הבנק את אישורו של בנק ישראל למתן שירותי המסחר בקריפטו. ביום 3 בנובמבר 2022 הוגשה עתירה לבג"צ למתן צו על תנאי נגד נגיד בנק ישראל, בנק ישראל - הפיקוח על הבנקים והבנק (ביחד "המשיבים") במסגרתה עתרו המבקשות למתן צו על תנאי אשר יורה לשני המשיבים הראשונים להתייצב וליתן טעם מדוע לא יבטלו את האישור אשר ניתן לבנק למתן שירותי מסחר בקריפטו בטענה שהוא עומד בניגוד להוראות חוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981, וכן עתרו למתן צו ביניים המורה לבנק שלא להתחיל לספק ללקוחותיו שירותי מסחר במטבעות דיגיטליים. בהחלטתו מיום 19 בינואר 2023 בית המשפט לא נעתר לבקשת העותרים למתן צו ביניים וההליך העיקרי ממשיך להתנהל.

ד. הסכם שירותי מחשוב ותפעול לבנק אגוד לישראל בע"מ

ביום 23 בנובמבר 2022 סוכם בין הבנק לבין בנק אגוד לישראל בע"מ על הארכת תוקף ההסכם למתן שירותי מחשוב ותפעול עד ליום 31 במרס 2023.

כמו כן סוכם כי הבנק יספק, לאחר תום תוקף ההסכם, בתקופה שמיום 1 באפריל 2023 ועד ליום 31 בדצמבר 2029, שירותי אחזור מידע אודות לקוחות בנק אגוד, וזאת כדי לאפשר גישה למידע היסטורי אודות לקוחות אגוד לאחר השלמת המיזוג בין אגוד לבין בנק מזרחי טפחות בע"מ.